R. P. R.



DOS. Nr 40001 VOL. Nr. 45

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Serviciul „C."

Secţia „C."-Regionala

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta cuprinzând material informativ care a fost explotat de organele anchetatoare în legătură cu complotul organizat de Iuliu Maniu și Ion Mihalache.
(Fuga dela Tămădău).

CSJ-C9
3 [illegible]

Data

P 213/45

Urme[illegible]



PROCES - VERBAL

Astăzi 12 luna III anul 1974

Șubsemnatul Țalu Iliana am procedat la scoaterea filelor Nr. 73 din dosarul Nr. 15979 vol 11 inst. care au fost introduse la dos. Nr. 331 obiect vol D. 322

Semnătura,
Țalu

7

Md. 125

15979

45 B



DOSAR Nr.___

Coop. „Gutenberg" — c 2309

osarului şi Nr.

2923/5

Tu

Șters evid. 295 file

2

129

Maniu Iuliu

~~15929/Vol II~~

fost 2923/5

134 file

46

Gr. Politică

2923/5

15 Iunie 1943

Sâmbătă a avut loc o intrunire la dl Maniu, la care au participat pe langă elemente din conducere, si câtiva din tinerii partizani, intrecare dnii Hudiţă, Pop, Lazăr, Leon, etc.

S'a discutat in primul rând problema activitaţii dlui Tatarescu. Dl Maniu a declarat că, după informaţiile sale, dl Tatarescu ar actiona la suggestiile dlui prof. Antonescu. Insă opozitia pe care dl Maniu o face dlui Tatarescu nu se refera la vice presedintele de consiliu, ci numai la prezenta dlui Tatarescu printre democrati. Dl Maniu nu are nimic impotriva unei colaborari Tatarescu-Antonescu. Dimpotrivă, o salută cu satisfactie, intrucat numai ea ar putea da formula unei guvernări detranzitie. Nu ne opunem formulelor tranzitorii, a declarat dl Maniu, pentru că o tranzitie trebue să se facă, Vreau numai să evit ca prezenta dlui Tatarescu printre noi să facă si din partidul nostru o formă politica de tranzitie.

In ceace priveste colaborarea cu liberalii, dsa a declarat a avea atat asigurările dlui Dinu Brătianu cat şi ale dlui Gheorghe Brătianu că linia politică fixata de comun acord celor două partide se va mentine nealterată şi mai departe.

In fine, in chestiunile externe, dl Maniu a dec-

./.

2

larat :

1. Crede că Ungurii ne vor ataca si, in consecinţă precoizează pregatiri pentru recucerirea Ardealului cand se va pune problema.

2. Crede intr'o debarcare britanica in Balcani si in intervenţia turcă, cu toate asigurărilepe care dl Mihai Popovic le are dela dl Tanrioer.

3. Crede in mentinerea defensivei germane pe frontul sovietic, intrucat numai aceasta ar putea face posibilă apărarea continentului de o debarcare aliata, dand libertate de miscare fortelor Axei.

4. Crede intr'o ofensiva coordonata a fortelor sovietice cu acelea britanice si americane, crede in defectiunea Italei si in rezistenta germana până la capăt, oricare ar fi pericolele.

5. Din aceasta din urma cauza, dsa se teme la unmoment dat de represalii germane la adresa democratilor si socoate asigurările oficiale ca insuficiente, intrucat situatia ar putea deveni de astfel de natura incât,(ca in cazul unei invazii in Balcani,când trupele gemane ar intra in număr mare in ţară) controlul să poata scaăpa guvernului, desi acesta ar fi animat decea mai bună credinţă.

Y/33

Agentura I-a

gr. Poliția

3 3

Predată la 9.VII.43

OPERAT LA FIȘE

N O T A

16 Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 7,3o vine Corneliu Coposu.

La ora 8,2o vine Zaharia Boilă cu Ziaristul Gruia.

La ora 1o,15 I.M.pleacă de acasă cu Zaharia Boilă cu tx.nr. 11142 B.iar Coposu cu Gruia cu taxiu nr.12639 B.

După 1o minute Coposu Corneliu se înapoiază la I.M.singur.

La ora 11 I.M.se reîntoarce acasă însoţit de Zaharia Boilă.

La ora 11,5o vine Ilie Lazăr cu Ghiţă Popp.

La ora 12 vine Virgil Solomon cu Soreanu.

La ora 12,1o vine Ing.Mihăescu cu maşina nr.83o B.

La ora 12,3o vine Petruşca cu Gruia.

La ora 12,35 vine Justin Ilieşiu.

La ora 13,2o pleacă cu toţi afară de Ing.Mihăescu care pleacă cu I.M.cu maşina nr.83o B.

La ora 17,55 I.M.revine cu tx.nr.11541 B.singur acasă.

La ora 18,45 vine Zaharia Boilă.

La ora 18,5o vine Corneliu Coposu cu Leucuţia.

La ora 2o,15 pleacă Corneliu Coposu cu Leucuţia.

La ora 2o,5o pleacă Zaharia Boilă.

Până la ora 21,5o când se suspendă postul nu a mai fost văzută nicio persoană străină.I.M.numai părăseşte domiciliul.-

-----------/-----------

2923 Gr. Politia

16 Iunie 1943

Reîntors eri dimineaţa la Bucuresti după o absenţă de doua zile, dl Maniu a anunţat din primul moment pe prietenii care au venit să-l vadă că şederea la Snagov i-a dovedit că are nevoe de schimbare de aer şi mai ales de băi de mare.

In consecinţă, dsa a anunţat că este decis a pleca cât mai curând la Constanţa sau Tekirghiol, după cum va fi posibil, pentru a nu pierde nici un moment. Aceasta, intrucât vrea să fie insănătoşit peste câteva săptămâni, in momentul când - după părerea domniei sale - se va declansa o mare criză politică si militară pe continent.

I s'a arătat totusi dlui Maniu ca ambele staţiuni ar fi contraindicate din punct de vedere medical şi că, dsa fiind un tip depresiv, i serecomandă mai curând Băile Herculane. Pe de altă parte i s'a argumentat că, din cauza evenimentelor militare in asteptare şi mai ales intrucât stirile germane ar vorbi de pregătirea unei mari ofensive aeriene sovietice, ar fi mai recomandabil să nu se găseasca intr'olocalitate de pe malul mării.

Dl Mihai Popovici a fost cel mai insistent dar nu areusit, de vreme ce dl Maniu a dispus să i se facă bagajele. Totusi, in cele din urma dl Maniu a declarat că este dispus a mai amâna puţin această plecare,

./.

5

şi aceasta numai la argumentul că o deplasare din Capitală in acest moment ar avea semnificaţia unei evadări. Momentul - in conceptia prietenilor dlui Maniu - s'ar referi la situaţia internă şi anume la raporturile cu Reichul.

OPERAT LA FIŞE

Y/27

Gr. Politică

2923

6

6

OPERAT LA FIŞĂ

16 Iunie 1943

După reuniunea care a avut loc in dim.zilei de 12 la dl Maniu, acesta a plecat impreuna cu dl Aurel Leucuţia la vila dela Snagov, unde a rămas până in ziua de 15 la prânz, când s'a reintors in Capitală.

La Snagov, dl Maniu a păstrat o odihnă absolută, dar a redactat totuşi şi liniile generale ale unui program de politică internă şi externă. Nu se poate şti dacă este vorba de planul vre-unui nou memoriu. Mai curând este de presupus că şeful partidului naţional-ţărănesc doreste să concretizeze ideile care-l animă in ultima vreme in jurul tuturor chestiunilor la ordinea zilei şi pe care apoi să le supună atât partidului său cât şi liberalilor ca un fel de directivă de atitudine.

Din discuţiile urmate cu dl Leucuţia, a rezultat că dl Maniu socoate apropiat momentul in care partidele democrate vor trebui să treaca dela expectativă la lucru pe teren. Domnia sa socoate că evenimentele externe se vor precipita in lunile de vară şi că se va ajunge la o intervenţie românească impotriva Ungariei prin forţa imprejurărilor.

Dl Leucuţia era de părere că guvernul maghiar va opera o schimbare de macaz la prima debarcare inamică pe continent, mai ales dacă va fi vorba de Italia sau de Grecia şi va căuta să-şi salveze situaţia de adversara

./.

actuală a britano-americanilor printr'un atac impotriva Slovaciei si României, ţări care ar trimite trupe impotriva invadatorilor. Dl Maniu l-a combătut pe dl Leucuţia afirmând că ştie bine care sunt ideile lui Beneş şi că Ungaria va trebui să plătească felonia ei la adresa Cehoslovaciei, Jugoslaviei ca si a României.

OPERAT LA FIŞE

Y/33

Agentura I-a

Gr. Politica

8

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A
17 Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,2o vine Zaharia Boilă cu trăsura şi pleacă la lo,3o

La ora 9,3o vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora lo,4o,revine la ora 11,lo şi pleacă la ora 12,oo.

La ora 9,4o vine Diveanu şi pleacă la ora 11,3o.

La ora 9,5o vine Virgil Solomon.La ora 11,15 vine Ilie Lazăr.La ora 11,3o vine Ghiţă Popp iar la ora 12,4o vine Cezar Simionescu şi pleacă toţi la ora 13,lo.

La ora 12,3o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 13,4o cu I.M.

La ora 19,3o I.M.se reîntoarce acasă împreună cu Virgil Solomon cu tx.nr.lo183 B.

La ora 19,45 vine Ziaristul Gruia şi pleacă la ora 2o,lo.

Până la ora 21 când se suspendă postul I.M.nu a mai fost văzut părăsind domiciliul şi nici nu a fost vizitat de nimeni.-

-----------/-----------

Iuliu Maniu 17 VI 943

ora 10 ½ 576/14 Formează 9

X

— Allo! Casa dv. George Maniu

— Da d-le

— Este acasă d-l Avocat?

— Nu, cine întreabă?

— Aici vorbește Iuliu Maniu vă rog să-i spuneți să mă cheme imediat ce vine acasă sau poate să dă un telefon între timp.

— Bine d-le Maniu am să-i comunic.

— Vă mulțumesc.

Iuliu Maniu

la 12 35 — 17614 — este sunat — 10 17-VI/943

10. X

OPERAT LA FIȘĂ

Vă rog pe Dnul Președinte dela Penescu

— Imediat

— Vă salut Dle Președinte

— Bună ziua Dle Coleg

— Dvs. astăzi luați masa la Polizu?

— Da

— Vă rog după masă la o cafea să veniți la mine la o cafea împreună cu Polizu, mai sunt câțiva prieteni invitați care iau masa la mine

— Bine Dle Penescu vin cu plăcere la cât ore?

— Pe la ora 15 30 16 când doriți Dvs.

— Bine iti mulțumesc

— Am onoarea Dle Președinte —

11

Agentura I-a

Să se ia la cunoştinţă 21.VI.943

OPERAT LA FIŞE

N O T A

18 Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,55 vine Corneliu Coposu cu tx.nr.12822 B.

La ora lo vine Virgil Solomon.

La ora lo,15 pleacă Corneliu Coposu.

La ora lo,2o vine Avocatul E.Răutu.

La ora lo,25 vine Alex.Racotă cu maşina nr.13395 B.care domiciliază în Str.Ciprian Porumbescu nr.8.

La ora 11,4o pleacă Alex.Racotă.

La ora 11,45 pleacă Avocatul Răutu.

La ora 12 pleacă Virgil Solomon.

La ora 11,3o vine Ilie Lazăr.

La ora 11,35 vine Ghiţă Popp.

La ora 12,o5 vine Leucuţia.

La ora 12,lo pleacă Ilie Lazăr.

La ora 12,2o pleacă Ghiţă Popp împreună cu Leucuţia.

La ora 12,3o I.M.pleacă cu maşina nr.642 B.şi se reîntoarce la ora 13,2o tot cu aceiaşi maşină.

La ora 13,25 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 14,15.

La ora 16,4o vine Corneliu Coposu cu maşina nr.642 B.iar maşina pleacă imediat.

La ora 17,o5 iese Coposu şi revine pe jos la ora 17,25.

La ora 17,2o vine Virgil Solomon care pleacă după lo minute

La ora 17,35 vine Ghiţă Popp.

La ora 17,45 vine Gruia.

La ora 2o,lo pleacă Corneliu Coposu.

La ora 2o,35 pleacă Ghiţă Popp împreună cu Gruia.

Până la ora 21,4o când se suspendă postul,nu a mai fost vizitat de nimeni,iar I.M.nu a fost văzut părăsind domiciliul.-

---------/----------

Iuliu Maniu 12 18/VII 943

ora 9 55 37614 Formează 12 2/VII 89.

— Vă rog pe Dl. Dr. Lupu aici vorbește Iuliu Maniu.

— Să trăiți Dle Președinte, vorbiți cu Dl. Dr.

— Bună dim. Dle Maniu

— Bună dim. Dle doctor ce faci Dta acuma de dimineață că aș vrea să te văd.

— Poți veni când vrei că eu sunt acasă sunt cam bolnav.

— Atunci trec pe la Dta înainte de ora 12.

— Bine vino.

— La revedere.

Iuliu Maniu 13 18-VI-1943

13

ora 18 1/2 51614 - e format

OPERAT LA FIȘĂ

— Casa D-lui Iuliu Maniu?

— Da!

— La telefon Inginerul Condeiescu Ilie Comănescu și roagă pe Domnul Maniu să-i acorde o audiență

— Un moment - allo - Domnule Inginer vă roagă d-nul Președinte să dați de veste prin telefon mâine dimineață la ora 8 și vă fixează ora când să veniți

— Bine vă mulțumesc

Iuliu Maniu 14 19/II 943

ora 11 15 — 57611 este sunat

— D-le președinte am onoarea să vă salut.

— Bună ziua. D-le Popescu.

— A sosit în București, a tras la Athenée, acum a ieșit în oraș și rămâne câteva zile în București.

— Eu am auzit că a plecat la Sinaia și că se va întoarce în Buc.

— Așa se poate D-le președinte

— Îți mulțumesc f. mult.

— Am onoarea.

OPERAT LA FIȘE

Iuliu Maniu

16 No 516 14 Este Sunat 19/VII/1943

— Allo! aici Ghilezan

— Te sărut aici Maniu. —

— Nu aţi plecat?

— Plec poate mâine seară.

— Atunci să vin mâine să vă văd?

— Da poftim, cu plăcere —

— Am onoarea să vă salut

— La revedere —

OPERAT LA FIŞE

15

Iuliu Maniu 16 16

ora 16.10 Nº 51614 este sunat 19/II/943

— Aici Av. Balzac ? ... așa?

— Da Colega aici Maniu

— Întrebam dacă pot veni la 16 30 la Dvoastră ?

— La 4 (16) am altă persoană anunțată și nu știu dacă termin în jumătate de oră

— Bine atunci să vin pe la 5 (17) ?

— Da și nu o să te superi dacă îți trebui să aștepți, e cineva care nu-i din sfatu nostru și a trebuit să-l primesc

— Atunci vin la 5 (17) și aștept dacă va fi nevoie.

— La revedere. —

Iuliu Maniu 17 19-12-1943

Politica

5.16.14 – Fornează 09 (comanda)

OPERAT LA FISE

— Domnișoară te rog Carmen-Silva No. 12

— Închideți vă chemăm

a ora 10 5.16.14 — a sunat

— Convorbirea d-voastră cu Carmen Silva

— Allo, cine-i la telefon?

— Sergentul major (nu s'a înțeles numele)

— La telefon vorbește Iuliu Maniu

Dl. Doctor Stănculescu este pe acolo?

— A eșit chiar acum Dle Ministru

— Să-i comunici d-ta că mi-am amânat cu câteva zile plecarea la Carmen-Silva întrucât au intervenit lucruri de mare importanță cari mă rețin în Buc.

— Bine Dle Ministru îi comunic

— Mulțumesc. –

— Să trăiești

S.S.I.-C.I.-Agentura I-a   20 Iunie 1943 18

OPERAT LA FIŞE

18

Supravegherea locuinţei lui I.M.
în ziua de 19 Iunie 1943.

La orele 7.30' vine Zaharia Boilă;
La orele 9.15' vine Corneliu Coposu;
La orele 9.30' vine Virgil Solomon
La orele 10.15' pleacă Boilă
La orele 11.10' vine Cezar Simionescu;
La orele 11.25' vine Mihail Popovici;
La orele 11.30' vine avocatul Răutu ;
La orele 11.40' vine Ghiţă Popp;
La orele 12.10' vine Leucuţia cu automobilul Nr.5.184 B.
La orele 12.25' vine Ilie Lazăr;
La orele 13.10' pleacă Corneliu Coposu;
La orele 13.15' pleacă Virgil Solomon, Ilie Lazăr şi Cezar Simionescu.
La orele 13.25' pleacă Mihail Popovici;
La orele 13.30' pleacă av.Răutu şi Ghiţă Popp;
La orele 13.40' pleacă I.M. cu Leucuţia, cu automobilul Nr.5.184 B.
La orele 15.10' se înapoiază I.M. cu Leucuţia venind cu acelaş automobil. I.M. rămâne la domiciliu, iar Leucuţia pleacă imediat.
La orele 18.10' vine Corneliu Coposu;
La orele 18.30' vine Leucuţia care pleacă la orele19.15';
La orele 19.30' vine Virgil Solomon.
Laorele 20.40' pleacă Corneliu Coposu;
La orele 21.15' pleacă Virgil Solomon;

Până la orele 22 când se suspendă postul I.M. n'a părăsit locuinţa şi nici n'a mai fost vizitat de cineva.

In cursul zilei de 20 sau 21 Iunie a.c. I.M. însoţit de Leucuţia urmează să plece în staţiunea balneo-climaterică Tegbirghiol.

Agentura I-a

N O T A

2o Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,1o vine Virgil Solomon.

La ora 1o,3o vine Corneliu Coposu cu Zaharia Boilă.

La ora 11,15 vine Ghiţă Popp.

La ora 11,4o vine Avocatul Polizu Micşuneşti împreună cu Ziaristul Gruia.

La ora 12,1o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 12,3o vine Dr.Angelescu.

La ora 12,4o vine Cezar Simionescu împreună cu Emil Socor.

La ora 13 pleacă Cezar Simionescu,Emil Socor şi V.Solomon.

La ora 13,2o vine Ilie Lazăr.

La ora 13,3o pleacă Corneliu Coposu,Zaharia Boilă,Ghiţă Pop Av.Polizu Micşuneşti,Gruia şi Dr.C.Angelescu.

La aceiaşi oră vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.împreună cu Mihail Popovici şi soţiile lor.

Leucuţia urcă la I.M.şi după 5 minute coboară amândoi şi cu toţi merg cu maşina la Rest.Vadul Măcelarilor din Spl.Unirii nr. 221 unde iau masa.

La ora 16 ies cu toţi de aci şi merge acasă la I.M.unde nu coboară decât I.M.care se urcă sus şi revine după 5 minute,se urcă în maşină şi pornesc cu toţi în Str.Cometei nr.16.Aici soţia lui Leucuţia intră singură în casă,ceilalţi aşteptând în maşină şi după 15 minute iese cu un pardesiu de damă,se urcă în maşină şi pleacă cu toţi la Snagov.

Până la ora 21,3o când se suspendă postul I.M.nu s'a reîntors la domiciliul său.-

-------------/-------------

22 Iuliu Maniu 20 20/XI 943

1205 57614 este sunat

— A venit D-l Președinte?
— Cine sunteți D-stră?
— Șerban Halban din Cluj.
— D-nul Președinte nu a sosit încă îl așteptăm din moment în moment să vie.
— Scrisoarea care ți-am dat-o eu pentru D-l Președinte este la D-ta?
— Da sigur D-le Șerban.
— Te rog să i-o dai imediat și să-i spui că eu locuesc la "Hot. Splendid".
— Am să-i comunic imediat ce sosește să vă caute pe D-stră
— Da. f. bine, mulțumesc.

Tutiu Ioanin 21-VI/1943

ora 13^{10} S1614 - Femeesa ...

— Casa D-lui Popovici?
— Da!
— Cine-i Doamna Victorian?
— Da!
— Vă sărut mâna la telefon Ioanin, nu-i acolo la dejun?
— Da, Domnul Ioanin
— Bun, vă sărut mâna.

OPERAT LA FIŞE

21

Iuliu Maniu 22 21-II/1943

Ora 13 15 I 1614 - Fameoza Io

— Allo, Hotel Splendid
— Da!
— Vă rog cu Domnul Șerban Hoțan din Cluj
— Da!
— La telefon Maniu, îmi dă scuze că n'am fost diminea. aceasta
— Nu face nimic D-le Președinte dacă doriți și nu vă deranjez am să vin după ora nouă diseară
— Bine te aștept
— Să trăiți
— La revedere. —

—.—

OPERAT LA FIȘE

22

Iuliu Maniu 23 22/IV 1943

ora 10.45 57614 este sunat

OPERAT LA FISE 93

— Am onoarea să vă salut D-le Președinte, aici Colonelul Vasilescu dela Simleul Silvaniei:

— Bună ziua D-le Colonel

— Vă rog foarte mult D-le ministru să-mi acordați o mică audiență, doar câteva minute vreau să discut cu D-stră.

— Da, cu multă plăcere D-le Colonel!

— Când pot să vin la D-stră?

— Dacă vă convine mâine dim. la ora 9.30 - 10.

— Bine D-le ministru vin mâine la ora 9.30.

— La revedere D-le Colonel.

— Am onoarea să vă salut.

24

02/VI/1943

24

Gr. Politică

Ora 20¹⁵ Sofia I. Manu — La convorbire

OPERAT LA FIȘĂ

— Cu cine doriți să vorbiți?

Fa. Doamna — Cu Puffi. (Lemnitz)

— Nu este aici.

— Cu Dl. Președinte sau cu Dl.

Dl. Solomon mai bine.

— Allo!

— Ce este Gigi?

— S'a schimbat. La Gambrinus.

— Da? Unde-i Puffi?

— La cofetăria Lutwig

chemați-l acolo.

— Eu vorbesc din oraș, nu pot.

— Atunci ne vedem deseară

la Gambrinus.

— Bine

Supravegherea locuinţei lui I.M.
în ziua de 21 Iunie 1943.

La orele 11.45' vine Virgil Solomon însoţit de Ghiţă Popp, plecând împreună la orele 12.50'.

La orele 13.15' se înapoiază la domiciliu I.M. care a fost plecat la Snagov. Este însoţit de Leucuţia care pleacă I.M. rămânând la domiciliu.

La orele 13.35' I.M. a plecat de acasă cu automobilul taxi Nr.11.209 B. ducându-se la Mihail Popovici.

La orele 17.30' vine Corneliu Coposu.

La orele 17.40' vine Virgil Solomon.

La orele 18.20' vine Ilie Lazăr.

La orele 19.10' a plecat Corneliu Coposu şi Virgil Solomon.

La orele 19.20' pleacă Ilie Lazăr.

La orele 19.35' revine Corneliu Coposu, care pleacă la orele 20.05'.

La orele 20.50' s'a înapoiat la domiciliu I.M. fiind adus cu automobilul lui Leucuţia şi a fost însoţit de Zaharia Boilă. Leucuţia şi Boilă s'au înapoiat dela scară, iar I.M s'a dus în apartament.

După orele 21 I.M. n'a mai părăsit locuinţa şi nici n'a mai fost vizitat de nimeni.

======

Se menţionează că personalul D.G.P. face paza vizibil şi oarecum oficial. Astfel la un moment dat personalul D.G.P. au luat în automobilul ce are la dispoziţie pe Corneliu Coposu.

OPERAT LA FIŞE

Agentura I-a

26

OPERAT LA FIŞE

Gr. Politică.

N O T A
22 Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,3o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora lo,o5

La ora lo,15 vine Ilie Lazăr.

La ora lo,25 vine Corneliu Coposu.

La ora lo,4o vine Zaharia Boilă împreună cu Liveanu.

La ora 12,2o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 12,35 pleacă Corneliu Coposu.

La ora 13,o5 pleacă Ilie Lazăr împreună cu Zaharia Boilă şi Liveanu.

La ora 13,4o pleacă I.M.împreună cu Leucuţia cu maşina

La ora 15,5o vine I.M.cu maşina lui Leucuţia.

La ora 18 vine Corneliu Coposu.

La ora 19,1o vine Ilie Lazăr.

La ora 19,15 vine Ing.Serdici cu maşina nr.893 B.

La ora 2o,o5 pleaca Corneliu Coposu cu Ilie Lazăr.

La ora 2o,45 pleacă Ing.Serdici.

Până la ora 21,4o când s'a suspendat postul,I.M.nu a mai părăsit domiciliul şi nu a mai fost vizitat de nimeni.-

----------/------------

20 2045 5/6/14 S. Ivanu 22/III/967

8 iunie 67

Peghesan

— Cine-i? Doctore?

— Nu. Ilie Lazăr

— Aici Relu (Mălăncrăvean) Ai știi că s-a mutat chestia aia la Sântimbru?

— Da, toată lumea știe, pentru acum —

— Haide că venim aici —

— Tu vorbești de la Sântimbru?

— Da —

OPERAT LA FIȘE

97

27

ora 10 Nr 51614 Iuliu Maniu 28 28 este sunat 27/VI/1943

— Allo!
— Cine-i la telefon?
— Aici Coposu
— Dumn Brateanu, Dr Presedinte e acasă?
— Dl Brateanu Dr Presedinte la ora 5 (17) va fi la dvoastra.
— Cu dumnealui nu aşi putea vorbi?
— Uite-l la telefon
Maniu — Dr Brateanu la ora 5 (17) voi fi la dvoastră.
— La ora asta nu să am lume la mine, aşa că mai bine trec eu pe la dvoastră
— Cu multă plăcere dacă dorişte poftiţi atunci dvoastră
— Bine la 5 (17) sunt la dvoastră
La revedere
— Cu multă plăcere.

29

23/IV/944

ora 11 — 51614 — I. Maniu — Ion Lazăr

OPERAT LA FIȘE

— Ardealul?
— Da —
— Cine-i acolo?
— Omul de serviciu d-le
— Dă-mi-o la telefon —
— Un moment —
— Alo!
— D-le aici Ilie Lazăr vă rog să-i spuneți d-lui Hoia că s-a aprobat transferarea lui Isac dela Galați aici.
— Bine d-le Lazăr —
— Și vă mulțumesc
— Bună ziua

Iuliu Maniu 30 23/II-942

ora 18.10 S.7614 este sunat 30

OPERAT LA FIŞE

— Allo! Cine-i la telefon?

Aici Şerban Răutu.

— Bonsoir dragă aici Capşa

— Vreau să te rog dacă vin după masă acolo îl găsesc pe d-l preşedinte?

— După masă nu este aici, numai diseară după ora 20.30

— Iar mâine după masă?

— Da este aici mâine.

— Atunci spune-i tu că vin mâine după masă

— Bine dragă.

Agentura I-a

OPERAT LA FIŞE

N O T A

23 Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,1o vine Virgil Solomon.

La ora 9,15 vine Corneliu Coposu.

La ora 9,5o vine Liveanu cu Cezar Simionescu.

La ora 1o,3o pleacă Virgil Solomon.

La ora 1o,5o pleacă Corneliu Coposu.

La ora 11 vine Ion Lugoşanu cu domiciliul în Str.Orlanda nr.8 cu maşina nr.1498 şi pleacă la ora 11,25.

La ora 11,3o vine Virgil Solomon.

La ora 11,4o vine Corneliu Coposu.

La ora 12,4o pleacă Cezar Simionescu,Liveanu şi V.Solomon.

La ora 12,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 13,3o pleacă I.M.împreună cu Corneliu Coposu şi Leucuţia cu maşina nr.5184 B.,proprietatea Leucuţiei.

La ora 15,45 I.M.vine acasă adus cu maşina lui Leucuţia.

La ora 18,25 vine Corneliu Coposu cu tx.nr.12842 B.

La ora 19 vine Leucuţia cu maşina.

La ora 19,3o pleacă I.M.cu Corneliu Coposu şi Leucuţia cu maşina.

I.M.se plimbă cu Corneliu Coposu pe Bul.Elisaneta pe jos, după ce se desparte de Leucuţia şi la ora 2o,15 merg împreună la N.Lupu,de unde iese cu toţi la ora 21 şi pleacă cu maşina lui Leucuţia,care venise aici.

Până la ora 22,4o când se reîntoarce I.M.acasă nu mai este văzut nimeni venind la domiciliul acestuia şi postul se suspendă.

------------/------------

Agentura I-a

N O T A

24 Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,2o vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 12,3o

La ora 9,45 vine Zaharia Boilă împreună cu Măldărăscu şi pleacă împreună la ora 13,oo.

La ora 9,5o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,2o

La ora lo,35 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 12,o5.

La ora 11,2o vine Soreanu cu Cezar Simionescu şi pleacă la ora 13,lo.

După amiază la ora 19,15 vine Ilie Lazăr împreună cu Virgil Solomon şi Zaharia Boilă.

La ora 19,4o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 2o,45 I.M.coboară însoţit de Virgil Solomon,Zaharia Boilă,Ilie Lazăr şi Leucuţia,se urcă în maşină şi pleacă cu Leucuţia la Mihai Popovici.Solomon,Zaharia Boilă şi Ilie Lazăr pleacă pe jos.

Până la ora 22 când se suspendă postul I.M.nu s'a mai înapoiat la domiciliu.-

----------/----------

33

Sp. Politică

24 Iunie 1943

2923

OPERAT LA FIŞE

Dl Maniu a comunicat prietenilor săi despre discursul rostit eri de drul Goebbels, in urma bombardamentului dela Krefeld.

Acest discurs a fost pronunţat exclusiv pentru uzul intern şi nu va fi reprodus inpresa streină. Tocmai de acea, dl Maniu a ţinut să-l facă cunoscut, subliniind semnificaţia lui.

Dl Maniu a declarat ca acest cuvânt poate fi caracterizat cu cuvântul german "Aushalten !" (a rezista). Astfel, dl dr Goebbels a comunicat germanilor că trebue să reziste, altfel oricine evita a fi judecat ca trădător. Domnia sa sublinia drasticitatea acestui avertisment ca un indice al influenteii pe care bombardamentele britanice a avut-o asupra moralului populatiei.

Y/3

Politica ce-a fost

Iuliu Maniu 34 24 iu. 943

34

ora 10.45 3764 este sunat de 21630

— Vă rog cu D-l Președinte azi vrea să vorbească, aci Ghe. Brătianu

— Imediat

— Aici vorbește Maniu, ziua bună D-le Brătianu

— Vă salut D-le Maniu voiam de mult să vă văd.

— Sunt în București încă.

— Și mâine?

— Asta nu știu sigur, pentrucă mâine ar trebui să plec undeva la băi.

— Atunci poate așa și după masă s'ar putea să vă văd un moment.

— Da sigur, la ce oră?

— Când vă convine D-tră?

— Așa pe la orele 16.

— Perfect vin la ora patru.

OPERAT LA FIȘE

25/XI-1943

ora 9¹⁵ - 51614 - Iuliu Maniu e sunat

Un domn - Cu D-l Maniu aş putea vorbi vă rog?
- Cine întreabă?
- Aici Baronu von Löwenthal (Löwendal)
- Un moment (reg...) D-l Preşedinte este momentan în baie vă rog să reveniţi puţin mai târziu
- Eu am auzit că D-l Maniu vrea să-mi viziteze expoziţia (pictura) mi-ar face o deosebită plăcere. - şi aştept această onoare la orice oră indicată. -
- Vă rog D-le Baron un moment (revine) D-l Maniu astăzi pleacă în afară de Buc. undeva - pe câteva zile dar nu se ştie precis aşa că vă roagă să-i daţi D-tra un telefon mâine dim la ora 9
- da ... vă rog să-i spuneţi că expoziţia se închide în 5 zile. -
- da am să-i comunic - - vă mulţumesc frumos D-le Baron
Bună ziua

36 25/VI-943.

ora 9.28 - 51614 - Iuliu Maniu - femeiază

OPERAT LA FIȘE

n.o

Te rog pe d-l Bosca Marin

— Cine întreabă?

— Coposu

— Iubiat

— Să trăești - am vrut să te întreb

în legătura cu Corsian -

— Când merge hârtia aceia?

Coposu — Duminică - stai putin să-ți

spun la ce ora să vii cu

hârtiile. la 4 d. masă ești

liber?

— Da

Coposu — Stai putin până îmi fixează

Șefu (Maniu) ora - (revine)

la 3 draga (15)

— Bine - să trăești.

37 36 37 36 25/XI/943
Executat

ora 19 — 51612 Iuliu Maniu

Mihai Popovici (+) — Bunăseara D-le Președinte.

— Am onoarea Excelență.

— Nu vă pun piedică azi d. amiază?

— Nu deloc.

— Iată ce este: Puiu Lucuța vine astă seară la mine la niște lucruri reci și a spus că-l aduce și pe D-l Iuliu.

— Bine Excelență viu cu plăcere.

— La revedere.

Agentura I-a

N O T A

25 Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9 vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 9,5o.

La ora 9,3o vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 14,1o.

La ora 9,4o vine Serdici cu maşina nr.893 B.şi pleacă la ora 12,1o.

La ora 1o,15 vine Virgil Solomon cu Ilie Lazăr şi la ora 1o,5o pleacă tot împreună.

La ora 1o,25 vine Relu Măldărăscu şi pleacă la ora 1o,45.

La ora 1o,4o vine Ion Lugojianu cu maşina nr.1498 B.şi pleacă la ora 11,15.

La ora 11,3o vine Av.Polizu Micuşuneşti şi pleacă la ora 12,1o.

La ora 11,4o vine Soreanu care pleacă la ora 12,3o.

După amiază la ora 18,3o vine Virgil Solomon şi împreună cu Ilie Lazăr şi pleacă tot amândoi la ora 19,15.

La ora 2o,15 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.,având în maşină pe Corneliu Coposu cu soţia,Zaharia Boilă şi Cezar Simionescu.

Leucuţia urcă la I.M.şi după 1o minute coboară cu el,pentruca amândoi să meargă la masă la Mihail Popovici.

Zaharia Boilă,Corneliu Coposu şi Cezar Simionescu pleacă pe jos.-

------------/--------------

Agentura I-a

39

OPERAT LA FIŞE

N O T A

26 Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 7,35 vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 8,2o.

La ora 9,3o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 11,25.

La ora 9,45 vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 13,15.

La ora 1o,15 vine cu bicicleta Relu Măldărăscu,care pleacă la ora 11,5o.

La ora 1o,35 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 12,45.

La ora 13,o5 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă împreună cu I.M.cu maşina la ora 13,4o,pentru a lua masa la Rest. Mon Jardin.

La ora 13,15 vine Generalul Negrei şi pleacă la ora 13,3o.

La ora 16,15 I.M.este adus la domiciliu de către Leucuţia, după care acesta din urmă pleacă.

In cursul după amiezii I.M.este vizitat la ora 18,15 de către Soreanu,care pleacă la ora 19,3o.

La ora 18,45 vine Sever Bocu şi pleacă la ora 21,2o.

Până la ora 22,când se suspendă postul,I.M.nu a mai fost văzut părăsind domiciliul şi nici nu a mai fost vizitat de nimeni

-------------/-------------

Agentura I-a

70

OPERAT LA FIȘE

N O T A
27 Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,15 vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 11,15.

La ora lo,2o vine Virgil Solomon împreună cu Ilie Lazăr şi pleacă tot împreună la ora 11,3o.

La ora 11 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.iar la ora 11,3o pleacă împreună cu I.M.la Snagov.

Până la ora 21,când se suspendă postul,I.M.nu s'a mai reîntors la domiciliul său.-

----------/----------

41

11

Iuliu Maniu

N° 31614 formează N° 27/XI/1943

– Allo! Casa Popovici?
– Cine întreabă?
– Casa Maniu. D-na Maniu d-le sunt acasă?
– Allo!
– Aici Lenuța.
– A! Bonjour Pufi.
– Noi plecăm acuma la d-voastră.
– Veniți dar eu nu merg mă duc cu Niculaesi, la Titu merge numai Lili.
– Vasilica tot vă duceți?
– Da. Auzi ce întreabă Lili; când vă întoarceți?
– Mâine la prânz.
– Bine.
Sărut mânele

Aurel Nicolescu

42 42

27/11/1943

OPERAT LA FIȘE

ora 9 57614 I. [illegible] Convorbire

— Aici Ilie e vorba ca șeful să plece cu Lefti la Snagov. Vreau să știu dacă pleacă. Spune-i că eu aș fi de părere să nu plece —
— un moment să întreb —
— Aștept la telefon —
— Alo! a spus că pleacă sigur fiindcă are interes —
— Bine —

Ce?!
!

S.S.I.-C.I.-Agentura I-a 27 Iunie 1943 43

2923 8

Brit. 43

Iuliu Maniu a primit din partea ministrului Suphie Tanrioer revenit recent dela Ankara, oscrisoare din partea ministrului britanic Hug Mugessen Knatchabul dela Ankara care-i cerea să activeze continuăcontra actualului regim şi să încerc să impună partizanii democraţi şi să amelioreze situaţia evreimii din România prin intervenţii direct la Mareşalul Conducător.

Scrisoarea a fost cetită de Iuliu Maniu faţă cu Ghiţă Popp, Virgil Solomon şi Liviu Kattenburg Venettu.

169

Agentura I-a

Gr. Colibaş

44

44

OPERAT LA FIŞE

N O T A

28 Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

In tot cursul zilei I.M.nu a fost văzut venind.

La ora 11,5o vine Corneliu Coposu împreună cu Virgil Solomon.

La ora 12,o5 pleacă Virgil Solomon.

La ora 13,15 pleacă Corneliu Coposu cu soţia sa cu tx.nr.11479 B.

In cursul după amiezii casa nu a fost vizitată de nimeni.-

----------/-----------

G. Politici

28/XI/943

45

Fomescu

Ora 12³⁰ 51614 J. Maniu

— Casa Dlui Ministru Popovici?
— Da, cine întreabă?
— Dl. Maniu —
— Un moment
— Allo!
— Dle Mihai cum facem? Vii încoace pe la mine?
— Nu vine nevasta mea cu mașina. Dacă găsesc un taxi de piață viu și te iau și mergem acolo dacă nu ne întâlnim acolo la „Mon Jardin" —
— Bine —

Iuliu Maniu 46 28/III 46 – 943

nr 1215 17614 Formează 4 h

— Vă rog pe D-l Dr. Mărgărăsan imediat

— Allo! Aici aici Coposu te roagă șefu (Maniu) să vii aici acuma imediat.

— Bine vin îndată.

— Bine la revedere.

X

nr 1218 17614 Formează 4 h aici

— Vă rog Principesa Sturdza e în București?

— Cine întreabă?

— Din partea d-lui Maniu

— Principesa este la moșie la Florești.

— Mulțumesc.

— Cine-i la telefon ?

— Coposu

— Bine d-le.

X

28/VI/1943

Comutat. Magor 47

17

Ora 9.15 — 57614 I. Maniu

O D-ră

— Allo! D-ră comunic din partea D-lui Maniu Iuliu, trebue să vină la ora 10 a.m. [illegible] la D-l Maniu să-i spuneți să-l aștepte până la 11.30 când sosește Dumnealui în București. Să nu plece să-l aștepte —

— Bine D-ră am să-i spun să-l aștepte —

Iuliu Maniu 48 28/VI 943 48

ora 9½ 57614 este chemat

OPRIŢI LA FIŞE

— Bună dim. Iulia
— Bună dim. D-le Sârbici ?!
— A venit D-l Președinte?
— Încă nu îl așteptăm.
— Spune-i te rog când vine că pe la ora 11-11³⁰ am să trec și eu pe acolo
— Bine D-le Sârbici puteți să poftiți.
— La revedere.

Iuliu Maniu 49 29/VII 943

ora 10.30 N 614 este sunat 49

— D-nu Președinte este acasă?
— Cine poftiți?
— Dr. Georgescu Bârlad.
— Vorbiți cu Dl. Președinte
— Aici vorbește Maniu, bună ziua D-le Doctor.
— Am onoare să vă salut D-le Președinte, vă rog să-mi spuneți când mă puteți primi?
— Până când rămâneți D-tră în București?
— Până mâine seară.
— Atunci vă rog să-mi dați mâine ziua un telefon
— Astăzi nu mă puteți primi?
— Nu vă rog că toate zilele sunt date, sunt f. ocupat
— Bine atunci mâine.
— Da vă rog.
— Vă mulțumesc.

2923

Gr. Poliţia şi Minorităţi.

28 Iunie 1943

50

NOTA

Din întrevederea pe care Maniu a avut-o cu contele Banfy,se desprinde că fruntaşul ardelean a comunicat trimisului maghiar că nici într'un caz Ungaria nu va ajunge la o înţelegere , nici cel puţin provizorie,cu România,atâta vreme cât guvernul maghiar nu procedează,în prealabil, la o destindere politică şi administrativă sinceră,vizibilă prin acte concrete,nici decum prin manifestări verbale.

Atâta vreme cât românii de dincolo suferă măsurile şi vexaţiunile unui stat organizat pe baze poliţiste,Banfy va întâlni pretutindeni la orice om politic român aceiaş atitudine de intransigenţă.

. . .

Informaţiile germanilor nu se opresc - în aceiaşi chestiune - la elemente de suprafaţă şi Sâmbătă dimineaţa ni s'a comunicat din sursă germană,că Banfy,departe de a căuta să "spiritualizeze" raporturile dintre Ungaria şi vecinii săi, are un mandat mult mai realist,de comun acord cu contele Bethlen,anume să caute să stabilească o bază de înţelegere,cu oamenii noştri politici democraţi,în cadrul ţelurilor de răsboi şi a aran -

./.

jamentelor după răsboi ale anglo-americanilor.

(Anica - Kar).

Agentura I-a

N O T A

29 Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,35 vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 13,55

La ora lo,lo vine Virgil Solomon care pleacă la ora 13,15.

La ora lo,45 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 13,35.

La ora 12,45 vine Ing.Serdici cu maşina nr.893 B.şi pleacă la ora 14,oo.

La ora 12,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 13,5o.

La ora 12,3o vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 13,2o.-

La ora 18,45 pleacă I.M.de acasă şi merge pe jos la Teatrul Naţional.

La ora lo,15 pleacă dela Teatrul Naţional şi merge acasă.

Din informaţii am stabilit că I.M.a venit în Capitală în seara zilei de 28 a.c.la ora 23,15.-

-----------/-----------

Grupa: ______

UALĂ

…ețul ______

______ ziua ______

______ copii ______

______, jud. ______

______ Nr. ______

…oului Evidenței,

Rezidenta Olteniei
C.Craiova
30 Iunie 1943
Toma
Craieva.-

53

2923

2.VII.943

OPERAT LA FISE 53

NOTA

Cercurile evreiesti sunt bine informate asupra chestiunilor externe si interne,datorita faptului ca sunt in stransa legatura cu personalitatile marcante din partidul National Taranesc al Domnului IULIU MANIU.-

Acest partid cat si evreii sunt in stransa legatura cu Anglo-Americanii; primesc si trimit stiri prin Legatia Turca,care fiind neutra scapa cenzurei.-

Agentura I-a

N O T A

30 Iunie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,05 vine Corneliu Coposu, pleacă la ora 9,15, revine la ora 12,50 şi pleacă la ora 14,00.

La ora 9,10 pleacă I.M. şi merge la Baia Centrală de unde se înapoiază acasă la ora 11,30.

La ora 10 vine Virgil Solomon pe jos şi pleacă la ora 13,20.

La ora 11,15 vine Ionel Popp, pleacă la ora 11,30, revine la ora 18,30 şi pleacă la ora 20,40.

La ora 18,45 vine Ing. Serdici şi pleacă la ora 19,30 cu maşina nr. 893 B.

La ora 19 vine Soreanu şi pleacă la ora 20,45.

La ora 20 vine Sever Bocu cu tx. nr. 11831 B. şi pleacă la ora 20,20.

La ora 20,10 vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 20,50

La ora 20 vine Prof. Leucuţia cu maşina nr. 5184 B. şi pleacă la ora 21,45.-

-----------/-----------

55

PREȘ. CONS. DE MINIȘTRI SERV. S. I.
No 173957 27. IUN. 1943
REGISTRATURA GENERALA

ROMANIA

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
PREFECTURA POLIȚIEI CAPITALEI
SERVICIUL POLIȚIEI DE SIGURANȚĂ

108352 25 IUN. 1943

CONFIDENȚIAL

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMATII.

Detinem informatia că in cercurile apropiate dlui Iuliu Maniu se afirmă că Suphi Tanriorer a remis la ultima intrevedere avută cu Mihail Popovici, un mesaj din partea Guvernului din Londra-pe care Iuliu Maniu îl va inmâna M.S.Regelui prin intermediul Dlui Ulea.-

DIRECTORUL POLITIEI DE SIGURANTA
Lt.Colonel,

/SEFUL SERVICIULUI,

39002
30. VI. 1943

copii
jud.
Nr.

lenței,

56 56 1556

OPERAT LA FIȘĂ

Gr. Soltoaia

Castel-Peleș 74-9-29/4-12

2923

D-lui Iuliu Maniu
Str. Spătarului 10
București

Mulțumesc din toată inima -
Elena

Exp

FIŞA INDIVIDUALĂ

57 - 2435-

OPERAT LA FIŞĂ

57

Buc. 24- 40- 14/213- 1/7-

C.I. 2923

Maniu

Ballenstedterstrasse 4

Berlin Wilmersdorf

Revizorii posesc 2 Valize Zoo prin Lemberg

Cireşica

Cenzor.

Axpr. Szanovski

Bd. Mareşal Averescu 24

Zoo.-

2923

58 58

OPERAT LA FIŞE

Notă Informativă.

In cercurile Maniste din Capitală, circulă zvonul că Dl. Iuliu Maniu s'ar fi hotărât să trimeată la Ankara, un emisar al său, pentru a lua contact cu diplomaţii Anglo-Americani şi a face tatonările de rigoare, în vederea reconcilierei dintre România şi foştii săi aliaţi.

Dl. Iuliu Maniu a ajuns la această hotărâre mai mult forţat de partizanii săi, cari se tem ca Londra sau chiar Waschingtonul, să nu recurgă la monentul oportun la aşa zisul "om nou" sau "forţe noi"

Se mai adaugă că emisarul ce urmează a fi trimes, în caz de nevoie, va merge până la Londra.

8 2923 59

59

Telefon:

I. Maniu şi cu ceilalţi iau masa la restaurantul „Gambrinus" astăseară.-

La ora actuală sunt acolo.

22 Iunie 1947
ora 21,05'

Copie

2923

ADEVERINȚA

Telegrama Nr. .... din ....
s'a primit în ziua de ...., ora ...... m. ......
Semnătura primitorului, ...

TELEGRAMĂ

Nr. ....

D-lui Căpitan Doctor Stanculescu
Sanatorul Militar
Carmen Sylva

Prezentată la Bucuresti Nr. 1233 cl. P. cuv. 28 data 28/6 ora 10 m. 30 timpul ......
Transmisă de .... data .... ora .... m. .... timpul ....

Împrejurările schimbate determină amânarea plecării mele fără termen stop. Mulțumesc pentru amabilitate și rog comunicați telegrafic costul camerelor reținute.

Iuliu Maniu

Iuliu Maniu
str. Sfinților N° 10 Buc

p. Conformitate Bogu Ph. 429 S.T.

OPERAT LA FIȘ[A]

60

Form. 315 (176×250) 1939

M. O. Imprimeria Națională

cof. 81
2373/51
ora 13[20]

Telegrama Nr. .... din
s'a primit în ziua de ...., ora ...... m. ......
Semnătura primitorului, ...

TELEGRAMĂ

Nr. 2903

D Familia Fodoreanu
Abrud
Alba

Prezentată la	Buc. 24	Nr.	1284	cl.	cuv.	data	28/VI	ora	m.	timpul	
Transmisă de						data		ora	m.	timpul	

Profund îndurerat de neașteptata trecere din viață a neabătutului luptător național și prieten bun cu meritate ușorite în furtunoasele noastre lupte naționale, vă rog primiți adânc simțitele mele condoleanțe.

Iuliu Maniu

2373/51

p. Conformitate

Iuliu Maniu Str. Stupilor 10 București.

61

Form. 315 (176×250) 1939 M. O. Imprimeria Națională

Buc 2501 - 13 - 25/4 - 5 = 2900 = 1742 27

Maniu la Barela

Berlin Wilmersdorf

pallenstedterstr. 4.

Asteaptă Marti la gara Zoo

însoţitorul Mitropol. = Adrian =

(germană)

Locotenent Maniu Adrian

M. Andreescu 26

Tel. 28658.

Cenzor Militar

C 2973 Ly

62

1742 2747 811

2761

I/C. T. 29 S

Sfera

Gogu Cantacuzino 59

București

= Chemă-mă prin telefon la tine = Lucin +

(din l. franceză) —

Lucru,

[illegible]

63

2761

811

numești 2903 $\frac{16}{241}$ 14 7 /9

MANIU

Berlin Wilmersdorf Ballenstedterstrasse 4

C. I. „Inginer Isăcescu sosește Marți 20 Iulie Orăşeni Friedrichstrasse. Cireşica"

Text românesc

Expr.: C. Ivanovici
Dinescu 12
București

B.P. 3260 – 11 – 6 – 1938
circa 33

OPERAT LA FIȘE

Cenzor: Chelaru

64

811

2923

Tanitza Lungoiu
Str. Murfatlar No. 9
Constanța

= Sunt sănătos și în curând ne vom vedea
bani nu mai trimiteți = Marin +

Cenzor:

/text original/

OPERAT LA FIȘE

65

Gr. Politică

1 Iulie 1943

8/66

2923

In cercurile ţărăniste se confirma faptul că dl Maniu ar lucra actualmante la memoriul anunţat.

Domnia sa procedeaza actualmente la strangerea unei serii de date de natura politica, militara si economica relative la situatia Romaniei in cadrul evenimentelor europene. Aceste date îi sunt furnizate din sursa diplomatica, delalegatiile Elvetiei si Turciei, din sursa militara de unii ofiteri superiori in legatura cu partidul precum si de ofiterii generali partizani, si in fine, din sursa bancara si economica oficiala, din partea unor prieteni politici care ocupa mari functii in conducerea economica a ţării.

Care ?!

Toate aceste date vor face obiectul uneisinteze in care dl Maniu pledeaza pentru necesitatea unei politici noui, dar in sensul vederilorsale cunoscute.

Y/27

Gr. Politică și Sec. Informații

67

1 Iulie 1943

2923

OPERAT LA FIȘĂ

Dl Maniu a fost informat azi că, eridupâ ameazâ, dl Mareşal Antonescu a primit într'o lungă audienţă pe dl Suphi Tanrioer, la reşedinţa dela Băneasa.

Domnia sa acorda o deosebită importanţă acestei intrevederi, intrucât ar fi de natura "a completa in mod fericit informaţiile dlui Mareşal".

De asemeni, dsa arăta, in legătură cu această audienţă, că are informaţii foarte certe asupra intenţiilor guvernului turc de a deschide f ontierele la momentul oportun trupelor britanice in tranzit. Aceasta, "in insăşi interesul independenţei Turciei".

Y/3

Agentura I-a

Gr. Politica

68

N O T A

1 Iulie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,3o vine Zaharia Boilă cu Ionel Popp şi pleacă împreună la ora lo,45.

La ora 9,45 vine Ion Mihalache şi pleacă la ora lo,55

La ora lo,15 vine Ion Lugojanu şi pleacă la ora 11,lo

La ora lo,3o vine Ghiţă Popp împreună cu Ilie Lazăr şi pleacă tot împreună la ora 12,4o.

La ora 11,lo vine Mihai Popovici şi pleacă la ora 12,3o.

La ora 11,15 vine Corneliu Coposu împreună cu Virgil Solomon şi Cezar Simionescu şi pleacă la ora 13,oo.

La ora 12,15 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă singur la ora 13,4o,I.M.rămânând acasă în timpul prânzului.

La ora 12,25 vine Soreanu şi pleacă la ora 12,45.

La ora 18 vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 18,15.

La ora 18,3o vine Ilie Lazăr cu Mihai Popovici cu tx. nr.1153o,amândoi în mare ţinută şi pleacă la ora 18,45,împreună cu I.M.şi merg la Ath.Palace.

Până la ora 21 când am suspendat postul,I.M.nu s'a mai înapoiat la domiciliul său.-

-----------/-----------

79, 108

Iulian Aramin 1-VII-1943

ora 21 516.14 — Formează Nº

Dl Mihalache — Allo, Dl [illegible] ai vorbit cu casa mea?

— Da Dl Mihalache întrebam pe Leana dacă ai venit

— Ce este nou?

— Te rog să-l primești pe Dl Ionescu care să-ți comunice lucruri f. importante

— Bun să treacă acum, sunt acasă

— La revedere

ora 21.05 516.14 — Formează Nº

— Allo, Leana m'a căutat cineva?

— Dl Mihalache să aștea plă[illegible] cinci persoane

— Spune-le că vin acum

— Bun să trăiți. —

Ilie Lazăr 1 XII 1943 7 XII

ora 21.10 5.16.14 – Formează Nr.

70

— Allo, cine-i Răutu?

— Da!

— La telefon Ionel Popp, știi că unchiu rămâne acasă nu se simte prea bine, spune unde vrei să ne întâlnim?

— Unde vrei tu dragă Ionel!...

— Bine atunci la „Capșa" dar o să mai întârzii un sfert de oră căci mai am ceva pe aci

— Bun și eu aștept la ora 9.30 (21.30) un telefon dela „Amicul" din Arad să-i spun că nu s-a întâmplat nimic

— Bun atunci după ora 9.30 (21.30) la „Capșa"

— Da, să trăiești

— Servus. —

Iuliu Maniu   71   71

ora 12 N: 51614 formează N: 11 Mai 1943

— D. Ionel Popp —

— Nu este acasă —

— Comunică lui Ionel Pop că nu mai mănâncă la locul convenit, mănâncă acasă —

— Bine. —

ora 12[15] N: 51614 formează N:

— Aici Ionel Popp am găsit o notă că nu mai mănânc acolo d-le Presedinte.

— Da nu mai mănâncă căci Mihalache a fost invitat aşa că mănâncă acasă

— Bine vă mulţumesc ... —

5

Iuliu Maniu

72

Nro Nr. 51614 formează Nr. 1/VII 1943

— Pune-l pe D-l Popovici să vorbească cu D-l Solomone.

— Un moment

— Allo Coane Mihai D-l Mihalache vede astăzi o persoană f. importantă în chestia aia.

— A! bine —

— Și D-l Mihalache are fixată oră pentru Sâmbătă, tot pentru chestia aia la D-l Popescu, care acum nu este în localitate —

— De unde vorbești? de la D-l Maniu?

— Da el m-a rugat să-ți comunic că el are pe cineva înăuntru

— Bine vreau să știu numai dacă e acasă că vreau să vin pentru 5 minute —

— Este aci vino —

74

74 25/1/43

ora 9³²   51614 D. Manciu
La conv.

Nu domn — — Să trăiți D-le Președinte aici Albu —
— Bună dimi —
— D-le președinte în chestiunea în care m'ați rugat, am făcut toate demersurile —
— D-le Albu eu am dela un prieten al d-tale toate informațiile, îți mulțumesc —
— Da, eu de altfel l-am rugat să vă comunice. Vă mai dau eu un telefon și vă mai spun eu —
— Bine îți mulțumesc —
— Să trăiți —

2/VII/1945 75

020 1142 51614 I. Maniu 8 seara

OPERAT LA DSE

— Cine-i Piniu?
— Da —
— Aici Dumitrescu aș vrea să vorbesc pe șeful dacă în chestia aceia stă el să vii dimineața sau d-amiaza —
— Bine vorbesc aștept că revine, a spus că azi nu —
— Bine la revedere

———

2/VII/1945

020 1142 51614 I. Maniu Fumegoță VR

Casa Dinu Brătianu?
— Da —
— Aici casa dlui Iuliu Maniu dorește să vorbească d-l președinte cu dl Dinu —
— Dl Dinu e la Florica
— Bine mulțumesc

ora 13³⁰ 57614 Ilionu

Eliot

76

78

OPERAT LA FIŞĂ

Un domn — Coposu?

— Da

— Ce faci diseară la Capsa?

— Nu pot trebue să mă duc acasă la socrul meu la masă are niste invitaţi —

— atunci d-a ce vii? am ceva de vorbit —

— Bine dacă nu te găsesc acolo viu la tine —

— Bine.

2/VII-943.

ora 17[20] 51614 - Iuliu Maniu

formează nr.

pe Clara - D-na Sabina Cantacuzino

e acasă vă rog?

- Nu este acasă cine întreabă?

- Te rog spune-i D-lui că

a întrebat d. Maniu

- Bine am să-i comunic

- Bună ziua

OPERAT LA FIŞĂ

77

78 78

2/VII-942

X

ora 18^45 51614 Iuliu Maniu

formează nr

D-na Clara - Allo! D-l Aurel Dobrescu

- Da

- D-l Ghiţă Popp e acolo vă rog?

- Da, cine întreabă?

- D-l preşedinte vrea să-i vorbească.

- Un moment aşteptaţi...

Am onoare d-le preşedinte aici Aurel Dobrescu.

- A! Ce mai faceţi?

- Sunt puţin răcit d-le preşedinte dar ce faceţi? Aţi fost la Snagov şi am gândit că treceţi şi la noi!

- Da am fost la Snagov dar m-am grăbit să mă înapoiez fuga căci am avut o întâlnire fixată şi trebuia neapărat să fiu acasă.

- Acum aveţi pe d-l Ghiţă Popp să vorbiţi d-le preşedinte.

- Aici Ghiţă Popp

OPERAT LA FIŞE

Ioana[?] — Am vorbit cu Brașoveanu[?] cu Vezeanu[?] și el a zis să te duci[?] jos la Deva[?].

— Păi ce să fac eu acolo?

— Te zicea că jos să discuți cu oamenii de acolo —

— Vin eu la jos și discutăm chestia asta [?] președinte.

— Bine te aștept. Ziua bună

Agentura I-a

Gr. Politica

79 79

OPERAT LA FISE

N O T A

2 Iulie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,3o vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 9,45.

La ora 8,4o vine Avocatul Bidianu şi pleacă la ora 1o,15.

La ora 9,15 vine Ziaristul Gruia şi pleacă la ora 9,5o.

La ora 9,35 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 13,15.

La ora 9,4o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 13,15 împreună cu Ilie Lazăr.

La ora 1o,15 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 11,2o.

La ora 11,35 vine Mihail Popovici şi pleacă la ora 12,15.

La ora 12,15 vine Soreanu şi pleacă la ora 12,45.

La ora 12,25 vine Prof.Av.Penescu şi pleacă la ora 12,45.

La ora 12,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 13,5o,împreună cu I.M.la Rest.Mon Jarden.

La ora 18,15 I.M.este adus la domiciliu de către Leucuţia.

La ora 18,3o vine la I.M.Ilie Lazăr şi pleacă la ora 19,15

La ora 18,4o vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 19,25.

La ora 19 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 2o,oo împreună cu I.M.pe jos la Teatrul Comedia,unde intră la spectacol.-

-------------/--------------

Gr. Politică

2928

80

OPERAT LA FIŞĂ

2 Iulie 1943

In pesimismul din ultimul timp al dlui Maniu se remarca de două-trei zile o "redresare". E vorba de intervenţia unui moment de satisfactie, după un timp de depresiune, fapt foartedes observat la presedintele partidului ţărănesc.

In speţă e vorba nici mai mult şi nici mai puţin decât de "viitorul ţării", recte de securitatea României in ceace priveste Basarabia si de realizarea intregirii Transilvaniei. Asa ca, deundeacum două zile dl Maniu credea că Basarabia e definitiv pierduta si că reintregirea Transilvaniei ar fi conditionata de către aliaţi cu defectiunea noastra militara, dl Maniu crede azi că"intre chestiunea Stramtorilor si acea a gurilor Dunării este azi atat de mare legătură, incât situatia noastra este interdependentă de raporturile turco-sovietice si turco-aliate". Aceasta atitudine a fost afisata de dl Maniu, după intrevederea cu ambasadorul turc. Este deci probabil, cum se afirma printre ţărănisti ca dl Tanrioer sa fi adus nota de optimism. Cu alte cuvinte domnia sa să fi dat asigurări dlui Maniu pe de o parte că "Turcia nu va lăsa Romnaia să cadă", de de alta parte că "gurile Dunării in mânile ruşilor inseamna compromiterea Stramtorilor si indepărtarea Turciei dela Dardanele",

./.

şi, in fine, că "Turcia ar avea anumite garanţii că aliaţii nu vor permite o prea mare extensiune sovietica spre Balcani, obtinand de pe acum anumite garantii din partea URSS in schimbul promisiunii deschiderii celui de al al doilea front".

Aceasta notă de optimism a dlui Maniu s'a retrahsmis si celorlati membri ai conducerii, astfel că asistam la o disparitie aproape radicală a impresiei facute de discursul lui Gitta Davilla.

Y/33

Agentura I-a

Gr. Politică

82

82

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A
3 Iulie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 7,4o I.M.pleacă la fratele lui Leucuţia,dentist,din Bul. Schitu Măgureanu nr.19,unde rămâne până la ora lo,când se reintoarce acasă.

La ora 9,15 vine Zaharia Boilă,la ora 9,3o Virgil Solomon şi la ora 9,45 Ilie Lazăr.Toţi trei pleacă împreună la ora 11,oo.

La ora lo,3o vine Corneliu Coposu şi pleacă cu I.M.la ora lo,35 cu tx.nr.lo5o7 B.la Cimitirul Bellu la un parastas.

La ora 12,oo I.M.revine la domiciliul său,fiind însoţit de Ilie Lazăr,Corneliu Coposu şi Virgil Solomon.

La ora 12,25 vine Cezar Simionescu şi pleacă.la ora 12,4o împreună cu Virgil Solomon şi Ilie Lazăr.

La ora 13,lo vine Leucuţia cu soţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 13,3o împreună cu I.M.la Rest.Continental,pentru a lua masa.

La restaurant erau aşteptaţi de Mihail Popovici şi General Cihoscky.

La ora 16 I.M.este condus acasă de către Leucuţia,care pleacă imediat.

La ora 16,45 vine Ghiţă Popp şipleacă la ora 17,2o.

La ora 17,3o vine fiul lui Romulus Boilă şi pleacă la ora 18 pe jos,împreună cu I.M.în Str.Biserica Amzei nr.3o,la Dr.Popovici, fratele lui Mihail Popovici.

După lo minute pleacă tot pe jos împreună la domiciliul lui I.M Romulus Boilă,junior,pleacă la ora 19,lo.

La ora 19,45 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 2o,15 împreună cu I.M.la Rest.Mon Jardin.

La ora 22 I.M.se înapoiază la domiciliu,fiind adus de Leucuţia, cu maşina,după care acesta pleacă.-

----------/------------

2923 Gr. Politică

83

83

OPERAT LA FIȘE

3 Iulie 1943

Dl Maniu urma să plece vineri la Carmen Sylva, De două săpămâni, domnia sa amânase dela o vineri la alta această plecare, ţinând o ca o spadă a lui Damocles asuprapartidului. In sfârsit s'a decis să nu mai plece, cedând prin aceasta insistenţelor puse de membrii conduceri partidului. Acestia au invocat in primul rând momentul internaţional deosebit de critic si in al doilea rând pericolul la care ar fi expus pe ţărmul mării.

Dar dată fiind imposibilitatea dlui Maniu de a se hotări definitiv, nu se poate sti inca dacă decizia de a nu mai pleca nu inseamna in definitiv o noua amânare.

Y/27

2923

84 84

G. I Pol.

3 Iulie 1943

OPERAT LA FIŞE

Dl Maniu, care ţine foarte mult la dl Nicu Penescu a aflat cu nereţinută satisfacţie suspendarea trimiterii in lagăr a acestuia, cât şi ordonarea unei noui anchete, cu privire la relatările făcute de Nicu Penescu asupra stării ţăranilor din ^rgeş.

Dl Maniu a discutat eri cu dl ^Ion Mihalache, cunoscător al situaţiei locale, temeinicia celor subliniate de dl Penescu în memoriul său.

Dl Mihalache a dat totală dreptate dlui Penescu, confirmând cele reclamate Preşedinţiei.

—

Y/3

Agentura I-a

Gr. Politia

85

OPERAT LA FIȘE

N O T A

4 Iulie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,3o vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 1o,15.

La ora 9,4o vine Liveanu şi pleacă la ora 1o,25.

La ora 1o vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 1o,5o.

La ora 1o,15 vine Virgil Solomon împreună cu Ghiţă Popp şi pleacă tot împreună la ora 11,1o.

La ora 11,2o I.M.pleacă pe jos la Dr.Popovici,Str.Bis.Amzei nr.3o.

La ora 12,45 I.M.este condus la domiciliu de către Ing.C.Orghidan cu maşina nr.76o B.

La ora 13,2o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.împreună cu soţia şi Mihail Popovici şi-l ia pe I.M.la masă.

La ora 14,3o I.M.este condus acasă de Leucuţia,care pleacă imediat.

La ora 2o,15 vine din nou Leucuţia cu soţia şi Mihai Popovici şi pleacă împreună cu I.M.la masă la Mihai Popovici.

La ora 22,3o I.M.este adus la domiciliu de către Leucuţia cu maşina nr.5184 B.-

----------/----------

Iuliu Maniu

86 4/VIII 943

86

ora 9.25 57614 este sunat

— Vă rog D-l Maniu este acasă?

— Cine dorește?

— Principesa Ghika

— Vă sărut mâinile principesă aici vorbește Maniu

— Bună dim. D-le Maniu, te rog dacă-ți face plăcere să vii astăzi la noi la dejun.

— Vă sărut mâinile principesă și vă mulțumesc, dar astăzi nu pot, sunt invitat în altă parte

— Atunci spune D-ta când vrei să vii?

— Principesă eu mâine plec la Sibiu și de acolo trebue să mă duc undeva la băi

— Și când te întorci în Buc.?

— Cred că peste 3 săptămâni.

— Te rog să-mi dai un telefon

— Cu multă plăcere principesă chiar doresc să vă sărut mâna în casa D-stră.

— Ar fi de dorit, că n'ai
venit încă să ne vezi casa
noastră. Ai văzut biserica?
— Da, am rămas f. mișcat
e f. frumos din partea D-tră
că ați luat o hotărâre atât
de nobilă să cununați o pe-
reche tânără și să condu-
ceți ... —
— D-le Manin Staicu încă
nu conducem noi biserica, o
conduce un excroc ... —
— Lăsați principesă că o
veni rândul la toți ... —
— O să vie D-le Manin!? ... —
— Da da ... — ce face
prințul?
— Bine mulțumesc.
— Vă rog să-i spuneți

Că-l salut şi când mă întorc
acasă să ne vedem.

— Te rog să ne amintiţi [illegible] doriţi drum bun.

— Vă mulţumesc principesă.

— La revedere.

— Vă sărut mâinile.

---

ora 8 hr   17614 Formează 40.

— Allo! bună dim. Dle Şer[illegible] aici Zachi (Boilă) vorbesc dela Dl. Preşedinte.

— Bună dim Zachi.

— Vă roagă Dl. Preşedinte să-l anunţaţi pe Dl. Lişeanu să vie imediat aici.

— Bine Zachi îl anunţ eu chiar acum. Şefu e acasă?

— Da încă n'a plecat, aşteaptă pe Dl. Lişeanu.

---

ora 9³⁰   Iuliu Maniu   4 VII 943

5761/4 este sunat

88

— Bună ziua. D-le Preşedinte aici Liveanu.

— Bună ziua.

— D-l Preşedinte a spus că la ora 11³⁰ în loc de 11, sau poate mai devreme

— Bine mulţumesc, atunci la ora 11³⁰

— Sa D-le Preşedinte.

— La revedere.

Iuliu Maniu 89 ~~88~~ 89 1/VII 942

Ora 10[15] 17614 Formează 22369

— Alo! Gheorghe aici vorbește

Maniu

— Să trăiți dle Președinte

Intreabă-l pe Dl Mihai

dacă merge la Dr. Popovici.

că vreau să vorbesc cu el

înainte de masă și întrea-

bă-l dacă mai merge să

dejuneze acolo unde știe

dumnealui.

Imediat (revine) a spus

Dl ministru că la ora 10[30]

îl va fi la Dl Dr. Popovici

și la masă merge acolo la

restaurant dar îl roagă

pe Dl Președinte ca să fie

acolo la 12[45] pentrucă Dna

Georgescu (patroana) se

duce la teatru.

— Da bine mulțumesc Gheorghe

Iuliu Maniu

1815 No 51614 este Armat 4/VII/1943

Dna — Aici Dna Gangopol

— A! sărut mâna cucoană.

— Dl Maniu am fost la Dr Popovici și mi-a spus că dacă veneam mai curând vă găseam și pe Dvoastră. Dl Maniu Duminica viitoare avem o nuntă în familie, îl cunoști pe Bogdan Negulescu de la Ploești?

— Da un prieten politic

— Fiica lui se căsătorește cu Ing Veniamin, nunta e la Biserica Amzei, iar primirea în str Pitar Moși lângă "Aro" într-un cerc f. restrâns, ne face multă plăcere dacă voiți să luați și Dvoastră parte.

— Dna Gangopol eu mâine plec în Ardeal, dacă mă reîntorc cu multă plăcere vă mulțumesc că v-ați amintit de mine, ce face Dl Gangopol Dna?

— Mulţumesc bine, aţi notat
dvoastră adresa Pitar Moş?
— Da D-na sărut mâinile şi
sănătate Dlui Gancopol.
— Mulţumesc la revedere
— Sărut mâinile D-na

Aceeaşi invitaţie făcută şi
Dlui Mihai Popescu.

Iuliu Maniu

91 1 VIII 943

245

Stăm formează No

— Dl Valer Moldovan este acasă?
— Nu, a plecat la C.N. sau la biroul dumnealui.
— Ce No are la birou?
— 37528, dar cine sunteți?
— Aici vorbește Iuliu Maniu.
— Bună ziua, Dle Președinte aici dna Moldovan.
— Vă sărut mâinile dna, am să-l caut la No care mi l-ați dat dstră și vă rog dacă vorbiți între timp cu dânsul spuneți-i că-l rog să mă sune.
— Cu multă plăcere Dle Președinte
— Vă mulțumesc, sărut mâinile.
— Bună ziua Dle Președinte.

Iuliu Maniu 92 X 1.VIII.943 92

Ora 9½ Nr 1614 este sunat de [illegible]

— Bună dim. d-le Iuliu m-a rugat Mihai (1) să-ţi comunic că nu poate veni la d-ta că nu se simte bine.
— Îmi pare rău atunci am să trec eu pe la el.
— D-le Iuliu d-ta nu pleci astăzi în Ardeal?
— Cred că nu, poate mâine.
— Atunci vii la noi la dejun?
— Nu ştiu am să văd, în tot cazul eu viu acum să vorbesc cu Mihai.
— Bine d-le Iuliu. La revedere.
— Vă sărut mâna.

ora 8¹⁵ Iuliu Maniu 93 18/VI 943
57614 Formează 23

5 Iulie 1943

— Casa d-lui Râutu?
— Da cine întreabă?
— Casa d-lui Maniu
— Un moment vă rog
Maniu — D-le Râutu bună dimin[eața]
Râutu — Bună dim[ineața], d-le Maniu
— D-le Râutu astăzi la ora 11
este un parastas pentru Titulescu
la biserica Batiște vă rog și pe
d-stră să poftiți.
— D-le Maniu n'am să pot
veni pentrucă am o nevralgie
în spate acolo unde am fost
rănit.
— Îmi pare f. rău, atunci
trebue să rămâneți în casă să
vă îngrijiți serios.
— D-stră ce mai faceți?
— Așa cu știrile astea multe
aș vrea să vorbesc cu d-stră
și tocmai doream să profit
de această ocazie.
— Îmi pare f. rău că nu pot
veni dar mâine trec eu pe
la d-stră în orișice caz.
— Bine v'aștept cu plăcere.

2923 Iuliu Maniu 94 94 18/VII 9/13

8 ½ 57614 Formează 205 5 Iulie 1943

OPERAT LA FIŞĂ

— Bună dim. Dle Profesor
— Vă salut Dle Maniu.
— Când puteţi trece pe aici?
— La ora 10 sunt la Dstră.
— Te rog f. mult, că pe urmă eu trebue să mă duc la Dnul Mihalache să-l iau, că la ora 11 este parastasul lui Titulescu.
— Bine Dle Preşedinte.

Iuliu Maniu 95 18/III 943.

ra Soliban

17614 Formează 40

G

— Casa D-lui Penescu ?

— Da

— Aici Liveanu D-nul Președinte vă roagă ca la ora 4 să fiți la biserica Batiște este parastasul lui Titulescu.

— Bine D-le Liveanu am să vin

D-nul Liveanu repetă această invitație D-lui Lăvulescu, D-lui polizu și încă la alte 6 persoane pe care nu le-a numit.

95

OPERAT LA FIȘĂ

Nr. 614 Iuliu Maniu 96 18/III/943.

96

Ora 8.20 Formează No.

Liveanu — Vă salut maestre?

Un Domn — A! bună dim. d-le Liveanu

— Dorința șefului nostru este ca la ora 11 să fiți la biserica Batiștei unde se va oficia un parastas pentru Titulescu.

— Bine d-le Liveanu spune-i d-lui Președinte că vin cu plăcere. D-ta ce mai faci? nu te-am văzut de mult.

— Eu totuși în lipsa d-tale din Buc. am vorbit cu d-na nu știu dacă ți-a comunicat că am vrut să te pun în gardă că umblă cu ...

— Da da mulțumesc am aflat la timp și am pus mâna pe fir, știu de unde a pornit, știu că i-a dat un milion Sport lui Rebreanu și lui Vasilescu șeful de cabinet. (1)

— Lasă că mai vorbim noi la revedere.

(Comunicat d-lui Eugen Cristescu)

D. Cristescu instrucțiuni de la ... nimic

D. Cristescu instrucțiuni de la ...

Iulie Marţi 18 iu 1943

97

Ora 830 17614 Formează ...

— Casa D-lui Peneş ? [illegible] ...escu [illegible] în [illegible] Oro-Tramvaie

— Da

— Aici Liveanu (secretarul sind. tramv.) D-lui Preşedinte vă roagă ca la ora 11 să fiţi la biserica Batişte este parastasul lui T. Iulescu.

— Bine D-le Liveanu am să vin

(— D-lui Liveanu repetă această invitaţie D-lui Sătulescu, D-lui Polizu (*) şi încă la alte 6 persoane pe care nu le-a numit.

(Comunicat D-lui Eugen Cristescu

---

ra 835

Iuliu Maniu 98 18/III 943

17614 Formează 4 0

98

OPERAT LA FIȘE

Am onoare să vă salut
Dle General aici Lireanu
Bună Dle Lireanu
Dle General Dlui președinte
vă roagă ca la ora 11 să
fiți la biserica Batiște
Bine spune-i că mă
voi înfățișa

Gral Samsonovici

ora 12[15]

51614 Iuliu Maniu este sunat

99

17/III/943

— Allo! Casa D-lui Maniu?

— Da

— Aici Mihalache aș vrea să vorbesc cu D. Maniu

— Să trăiți D-le Mihalache, aci Cezar Simionescu așteptați un moment.

Mihalache — Vă salut D-le Președinte, n'am putut veni căci am fost ocupat. Ne vom întâlni la D-l Popovici

— Eu nu dejunez la D-l Popovici, am alte treburi.

— Atunci ne vom vedea după masă. Am să vă telefonez pe la ora 5 (17)

— Bine.

OPERAT LA FIȘĂ

99

109

100

5161 / 14 Iuliu Maniu formează No 17/III 943

— Allo! casa Dlui Nestor Badea? (~~Cumnatul~~ Finul lui Mihalache)
— Da
— V'aş ruga cu Dl. Mihalache aici Maniu
— Chiar eu Dle Presedinte
— După orele 3 (15) ce faceti Dl. Mihalache?
— Stau acasă.
— De la ora 5^{30} (17^{30}) voiu trece pe la Dta căci tot am treabă în partea aceia
— Bine Dle Presedinte.

Iuliu Maniu 101 101 17/III 943

Ora 13.10 — 17614 Formează 22369

Maniu — D-na Adelica vă sărut mâna

D-na Popovici — Bună ziua d-le Iuliu.

— Eu nu pot să vin acolo la ora 15.30 o să vin la ora 18.

— F. bine d-le Iuliu

— Vă mulțumesc sărut mâna.

102

Gr. Politică

31-III-1943

102

Iuliu Maniu

ora 20 05

31614 - Este sunat

Ralea — Casa D-lui Iuliu Maniu?

— Da!

— La telefon Profesorul Ralea, pot vorbi cu D-nul Presedinte?

— Un moment - vă rog - de - cine - ?

— Bună seara D-nule Presedinte la telefon Ralea

— Te salut și te felicit, dragă că ai scăpat

— Mulțumesc f. mult, D-nule Presedinte aș vrea să vă văd

— Da te rog cu multă plăcere dacă doriți mâine după ora 5 30 (17 30)

— Bine D-nule Presedinte vă mulțumesc

— Te salut dragă

— Bună seara. —

Despre ce au vorbit?!

(D-nul Profesor Ralea a vorbit din oraș.)

103 3/V-943 103

Ora 7.58 51614 – Iuliu Maniu e sunat

Cu d-l Maniu se poate vorbi vă rog?
– Cine întreabă?
– d-na Ioca
– Un moment
– Hristos a înviat d-le Maniu
– Adevărat că a înviat, sărut mâinile d-nă
– d-le Maniu știți de ce v'am telefonat? Ori să luați dejunul la noi?
– Vă mulțumesc f. mult d-na Ioca dar eu plec în provincie
– Și cât stați d-le Maniu?
– O săptămână
– Atunci rămâne pentru săptămâna viitoare d-le Maniu
– da d-na dacă doriți să-mi dați un telefon când mă napoiez și cu cea mai mare plăcere
– da vă telefonez eu. O bună ziua
– Vă sărut mâinile d-na.

Jr. Voliner

Gr. Pătrăşcu

104 7/IV 943

104

ora 10^oo 516.14 Iuliu Maniu e sunat

OPERAT LA FIŞE

Cu d-l Maniu aşi putea vorbi vă rog?

– Cine întreabă?

– Aici Alexandru Iancu[illegible] am aflat dela d-l dr. Lupu că s'a întors în Buc. şi aşi vrea să-i vorbesc dar cine-i la telefon?

d-l Coposu

– Nu e Sireanu d-l presedinte e în pat e bolnav ori sciatica un moment să-l întreb (revine) d-l presedinte a zis să-i telefonaţi ostă mâine

– Bine mulţumesc.

Agentura I-a

105

OPERAT LA FIŞE

N O T A

5 Iulie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,3o vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora lo,15.

La ora lo,2o vine Serdici cu maşina nr.893 B.îl ia pe I.M.şi pleacă împreună la Mihai Popovici.

La ora 11,15 I.M.este condus acasă de către Serdici,care pleacă imediat.

La ora 11,3o vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,45.

La ora 11,4o vine Virgil Solomon,iar la ora 11,5o Ilie Lazăr.Impreună pleacă la ora 12,15.

La ora 13,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.îl ia pe I.M.şi merg împreună la Mihail Popovici,unde vine şi Ministrul Turciei la Bucureşti,Suphi Thanriöer,cu maşina nr.lo82 C.D.

La ora 17,15 I.M.revine acasă cu maşina lui Leucuţia.

La ora 19 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 21,lo.

La ora 19,5o vine Virgil Solomon care pleacă la ora 2o,45.

Până la ora 22 când am suspendat postul I.M.nu a mai părăsit domiciliul şi nici nu a mai fost vizitat.-

-----------/-----------

106

Agentura I-a

Gr. Politică

N O T A
6 Iulie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,3o vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 1o,1o.

La ora 1o,15 vine Virgil Solomon şi la ora 1o,25 vine Ghiţă Popp.Impreună pleacă la ora 12,2o.

La ora 1o,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă singur la ora 13,15.

La ora 11,o5 vine Soreanu şi pleacă la ora 11,35.

La ora 11,5o vine Mihai Popovici şi pleacă la ora 12,3o.

La prânz I.M.ia masa acasă.

La ora 17,2o vine Virgil Solomon şi la ora 17,2o vine Ilie Lazăr.Impreună pleacă la ora 19,15.

La ora 19,2o vine Mihai Popovici şi pleacă la ora 2o,15.

La ora 19,45 vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 2o,35.

La ora 19,5o vine Ghiţă Popp care pleacă la ora 2o,4o.

La ora 2o,15 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.îl ia pe I.M.şi pleacă împreună la Rest.Gambrinus,unde se întâlnesc cu Mihai Popovici,Relu Măldărăscu şi patru doamne.

La ora 22,45 Leucuţia şi Mihai Popovici cu soţiile conduc pe I.M.la domiciliu după care pleacă imediat.-

----------/-----------

2923

Agentura 1

S'a dat d-lui Colonel Ivanovici -

6 Iulie 1943

OPERAT LA FIŞE

R E F E R A T

Da

Am onoare a vă ruga să binevoiţi a aproba şi dispune ca postul de observaţie dela I.M. să fie dotat cu o maşină, spre a se putea face un filaj cât mai complet şi o identificare exactă a tuturor persoanelor care vin în contact cu cel în cauză.

Deasemenea, pentru cazul deplasării lui I.M. la Sibiu, ar fi necesar să se trimită în acel oraş un agent din Bucureşti, care să întărească elementele Rezidenţei Ardeal şi să poată duce la stabilirea precisă a activităţii lui I.M. în Ardeal.

In sfârşit, întrucât este vorba ca I.M. să plece în provincie, am onoare a vă ruga să binevoiţi a dispune ca Secţia Auto să pregătească o maşină - în cele mai bune condiţiuni de mers - care să poată face urmărirea celui în cauză pe timpul drumului şi al şederii sale în provincie.

Faţă de cele de mai sus, am onoare a vă ruga să binevoiţi a aproba rugămintea Secţiei noastre, spre a se putea executa supravegherea lui I.M. în cât mai desăvârşite condiţiuni de lucru şi deplasare.

ŞEFUL SECŢIEI C.I.
Lt. Colonel

Tr. Borcescu

Agentura I-a

Gr. Politică.

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

7 Iulie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,3o vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora lo,15.

La ora 8,45 vine Ing.Serdici cu maşina nr.893 B.şi pleacă la ora 9,2o.

La ora 9,35 vine Virgil Solomon,la ora lo,25 vine Ghiţă POpp,iar la ora 11,15 vine Ilie Lazăr.Toţi trei pleacă împreună la ora 13,lo.

La ora 9,5o vine G-ralul Negrei şi pleacă la ora lo,45.

La ora 12,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 15,lo.

La ora 13 vineCezar Simionescu şi pleacă la ora 15,lo.

La ora 13,o5 vine Mihail Popovici cu Ion.Mihalache şi pleacă împreună la ora 13,55 cu maşina nr.1328 B.

La ora 14 vine Ing.Serdici cu maşina nr.893 B.şi pleacă la ora 15,3o împreună cu I.M.,care avea două geamantane mici,la Mihail Popovici,de unde mai ea un geamantan şi o lădiţă.

Dela Mihai Popovici pleacă la ora 17,lo,pentru a merge la Sibiu,unde vor rămâne cca 2 săptămâni.-

----------/----------

109

Gr. Politica

109

OPERAT LA FIŞE

7 Iulie 1943

2923

Dl Maniu a declarat eri că acţiunea militară de pe frontul oriental este incă departe de a insemna o ofensivă germană. Ea ar fi, mai curând, o tentativă de a se crea impresia angajarii in operaţii de mari proportii, pentru adetermina pe inamic să-şi desvăluie intenţiile, adică să determina un inceput de ofensiva sovietica in alte sectoare ale frontului, sau unele operàtii de debarcare pe continent. Numai după ce germanii vor cunoaste perfect intentiile aliatilor, a declarat dl Maniu, se vor angaja temeinic inluptă. Desi dl Maniu sustine că iniţiativa a trecut de astă dată in mâna aliaţilor, totusi domnia sa precizează că forta germană este incă destul de puternică şi va mai produce incă mari surprize.

Y/1o

Gr. Politică
Se va urmări.-

2923

8 Iulie 1943

8

Inainte de a pleca la Sibiu, dl Maniu şi-a informat prietenii că a dat formă definitivă memoriului ce urmează a fi prezentat dlui Mareşal Antonescu.

Domnia sa a precizat că, in acest memoriu, pune categoric problema Transilvaniei precum si acea a prezenţei trupelor românesti in Rusia.

A citat chiar un pasaj - considerat ca foarte dârz- in care sugereaza necesitatea unei consultări a ţării in cele doua chestiuni, atât pentru orientarea guvernului cât si pentru i părţirea responsabilităţii deciziilor viitoare.

Insărcinarea predării acestui memoriu ar fi insă sarcina mai dificila. Aceasta intrucat se pare că atat dl Ion Mihalache, cat si drul Lupu ar refuza s-o facă.

Y/3

Gr. Politică

111

111

2923

D

9 Iulie 1943

In cercurile ţărăniste se ştie cu precizie, in urma afirmaţiilor dlui Maniu de altfel, că presedintele partidului ţărănesc a terminat redactarea memoriului-scrisoare, către Maresalul Conducător.

Insă atât asupra conţinutului ei cât si asupra faptului de a se şti dacă a fost sau nu predată, circulă tot soiul de svonuri si ipoteze. Precis se ştie că dl Maniu a anunţat trimiterea acestei scrisori numai în cazul când vor interveni anumite evenimente externe, pe care contează, şi care nu s'ar produce in nici un caz inainte de două-trei săptămâni. Pentru că se cunosc insă meandrele hotărîrilor maniste, se crede in cercurile de mai sus că nu trebue să se vadă in declaratiile dlui Maniu decât o atitudine diplomatică : domnia sa doreşte să ascundă cu aceasta declaratie data inmânării memoriului si să evite apoi difuzarea lui.

Nu se exclude aşadar că acest memoriu să fi ajuns la destinaţie. Mai mult incă se pune chiar in legătură plecarea dlui Maniu cu predarea acestui memoriu, afirmandu-s că domnia sa a preferat să fie departe in momentul când Maresalul Antonescu ar trece la reacţie impotriva semnatarului. Această interpretare, puţin elegantă pentru dl Maniu, găseşte un ecou destul de larg, susţinut de svonurile semnalate mai sus.

?

Y/33

2923

112

112

29372 9. VII. 1943

OPERAT LA FIȘĂ

către

PREFECTURA POLITIEI CAPITALEI
Serv.Poliției de Siguranță

La Nr.109.793 din 28 Iunie 1943;

Din investigațiunile făcute s'au stabilit următoarele:

1. Fostul Prim Ministru al Ungariei s'a numit Bethlen Istvan,nu Bethlen Gabor.

2. In limba maghiară numele de "Gabor" este echivalentul lui "Gavrilă" sau "Gabriel",fiind de notat că "Gabrielle" - așa cum este redat în nota menționată - este femeninul lui Gabriel.

3. La Legația Maghiară din Sofia funcționează secretarul Bethlen Gabor, care într'adevăr a fost de curând în România.

4. Acesta nu ar fi putut să-l vadă pe Maniu în ziua de 19 Iunie a.c.deoarece a sosit la București în ziua de 20 Iunie a.c.,când a fost primit în Gara de Nord de către ministrul Nagy de Laszlo și de soția acestuia.

Din informații reiese că o parte din timpul cât a stat în România a lucrat cu ministrul și atașatul militar maghiar,iar că în seara sosirii sale a fost invitatul ministrului.

5. Din supravegherea lui Maniu,cât și din-

./.

urmărirea îndeaproape a întregii activităţi a acestuia nu au existat informaţiuni că preşedintele grupării naţional-ţărăniste ar fi primit un asemenea mesagiu.

Mai firesc ar fi fost ca o asemenea comunicare să fi fost făcută de Banffy, care avea mai multă autoritate decât un secretar de legaţie.

Dealtfel în privinţa unei întrevederi Maniu-Banffy au existat unele indicaţiuni, cari însă nu s'au putut verifica prin alte surse.-

p. SEFUL SERV. SPECIAL DE INFORMATII
LT. COLONEL,

Tr. Borcescu

PRES. CONS. de MINISTRI SERV. S.I. 114

ROMANIA No. 174015 28. IUN. 1943



REGISTRATURA GENERALA

OPERAT LA FIŞE

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

PREFECTURA POLIŢIEI CAPITALEI

SERVICIUL POLIŢIEI DE SIGURANŢĂ

CONFIDENŢIAL

109793 28. IUN. 1943

C. T.

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMATII.

Avem onoare a vă înainta alăturatele două note, în copie, spre ştiinţă, cu rugămintea să binevoiţi a ne comunica dacă se confirmă.

/. PREFECTUL POLIŢIEI

Lt. Colonel [signature] Şt. Manolescu.

/. ŞEFUL SERVICIULUI,

[signature] Rădulescu

29372

9. VII. 1943

O notă s'a dat la S. Inf.

c. 387

114

A lucrat cu mine bine

cu at. militar

mare

Lo(Ha) ministru

Politica

115

COPIE.

25 Iunie 1943.

OPERAT LA FIŞE

NOTA.

Deţinem informaţia că dl. Bethlen Gabrielle, secretar al Legaţiei Maghiare dela Sofia - care se afla în trecere prin România la 19 Iunie 1943 - a vizitat pe dl. Iuliu Maniu căruia i-a remis o scrisoare din partea d-lui Bethlen Gabor, fost preşedinte al consiliului maghiar. Din sursă foarte apropiată a d-lui Maniu aflăm că scrisoarea conţinea un apel la împăciuirea maghiaro-română în faţa cataclismului care se apropie.

Scrisoarea conţinea un apel la raţiunea d-lui Maniu pentru a se întocmi un plan detailat de rezolvarea integrală a problemei Ardealului.

Venirea lui Bethlen la dl. Maniu a produs o adevărată senzaţie.

===

Gr. Politică
Se va urmări.
Deocamdată se împart
posturi ...... dar cine le va
ocupa?.

2923 D

116

9 Iulie 1943

Semnalăm o foarte amuzantă ceartă de competinţe in rândurile democraţilor, cu privire la "persoana viitorului ministru de externe" al României. Prin "viitor" se înţelege bine inţeles titularul departamentului intr'un guvern Maniu de coaliţie naţională.

După părerea dlui Maniu, care s'a explicat in mai multe rânduri in aceasta chestiune, cel mai indicat ar fi dl Savel Rădulescu, care ar reprezenta pentru streinătate politica titulesciană si care ar fi agreat si de rusi.

Tineretul partidului il indica insă pentru aceasta functie pe dl Cogbel Vişoianu, pe motivul că ar fi mai inteligent, mai bine informat si mai abil, fiind toto pe linia titulesciană.

La liberali se vorbeste insă de dl Lugosianu, ca de persoana cea mai indicată.

De dl Gafencu nu se vorbeste absolut nimic. Si el este considerat compromis cu politica carlista.

In schimb, pentru dnii Tillea, Vavilă, si compania, se declară in cercurile de mai sus că nu lise va rezerva "decât cel mult rolurile pe care le-au mai avut" adică de plenipotenţiari in capitalele respective.

Y/27

2923

Pr. Politică
Să se procure copie după scrisoare.

117

8

117

OPERAT LA FIŞĂ

9 Iulie 1943

In cercurile liberale se vorbeste de faptul că dl Maniu ar fi trimis marti după amiază, inaintede a fi plecat la Sibiu, o scrisoare către dl Mareşal Antonescu.

Aceasta scrisoare, , care ar fi fost comunicată dlor Dinu si Gh.Brătianu, a fost subsrisă şi de acestia, declarându-se de acord cu continutul ei.

Asupra acestui continut, sedeclară că el s'ar referi la continuarea luptei pe frontul oriental, la perspectivele războiului şi la atitudinea generală a României.

In cercurile de mai sus, se afirmă că, desi dl Maniu ar fi păstrat ca si ceilalti sefi politici, mare discreţie in jurul acestei scrisori, ea va fi totusi difuzată in cercurilepolitice si militare.

Y/lo

118

Gr. Politica

118

2923

OPERAT LA FIŞE

10 Iulie 1943

Intervenţia dlui Iuliu Maniu, acum câtva timp, in favoarea dlui Gh. Brătianu in cadrul acţiunii de reorganizare a partidului liberal şi acţiunii dlui Gh. Tătărescu, a determinat pe mai mulţi fruntaşi ardeleni să-l intrebe pe dl Maniu, inainte de plecare, dacă interesele partidului naţional-ţărănesc se impacă cu această acţiune şi dacă nu este maibine ca partidul liberal să rămâna mai slab ca organizatie si pregătire decat ţărăniştii.

Dl Maniu a refuzat să răspundă lămurit, spunând doar că dnii Dinu si Gh. Brătianu trebue ajutaţi.

Y/10

2923

Gr. Politică

R83 119

12 Iulie 1943

Dlui Iuliu Maniu i s'a relatat săptămâna trecută modul în care dl general Dragalina înţelege să conducă treburile Bucominei. Relatările l-au făcut pe dl Maniu să declare că este vorba de o personalitate şi că provincia are numai de câştigat de pe urma lui.

I s'a relatat dlui Maniu tratamentul aplicat evreilor, prin indulcirea măsurilor ce existau până acum impotriva lor, precum si măsuri luate de generalul Dragalina cu ocazia unor inspecţii în diferite regiuni.

Acest om, a spus dl Maniu, are o independenţă frumoasă, plecată din autoritatea sa personală şi nu aceia a locului ce i s'a încredinţat.

Y/1o

3565

489 = Zagreb = 1. 1078 - 13 - 7 - 20 =

2923

= Ionel Maniu =

= Brașov = Valea Tei 12 =

Elsza a sosit cu bine multe salutări călduroase = Ștefan =

(germană)

OPERAT LA [illegible]

121

MUTAȚII

SEMNALMENTE

Am luat cunoștință de motivul

Semnătura

Certific semnătura:
Șeful Grupei,

Gr. Politică
Se va urmări atent
2923

121

121

OPERAT LA FIŞE

14 Iulie 1943

Cercurile ţărăniste sunt informate că dl Maniu va avea in Ardeal câteva intâlniri cu elemente legionare conducătoare. Aceste elemente ar inclina azi pentru o linie de colaborare cu partidele democrate, in care scop ar fi decise să abandoneze toate lozincile lor anterioare in materie internă şi externă, si să se situeze pe o linie politica de centru-stânga, considerată ca singura in măsură să salveze resturile partidului. Aceasta atitudine a elementelor legionare colaboraţioniste nu ar fi adoptata de masa largă a legionarilor, dar ar avea totuşi unele şanse de a se impune in cele din urmă.

Se afirmă că avansurile făcute dlui Maniu ar fi mari, dar că acesta ezită să se pronunţe fie pentru o integrare in partidul ţărănesc, fie pentru colaborare a ţărăniştilor cu legionarii"pocăiţi", deteama ca acest lucru să nu revolte partidul sau opinia publică democrată şi să fie apoi exploatată de unii adversari ca dl Tătărescu sau alţii din partidul liberal (dr Costinescu, etc).

Totusi, se declară că dl Maniu nu va evita acest contact, pregătit dela Bucureşti, intrucât ar trebui să ducă - după calculele sale - la o mai mare clarificare a elementelor politice.

Gr. Politică
Se va urmări.

122

122

15 Iulie 1943

In cercurile ţărăniste se urmăreste cu o atenţie deosebită activitatea politica a legionarilor din diversele grupări. Aceasta pentru posibilitatea orientării partidului faţă de mişcarea legionară in zilele viitoare.

Astfel se ştia pe de o parte că dl Maniu va lua contact in Ardeal cu o serie de legionari dispusi pentru o colaborare in cadrul partidelor democrate si anume sub directivele politice ale dlui Maniu. In cursul zilei de eri s'a aflat de o audienţă de care Conducătorul Statului ar acorda-o in cursul după amiezii de azi dlui Bideanu. Or, această audienţă este considerată ca un semn de apropiere a grupului Bideanu-Noveanu de guvern. Legionarii moderati ar deveni, după parerea cercurile ţărăniste, ministeriabili.

Intrucât anterior acelas grup a luat contact cu conducerea ţărănistă, cu care menţinelegătura de altfel, cercurile ţărăniste se intreba dacă nu trebue să se comunice dlui Maniu acest fapt, pentru ca domnia sa dispue. La drept vorbind, cercurile ţărăniste nu prea ştiu bine ce atitudine să adopte : o colaborare cu legionarii, chiar moderati, li se pare prea indrăzneaţă pentru că ar indispune masele democrate; o colaborare legionara moderata cu guvernul li se pare o sustragere a mişcării de sub influenţa manistă. In fine, se mai emite ipoteza că legionarii mode-

./.

raţi si-ar putea schimba brusc atitudinea fiind la guvern, mai ales dacă imprejurările externe ar da ocazia unor prezenţe masive de trupe germane in ţară.

In cursul zilei de mâine urmează să fie anunţat probabil si dl Maniu, pentru ca să ţină socoteală de faptul nou intervenit azi in discuţiile sale din Ardeal.

Y/33

124

124

21 Iulie 1943

2918

OPERAT LA FIŞĂ

Cercurile ardelene din jurul dlui Maniu, după ce au manifestat la inceput satisfactie pentru felul in care dl Maresal Antonescu a ridicat problema Transilvaniei, socot acum că un rol mare ar reveni partidului naţional -tărănesc.

Si anume, afirmă cercurile de mai sus, dl Maresal Antonescu ar trebui să ingădue ca ardelenii dlui Maniu să inceapă strigătul cel mare pentru anularea arbitrajului dela Viena si efectele s'ar ivi imediat. Efectele s'ar răsfrânge nu numai in interiorul ţării, dar si la exterior prin mişcarea pe care ar provoca-o in ţările aliate.

Or, spun cercurile de mai sus, nu numai dl Maresal nu este de această părere, dar ne ameninţă cu trimiterea in lagăr in cazul când am ridica public această chestiune.

Y/lo

17 Iulie 1943

N O T A

Dela Legaţia elveţiană deţinem informaţia că Dl.Prof.DOBRICEANU, unul din amicii D-lui HENRY BEAT de FISCHER şi Dl.SUPHI TANRIOER, se pregăteşte de plecare în Turcia, pentru a lua parte la importante discuţii politice în Capitala Turciei în numele D-lui GH.TATARESCU.-

Cercurile elveţiene declară că guvernul român va trebui să permită democraţilor români să poată pleca mai des spre Turcia, unde vor putea lua contact cu personalităţi anglo-saxone pentru salvarea Rmmâniei.-

==========

ROMANIA



PRES. CONS. DE MINISTRI S.S.I.
No 175088 18 IUL. 1943
REGISTRATURA GENERALA

126

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
PREFECTURA POLIŢIEI CAPITALEI
SERVICIUL POLIŢIEI DE SIGURANŢĂ

121577 15 IUL. 1943

CONFIDENŢIAL

C.1

OPERAT LA FIŞE

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMATII

Avem onoare a vă înainta în copie şease note informative, rugându-vă să binevoiţi a dispune de urmare.-

30063
23. VII. -1943

/PREFECTUL POLITIEI
Lt.Col. [signature]
Ştefan Manolescu

/ŞEFUL SERVICIULUI,
Rădulescu

Notă: O notă informativă s'a dat la fatia C. Sp.

c. 387

15 Iulie 1943

N O T A

Dl.SUPHI TANRIOER a predat D-lui MIHAI POPOVICI, Sâmbătă seara (10 Iulie 1943) un mesagiu pentru Dl.MANIU din partea D-lui HUG KNATCHABUL HUGESSEN, ministrul Angliei la Ankara.-

Mesagiul conţinea următoarele:

"Bunului meu prieten ţin să-i atrag atenţia că sgomotul armelor se apropie de România. Ar fi bine ca acţiunea să înceapă mai de vreme cu o oră de desnodământul fatal".-

Mesagiul este cunoscut de câteva persoane din anturajul lui M.POPOVICI şi a produs o vie impresie.-

15 Iulie 1943

N O T A

In comitetul de reorganizare al tineretului N.T. au primit delegaţie şi fac parte: D-nii PETRUSCA, MARINCAS, MOLDOVANU, POP R. VIŞA TR. şi GRADINARU V.-

Acest comitet va face un raport amănunţit D-lui GHITA POP şi personal şefului partidului despre lucrările curente.-

15 Iulie 1943

N O T A

Dl.MANIU este uşor răcit. Această indispoziţie durează de câteva zile.-

Se crede că dat fiind evenimentele,călătoria proectată la Băile Herculane va fi amânaţă. Dealtfel, Dl.MANIU a fost invitat să petreacă câtva timp la Topoloveni la moşia D-lui MIHALACHE.-

Deasemenea se vorbeşte de o călătorie a D-lui MANIU în Ardeal, la Sibiu, unde se găseşte sora D-lui MANIU, care este călugăriţă (sora Cecilia) şi care i-a scris acum câteva zile să vină la Sibiu.-

==========

OPERAT LA FIŞĂ

15 Iulie 1943

N O T A.

Dl.DINU BRATIANU a pus următoarele condiţii pentru a se îm ăca cu Dl.GH.TATARESCU.-

1. Renunţarea D-lui GUTA TATARESCU de a se mai intitula ca şeful P.N.L.-

2. Trecerea D-lui GH.TATARESCU ca secretar general al P.N.L.-

3. Admiterea ca Dl.MANIU să fie şeful opoziţiei.-

4. Plecarea D-lui GH.TATARESCU în străinătate pentru a aranja interesele partidului în faţa Angliei şi a Americei.-

=========

15 Iulie 1943

N O T A

D-nii Dr.FRUMA şi VALER ROMAN, care au domiciliul real la Sibiu, sunt fruntaşii partidului Naţional-Liberal din Ardeal.-

Vin des în Capitală şi informează atât pe Dl.DINU BRATIANU cât şi pe Dl.GH.BRATIANU asupra poziţiei şi situaţiei în care se găseşte par-[illegible]dul în Ardeal.-

Ambii sunt convinşi că partidul nu se bucură de simpatii în Ardeal şi foştii membrii se înscriu la naţional-ţărămişti sau organizaţia tătărăscu.-

In ultima lună susnumiţii au fost de 8 ori la Dl.DINU BRATIANU şi au propus ca membrii partidului naţional liberal din Ardeal să fie stimulaţi cu promisiuni şi realizări concrete, altfel partidul pierde teren în această regiune.-

========

PRES. CONS. DEI MINISTRI SERV. ... 1343
Nr. 175160 20. IUL. 1943
REGISTRATURA GENERALA

ROMANIA



MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
PREFECTURA POLIŢIEI CAPITALEI
SERVICIUL POLIŢIEI DE SIGURANŢĂ

OPERAT LA FIŞĂ

CONFIDENŢIAL

C.I.

124050 20. IUL. 1943

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMATIE

Avem onoare a vă înainta în copie şease note informative, rugându-vă să binevoiţi a dispune de urmare.-

30061
23. VII. 1943

/PREFECTUL POLITIEI
Lt.Col. [signature]
Ştefan Manolescu

/SEFUL SERVICIULUI,
Rădulescu

Notă. S'a dat câte o notă informativă secţiilor: Inf., C.Sp. şi Tehnica

c. 387

133

30 August 1943

F.F.URGENT

2923

Nr. 2886

OPERAT LA FIŞE

133

Pentru "P"=

Revenire la Nr.2683 din 28 Iulie 1943 ;
Conform dispozițiunilor D-lui C.,rugăm a verifica de urgență următoarele două note informative,pe care le comunicăm mai jos în copie:

1. Dl.Suphi Tanrioer a predat D-lui Mihai Popovic Sâmbătă sera (10 Iulie 1943) un mesagiu pentru Dl.Maniu din partea D-lui Hug Knatchabul Hugessen ministrul Angliei la Ankara.

Mesagiul conținea următoarele :
"Bunul meu prieten țin să-ți atrag atenția că sgomotul armelor se apropie de România.Ar fi bine ca acțiunea să înceapă mai de vreme cu o oră de dosnădământul fatal ".

Mesagiul este cunoscut de câteva persoane din anturajul lui M.Popovici și a produs o vie impresie.

2. Dl.Maniu ar fi primit până în prezent trei scrisori din partea D-lui Beneș,toate aduse în Țară, prin intermediul Legației Elveției.

Ultima i-a fost adusă în ziua de 8 Iulie a.c. prin curierul Elvețian Desonaz George.

Dl.Beneș sfătuește pe Dl.Maniu să treacă la acțiune directă împotriva stăpânirii germane din România,dându-i totodată asigurări că România nu va intra în sfera de influență politică a Rusiei Sovietice.

Se spune că Dl.Beneș se adresează Dlui.Maniu în numele Cabinetului englez și îi atrage în mod serios atenția să înceapă lupta cu un ceas mai devreme.

Din cercurile național-țărăniste se spune că scrisoarea a prods o profundă impresie asupra Dlui.Maniu.

Odată cu răspunsul ne ve-ți restitui și notele menționate.

2923/5

134

17 Iulie 1943

N O T A

Dl.MANIU ar fi primit până în prezent trei scrisori din partea Dlui Beneş, toate aduse în ţară prin intermediul Legaţiei Elveţiei.

Ultima i-a fost adusă în ziua de 8 Iulie a.c. prin curierul elveţian DESONAZ GEORGE.

Dl.Beneş sfătueşte pe Dl.Maniu să treacă la acţiune directă împotriva stăpânirii germane din România, dându-i totodată asigurări că România nu va intra în sfera de influenţă politică a Rusiei Sovietice.

Se spune că Dl.Beneş se adresează Dlui Maniu în numele Cabinetului englez şi îi atrage în mod serios atenţia să înceapă lupta cu un ceas mai devreme.

Din cercurile naţional-ţărăniste se spune că scrisoarea a produs o profundă impresie asupra Dlui Maniu.

PROCES - VERBAL

Astăzi 26.VII.1951.

am procedat la scoaterea filelor No. 135

care au fost scoase din dos. No. 2923 vol. 5.

şi trecute la dos. No. 55916 vol. ind

Semnătura

Stanslia

Ari. Gl. a Vol.

2923

C. Inf.

PRES. CONS. DE MINISTRI SERV. S. I
Nr. 75182 21. IUL. 1943
REGISTRATURA GENERALA

20 Iulie 1943

136

N O T A

20954

In ziua de 18 Iulie a.c, ora 19,40, a sosit la băile Geoagiu Jud. Hunedoara, cu automobilul, Dl Iuliu Maniu însoţit de Secretarul său.

A fost întâmpinat de D-nii CIUPE LAZAR şi ROMULUS BOILA

Dl Maniu n'a părăsit camera în tot timpul nopţi.

In seara de 18 Iulie a.c, Dl Romulus Boilă a avut o scurtă interevedere cu Dl Vaida Voevod, care încă se afla la băii.

In tot cursul zilei de 18 Iulie , au fost văzuţi în localitate D-nii Generalii Trandafirescu şi Ciupercă, cari însă nu au luat contact cu Dl Maniu.

In seara de 19 Iulie a.c, au sosit la băile Geoagiu şi D-nii Răchiteanu Ion avocat din Sibiu şi Leocutia Aurel, avocat din Bucureşti.

După amiază, Dl Maniu s'a plimbat prin parc cu Dna Boilă, iar la orele 18,05, s'a retras în camera sa, împreună cu avocatul Răchiteanu şi Lazăr Cornel din Timişoara, unde au jucat cărţi, până la orele 20.

Dl Maniu a adus cu sine şi un aparat de radio recepţie.

OPERAT LA FIŞE

30065
23. VII. 1943

Nr.1713.-
26.Iulie 1943.-
AGENTURA ARDEAL.
S I B I U

2923

137

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

In cercurile maniste din localitate se lansează svonul că D-lui Iuliu-Maniu, ar fi înaintat recent Guvernului un nou memoriu, prin care atrage atenţiunea cercurilor conducătoare asupra riscurilor cari le comportă actuala noastră politică internă şi externă, în faţa evenimentelor internaţionale, în curs de desfăşurare.-

Fostul prim ministru- aşa suntem informaţi - ar fi întreprins o acţiune, în colaborare cu Dl. Dinu Brătianu şi Gheorghe Mironescu, prin mijlocirea acestuia din urmă reuşind să prezinte Mareşalului şi Regelui ultimul memoriu.-

In legătură cu aceasta aflăm, că în cursul zilei de Sâmbătă, 17 Iulie, pela orele 4 d.m.,- când la Sibiu se făceau intense pregătiri de probe în vederea paradei de a doua zi, Iuliu Maniu, însoţit de un oarecare ţăran din regiune, a făcut corso dimpreună de aproape o oră pe Strada Regina Maria.-

Acestui fapt, cetăţenii i-au acordat o deosebită atenţiune: patronii magazinelor de pe Strada Regina Maria, împreună cu întregul personal angajat, a ieşit în faţa magazinelor, bă unii urmărind chiar pe fostul premier, până la cabinetul medical al Dr. Aleman,- unde Dl. Maniu urmează un tratament la dantură.-

Suntem informaţi că droghistul Ionel Baciu, din imediata apropiere de cabinetul Prof.univ. Aleman, a eşit în Stradă cu întregul personal, pentru a urmări mai îndeaproape pe Dl. Maniu.-

Acest respectiv farmacist, încercând să afle dela ţăran ceva din cele discutate - pe un ton foarte ironic, ţăranul i-ar fi răspuns: "Sunteţi prea şarlatani, Domnilor, ca să puteţi fi vrednici de a cunoaşte "secretele noastre"

.--------.

Din sursă demnă de încredere

C. I.

Data ....

138

Gr. Politică

2923

138

OPERAT LA FIȘE

Referat

24. Iulie 1943

Dela un ofițer superior din garnizoana Orăștie deține informațiunea că Marți 20 Iulie, Iuliu Maniu a avut o consfătuire cu Boilă și alte personalități din fostul său partid.

Consfătuirea a avut loc la Băile Geoagiu, din regiunea Orăștie.

Lt Col Trifonic

DIRECTIUNEA GENERERALA A POLITIEI

Direcţiunea Poliţiei de Siguranţă.

-----

23 Iulie 1943.

139



N O T A

20957-S

OPERAT LA FIŞE

In dimineaţa zilei de 20 Iulie a.c., cu maşina No. 205 Deva, D-nii Romulus Boilă şi Ciupe, au plecat dela băile Gioagiu, la Timişoara, unde au fost semnalaţi de către organele Poliţiei Orăştie.

D-l Ilie Lazăr a sosit astăzi la Orăştie şi a luat masa la restaurantul "Coroana", în societatea D-nei Fecszegi /sau Bercseny/ din Deva.

Susnumitul a plecat apoi în oraş şi a făcut o vizită de 50 minute Protopopului Paveloni Valer, fost preşedinte al organizaţiei naţional-ţărăniste din Orăştie.

La Protopopul Paveloni Valer a mai fost în vizită şi profesorul Ciumaş din Orăştie, fost ţărănist.

La ora 14.15 D-l Ilie Lazăr a plecat la băile Gioagiu, fiind condus până la gară de autobuze de către D-nii Paveloni şi Ciumaş.

Odată cu D-sa a plecat la băi şi D-na de mai sus.

30225
26. VII. 1943

Gr. Politica

140

26 Iulie 1943

2925

OPERAT LA FIŞE

In cursul dimineţii de azi s'a răspândit in cercurile naţional-ţărăniste ştirea, transmisă de dl Maniu din Ardeal, că ar lucra in acest moment la un manifest al partidului către ţară.

Acest manifest ar cere o concentrare a tuturor forţelor democrate in jurul domniei sale, pentru a se putea forma un guvern unitar. Publicarea manifestului va fi insa amânata până la "momentul oportun". Până atunci insă dl Maniu va evita şi mai departe a veni in contradicţie cu ordinea publică făcând gr utăţi guvernului.

Manifestul va fi supus liberalilor şi elementelor politice independente care vor fiinvitate să adere necondiţionat.

Se crede că acest manifest ar răspunde in acelas timp si la atacurile de reactionarism de care a fost acuzat partidul in ultimul timp de elementele extremii stângi si despre care dl Maniu areimpresia ca vor să l torpileze. De asemeni, manifestul ar exclude colaborarea cu elementele compromise, de ex.legionarii, dl. Tatarescu, carlistii, etc.

Elementele actui manifest vor fi cunoscute in detaliu imediat după reintoarcerea dlui Maniu, care a fost rechemat in Capitală si care se va produce chiar in cursul acestei săptămâni.

Y/27

27 Iulie 1943 141

D.S. Informator M. Unters.

2913

141

OPERAT LA FIŞĂ

ŞEFUL GRUPEI POLITICE

către

DOMNUL ŞEF AL SECTIEI C.I.

Cu privire la alăturatul "Raport asupra activităţii partidelor politice" este de relevat că deşi - în general - denotă că autorul său este suficient orientat în ce priveşte poziţia şi activitatea grupărilor politice,totuş comite următoarele erori :

1. In cadrul colaborării dintre grupările din opoziţie,liberalii nu au consimţit a atribui Ardealul influenţei lui Maniu,ceeace ar fi însemnat o abdicare dela veleităţile politice în provincie de peste munţi; dealtfel recenta călătorie a lui Gh.Brătianu în Transilvania desminte o asemenea aserţiune.

2. Gh.Brătianu nu a devenit şeful efectiv al grupării liberale,iar persoana sa ca şef numai prezumptiv este încă contestată; unii liberali din conducerea grupării,chiar rude cu Brătienii,ca Dr.Costinescu sau Alimănişteanu privesc cu simpatie acţiunea lui Tătărăscu; dealtfel însuş Gh.Brătianu ar fi făcut nu de mult câteva declaraţii,în cerc restrâns,afirmând că nu are nimic împotriva ca în cazul unei vacanţe la şefia grupării - şi care nu

./.

se pune decât în legătură cu eventualul deces al lui Dinu Brătianu - conducerea să o ia un fruntaş cu rutină şi capabil,ca de pildă Dr.Angelescu.

3. Gh.Tătărăscu,cu toată efervescenţa trezită de acţiunea sa,socotită de conducerea liberală ca fiind personală,şi cu toate declaraţiile lui Dinu Brătianu formulate împotriva sa,nu a fost încă eliminat din gruparea liberală,a cărei conducere mai caută încă a evita un conflict public şi de proporţii.

4. Gh.Brătianu,care nu a renunţat până în prezent la orientarea sa germanofilă şi care este un element desăvârşit de prudent,nu ar fi putut face declaraţii categorice despre o victorie aliată

5. Este adevărat că din cauza imposibilităţii funcţionării normale a tuturor organelor partidului naţional-ţărănesc,Maniu are depline puteri în conducerea acestuia,dat totdeauna ţine seama de atitudinele fruntaşilor şi îndeosebi ale ţărăniştilor; dealtfel Mihalache şi Lupu iau atitudine în mai toate problemele şi în special în cazul când gruparea trebuie să ia o iniţiativă,ceiace de multe ori întârzie,atenuează sau chiar anulează proiectele lui Maniu.

6. Cine cunoaşte atitudinea structurală a lui Maniu,plină de formalism şi de politeţe exagerată,nu-i poate atribui o critică răutăcioasă.

7. Paradoxul grupării naţional-ţărăniste este că deşi momentan se bazează pe tema Ardealului şi

./.

- mai cu seamă - pe ardeleni, care constituiesc elementele mai dinamice ale grupării, totuş aproape întreaga activitate se desfăşoară la Bucureşti, unde cei mai importanţi corifei sunt stabiliţi, fie ca refugiaţi, fie independent de acest pretext, aşaîncât Vechiul Regat nu contează - după cum afirmă redactorul raportului - ca anexă a mişcării.

8. Ghiţă Pop nu a fost şi nici nu şi-a anunţat în ultimul timp o vizită la Deva.

9. Maniu a plecat în ziua de 7 Iulie a.c. în Ardeal şi nu s'a reîntors până în prezent.

ŞEF DE GRUPA

V. Stănescu

Gr. Politică
Strictă verificare

144

OPERAT LA FIŞĂ

Raport
------

asupra activităţii partidelor politice

Atitudinea partidelor politice în urma recentelor evenimente a început să se desemneze mai exact în ceeace priveşte politica lor internă.

Intr'adevăr în sânul partidului liberal s'au desemnat trei tendinţe ş.a.

Tendinţa Guţă Tătărăscu
" George Fotino
" Gheorghe Brătianu

Incă din Februarie anului acesta, în momentul în care dl. Dinu Brătianu a semnat împreună cu dl. Maniu memoriul adresat Mareşalului Antonescu, prin care se cerea în principiu o desitare a României de puterile axei prin faptul că se cerea încetarea trimiterii trupelor pe front, în principiu se hotărâse o colaborare nu a partidului liberal cu cel naţional-ţărănesc, dar în realitate o înţelegere între bărbaţii politici şi anume între dl. Maniu şi Dinu Brătianu.

Această atitudine a şefului partidului liberal cât şi a şefului partidului naţional-ţărănesc era motivată de necesitatea pe care o vedeau aceştia de a prezenta conducătorului statului o părere comună a celor două mari partide politice cu privire la politica României.

Inţelegerea lor privea mai cu seamă atitudinea internă politică, bineînţeles în virtutea ideii dominante că aliaţii vor câştiga războiul.

Ineţelegerea principială între Dinu Brătianu şi Maniu era şi este că:

1.) Nici unul din aceste două partide să nu facă o propagandă contra celuilalt până la sfârşitul războiului.

2.) Propaganda între membrii partidului să nu fie făcută pe programe separate ale acestor două partide, ci numai pentru strângerea cadrelor în favoarea ideii democrate şi în opoziţie cu politica de autoritate a guvernului.

3.) Intreţinerea speranţei maselor într'o victoria aliată şi o întoarcere a democraţiei, în consecinţă interesul pe care fiecare l'ar avea să se alieze unuia dintre aceste două partide în vederea de a-şi asigura un loc în momentul păcii generale.

1. 4.) Impărţirea în sectoare de influenţă a ţării româneşti, în care Ardealul urmează să fie sub directa influenţă a liniei Maniu, liberalii obligându-se ca să susţină teza Ardealului a lui Maniu pe contul lor.

Această înţelegere dintre dl. Maniu şi Dinu Brătianu nu era o înţelegere sau o cartelare a partidului liberal cu cel naţional-ţărănesc, căci ca program

-2-

Lieberalii sunt azi conservatori iar național-țărăniștii liberali, în sensul că Liberalii păstrează forma politicii dinainte de desființarea partidelor politice, efectuată de fostul Rege Carol II, adică vor o reîntoarcere de stato- quo ante, sunt deci conservatori, pe când naționalțărăniștii caută prin cercurile lor de studii formule noui de adaptere a ideii democrate pentru o stare mai nouă, poate într'un sens socialist.

Cum în sânul partidului liberal existau trei tendințe nete ş.a.

Dinu Brătianu	continuatorul tradiției
Guță Tătărăscu	linia de oportunități şi aventură
Gheorge Brătianu	care susținea că este inovator

Liberalii au căutat în acest răstimp să unifice partidul, dându-i o formă omogenă. Rezultatul acestor încercări a fost ca dl. Gheorge Brătianu a devenit
2. şeful efectiv al partidului liberal şi conducătorul spiritual al acestuia, rolul d-lui Bebe Brătianu mărginându-se la o menținere a legăturilor între bătrânii liberali şi această formă nouă.

Prin această unire a lui Gheorghe Brătianu cu Dinu Brătianu, necesarmente dl. Guță Tătărăscu era eliminat ca stea de primă mărime prin trecerea pe planul
3. al doilea, iar apoi din cauza atitudinei acestuia, contrară directivelor centrului partidului liberal, el şi fracțiunea sa au fost eliminați. In acest moment a întrevenit între dl. Maniu şi Dinu Brătianu o înțelegere prin care ambele partide înțelegeau să nu utilizeze transfugi.

Rezultatul acesti înțelegeri a fost, că în momentul în care dl. Tătărăscu a propus bărbaților politici o uniune în sensul unei "Sfinte Alianțe", dl. Maniu a refuzat colaborarea d-lui Guță Tătărăscu, motivând-o în scrisorile sale pe care le-a remis d-lui Cancicov, care fusese mediator în această chestiune, pe faptul că dl. Guță Tătărăscu nu fusese decât un prête nom pentru Regele Carol pentru a masca o guvernare personală şi deci nu poate juca un rol într'o astfel de sfântă Alianță.

Acțiunea d-lui Fotino în sânul partidului liberal era mai obscură. Dl. George Fotino este directorul bibliotecii şi Fundației Brătianu, este un om de cultură şi un erudit; d-sa însă nu a jucat decât un rol de doctrinar până în momentul aparițiunii chestiunei Tătărăscu, dl. Fotină gândindu-se (cum reese din conversațiile sale cu dl. Ghiață) că formulele de guvernare ale partidului liberal sunt învechite şi fără a vroi ca să acorde d-lui Tătărăscu posibilitatea de a creia el inovăția, a început să tateze terenul pe lângă personalitățile politice liberale, pentru a putea vedea în ce măsură s'ar putea ajunge la o nouă formulă politică liberală.

Acțiunea sa mai mult doctrinară nu este însă o acțiune în afara partidului liberal.

146 146

Rezultatul acestei reorganizări politice a partidului liberal (şi trebue aci notat faptul că dl. Tătărăscu a început să-şi numească şefi de organizaţiune în Judeţe, alţii decât cei ai partidului liberal Dinu Brătianu,) a fost prezentarea d-lui Gheorghe Brătianu ca şef faţă de cercurile liberale din ţară.

In acest sens, dl. Gheorghe Brătianu, însoţit de dl. Roman au ţinut câteva conferinţe în Transilvania, susţinând ca o teză de rezistenţă faţă de acţiunea guvernului, cât şi asigurând pe liberalii din această parte a ţării de idealul său şi al conducerii partidului pentru o reclădire a României Mari
4 cu Transilvania în momentul unei victorii aliate.

Este de menţionat că dl. Gheorghe Brătianu a fost cel mai antirus dintre Liberali şi din această cauză el în parte a aprobat politica germană. Azi încă el nu şi-a schimbat părerile în privinţa Rusiei Sovietice. Realitatea politicii de expansiune rusă nu a scăpat nici un moment d-lui Gheorghe Brătianu şi recent într'o conversaţie avută cu dl. Ata Constantinescu (fiul lui Constantinescu Porcul) el a reexprimat temerile sale în privinţa atitudinei Rusiei în cazul unei victorii.

Nu acrod d-lui Ata Constantinescu vreo importanţă politică, totuşi el poate fi un om din jurul lui Gheorghe Brătianu care poate fi uşor câştigat.

Ca formaţiune spirituală dl. Gheorghe Brătianu, ca profesor de istorie este un reacţionar şi este foarte mult influenţat de soţia sa care are o ideie ciocăiască de boerie.

In ceeace priveşte partidul naţionalţărănesc el tinde din ce în ce mai mult spre un partid personal a lui Maniu căci de unde până acum exista cel puţin duoalitatea Mihalache Maniu (după plecarea d-lui Vaida) azi nu mai există decât dl. Maniu care conduce ca autocrat partidul naţiona-ţărănesc,
5 neadmiţând nici o critică şi nici o sugestie. Din această cauză toţi membrii marcanţi ai partidului naţionalţărănesc ca, Ilie Lazăr, Ghiţă Pop, Dobrescu şi chiar Mihalache şi Lupu nu mai iau atitudini şi nu mai fac discuţiuni ci lasă numai pe dl. Maniu să le facă. Aceasta din două motive:

6. 1.) Pentru că se tem de critica câteodată foarte răutăcioasă şi pártinitoare a d-lui Maniu

2.) Din cauză că Maniu îşi asumă toată răspunderea şi toate riscurile politicei sale, nevoind să-şi sacrifice oamenii şi ştiind că lui nu i se poate întâmpla nimic

-4-

147 147

OPERAT LA FIŞE

7. Partidul naţiona-ţărănesc ca tactică de luptă şi organizaţie a hotărât să formeze din Ardeal leagănul mişcării, socotind Vechiul Regat ca anexă numai care va urma această politică la momentul oportun.

Totodată îm Vechiul Regat ei caută să-şi concilieze bunele raporturi cu Casa Regală printr'o propagandă monarchică, cât şi cu unele cercuri ofiţereşti, nemulţumiţi de regimul actual, cum sunt: General Ilasievici, General Iacobici, General Vasilescu etc.

Această activitate nu are un caracter dinamic ci unu static, ei organizând spiritele pentru un eventual reviriment pe care dl. Maniu nu-l crede posibil dinăuntru în afară ci din afară înăuntru., el susţinând că politica internă a ţării va fi dictată de evenimentele depe front.

Ca o consecinţă a premisei Ardealul dl. Maniu şi Dl. Ghiţă Pop au plecat în Transilvania pentru luare de contact, dl. Maniu la Sibiu, iar dl.

8. 9. Ghiţă Pop la Deva. Dl. Maniu urmează să se întoarcă luni 19 crt., iar dl. Ghiţă Pop urmează să se întoarcă încă în această săptămână.

B. 16 Iulie 1943

Gr. Politice

118

OPERAT LA FIŞĂ

R a p o r t
asupra
tratativelor Banfi-Mironescu

Problema capitală în România ca şi în 1916 este şi astăzi problema Transilvaniei.

Cu toate că în aparenţă recucerirea Basarabiei şi cucerirea Transnistriei trebue să dea opiniei publice române un schimb pentru aspiraţiile sale, totuşi ciuntirea Transilvaniei a rămas Leitmotivul politicii opoziţioniste şi în acelaş timp marea problemă de guvernământ a regimului Mareşal Antonescu.

Dificultăţile în soluţionarea acestei probleme erau de mai multe feluri: politice, strategice şi de oportunitate.

Intr'adevăr raţiuni politice împiedecau pe guvernul Mareşal Antonescu să realizeze reprezentări eficace pe lângă puterile semnatare ale pactului tripartid şi mai cu seamă faţă de Italia şi Germania atâta timp cât România şi Ungaria făcând parte din axă, ambele trebuiau să se supună unei aceleaşi disciplină.

Pe de altă parte raţiuni strategice cereau ca efortul de războI al tuturor ţărilor semnatare şi integrate în axă, să fie comun, lăsându-se pe planul al doilea revendicările intestine.

In sfârşit raţiuni de oportunitate făceau ca ţara românească să aştepte un moment prielnic pentru astfel de cereri.

In ultima vreme însă, în urma recentelor evenimente militare depe fronturi, Ungaria a început să bată în retragere, retrăgându-şi majoritatea trupelor sale, oponându-se măsurilor interne de realizare ale programului naţional-fascist şi tinzând la o independenţă internă şi la o quasi independenţă externă de linia politicii germane.

Tendinţa netă a Ungariei, exprimată până şi în parlament a schimbat mult atitudinea Germaniei faţă de această ţară şi în acel moment situaţiunea României, ca o consecinţă a fost pe planul revendicărilor sale foarte mult întărită.

Această situaţie din sudestul european era învisageată şi în America şi în cercurile engleze, unde problema păcii se pune cu o acuitate crescândă.

Intr'adevăr, acum ca şi în 1918 problema statelor succesoare ale Austro-Ungariei crează mari dificultăţi pentru cei care se gândesc la stabilirea unei păci şi Anglia şi America, la suggestiunea

-2-

d-lui Beneş s'au gândit că cel mai bun mijloc ar fi ca tratative directe între state şi înainte de pace, să lichideze în parte conflictele ce aceste ţări le ar avea.

Evident că tratative directe nu pot fi duse decât între România şi Ungaria, căci între Serbia ocupată şi Ungaria nu se pot duce şi între Italia şi Croaţia deasemenea.

Dl. Beneş a sugerat deci Americanilor şi Englezilor soluţionarea acestor tratative directe şi apoi a sugerat aceasta şi Ungurilor, care au admis în principiu ideia.

Rezultatul acestor suggestiuni a fost ca dl. Banfi a venit în România pentru tratative directe la Braşov, iar din partea guvernului român a fost delegat dl. Mironescu.

In legătură cu aceasta se afirmă că dl. ~~Mihai~~ Mihai Antonescu a discutat problema Transilvaniei în principiu în momentul când se afla în Italia cu Ducele Mussolini, deoarece atitudinea pro-maghiară a Italiei influenţase foarte mult arbitrajul dela Viena; se pare însă că Italia credincioasă politicei sale de amiciţie cu Ungaria nu a primit să sfătuiască Ungaria pentru o cesiune quasi totală a Ardealului Românilor şi a lăsat să se înţeleagă că numai în tratative directe cu Ungaria această soluţionare se poate da.

In tratative care se duc, în afară de rectificări de frontieră pe care Ungurii le propun în avantajul României, este şi vorba de o transplantare a populaţiei, deoarece Ungaria speră că prin această transplantare de populaţie s'ar termina pretenţiunile României asupra teritoriului.

? Dl. Mironescu care tratează această chestiune a avut dese întrevederi cu dl. Maniu, căruia i-a cerut întotdeauna sfatul şi se pare că dl. Maniu are în aceste întrevederi cu dl. Mironescu asentimentul guvernului.

Este caracteristic faptul că în momentul când dl. Banfi venea în Transilvania şi aveau loc aceste discuţiuni leadere naţiona-ţărănişti plecaseră toţi în Transilvania. Gheorghe Brătianu vizitase Transilvania, dl. Maniu el însăşi se afla la Sibiu, unde puţin după acea dl. Mareşal Antonescu şi însăşi Regele trebuiau ~~xţ~~ cu ocaizia promoţiei Mihai Viteazl să ţie discursuri în care tendinţa României de revendicarea Ardealului era ferm exprimată.

Intenţiunea d-lui Maniu nu este ca aceste tratative să dea un rezultat, deoarece dl. Maniu susţine, că dacă s'ar ajunge azi la o

soluţiune această soluţiune ar fi o jumătate de măsură şi că totuşi am pierde o parte din Ardeal, adică dintr'un pământ românesc. Dl. Maniu susţine că aceste tratative trebuie să aibe loc, dar că principiul trebue să fie invers decât cel propus de Ungaria ş.a. ca ea să retrocedeze nouă întreg Ardealul, iar Ungaria să-şi transplanteze populaţia meghiară în Banatul sârbesc.

Este cert, că din punct de vedere de propagandă internă şi de întărire a regimului, o retrocedare chiar în parte a Transilvaniei ar folosi foarte mult Regimului Mareşal Antonescu, totuşi o astfel de soluţie ar tăia pentru totdeauna orice posibilitate de revendicare totală a restului teritoriului cedat şi din această cauză aceste tratative sunt aproape sigur hotărâte unui eşec.

Gr. Politica

2923

151

27 Iulie 1943

OPERAT LA FIŞE

In legătură cu reintoarcerea dlui Maniu şi a întregului comitet executiv al partidului naţional-ţărănist in Capitală - fapt anunţat azi de cercurile partidului-, se dau următoarele detalii:

care vor fi ?!

1. Dl Maniu va avea o serie de intrevederi cu diferite personalităţi marcante din grupul de generali si de profesori universitari ai partidului, pentru a examina in comum aspectele militare, juridice si social-economice ale situaţiei actuale.

2. Numai in urma acestui fapt se va produce conferinţa executivei partidului, in care dl Maniu va expune, in afară de ideile sale personale si aceléa ale personalităţilor cu care a luat contact.

3. Va urma o conferinţa personala a dlui Maniu cu dl Dinu Brătianu, si apoi o a doua conferinţa a conducerilor ambelor partide.

4. Dnii Maniu si Dinu Brătianu vor solicita o audienţă comună dlui Maresal Antonescu si dlui vice presedinte al Consiliului. Aceasta nu pentru a prezenta un memoriu, ci pentru a se informa direct şi eventual a-şi spune părerea asupra situaţiei.

Y/33

Grupa Politică. 2923 Grupa Rezidenţe

Agentura Ardeal

27 Iulie 1943

Nr. 2670 - S

Intrucât avem informaţiuni că zilele acestea Iuliu Maniu, urmează să aibă o importantă consfătuire cu partizanii săi la băile Geoagiului, rugăm a urmări şi identifica pe toţi participanţii.

153

Se va urmări și identifica pe toți participanții

S. Politică

"G o r u n".-

OPERAT LA FIȘĂ

N O T A

24 Iulie 1943.-

In cursul zilelor viitoare Maniu va avea o importantă consfătuire cu partizanii săi la băile Geoagiul unde se află.

Aci, Maniu are aproape regulat contact cu diferiţi membri ai P.N.Ţ. din Ardeal, desfăşurând o activitate accentuată.

In cercurile maniste, întrunirea semnalată este considerată de o importanţă deosebită.-

--- o ---

154

157

Nr.1822
28 Iulie 1943
AGENTURA ARDEAL
D e v a

2923

30-7-943

OPERAT LA FIŞĂ

N CO T A

In Ardeal circulă această scrisoare a lui Iuliu Maniucătre Gancicov şi adresată lui Tătărăscu, cu ocaziunea când acesta din urmă a lansat un apel tuturor personalităţilor democratice, de a infiinţa "uniunea sacră", cu scopul de a face propagandă pentru România in ţările democratice occidentale.

Desigur că această scrisoare este răspândită in primul rând de către naţional-ţărănişti,insă o au şi o multiplică şi alţii de alte culori politice.

Multiplicarea acestei scrisori şi răspândirea ei, este un mijloc de propagandăpe care il intrebuinţează naţional - ţărăniştii.

Trimitem această scrisoare in copie.

Verificată.

Stimate Dle. Cancicov,

Am primit cu satisfacţiune reflecţiunile D-lui Gh. Tătărescu privitoare la comunicarea mea, prin care am refuzat ca să particip la " uniunea sacră " propusă de Dv. Satisfacţiunea pe care o simt e motivată prin faptul că D-sa recunoaşte veracitatea afirmaţiunilor mele care constitue pentru mine tot atâtea temeiuri serioase ale refuzului meu.

Dl. Gh. Tătărăscu încearcă să dea unele explicaţiuni privitoare la atitudinele d-sale atât de vagi, explicaţiuni care însă nu interesează acum, când nu este vorba să facem istorie, ci să stabilim fapte şi să analizăm impresiunile şi urmările pe care ele le-au putut produce-.

Examinând din acest punct de vedere oferta d-lui Gh. Tătărăscu şi lista de personalităţi propusă, de ideia cu care presupun că ar dori să impresioneze lumea democraţiilor occidentale, am ajuns la concluzia că prezenţa D-sale, nu este utilă, nici pentru a impresiona în mod favorabil cercurile hotărâtoare de opinie publică a democraţiilor occidentale, nici pentru a produce un sentiment de siguranţă între eventualii tovarăşi de acţiune.

Pentru a dovedi temeinicia acestor aprecieri ale mele, am înşirat câteva fapte, care învederează lipsa tăriei de convingeri şi contrazicerile politice de care s'a făcut vinovat Dl. Gh. Tătărăscu

Important este dacă sunt exacte faptele înşirate de mine, căci explicaţiunile care ulterior se pot înjgheba cu uşurinţă, nu pot invalida invinuirea de lipsă de prevedere politică şi de statornicie în credinţă.

Dl. Gh. Tătărăscu, confirmă afirmaţia că, d-sa a fost factor diriguitor al regimului ex-regelui Carol, dar afirmă că acest regim nu a fost un instrument de prăbuşire, ci unlul de " consolidare interioară.- Nu cred însă să se găsească cineva în ţară să fie de acord cu Dsa. asupra acestei concluziuni.- Nu poate fi numit " regim de consolidare interioară naţională" o cârmuire din care a rezultat în mod fatal şi inevitabil prăbuşirea unui tron şi ciuntirea hotarelor ţărei. Şi nu poate fi numit un regim de " consolidare naţională " o cârmuire care, din meschine calcule de partid, a încurajat anumite mişcări, soldate cu o adevărată revoluţie, ce ameninţa să sdruncine din temelii ordinea de stat.- De altfel, în ce priveşte guvernarea D-lui Tătărăscu, însăşi ţara a pronunţat o sentinţă definitivă, prin alegerile din 1937, când guvernul d-sale a fost doborât, cu tot ajutorul dat de Partidul Liberal şi de alte două partide satelite. S'a întâmplat pentu prima oară în istoria ţării ca în alegeri organizate de partidul dela putere, acesta să fie pus în minoritate, cu tot ajutorul dat de întreaga putere a Statului. Această întâmplare, pentru care, nu cred ca Partidul Liberal să-i fie recunoscător, ţinân d seama de trecutul politic, desigur rezultatul imenselor greşeli pe care le-a făcut Dl. Tătărăscu, în deosebi prin protecţia dată detestabilei alianţe camaraliste, din care este foarte greu să se strecoare cineva, pe nesimţite într'o " uniune sacră".

Am afirmat că Dl. Gh. Tătărăscu a cedat fără rezistenţă Basarabia şi o parte a Bucovinei. D-sa recunoaşte că a " evacuat vremelnic" aceste provincii, dar ne consolează cu afirmaţia că, d-sa "a luat în scris răspunderea" pentru această evacuare, ca şi când răspunderea d-sale ar avea vre'o importanţă în faţa faptului atât de dureros şi modului atât de degradant în care s'a săvârşit această evacuare şi alături de umilitoriul cortegiu, în mijlocul căruia s'a petrecut acest act istoric.- Dl. Tătărăscu n'a admis nici măcar să se citească în Parlamentul D-sale protestul împotriva cedărei Basarabiei, semnat de către senatorii de drept, între care şi ai Partidului Naţional Liberal, împiedecaţi în exercitarea mendatului lor din cauză că nu au îmbrăcat uniformele ridicole ale " Frontului" de tristă memorie.

155

Ipoteticele pericole înșrate de D-sa, cu scopul de a explica cedarea Provinciilor, fără o bărbătească luptă, care onorează și ridică o națiune și în caz de înfrângere, nu șterg ci mai mult subliniază rușinea națională la care am fost supuși în opinia publică mondială.

Rezistența ce ar fi opus țara noastră, ne-ar fi de mare folos și în discuțiunile intrenaționale, care vor avea loc în viitor. Intraga procedură a Regelui Carol și a D-lui Tătărăscu, în legătură cu cedarea Basarabiei și a Bucovinei de nord, este caracterizată prin temeritate în limbaj, lipsită de pregătire diplomatică și militară. Lipsită de prevedere politică și voință clară. Absența unei vinți tari și a uni plan bine precizat se învederează mai mult prin faptul că Dl. Tătărăscu, pe de o parte a scos din guvenul său, prin surprindere, pe Nicolae Titulescu, împiedecându-l să închee înțelegerea defensivă plănuită cu Rusia, Anglia și Franța. Iar pe de altă parte nu a încercat să facă la timp înțelegerea cu Germania, deși era clar că D-sa nu vroia să meargă în politica externă, alături de Rusia și foști noștri aliați. Dl. Tătărăscu a făcut o politică extrenă, complecz greșită, în urma căreia am rămas izolați. D-sa contează prea mult pe memoria slabă a opiniei publice românești, când în fața acuzării noastre că a cedat acele provinci românești, fără rezistență, invoacă faptul că nu am putut să rezistăm din cauza neputinței noastre de a ne apăra.- Bărbații de Stat Germani și presa germană ne-au destăinuit faptul că înainte de a fi călătorit Dl. V. Ribentrop la Moscova, s-ar fi putut realiza o înțelegere cu Germania, care ar fi pune la adăpost, față de invaziune rusească. Dacă D-sa ar fi continuat politica lui Titulescu cu sinceritate, sau dacă depătându-se de ea s-ar fi putut decide să închee o înțelegere cu Germania, iar dacă pe de altă parte D-sa nu ar fi impiedecat executarea planului de înarmare întocmit sub guvernarea mea, - fără însă să fi lua la vreme alte măsuri suficiente și serioase de înarmare, - nu ar fi trebuit să constate că a cedat provinciile fiindcă România era " neînarmată și izolată".- In fața acestei tragice situațiuni, la ce folosește răspunderea D-sale juridică, pusă în vedere " în scris", când precum se vede nu vrea să suporte nici consecințele răspunderei politice.

Am afirmat că Dl. Tătărăscu a consimțit la cedarea Ardealului. D-sa se apără cu împrejurarea că, la acea dată nu mai era prim -ministru, dar recunoaște că, în calitatea sa de Consilier Regal și-a dat avizul asupra procedurei arbitrajului.-, aprobându-o fiindcă, guvernul prezentase Germania și Italia ca fiind categoric favorabile României și că a fost înșelat în așteptări.- Lăsând la o parte împrejurarea că D-sa a fost ministru de externe și șef al guvernului romănn , nu era îngăduit să fie lipsit de informațiuni, în ce privește sentimentele Italiei și Germaniei, categoric prietenești Ungariei- sentimente pe care noi toți le cunoșteam - și prin uramare aplicând o prevedere normală, nu trebuia să se încreadă în titularii neofiți, veniți deabia atunci în fruntea guvernului român.- D-sa la consiliul de Coroană în care s'a raportat hotărârea dela Viena, cu totul nedreaptă și absurdă, a luat o atitudine pentru acceptarea acestei hotărâri, deci a colaborat la ruperea ardealului, cea ce prin nimic nu poate fi scuzat.

Am afirmat că D-sa a colaborat la introducerea dictaturei și a totalismului îmbrăcat în haina despotismului regal. Dl. Tătărăscu, răspunde " am colaborat, este exact, la guvernul de cocentrare a lui Miron Cristea, prin care Coroana a schimbat cadrele vieții noastre constituționale".- Dl. Tătărăscu, recunoaște deci, că a colaborat la introducerea dictaturei și a aplicat-o, deși în cuvântarea sa ținută la radio în 14 Dec. 1937, a spus din cuvânt în cuvânt. " Numai proștii și nebunii se pot gândi la dictatură ".- Dl. Tătărăscu s'a gândit [illegible] nu numai atât, că a și aplicat-o, dar firește pune vina pe coroană, ca toți favoriții când ajung la necaz. Incă o pildă bună că, Suveranii trebue să se înconjoare de sfetnici pe care îi desemnează după meritele lor, opinia publigă legal exprimată iar nu cu favoriții constituiți după măsura de care dispun de puterea adaptărei la dorințele momentane ale suveranului și care se năzuescași câștiga meritele prin flatarea unor slăbiciuni și prejudecăți, ce într'un moment dat pot obseda pe oricine.- și orice om. Si pentru ca neseriozitatea acestei brusce

schimbări de ideologie politica D-lui Tătărăscu să fie mai evidentă, D-sa se scuză cu pilda dată de Iugoslavia, Bulgaria și Grecia, pierzând firește din vedere cu totul, pilda statelor fără importanță ca: America, Anglia, Franța, Belgia, Elveția, Olanda și a vecinei noastre Cehoslovacia. Ingrijorat de"ordinea internă" și de a autoritatea Coroanei", Dl. Tătărăscu a aruncat la coș ideologia pe care a jurat de atâtea ori.

Am afirmat că Dl. Tătărăscu a tolerat și a efectuat renunțarea la garanțiile franco- britanice. Dl. Tătărăscu recunoaște faptul însă afirmă că, România a fost silită să renunțe la acele garanții, fără a preciza de către cine a fost silită.

Si pentru a invedera ingratitudinea și ofensa de care s'a făcut vinovat față de Franța și Anglia, afirmă că, D-sa a fost acela care, în calitatea sa de ambasador în Franța, a cerut Franței aceste garanții. Dl. Tătărăscu a cerut mâna de ajutor a Franței și a Angliei și după ce i s a dat fără nici un contra serviciu, la ordinul dușmanilor ei, a refuzat mâna întinsă. Si acum Dl. Tătărăscu, după această curioasă procedare, după cum rezultă din propunerea făcută, vrea însăși să înjghebeze o acțiune pentru a cere din nou aceiași mână de ajutor, pe care a lovit-o.

Am afirmat că Dl. Tătărăscu a fost " pivotul principal al politicei de infidelitate în materie externă și de asuprire în materie internă al ex regelui Carol ".- In legătură cu această afirmație, Dl. Tătărăscu crede a fi în drept să-mi facă reproșuri și să-mi deie lecții de patriotism. Aceasta însă în baza unei importante diformări a afirmației mele, imputându-mi că am acuzat de infidelitate și duplicitate " România " și deci am dat o armă în mâna adversarilor noștrii.

Din citatul de mai sus, reese clar că am acuzat de duplicitate și infidelitate pe regele Carol și pe pivotul său principal Dl. Tătărăscu, pe care niciodată nu i-am confundat cu țara românească, dinpotrivă, am protestat întotdeauna să fie socotiți ca reprezentanți adevărați ai opiniei publice românești.

Dovadă cpă acest fel al meu de a vedea era exact, e că faptul că regele Carol a fost lipsit de tron iar dl. Tătărăscu a căzut la alegerile făcute de D-sa, cu tot ajutorul întregei puteri de Stat.

In adevăr politica externă a României a mers pe drumul fidelității și al sincerității până când Dl Tătărăscu a îndepărtat prin s surprindere dela departamentul externelor pe N. Titulescu, care tocmai pregătea o înțelegere cu Anglia, Franța și Rusia. România și opinia publică a ei, a rămas și mai departe credincioasă acelora care ne-au ajutat să realizăm unitatea nosatră națională. Dovadă sunt manifestările consecvente care s-au produs în opinia publică și nenumăratele declarații și memorii, publicate necontenit de către Partidul Național Țărănesc.

Au intervenit însă, prieteniea D-lui Tăătrăscu cu Dl. Stoiandinovici, conferințele dela Bled și Bratislava, acceptarea pildei autoratorice a Jugoslaviei, a intervenit vizita dela Londra și Paris, cu faimoasa declarație a ex regelui Carol și imediat după acea vizita la Fürerul Hitler, astfel că devenise o vorbă volantă malițioasă, observația făcută de lumea internațională : " Oare pe cine vrea să plătească / păcălească / Regele Carol ".- ?

România însăși și-a îndeplinit obligațiunile contractuale, până la data schimbărei la față oficială, întâmplată la data de 28 Mai 1940. Atunci însă, într'o conferință ținută la președenție, în prezența d-lui Fabricius, s'a hotărât ca " România dorește să accentueze colaborarea sa politică cu Germania ".- Dar și înainte de această dată întreg cortegiul aluziilor, gesturilor și atitudinilor, care însoțeau regimul ex regelui Carol - tonul face muzica - prevestea cu multă insistență schimbarea politicei externe oficiale a României. Aceste împrejurări l-au îndemnat, probabil , pe Dl Daladier să-mi spună la Paris, cu ocaziunea audienței ce mi-a acordat în 1937 că " până când durează sistemul de atunci al regimului Regelui Carol, Franța nu poate să livreze României armamentul " , ceeace ceream insistentă să se facă.

Dl. Tătărăscu, face un rău serviciu când se năzuește a identifica

politica D-sale şi a ex regelui Carol, cu România şi cu opinia pu-
blică.

In problema de grupare a forţelor politice, pentru atingerea unui scop, este important a se şti dacă forţele vizate sunt utile pentru a putea produce în opinia publică internă şi externă efectul dorit, şi dacă ele în interiorul grupării pot produce sentimentul siguranţei şi al confienţei, absolut necesare pentru o colaborare sigură, dăinuitoare şi rodnică.

Inşirarea de mai sus a contrazicerilor esenţiale, de care s'a făcut vinovat Dl. Tătărăşdu, pe care d-sa în fond le recunoaşte, nu reprezintă perspective favorabile pentru o colaborare cu D-sa.

Dl. Gh. Tătărăscu, cere în aceste vremuri grele, aplicarea unui spirit de îngăduinţă. Datorită acestui spirit de îngăduinţă, mă mărginesc la aceste scurte constatări, lipsite de orice intenţiune de prijgnire, menite numai să pună lucruri hotărătoare la punct, în ce priveşte posibilitatea unei colaborarri politice.

Am fost şi eu, fosrte scurt timp unul din sfetnici ex regelui Carol. Indată ce am văzut însă că ex regele Carol aluneca dela drumurile drepte şi ofensează sentimentul public şi consideraţiunile de constituţionalism şi ordine de drept, am părăsit guvernul, ne silit denimeni Eu întrevedeam, două posibilităţi: să conduc pe drum bun guvernarea şi să-l conving pe rege să accepte acest drum, sau să renunţ la putere Fiindcă cea dintâi posibilitate s'a dovedit a fi nerealizabilă, am ales-o pe a doua.

Dl. Gh. Tătărărscu, doreşte spirit de îngăduinţă. D-sa a putut constata că Ţara şi conducătorii ei actuali, chiar şi adversari politici ai D-sale, deprind un spirit de îngăduinţă larg. Acest spirit de îngăduinţă mă face şi pe mine să nu mă ocup, cum ar fi cazul, de faptele şi de rezultatele politicei interne a D-sale, nici de unele observaţiuni ale D-sale, pe care altul le-ar putea înregistra ca supărătoare.

Dar, Dl. Tătărăscu doreşte şi uitarea. Dacă însă naţiunea, poate ierta şi în atâtea cazuri trebue să ierte, ea nu poate şi nu-i este permis să uite. Din toate nefericirile care pot atinge o naţiune, ea are un singur câştig: experienţa. Dacă însă şi-ar permite să uite, ar pierde şi acest avantaj, căci fără memorie, care însă nu trebue să fie tulbarată de pasiuni şi prejudecăţi, nu se poate trage învăţăminte şi concluzii.

Vă cer iertare , Stimate D-le Cancicov, pentru incomodarea ce v-am făcut prin scrisorile mele şi vă rog să primiţi, pe lângă sincerile mele mulţumiri, asigurarea distinsei mele stime.

ss Iuliu Maniu

Bucureşti 10 Aprilie 1943.

157

Rezidenţa:Hunedoara
Sursa : Vulcănescu
Localitatea:Gioagiu-Băi

Nr.1887 din 29 Iulie 1943.

2923

OPERAT LA FIŞE

NOTA.

1./ Inziua de 27 l.cr. soseşte la Băi,Dr.Vilt Flaviu medic din Sibiu.

2./ In ziua de 28 Iulie a.c.,orele 17,soseşte la Băi cu maşina Nr.3002 B. următorii:

- Mihail Popovici din Braşov,
- Ghilezan Mihail adv.Bucurşti,
- Măldărescu Aurel adv.Bucureşti.

3./ In tot cursul zilei de 28 l.cr. prefectul judeţului Hunedoara,Col. C.Dumitrescu imbrăcat in haine civile a stat in anturajul lui Maniu şi a insoţitorilor lui.-

4./ In ziua de 28 la orele 18,prefectul judeţului Col.C. Dumitrescu,a plecat cu maşina Nr.1 Dv.,insoţit de Ilie Lazar din Băi spre Arad,unde Ilie Lazăr va face reorganizarea partidului.-

5./ In ziua de 29 Iulie la orele 10.50' a plecat din Băi, cu maşina Nr.3002 B. următorii: Popvici Mihail,Ghilezan Mihail şi Măldărescu Aurel.

Verificat.

R[…]idenţa:Hunedoara
Sursa : V.Vulcănescu
Localitatea:Geoagiu-băi

Nr 1886 din 29 Iulie 1943

158

2923

OPERAT LA FIŞE

N O T A.

Filarea lui Iuliu Maniu din ziua de 28 Iulie 1943.

La ora 7 se scoală şi se plimbă singur prin Băi.

La ora 10 se duce la bazinul de inot,unde stă de vorbă cu prefectul judeţului Hunedoara Col.C.Dumitrescu care a fost imbrăcat in haine civile - unde a mai vorbit cu Dr.Ilie Lazăr şi cu preotul Basarab până la ora 11.30'.

La ora 12.30' se duce la masă,la restaurantul Băii unde mănâncă cu Dr.Ilie Lazăr,Dr.Ciupe Aurel,familia Dr.Boilă /fără Boilă/, Dr.Leucuţa,Dr.Vilt şi familia,Dr.Sava şi Familia.

La ora 20.40' se duce la masă,unde a fost cu cei notaţi mai sus.

La o masă vecină a stat Dr.Alexandru Vaida Voivod insoţit de Dr. Aurel Vlad,preot Basarab cu soţia,fiul lui Vaida,Alexandru,Dna Dr. Vlad,Dna Găvruş Tulea bibliotecara Universităţii din Sibiu şi Dr.Savu primarul din Haţeg.-

La orele 21.40' Maniu se scoală dela masă şi se duce la masa lui Dr.Vaida Voivod unde stă o oră,după care se duce din nou la masa Domniei-Sale,unde stau cu toţii până la ora 23.20',când Maniu se duce in cameră insoţit de:Popovici Mihail,Dr.Ciupe Ionel,Mihail Ghilezan adv.Bucureşti şi Măldărescu Aurel adv. Bucureşti.

In camera lui Maniu,au stat până la ora 23.50' când s'au inapoiat cu toţii la masa de pe terasa restaurantului,unde au stat până la ora 1 noaptea.

La ora 1 se duc cu toţii şi se culcă.

Verificat,

2923

159

In ziua de 29 Iulie a.c. la orele 21,45 a sosit la Braşov hotel Aro, Dl.Iuliu Maniu cu automobilul însoţit de Leucuţia.

Aici a fost întâmpinat de Coposu şi încă o persoană neidentificată, precum şi M.Popovici.

Au luat o gustare în cameră, unde s'a întreţinut cu cele două persoane care aveau o servietă voluminoasă.

La orele 23,15, Coposu şi cealaltă persoană au plecat cu maşina spre Bucureşti (verificat numai la bariera Braşov)

In dimineaţa zilei de 30 Iulie, pe la orele 10, automobilul 5184 B. împreună cu Maniu şi Leucuţia a luat drumul tot spre Bucureşti.

Din convorbirile avute în haal reeşea însă că merge pe la Sinaia unde urmează să se vadă cu cineva.

Din ce a putut să se afle dela o persoană marcantă a partidului din Braşov, reeşea că Coposu i-a adus corespondenţă foarte urgentă şi că pe Valea Prahovei urmează să aibe o întrevedere cu un ministru plenipotenţiar al unei ţări neutre.

Duminecă 1 August la orele 13, Maniu însoţit de aceiaşi persoană şi cu aceiaşi maşină a venit la Braşov,trăgând direct la vila lui M.Popovici.

Imediat după masă a fost vizitat simultan de S.Tanrioer ministrul Turciei venit cu maşina 9249 B. şi de Stirbey venit cu maşina 708 B.; ultimul era însoţit încă de o persoană

./.

neidentificată.

Cu aceste persoane s'a întreţinut până la orele 17,30, după care Ştirbey a plecat şi după o jumătate de oră şi Tanrioer care însă a revenit pe la orele 20,30 şi a stat până la orele 23.

In acest tot interval n'a primit pe nimeni din partizanii D-sale care au încercat să-l vadă.

In lipsa celor trei s'a întreţinut cu Vescan şi Aron Suciu.

Cu toate sforţările informatorului nu s'a putut afla nimic asupra tuturor convorbirilor cu primii trei.

Faţă de Vescan şi Suciu şi-a exprimat că situaţia este foarte tulbure şi în conjuctura actuală România nu este de invidiat "nici o bucurie căci este în mână străină".

Arătând că distanţele ce ne despart de orice sprijin imediat aliat, poate fi un dezastru pentru România.

Le-a reamintit deasemeni să avertizeze amicii ca să-şi înfrâneze orice sentiment public care în împrejurările actuale nu ar folosi decât Germaniei.

In ziua de 2 Iulie a.c. ora 10 a plecat spre Bucureşti.

(Trebue verificat în ambele plecări în ce localitate s'a oprit).

---Sursa: Gr. Petro.

2923

S.S.I.

29 Iulie 1942

161

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Maniu, discutând cu apropiaţii săi evenimentele de actualitate, a declarat că este preocupat de starea de spirit din armată - ca urmare a nouei legi pentru poziţiunea ofiţerilor -şi că este informat cum că probabil se va veni cu o modificare, care va scoate de sub efectele legii pe toţi ofiţerii ce ar trebui să părăsească armata.

"Cred - a spus Maniu - că numai generalul Iacobici va suferi efectele decretului publicat, ceiace va dovedi prin aceasta şi mai clar că legea a urmărit înlăturarea sa din armată.

"Lucrul n'are importanţă fiindcă situaţiunea generalului Iacobici începe să se consolideze tocmai prin aceia că este victima unei nedreptăţi.

"Convingerea mea este că generalul Iacobici va avea încă de jucat un rol important.

"Ceiace este îngrijorător este că prin aceste manevre se sdruncină în mod grav - şi cu urmări ce nu se pot prevedea - unitatea din armată".

----

30 Iulie 1943

"Informaţiuni Politis şi Agentura I-a despre D-na Saridi.

(ss) Eug.Cristescu

D) 2923

162

162

OPERAT LA FIŞĂ

Iuliu Maniu

Nr.5.16.14 este sunat.

Ora 11,25

- Cu Dl preşedinte doresc să vorbesc.

- Cine-i la telefon?

- O D-nă......

- Dl preşedinte nu este în Bucureşti D-nă.

- Astăzi ştiu precis că v'a veni D-le Dr.Solomon.......

- Dar cine sunteţi sum vă numiţi ?

- Este necesar să vă spun numele meu!?....Eu doresc să vorbesc cu Dl.preşedinte, este o chestiune foarte importantă şi tot atâta de urgentă Dle Dr., D-ta mă cunoşti cine sunt.

- Cum vă numiţi ?

- D-na Saridi, o D-nă cu părul alb (vorbeşte încet).

- Cum aţi spus ?

- D-na Saridi (în şoaptă)

- Dl.preşedinte nu este în Bucureşti, telefonaţi mâine.

- Eu totuşi trebue să vorbesc astăzi cu dl. preşedinte este o chestiune foarte importantă şi foarte urgentă care te priveşte pe D-ta,pe mine şi pe noi toţi........

- D-nă aveţi cuvântul meu de onoare că nu este în Bucureşti.

- Dle.Dr.vă cred,nu trebue să vă supăraţi.... (Inchide telefonul)

2923

Gr. Politică

163

163

B

30 Iulie 1943

Dl Romulus Boilă a comunicat dela Sibiu ca dl Maniu va mai intârzia câteva zile la Gioagiu, ceace ii va permite să termine cura. Pe de altă parte, a declarat dl Boilă, dl Maniu asteapta ca evenimentele să se clarifice intre timp aşa incât să poată baza pe date certe in calculele sale politice.

In privinta nelinistii cercurilor bucurestene că ar fi vorba de o reprimire a lui Aurel Vlad si a altor "tradatori" pe cale individuală, dl Romulus Boilă a comunicat că poate da ca fapt sigur, si aceasta din partea dlui Maniu personal, că nu este in nici caz vorba de un asemenea fapt si că partidul nu inţelege a se compromite cu elemente foarte rău văzute de democraţi.

Y/27

164

Nr.1903.-
30.Iulie 1943.
AGENTURA ARDEAL.
Hunedoara.

2923

Maniu

OPERAT LA FIŞE

N O T A
============

Vizitatorii băilor Geoagiu,au adus ştirea la Deva că Iuliu Maniu şi Alexandru Vaida s'au împăcat,fiind amândoi la Geoagiu iar pe chestia împăcărei au şi făcut un chef în ziua de 26 Iulie 1943, la restaurantul băilor.Iuliu Maniu şi Vaida au pl plecat la ora unu iar Ilie Lazăr şi alţi naţional ţărănişti au stat până la ora patru de dimineaţă.-

Iuliu Maniu a spus că, a primit o scrisoare dela Beneş, fostul preşedinte a Cehoslovaciei,care este încredinţat de America şi de Anglia cu organizarea Europei Centrale.Iuliu Maniu, este foarte optimist în cea ce priveşte situaţia Romăniei.-

Lumea comentează foarte mult acest eveniment al împăcărei.In special naţional ţărăniştii se bucură grozav,văzând în aceasta o apropiere de putere.-

Ilie Lazăr a sosit în seara zilei de 27 Iulie a.c., în Deva.Vom reveni cu amănunte, vom raporta cu cine a luat contact.

.---------.

Sursă demnă de încredere.

Rezidența:Hunedoara
Sursa:V.Vulcănescu
Localitatea:Geoagiu-Băi

Nr.1933 din 30 Iulie 1943

165

2925

OPERAT LA FIȘE

DARE DE SEAMA.

Asupra activității politice național-țărăniste,din Geoagiu Băi,in timpul dela 19-29 Iulie 1943.-

In ziua de 19 Iulie soseşte in stațiunea balneară Geoagiu-Băi,Dl.Iuliu Maniu,care a stat acolo până in ziua de 29 Iulie (adeca 10 zile).

In timpul vizitei lui Maniu la Băi,a avut intrevederi politice cu următorii:

Ilie Lazar,Cornel Lazar,Vilt Flaviu medic Sibiu,Dr.Ionel Ciupe,Dr.Sava,Dr.Lecuța,Dr.Răchițan,Mihail Popoviciu Braşov,Ghilezan Mihail adv.Bucuresti,Căldărescu Aurel adv.Bucuresti,Colonel Constantin A.Dumitrescu prefectul județului Hunedoara,Savu Ioan primar Hațeg.Toți din partea naționa-țărăniștilor.

Dr.Alexandru Vaida Voivod,preot Basarab din Romos-Hunedoara, Dr.Aurel Vlad fost ministru.Din partea vaidiștilor.

Au mai fost in vizită la Dl.Maniu:General Nicolae Macici, preot-canonic Valeriu Paveloniu,profesor Pitaru,preot-profesor Ciumaş din Orăstie.

157,158,166 166

1/In discuțiile politice avute in cercurile restrânse (Maniu, Ilie Lazar,Cornel Lazr,preot Basarab)s'a procedat la reorganizarea partidului național-țărănesc,unde Dr.Ilie Lazar a fost numit presedinte in județul Hunedoara.

Inainte de reorganizare,Ilie Lazar,s'a exprimat,-in cercul restrâns,-cu următoarele cuvinte:"Părinte Maniu,nu mai este timp de aşteptat si trebuie să ne organizăm".După aceste cuvinte s'a făcut reorganizarea.

Dl.Iuliu Maniu a fost foarte bine dispus in tot timpul intrevederilor politice.

2/ In primele zile ale vizitelor oamenilor politici,preotul Basarab din Romos,a fost primit intre țărănisti (deşi acesta fusese in partidul lui Vaida).

A doua zi,a trecut la Maniu si Dr.Aurel Vlad,fost ministru vaidist.

După aceste succese de colaborare politică,a sosit,din nou la Geoagiu-Băi,Alexandru Vaida Voivod,cu care,intr'o discuție amicală,Iuliu Maniu a ajuns la o ințelegere politică,formând astfel o singură organizație a național-țărăniştilor.

3/In vederea convorbirilor politice,urma să sosească si Romulus Boilă la Băi,-care a si telefonat in acest senz,-adeca că va sosi in ziua de 27 Iulie a.c.

După evenimentele politice din Italia,Romulus Boilă a comunicat că nu mai vine la Băi.

4/Cel mai vechement politician,dintre cei notați,este Dr.Ilie Lazar,care a primit si misiunea de a organiza si județul Arad,in care scop a si plecat dela Băi in ziua de 28 Iulie,cu masina Nr.1Dv. cu prefectul județului Col.C.Dumitrescu.

./.

5/Colonelul C.Dumitrescu,a fost văzut in repetate rânduri in anturajul insoţitorilor Dlui Maniu,si chiar in anturajul Dsale. Numitul are toate asigurările primite dela Ilie Lazar,in sensul că in guvernul naţional-ţărănist,care urmează incurând,va fi mentinut in postul de Prefect al judeţului Hunedoara.(Numitul a fost numai delegat ca Prefect,dar de 4 zile a fost chiar numit definitiv ca prefect al judeţului Hunedoara).Acest prefect stătea zilnic la Băi, fiind văzut in timp de 10 zile,de 4 ori,totdeauna fiind imbrăcat in costum civil.

De asemenea,se constată,că orice acţiune s'ar intreprinde pe teritoriul judeţului Hunedoara,de către aceşti politicieni,prefectul,in loc de a descoperi,le va da tot concursul necesar si posibil.

6/Deşi,Dl.Iuliu Maniu,urma să stea la Băi,până dupa data de 1 August,totuş,după evenimentele politice din Italia,a plecat in ziua de 29 Iulie,insoţit de Răchiţan,spre Sibiu,de unde urma să plece la Bucuresti.

In aceeaş zi a plecat din statiune,-cu 30' inainte de a pleca Dl.Maniu,-si Mihail Popovicu,Mihail Ghilezan si Măldărescu Aurel,cu maşina Nr.3002 B,plecând tot spre direcţia Sibiu.

7/Sunt informat că Dl.Maniu si insoţitorii au plecat din Staţiunea Geoagiu,tot pentru a se organiza si in alte centre.De ex. la Sibiu,Arad,Timişoara,Bucuresti etc.

8/Dintre cei cari au stat in anturajul lui Maniu,au mai rămas la Băi:Dr.Aurel Vlad,Savu I.primarul dela Haţeg,iar restul au plecat.

9/In zilele de 1-2 August este aşteptat in statiune,Generalul Papp dela Roma.

10/In zilele ce urmează se aşteaptă in staţiune,mai multe persoane politice din judeţ si jur,in vederea organizării, la care vor participa ca factori principali:Aurel Vlad,preot Basarab,in cazul când nu se vor putea reintoarce alţii (Ilie Lazar,Maniu etc.)

11/In rezumat,din discuţiile avute in staţiunea Geoagiu si câte s'au putut afla până in prezent,este:Reorganizarea partidului naţional-ţărănesc de sub presedinţia Dlui Iuliu Maniu.Presedintele judeţului fiind numit Dr.Ilie Lazar.

Fuzionarea celor două partide:Naţional-ţărăniştii cu vaidiştii.

Toţi sunt foarte optimişti in ceace priveşte problema Ardealului de Nord,in frunte cu Dl.Maniu-

Totodată afirmă si chiar propadă ideile politice democrate zicând cu toată certitudinea,că Axa va pierde războiul.

Cel mai infocat partizan,după Ilie Lazar,este preotul Basarab din com.Romos.

Alte amănunte nu se cunosc si nici nu credem să fi fost insă investigaţiile se continuă si după eventuale obţineri vom semnala la timp.

Până la data curentă,nu s'a putut observa că ar intenţiona să redacteze vreun manifest politic .

Rezidenţa:Hunedoara
Sursa : V.Vulcănescu
Localitatea:Gioagiu-Băi

Nr.1935 din 30 Iulie 1943. 167

2923

G.Pol. 5-8 Gur

162

OPERAT LA FIŞE

NOTA.

Cu ocazia vizitei lui Iuliu Maniu la Băile Gioagiu /19 - 29 Iulie a.c./ şi a insoţitorilor lui,a fost trimis din Bucureşti şi comisarul de poliţie Hamza /sau Amza/ Ilie.

Sosit in staţiune,acesta a intrat in anturajul lui Ilie Lazăr la care a adus la cunoştinţă cazuri ce nu erau permise. Aşa de exemplu:

In siara zilei de 25 Iulie,susnumitul Hamza pe când stătea de vorbă cu şeful de post din Gioagiu-Băi a auzit vorbind pe numitul Tudoran Aurel advocat şi primarul com.Târnăveni,care se găseşte in staţiune,zicând şefului de post:Raicu Constantin plot.jand. "ce gălăgie fac aceşti oameni de nimica şi nu ne lasă să dormim.Acei care au făcut gălăgie au fost:Dr.Ilie Lazăr,Dr.Ciupe,Dr.Răchiţan etc.,adeca anturajul lui Maniu.

Hamza s'a dus imediat la Ilie Laza la care a spus acele cuvinte adresate lor de către numitul Tudoran,după care Ilie Lazăr s'a inervat şi a comunicat prin şeful de post că il bagă in...ă măsi,iar şeful de post nu i-a transmis,ci a rămas foarte rece.

De asemenea,Hamza a fost foarte mult lăudat de către Ilie Lazăr,pe terasa restaurantului,ceace denotă că i-a servit cu diferite informaţii.

Verificat.

Dr Gur[illegible]

B-I-.

30 Iunie 1943.

168

168

2923

28

OPERAT LA FIȘĂ

Notă.

La Iuliu Maniu a avut loc, în ultimul timp, mai multe consfătuiri intime, în cari Maniu s'a arătat foarte pesimist în ce privește viitorul României. A arătat că Dl. Mareșal I. Antonescu nu vrea să înțeleagă că hotărârea Dsale de a menține alianța cu Germania până la capăt va duce țara la catastrofă.

Pesimismul lui Iuliu Maniu este alimentat de faptul că și-a pierdut convingerea că Anglia și Statele Unite vor susține interesele României față de Rusia Sovietică.

Din informațiile primite prin legăturile sale din străinătate Iuliu Maniu s'a convins acuma că în alianța dintre anglo-saxoni și Rusia Sovietică, aceasta din urmă are momentan o situație atât de puternică încât Anglia și America nu sunt în situația să se opună la sfârșitul războiului, adică în cazul unei victorii comune, pretențiunilor sovietice în ce privește țările din Sud-estul Europei, deci și România.

Cu toată aversitatea sa morală față de bolșevismul rusesc Maniu pare să încline în ultimele zile tot mai mult față de acei din membrii partidului național-țărănesc, cari cred că partidul să intre prin emisarii săi din străinătate în legătură directă cu Rusia Sovietică, pentru a începe tratative în vederea unei înțelegeri între guvernul sovietic și "viitoarea Românie democrată. Această atmosferă crește tot mai mult numai la național țărăniști și la celelalte cercuri anglo-file, în ultimul timp.-

Agentura I-a

169

169

N O T A
31 Iulie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 12 vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 12,4o.

La ora 13,lo vine Dr.Manuilă Sabin cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 13,5o cu I.M.la Rest.Mon Jarden,unde iau masa împreună cu Prof.Rădulescu Motru.De aci Dr.Manuilă Sabin,la ora 15,4o îl conduce pe I.M.acasă.

La ora 17,lo vine Relu Măldărăscu şi pleacă la ora 18,15.

La ora 17,25 vine Contele de Gatenburg şi pleacă la ora 19,3o cu I.M.cu tx.nr.11333 B.îm Bul.Lascăr Catargiu nr.16,unde I.M.coboară şi intră singur la etj.II,ap.7,sună,întrabă ceva şi apoi coboară după 5 minute revenind acasă.

Până la ora 22 când se suspendă postul,I.M.nu a mai părăsit domiciliul şi nici nu a mai fost vizitat de cineva.-

----------/----------

N O T A

1 August 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 7 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 7,2o cu I.M.la Sinaia.-

----------/----------

171

121

OPERAT LA FIŞE

N O T A

2 August 1943

Supravegherea lui I. M.
Str. Sfinţilor 10.

La ora 18,3o,I.M. revine la domiciliu,fiind adus de către Leucuţia cu auto nr.5184 B. după care acesta pleacă.

Până la suspendarea postului la ora 21,30,I.M.n'a mai părăsit domiciliul.

In cursul zilei au fost observaţi trei agenţi ai Prefecturei Poliţiei sau probabil ai Direcţiei Generale a Poliţiei cari au făcut post de supraveghere.

__________/ ____________

Agentura I-a

Gr. Gorin...

N O T A
3 August 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,3o vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 9,4o.

La ora 9,1o vine Ing.Vasile Serdici cu maşina nr.893 şi pleacă la ora 9,45.

La ora 9,2o vine Ziaristul Gruia şi pleacă la ora 1o.

La ora 9,35 vine Solomon Virgil iar la ora 1o,3o Ilie Lazăr,amândoi pleacă la ora 12,35.

La ora 1o,45 vine Ziaristul Soreanu şi pleacă la ora 11,55.

La ora 1o,5o vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,5o.

La ora 11,o5 vine Sever Bocu cu tx.nr.1oo38 B.fiind însoţit de fica sa şi pleacă la ora 11,55.

La ora 11,15 vine Dari Popovici şi pleacă la ora 12,15.

La ora 11,3o vine Fericeanu,implicat în procesul Col.Precup şi pleacă la ora 12,55.

La ora 12,15 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi la ora 13 pleacă împreună cu I.M.la Rest.Mon Jardin,de unde Leucuţia pleacă iar I.M.ia masa cu Ion Mihalache şi Zaharia Boilă,de care era aşteptat.

La ora 15,1o Zaharia Boilă,cu tx.nr.11337 B.conduce pe Ion Mihalache la domiciliul său din Str.Berna nr.3 şi apoi pe I.M.la domiciliul său.

La ora 17,2o vine Avocatul Răutu cu maşina nr.9647 B.şi pleacă la ora 17,45.

La ora 17,4o vine Ziaristul Gruia şi pleacă la ora 18,1o.

La ora 18,5o vine Sever Bocu cu tx.nr.1oo68 B.şi pleacă la ora 19,15.

La ora 19 vine Ghiţă Popp,care pleacă la ora 19,4o.

La ora 19,o5 vine Dionisie Demetrescu,identificat că locuieşte în Str.C.Nacu nr.7,ap.26,etj.IV,şi pleacă la ora 19,5o.

Până la ora 22 când se suspendă postul,I.M.nu a mai părăsit domiciliul şi nici nu a mai fost vizitat de cineva.-

-------------/-------------

1722

Agentura I-a

173

2923

OPERAT LA FIŞE

N O T A

4 August 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,15 vine Avocatul Cezar Simionescu şi pleacă la ora 9,2o.

La ora 8,3o vine Ziaristul Gruia şi Zaharia Boilă cu tx. nr.11154 şi pleacă la ora lo,lo.

La ora 9,3o vine maşina lui Ghilezan şi la ora lo,23 îl ia pe I.M., pentru a-l duce la Dinu Brătianu în Cal.Dorobanţilor nr.16.

La ora lo,5o I.M. pleacă dela D.Brătianu la Ion Mihalache în Str.Berna nr.3, unde rămâne până la ora 11,2o, când pleacă la Prinţul Stirbey, Calea Victoriei nr.lo7. De aci la ora 13,2o merge la Avocatul Polizu Micşuneşti, Str.Frumoasă nr.16.

La ora 13,45 pleacă la Rest. Mon Jardin, unde ia masa împreună cu Mihai Popovici, de care era aşteptat aci.

La ora 15,15 merge singur acasă cu maşina nr.3oo2 B.

La ora 17,3o vine aceiaşi maşină şi la ora 18 I.M. pleacă cu ea la Polizu Micşuneşti, de unde la ora 18,35 merge la Ion Mihalache. De aci pleacă la ora 19,4o şi merge în Bul.Lascăr Catargiu nr.16, ap.7 unde locuieşte fostul Ministru al României la Praga, Vişoianu.

La ora 21,lo pleacă dela Vişoianu.

Până la ora 22,3o când se suspendă postul I.M. nu a mai fost văzut părăsind domiciliul şi nici nu a mai fost vizitat de cineva.-

--------------/--------------

01004

D-2

4 August 1943

N O T A

In ziua de 3 August a.c., dl. Iuliu Maniu a primit vizita d-lor Zaharia Boilă, Vasile Serdici, Virgil Solomon, Gruia, Ilie Lazăr, Ghiţă Popp, ziaristul Soreanu, Sever Bocu, Dori Popovici, Fericeanu, Răutu, Hagea, General Negrei, A. Măldărescu, Petruşca şi Leucuţia.

Masa a luat-o împreună cu Ion Mihalache şi Zaharia Boilă, la "Mon Jardin".

- sigură

—

N O T A

5 August 1943.

Supravegherea I. M.

str. Sfinţilor Nr. lo.-

La ora 8.15' vine Vasile Serdici cu auto Nr.893 B, il ea pe I.M. şi merg in calea Dorobanţilor Nr.16, la Dinu Brătianu, unde Serdici coboară, se interesează de ceva, după care pleacă mai departe in str. Berna Nr.3, la Ion Mihalache, unde rămâne numai I.M.-

La ora 9,45' ese I.M. şi revine acasă cu Taxiul Nr. 11.6o5 B.-

La ora 11,1o' pleacă dela I.M., Generalul in rezervă V.B., care venise in lipsa acestuia de acasă.-

La ora 11,15' vine Ghiţă Pop şi Soreanu.-

La ora 11,25' soseşte V. Solomon.

La ora 11,3o' este vizitat de Zaharia Boilă şi C.Simionescu.-

La ora 11,35' soseşte Generalul Negrei.-

La ora 11,5o' I.M. pleacă singur de acasă cu auto Nr. 3oo2 B, in Calea Dorobanţi, Nr.16, la Dinu Brătianu, iar ceilalţi părăsesc locuinţa lui I.M.-

In timpul cât I.M. se găsea la Dinu Brătianu, au fost văzuţi făcând vizită acestuia, Dr.Costinescu şi George Brătianu.

La ora 14.1o' ese I.M. de aci şi merge singur la Mon Jardine, unde era aşteptat de Ion Mihalache, cu care ea masa.-

La ora 15.1o' I.M. pleacă cu maşina 3oo2 B. la Mihail Popovici.-

La ora 15,25' Mihail Popovici, primeşte o vizită de 5' a Prinţului Barbu Stirbey, care vine cu auto Nr.7o8 B.

La ora 19,5o' I.M. pleacă singur cu maşina Nr.3oo2 B. şi revine acasă.-

Până la ora 21,3o' când se suspendă postul I.M. nu a mai părăsit domiciliul şi nici nu mai este vizitat de nimeni.-

—— . ——

5.VIII.1943 2923 176 176 P.

Maniu a calificat drept "o prostie" versiunea - ce i-a fost adusă la cunoştiinţă - că la Geoagiu ar fi stabilit o înţelegere cu Vaida Voevod şi Aurel Vlad, pentru regruparea tuturor forţelor ardeleneşti, în vederea unei acţiuni mai intense în chestiunea Ardealului.

Maniu a declarat că a văzut în adevăr pe Vaida la Geoagiu, unde şi acesta se afla, dar că întrevederea n'a avut niciun caracter politic.

Maniu a desminţit deasemeni că ar fi încercat un acord cu legionarii, subliniind că o asemenea presupunere nici n'ar fi în logica evenimentelor.

2923 Pr. Politică

177

177

5 August 1943

OPERAT LA FIŞE

Dela sosirea sa in Capitală dl Iuliu Maniu are zilnic câteva intrevederi cu fruntaşi ai partidului şi cu elemente din afara acestuia.

Domnia sa este intr'o dispoziţie de energie pe care n'o avea inainte de plecarea in Ardeal, si care se traduce de astă dată prin afirmaţiile sale neincetate că "trebue să se treacă la acţiune, dacă nu vrem să fim depăşiţi de evenimente".

In ce mod intelege de astă dată dl Maniu trecerea la actiune ?

Dl Maniu sustine că trebue să se vorbească guvernului următorul limbaj :

Politica de până acum a fost realistă, pentru că a ţinut cont de avantagiile alianţei cu cea mai mare putere militara din Europa : Axa. Axa s'a prabusit insă. Iesirea Italiei din războiu, socoate dsa, este o chestie de câteva zile. Infrângerea Germaniei a devenit lucru cert. Politica realistă devine deci azi o politica alături de aliati, cea mai mare putere militara actuala.

A nu urma aceasta nouă politica realista, afirmă dsa,"inseamna a provoca pe britanici să-şi revizuiască promisiunile făcute mie". Dl Maniu serefera la promisiunea făcută laplecare de dl Hoare, fostul ministrul al Angliei

./.

al Angliei la Bucuresti, care a declarat ca Londra nu va recunoaste niciodata arbitrajul vienez. Asa ca, pe lângă Basarabia ar urma să pierdem si Ardealul cedat.

Domnia sa cere deci retragerea cât mai neintârziată a trupelor din Rusia ; activarea iniţiativelor diplomatice la Ankara, Vatican si Lisabona; urmărirea atitudinii Italiei si retragerea cât mai neintârziată din războiu.

In intrunirea care a avut loc eri la Nestor Badea, undelocueste dl Mihalache, dl Maniu a sustinut acest punct de vedere. Ceilalti leaderi ai partidului refuză însă a achiesa la părerile şefului lor. Dl Mihalache in special a declarat ca doreste să aibă o intrevedere cu Conducătoul Statului si cu dl vice presedinte al Consiliului inainte de a se pronunţa.

E probabil insă că atitudinea partidului va fi fixată cel mai târziu pâna la finele acestei săptămâni.

n avut loc?

Y/33

Gr. Politica 2923

179

179

5 August 1943

D

Astăzi dimineaţa, la orele 7, am fost primit de dl Iuliu Maniu. Domnia sa aştepta cu interes, pe ziua de azi, declaraţiile pe care urmează să le facă dl prim-ministru, acordându-le importanţa unui bilanţ şi a unei treceri în revistă.

Intre altele, dl Maniu ne-a declarat textual :

"Guvernul este mult prea absent. A intervenit o fundamentală schimbare in gândirea Mareşalului. Astăzi ştie că nemţii au pierdut, dar crede totuşi, convins, că ruşii vor mai putea fi bătuţi. Poate că odată cu căderea Orel-ului va medita mai adânc. Acum un an şi jumătate, când l-m văzut ultima oară,m'a dus in faţa unei hărţi şi, cu o linie in mână, mi-a arătat planurile impotriva Rusiei, cum vataca şi, sigur de rezultate,ajunsese cu linia la Urali.I-am atras atenţia că până acolo sunt ape, munţi, poduri şi mai ales mulţi oameni.A zâmbit.Astăzi ar trebui să vadă altfel lucrurile. De altfel e cel puţin tot atât de bine informat ca mine, că nemţii au si hotărît să se pregătească pentru o linie defensivă pur germană şi mult in interior. Inainte de căderea lui Mussolini am fost informat că nemţii vorsă lase pe seama italienilor "murdăria" din Balcani şi să se retragă cu scopul exclusiv al apărării Germaniei".

La intrebarea dacă se iniţiază vre-o actiune, domnia sa ne-a declarat că-l asteapta pe dl Dinu Brătianu,

/

cu care urmează să decidă cele ce urmează a se intreprinde.

+

Dl Maniu era informat că Reichsmaresalul Goering va sosi in România.

Scopul acestei vizite ar fi organizarea apărării antiaeriene a regiunii petrolifere.

*

Dl Pamfil Seicaru a cerut dlui Maniu, pentru a doua oară, să fie primit in audienţă.

Dl uliu Maniu a refuzat categoric acest lucru, exprimându se foarte defavorabil la adresa acestuia. Prezentându-i-se un articol in care estedefavorabil guvernului Badoglio, pe care il considera unregim Kerenski, dl Maniu a declarat :

"L'ar linge el si pe Badoglio, dar nu ştie cât o să dureze".

se va urmări

Agentura I-a

Continuare
La

181

181

PERAT LA FIŞE

N O T A

6 August 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,35 vine Zaharia Boilă cu tx.nr.117oo B.şi pleacă la ora 11,3o.

La ora 9,o5 vine Vasile Serdici cu maşina nr.893 B.şi pleacă după lo minute.

La ora 9,15 vine Liveanu şi pleacă la ora 9,45.

La ora lo vine Virgil Solomon şi pleacă la ora lo,35.

La ora lo,o5 vine Ilie Lazăr cu Ziaristul Gruia şi tot amândoi pleacă la ora lo,4o.

La ora lo,3o vine maşina nr.3oo2 B.

La ora 11,35 iese I.M.şi pleacă cu această maşină la Dr.Popovici,Str.Bis.Amzei nr.3o,unde ia masa şi la ora 14,5o tot cu aceiaşi maşină se reîntoarce acasă.

La ora 16,4o vine Penescu care pleacă la ora 17,3o.

La ora 17,15 vine Aurel Dobrescu cu maşina nr.9352 B.şi pleacă la ora 17,5o.

La ora 18,lo vine Virgil Solomon care pleacă la ora 18,4o.

La ora 18,5o vine maşiha nr.3oo2 B.

La ora 19 pleacă I.M.cu maşina nr.3oo2 B.la Mihail Popovici, Str.Sofia nr.22,de unde pleacă la ora 19,3o la Barbu Stirbey,Cal.Victoriei nr.lo7.

La ora 19,5o iese de aci şi merge cu maşina în direcţia Piaţa Amzei,unde din cauza unui incident de circulaţie este pierdut.

Până la ora 22 când se suspendă postul nu a fost văzut venind acasă,însă din informaţiunile făcute s'a stabilit că a venit după această oră.-

N.B.Auto nr.3oo2 B.,este proprietatea lui Ghilezan Emil,Str. Ion Ghica nr.7.

------------/------------

AGENTURA FRONT DE VEST

Centrul Nr.3

182

182

SECRET

OPERAT LA FIŞE

N O T A Nr.1306
din 6 August 1943.

Supravegherea lui IULIU MANIU:

In ziua de 29 Iulie a.c. soseşte în Braşov descinzând la hotel Aro Palace.

In ziua de 30 Iulie a.c. părăseşte oraşul Braşov cu destinaţia Predeal sau Sinaia, de unde se înapoiază în cursul zilei de 1 August a.c. descinzând la domiciliul fostului ministru Mihail Popovici din strada Prundului.

In cursul zilei de 2 August a avut întrevederi cu Ministrul Turciei la Bucureşti, precum şi cu prinţul Sirbey.

In aceiaşi ordine de idei, în cercurile competent se afirmă că Iuliu Maniu în jurul datei de 27 Iulie a.c a vizitat localitatea Predeal, cu care ocazie se spune că ar fi fost primit în audienţă de către Conducătorul Statului.

Ca o confirmare a acestei audienţe, este faptul că Iuliu Maniu cu ocazia venirii sale la Braşov a refuzat categoric de a lua contact şi a avea consfătuiri cu fruntaşi politici, mai mult, îndemându-i să întrerupă orice activitate politică, acestea fiind în detrimentul actualului regim şi recte în favoarea Germanilor.

Se menţionează că în cursul zilei de 2 August a.c maşina ministrului Turciei dela Bucureşti, a făcut naveta Braşov-Bucureşti, în trei rânduri.

ŢII:

NTE:

a

bia

chile

ne particulare

internării:

S.S.I.-C.I.-Agentura I-a   6 August 1943

2923

183

OPERAT LA FIŞĂ

I.

Ministrul Renatto Bova Scoppa a pri mit ordin din partea secretarului general al Minis terului de Externe xxxxxx italian Dl de Rosso dele gaţiunea de a transmite lui Iuliu Maniu expresiu- nea sincerei sale prietenii şi a încrederei,cu ară tarea că guvernul Badoglio nu recunoaşte actul ita lian în arbitrajul dela Viena.

Agentura I-a

Gr. I Pol.

184

184

OPERAT LA FIŞE

N O T A

7 August 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8 vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 8,5o.
La ora 8,55 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 9,5o.
La ora 9 vine Zaharia Boilă junior.
La ora 9,lo vine maşina nr.3oo2 B.,proprietatea lui Ghilezan Emil,Str.Ion Ghica nr.7.
La ora lo,o5 pleacă I.M.împreună cu Zaharia Boilă junior cu maşina nr.3oo2 B. în Str.Vasile Conta nr.12 la D-na Madgearu, unde I.M.intră iar Zaharia Boilă junior se desparte plecând singur.
La ora lo,25 I.M.împreună cu d-na Modgearu pleacă cu maşina nr.3oo2 B.până la Ad-ţia Financiară Sect. I Galben din Str.Roma nr.7,unde rămâne d-na Modgearu,iar I.M.pleacă mai departe cu maşina la I.Mihalache în Str.Berna nr.3.
La ora 12,5o I.M.împreună cu Mihalache merg cu maşina nr. 3oo2 B.la D-na Madgearu,pe care o ia şi cu toţi merg la Rest.Mon Jarden,unde iau masa.
Aci erau aşteptaţi de Leucuţia şi Ing.Pintilescu.
La ora 15,lo I.M.pleacă împreună cu d-na Madgearu,cu maşina nr.3oo2 B..In Str.Dumbrava Roşie nr.4,rămâne d-na Madgearu,iar I.M.merge acasă.
La ora 17 vine maşina nr.83o B.,proprietatea Ing.Mihăescu.
La ora 17,2o iese I.M.cu două valize şi pleacă cu maşina nr.83o B.,se opreşte la Cofetăria Nestor de unde cumpără o cutie cu bomboane şi merge apoi în Aleea Zoe nr.9 la Ing.Mihăescu.
După 5 minute iese de aci Ing.Mihăescu cu soţia şi împreună cu I.M.pleacă în direcţia Rosetti.
Din informaţii am stabilit că se opresc la Sinaia,iar de aci a doua zi adică duminică,continuă drumul spre Braşov.-

----------/-----------

185.

PROCES-VERBAL

Astăzi 19 luna Sept. anul 1951.

Subsemnatul Guiglea A. am procedat la scoaterea filelor Nr. 185, 186 din dosarul Nr. 2923 vol. 5. care au fost introduse la dos. Nr. 19.966 vol. Jud.

Semnătura,

A. Guiglea.

D-l Col. Borcescu
Măsuri severe
Nu este de admis
acest procedeu scandalos
Dacă sunt agenții
Dacă sunt ai noștri S.S.I. să fie
[illegible]

8 AUG. 19[illegible] 187

2903

183
186

OPERAT LA FIȘE

Rudi se plânge că atât la [illegible] și în [illegible], agenții [illegible] se poartă față de el [illegible] un mod prea brutal, ocupând mese mai lângă dânsul, cerând patronilor de localuri ca să fie scoși consumatorii ca să fie plasați ei etc. etc.

El spune că agenții însărcinați să-l urmărească, ar putea s'o facă discret, fără scandal, fără jigniri în plin public, fiindcă el înțelege că autoritatea vrea să fie informată dar nu cu astfel de procedee.

3

Grupa:

LĂ

ziua
copii
, jud.
Nr.

Evidenţei,

187
188
188

10 August 1943

N O T A

D-l Pop comunică.

In ~~seara zilei~~ noaptea de 9/10 August a.c., a sosit in Braşov Dr. Iuliu Maniu şi a tras la locuinţa fostului ministru Mihai Popovici, de unde nu a eşit până în prezent.

In dimineaţa zilei de azi a fost chemat telegrafic la Braşov, Zaharie Boilă, pe motiv că Iuliu Maniu este grav bolnav.

OPERAT LA FIŞE

Gr. Politică
Se va semnala: e boală veritabilă nu diplomatică – 2923

189
~~189~~
188

87

OPERAT LA FIŞE

10 August 1943

Boala dlui Maniu a provocat in randurile ţărăniste o sensibilă panică. Aceasta intrucat stirileparvenite dela Braşov arată că sincopa suferită de domnia sa ar fi foarte serioasă şi că i se recomanda pacientului odihnă completă şi indelungată. Agravarea situaţiei dlui Maniu este atribuită "supărărilor politice" avute dedomnia sa la Bucuresti, in timpul scurtei sale şederi. Si anume, dl Maniu ar fi fost foarteafectat atât de repetatele avertismente dela Londra si Washington, cât si de bombardamentul dela Ploesti, si in fine, de continuarea actualei politici a guvernului român. După informatiile pe care i le-a adus dl Mihalache din cele doua audienţe la dl vice preşedinte al Consiliului, dl Maniu ar fi fost şi mai ingrijorat şi aceasta ar fi fost "lovitura de graţie", care a contribuit să provoace sincopa.

In altă ordine de idei, faptul că au fost chemati specialisti cardiologi din Bucuresti a făcut să se creada că situaţia dlui Maniu ar fi extrem de gravă şi, chiar in cazul unei refaceri, absenţa domniei sale dela sefia partidului va eclipsa in intregime prestigiul căpătat de acesta in ultimul timp. Dl Mihalache, care ar urma la conducere, nu se bucura de atâtea simpatii, si mai ales nu este considerat "un caracter". In plus, dl Mihalache nu ar putea păstra intâfetatea dlui Maniu in coaliţia cu liberalii şinu ar reprezenta nimic pentru aliaţi.

V/27

2923

11 August 1943

Dl Maniu continuă a fi serios bolnav la Brasov. Starea domniei sale provoacă serioase ingrijorări, date fiind complicaţiile care au intervenit, caracterul lor acut si vârsta sa inaintata.

Medicii sunt totusi optimisti, contând mult pe robusteţea naturala a domniei sale si sfătuindliniste absolută si indlungată.

Dela Bucuresti au fost consultatii drii Basil Theodorescu,Paulian,Iliescu, care au confirmatdiagnosticul si tratamentul pus la Brasov.

Dr dr N.Ch.Lupu, fratele drului Lupu, intors eri dela Arsura si aflând despre situaţia dlui Maniu, a decis să plece si el la Brasov.

Y/10

PRES. CONS. de MINISTRI SERV. S. I.
No 175967 -9 AUG. 1943
REGISTRATURA GENERALA

190 ~~191~~ ~~191~~

ROMÂNIA



MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI

DIRECŢIUNEA POLITIEI DE SIGURANTA

Nr. 24765 S.

- 9 AUG. 1943

Confidential

OPERAT LA FIŞĂ

SERVICIULUI SPECIAL DE INFORMATIUNI.

Gr. I Pol.

-.-

C.S.
Ştiinţă.

Am onoare a vă aduce la cunoştinţă că în ziua de 8 August a.c., a sosit în oraşul Braşov, venind dinspre Predeal, Dl. Iuliu Maniu, cu maşina Nr. 830-B.

D-sa a tras direct la hotelul "Aro", unde negăsind cameră, a plecat la vila Stirbey, unde se află şi în prezent.



DIRECTOR
[signature]

30987
12. VIII. 1943

SEFUL SERVICIULUI
C. Mayly

C.I.

192

191/192

8/

OPERAT LA FIŞE

R A D I O G R A M A

Olăneşti.

Dr.Angelescu s'a interesat de sănătatea I.M. Din răspunsurile lui M.Popovici, este bine. Se pare că a avut acces congestie datorit malariei. Gh.şi Dinu Brăt. trebuiau să ia contact azi cu I.M. la Bucureşti. Pentru satisfacere va veni Dr.Solomon la 12 sau 13 crt.,din partea I.M.

Acesta intenţionează să plece Sibiu la 15 sau 16 crt. însoţit de Solomon, Leucuţa, Măldărăscu, Lazăr şi Gh.Pop, care vor pleca la 13 crt.din Bucureşti cu maşina Serdici.

S'au luat măsuri Braşov şi Sibiu.

Ing.Caramfil a avut 11 crt. audienţă la Rex.

Rex.şi Reg.plecat avion Săvârşin cu Col.Bosie, nou adjutant.

12-8-943 ora 20^{30}

AGENTURA FRONTULUI DE VEST

C.3

21.VIII.943

N O T A Nr. 1351 d.

Supravegherea I.M.

Vila M.Popovici Str.Prundului Nr.1o Braşov.

13 August 1943

La ora 13,45 vine Serdici cu maşina Nr.893-B.

La ora 15,2o pleacă Serdici cu maşina Nr.893-B.impreună cu I.Lazăr,Leucuţia şi alţi doi indivizi necunoscuţi

La ora 17,1o revine Serdici cu maşina.

La ora 16,5o pleacă M.Popovici cu soţia şi o altă doamnă in oraş.

La ora 17,3o vine Barbu Stirbei,care pleacă la ora 18,1o in Str.Crişan Nr.5.

La ora 18,15 vine Dr.Vescan Preşedintele refugiaţilor Ardeleni,Dr.Precup şi Prof.G.Dragoş de la Academie,originar din Satu Lung şi locueşte la Corso şi un alt individ al cărui nume nu s'a putut stabili,cu următoarele semnalmente:vârsta 32-36 ani,inalt,cu ochelari,locueşte in Braşov Str.V.Babeş Nr.12,este vorba de fiul prof.Lupaş.

La ora 2o pleacă Serdici cu maşina 893-B.

La ora 2o,1o vine Leucuţia cu maşina.5184-B.

Până la ora 21 când se suspendă postul I.M.nu a părăsit domiciliul şi nu a mai fost vizitat de nimeni.

S.Avramescu

A.Nicoară

OPERAT LA FIŞE

193 192

Sc. V° Nr. 87.534/ - 9 AUG. 1943 ~~194~~ 193

c o p i e

Pentru Secţia G. I.

2923

NOTA INFORMATIVA
****

Sc. V Pol.

TRECUT LA FIŞE

De o săptămână a sosit la băile Geoagiu, Dl. Iuliu Maniu, împreună cu mai mulţi foşti oameni politici /la 24 Iulie/.

Din informaţiile noastre în întregul judeţ Hunedoara, se face o propagandă în favoarea vechilor formaţii politice.

Motivul propagandei este că datorită situaţiei Axei, în curând va fi posibilă aducerea acestor partide la putere.

Unul dintre propagandiştii ar fi ziaristul dela "Ardealul" Corneliu Coposu, care are fbr. de spirt dela Oarda de Jos de lângă Alba-Iulia.

******

p. conformitate

30992
12. VIII. 1943

Gr. Politică

2923

19/194

12 August 1943

Starea sănătăţii dlui Maniu, aşa cum lăsau a înţelege azi cercurile naţional-ţărăniste, s'a ameliorat simţitor.

Profesorul Lupu a fost la Braşov şi l-a găsit pe dl Maniu bine, dându-i numai sfaturi de odihnnă prelungită.

Se afirmă ca starea cardiacă a fost provocată de unele "abuzuri" la Sinaia, si anume de doua receptii ale dnelor Popovici si Lugosianu, la care dl Maniu a luat parte cu prea multă desinvoltură.

Dl Maniu va mai rămâne câteva zile la Brasov, după care e posibil să se inapoieze la Geoagiu.

Din unele indiscretii semnificative ale partizanilor, care subliniau ecoul produs de boala dlui Maniu, se poate trage si concluzia că gravitatea bolii a putut fi oarecum exagerata diplomatic, tocmai pentru a se sconta acest efect sau pentru a se opera o diversiune politica internă.

Y/3

Gr. Politică

2923

196
196
195

OPERAT LA FISE

Radiograma

12.8.943

Sc. C. I.

12 August 1943 ora 9.25

Col. Lisievici

Urmăriţi şi comunicaţi starea sănătăţii Maniu, care are repercursiuni politice

Eug. Cristescu

...xecutare, făcându-mi cunoscut realitatea cât mai urgent.

Primita 12.8.943 ora 13.25

Descif. 12.8.943 " 13.30

~~197~~ 196

13 August 1943

2923

Sursa : Titus D.

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

In seara de 11 August a.c.,orele 22, Radio Londra a difuzat în limba engleză (fără a transmite şi în vreo altă limbă : franceză,română,etc.) un comentariu despre situaţia politică din România,vorbind despre Mareşalul Averescu şi despre Iuliu Maniu.

Acesta din urmă a fost prezentat ca un mare om politic,deosebit de clar văzător,recomandându-se României să ţină seamă de vederile lui Iuliu Maniu.

"Acest om de Stat nu s'a abătut niciodată dela linia democrată,iar legăturile sale cu Beneş ar putea să aducă României servicii imense în ceasurile grele care vor veni".

Gr. Politică

2923

197 ~~198~~
~~198~~

OPERAT LA FIŞĂ

13 August 1943

Cercurile maniste erau foarte alarmate în cursul zilei de azi de anumite svonuri cu privire la o înrăutăţire bruscă intervenită în starea sănătăţii dlui Maniu.

Si anume; stiri ce n'au putut fi încă confirmate, vorbeau de o congestie cerebrală.

Ingrijorarea a fost însă amplificată de o stire răspândită de radio Sofia, care a anunţat că dl Maniu ar fi înebunit. Se reţinea însă precizarea că ştirea parvine din cercuri germane.

De aci concluzia pe care o trăgeau maniştii : se pregăteşte "ceva" împotriva dlui Maniu.

Y/3

PROCES - VERBAL

Astăzi 19 . luna Aprilie anul 1951

Subsemnatul Dumitrescu Elena .... am procedat la

...rea filelor 199 - 200 ....

...s. Nr. 2923/5 vol. ..... care au fost introduse la dos. Nr. 117.543.

..

Semnătura

Dumitrescu Elena

Gr. Politică

199
~~201~~
201

OPERAT LA FIȘE

23 Octombrie 1943

Răspuns la Nr.3150-P din 15 Oct.crt.

1. Nu se poate preciza, cu toate investigatiile făcute, daca dl Maniu a primit o scrisoare dela Contele Bethlen prin primul secretar al legatiei ungare.

2. Se stie ca dl Maniu a luat contact cu seful maghiar Josif Willer si cu Gyarfas, in Ardeal.

3. De asememeni, se pareca dl Vaida a transmis dlui Maniu unele comunicări speciale făcute de Contele Banffy.

4. In fine, dl G.G.Mironescu ar fi făcut si el unele comunicări indirecte dlui Maniu.

5. Este cert ca toate aceste luari de contact şi comunicări vizau un singur scop : a se realiza un armistiţiu momentan, nu numai depresa, dar si militar si politica intre Bucuresti si Budapesta, pentru ca ambele ţări să poata rezista presiunilor germane; toate motivele de divergenţă ar urma să fie amânate până după războiu, când ar fi expuse unei conferinţe internaţionale.

6. Dl Maniu a respins categoric aceste oferte, afirmand că nu se poate discuta cu Ungaria decat dupa retrocedarea Ardealului nordic.

Y/27

14 August 1943

N O T A

Domnul Gr.Petrovici a transmis telefonic la orele 8,50 următoarele:

In cursul zilei de 13 August a.c., Iuliu Maniu a fost vizitat de următoarele persoane:

- Serdici ;
- Ilie Lazăr ;
- Leucuţia ;
- Barbu Ştirbey ;
- Dr.Pascu ;
- Dr.Precup ;
- Prof.Dragoş ;
- Lupaş ;
- Doi indivizi neidentificaţi.

Centrul gravitează actualmente către Barbu Ştirbey.

Urmează să se avizeze dacă nu este cazul să fie pus şi acesta în filaj.

Iuliu Maniu este complet restabilit şi urmează să aibă o întrevedere importantă la Sibiu.

Aici există un mare optimism şi sunt în curs de identificare unele legături ale fruntaşilor din Braşov cu cercurile aviatice.

Urmează raport în continuare.

Rugăm a se aviza dacă băeţii trebue să plece la Sibiu.

AGENTURA FRONTULUI DE VEST

C.3

N O T A 1357 c

Supravegherea I.M. din Vila Popovici Str. Prundului Nr. lo Braşov.

14 August 1943

La ora 11,15 vine Barbu Stirbei cu maşina Nr. 7o8-B.

La ora 11,35 vine Leucuţia cu maşina Nr. 5184-B.

La ora 11,5o vine prof. G. Dragoş.

La ora 12,35 pleacă I.M. cu Leucuţia cu maşina Nr. 5184-B. in direcţia Sibiu.

S. Avramescu

A. Nicoară.

CENTRU Nr.3 BRASOV

Biroul 2 C. I.

2925

204 ~~200~~

OPERAT LA FIȘE

202

SECRET

NOTA BORDEROU Nr.1332
din 14 August 1943.

Cu onoare se înaintează alăturat:

Nr.1332 din 14 Aug.1943 Nota supraveghere I.M./In dublu/

....

CENTRUL Nr. 3 BRASOV

Biroul 2 C.I.

C. 3
Nr. 1332 din 14.VIII.943.-

SECRET

OPERAT LA FIȘE

.N O T A.

Supravegherea I.M.

Vila M.Popovici, Str. Prundului Nr.10 Brașov.
13 August 1943.

- La ora 13,45 vine Serdici cu mașina 893 B.
- La ora 15,20 pleacă Serdici cu mașina 893 B. împreună cu I.Lazăr, Leucuția și alți doi indivizi necunoscuți.
- La ora 17,10 revine serdici cu mașina.
- La ora 16,50 pleacă M.Popovici cu soția și o altă doamnă în oraș.
- La ora 17,30 vine Barbu Stirbei, care pleacă la ora 18,10 în Srtada Crișan Nr.5.
- La ora 18,15 vine dl. Vescan, Președintele refugiaților ardeleni, Dr.Precup și Prof. G.Dragoș dela Academie,originar din Satulung și locuiește la Corso și un alt individ al cărui nume nu s'a putut stabili, cu următoarele semnalmente: vârsta 32-36 ani, înalt, cu ochelari, locuiește în Brașov Str. V.Babeș Nr.12, este vorba de fiul profesorului Lupaș.
- La ora 20. pleacă Serdici cu mașina 893 B.
- La ora 20,10 vine Leucuția cu mașina 5184 B.

Până la ora 21 când se suspendă postul, I.M. nu a părăsit domiciliul și nu a mai fost vizitat de nimeni.

S. Avramescu.
A. Nicoară.

....

PREFECTURA POLITIEI CAPITALEI

15 August 1943

***

2004

204

~~206~~

2923

81

Prefectura Poliției Capitalei

Informații despre Iuliu Maniu obținute de Legația Germană .

Suntem informați că agenția de presă germană D.N.B. a remis zilele trecute Legației Germane din Capitală, următoarea informație :

De câteva seri, Postul de Radio New-York, dă în emisiune românească, diferite sfaturi românilor, printre cari și acela, ca toți să-l urmeze pe dl.Iuliu Maniu, singurul care va fi în măsură să obțină dela aliați sprijinul moral și material, pentruca România să se întregească în hotarele ei dinainte de 1940.

Unii dintre prietenii mai intimi ai d-lui Maniu, au căutat să cunoască părerea D-sale cu privire la sfaturile pe care le dă New-York-ul, și l'au întrebat ce crede despre propaganda ce i se face în America .

Dl.Maniu ar fi răspuns, că propaganda pe care i-o fac nord-americanii nu-i slujește, ci din contră, îi face un rău serviciu prin faptul că opinia publică românească este agasată de sfaturile pe care ni le dau americanii, cari vin apoi să ne distrugă avuțiile țării .-

Politica țării noastre se prezintă astăzi, în felul arătat de dl.Maniu și de dl.C.I.Brătianu în ultimul memoriu adresat D-lui Mareșal Antonescu și pe care îl susțin și astăzi.

-posibilă -

207
205
202

Gr. Politică

2923

16 August 1943

OPERAT LA FIȘE

Dl Iuliu Maniu a plecat la Sibiu ca să se odihnească, urmând ca acolo să decidă dacă mai este sau nu cazul să mai faca o noua cură la Geoagiu.

Domnia sa a trimis vorba partizanilor politici că, după toate probabilitățile, va rămâne in Ardeal până la sfârşitul acestei luni. Aceasta intrucat nu vede evenimente prea mari in perspectivă pana la inceputul lunii septemvrie. Si anume, domnia sa a precizat ca nici o debarcare aliata pe continent, nici un armistiţiu cu Italia, nici o modificare de atitudine din partea ţărilor aliate cu Axa sau neutre nu se va produce in cursul acestei luni. Aceste precizari, dimpreznă cu informatia că dsa lucrează intens la studierea situatiei românilor din teritoriul cedat, a linistit cercurile ţărănistilor ingrijorate in ultmul timp atât asupra bolii sefului lor cât si a faptului ca ar fi in curs evenimente internationale extrem de grave şi ţătănistii ar fi suprinsi cu fruntasii lor absenti sau bolnavi.

Y/27

Sc.c.i.

2923

208 209

8

OPERAT LA FIȘE

N O T A

—In ziua de 16 August a.c.,ora 8,55, Dr.Solomon în convorbire cu Dl.Const.Brătianu, întreabă pe acesta dacă Dl.Brătianu a aranjat chestiunea; Dl. C.Brătianu răspunde:

- "Da sigur, astăseară se depune. Adică Dl. Dinu Brătianu a acceptat.....

- Da, Da.

—In convorbirea Drului Solomon cu Dl.Constantin Brătianu în ziua de 17 August a.c.,rezultă că Dl. Dinu Brătianu a acceptat punctul de vedere al Dlui Maniu şi că se va da în ambele părţi.

Faţă de cele de mai sus, am acţionat sursa "Politis" şi căutat să stabilesc contactul cu sursa "R" a cărui soţie a mai scris chiar în cursul zilei de azi 17 August a.c., încă o notă redactată de Dr.Solomon.

Pe măsură ce vom avea datele, vi le vom raporta imediat.

2923

209

207
209

Nr. 1025
Ziua 13 luna VIII anul 1943

18.VIII.43

Către

SECTIA CONTRA INFORMATII
- Agentura Muntenia-

Pentru Grupa Politică.

Suntem informaţi că în seara zilei de 8 August 1943, orele 19,20 a sosit în Sinaia IULIU MANIU, care a tras la Dr. STEFAN MIHAILESCU, din strada Cuza-Vodă.-

In aceiaşi seară a sosit şi Dr. COSTACHE LUPU, venind dela Bucureşti, luând contact cu primul.-

După masa de seară, Iuliu Maniu a plecat la vila Dr. GOVIN, unde a rămas peste noapte, iar Dr. Lupu Costache s'a reântors la hotel "Palace", unde avea camera angajată.-

Iuliu Maniu, în dimineaţa zilei de 9.VIII.a.c. a plecat cu maşina la Braşov, unde ar fi mers la vila lui MIHAIL POPOVICI, cu care ocazie, se spune, că s'ar fi îmbolnăvit.-

Din această cauză, în seara aceleiaşi zile a fost chemat la telefon Dr. C. Lupu, fiind rugat să plece la Braşov, de unde s'a reîntors la Sinaia, ca apoi în ziua de 10.VIII.a.c., tot acesta să plece la Bucureşti.-

SEFUL CENTRULUI P.-
N. Drăgan

2923

210 208

AGENTURA ARDEAL
Sibiu

17 August 1943
Ora 13,20

Gr. Politică

Nr.2315

OPERAT LA FIŞĂ

NOTA TELEFONICA

In ziua de 16 August 1943 Dl. Iuliu Maniu nu a eşit deloc din casa lui Zaharia Boilă.

Dintre cei semnalaţi în notele precedente au mai sosit la Sibiu:

Domnul Iuliu Petrusca, din Bucureşti, fost secretar particular al lui Iuliu Maniu.

Domnul Stanca, sosit dela Legaţia din Berlin.

Afară de aceştia au mai sosit unele personalităţi din Capitală pe care urmează să-i identificăm.

Persoanele care au luat contact până în prezent cu Dl. Iuliu Maniu sunt:

- Ilie Lazăr, care astă noapte ar fi plecat la Bucureşti;
- D-l Stoichiţă ;
- D-l Leucuţia;
- D-l Rachiţan;
- D-l Colonel Unsu şi
- Familiile Boilă şi Petruşca.

Până în prezent nu se ştie ce s'a discutat.

Se spune că în discuţiile ce le-au avut s'a comentat faptul că relaţiile noastre cu Germania ar fi răcit.

Credem că Maniu lucrează la redactarea unui memoriu.

Astăzi nu a luat încă contact cu nimeni fiind suferind.

Grupa Politică.
Instrucţiuni lui Pop - punându-l în situaţie.
. de a stabili prin cine ţine contactul cu liberalii.
. dacă memoriul acesta nu a şi fost dat.
. A se afla miezul discuţiunilor cu comentariile trocarilor periferici.

ŞEFUL AGENTUREI ARDEAL
(ss) C.Popp

Gr. Politică 2923

211
209

17 August 1943

8

OPERAT LA FIȘE

Dl Iuliu Maniu, sosit la Sibiu, este aproape complet refăcut.

Inainte de a pleca din Brașov, domniasa aavut două întrevederi, la distanţă de trei zile, cu dl Ion Mihalache, care i-a relatat discuţiile avute în audienţa dela Olănești.

Dl Mihai Popovici a dat eri ca sigură o apropiată întrevedere a dlui Mareșal Antonescu cu dlManiu.

Cu această ocazie, dl Mihai Popovici a relatat că, incă de pe când se afla la băile Geoagiu, se trimisese o mașină dlui Maniu, dar acesta a refuzat, îndemnându-l insă pe dl Ion Mihalache să aibă o audienţă.

Y/3

21
Nr.2367.-
18.August 1943.-
AGENTURA A R D E A L.-

210

D 2923

~~212~~

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Ca complectare la notele noastre telefonice, în legătură cu prezenta D-lui Iuliu - Maniu la Sibiu, raportăm următoarele:

In ziua de 17 l.c., între orele 16-17, au sosit la băile Geoagiu - cu maşina Nr.5184 - B.a D-lui Lencuța următorii:

Dl. Lencuța

Dl. Vilt Flavin

Dl. Răchițean şi Dl. şi D-şoara Dumitrescu fiul respective fica D-lui Colonel Dimitrescu, prefectul județului Hunedoara.-

La băile Geoagiu se mai află Dl Vlad. Dl. Iamandi şi Dl. Valer Pop.-

Orice mişcare o vom semnala la timp.-

.---------.

Verificat.

Gr. Politica

2923

213

21

18 August 1943

In cercurile democrate s'a răspândit in cursul dimineţii de azi un foarte cuprinzător svon relativ la un memoriu intocmit de dl Maniu şi inaintat forurilor conducătoare ale ţării. Nu se poate preciza insă dacă a fost inaintat M.S.Regelui sau dlui Maresal Antonescu. Majoritatea părerilor consultate inclină pentru această din urmă formulă, subliniindu-se totusi decizia şefilor partidelor democrate de a ţine de azi inainte la curent pe M.S.Regele cu toate intenţiile şi mişcările lor politice.

In privinţapersoanei care ar fi transmis acest mesagiu arătarea este unanimă : dl Ion Mihalache.

Iar in ceace priveste cuprinsul propriu zis al acestui memoriu, desi nimeni din fruntaşii consultai nu-l cunoaste textual, circulă o serie de versiuni, din care concretizăm liniile următoare :

1. Memoriul a fost redactat acum câtva timp de dl Maniu, aprobat de executiva ţărănistă şi supus apoi dlui Brătianu, care si-a dat semnatura in alb, intrucat ar mai fi trebuit să se facă anumite modificari a car r redactare n'a mai putut ajunge la cunostinţa partidului liberal. Memoriul urma să fieinaintat atât M.S.Regelui cât si Conducătorului Statului atunci când dl Maniu va socoti momentul cel mai favorabil.

2. Memoriul ar fi o expunere de principii a vederilor democrate asupra evenimentelor internaţionale şi a pozitiei României. El ar cuprinde doua părţi, una recapitulativă a celor semnalate Conducerii Statului in memoriile anterioare, şi alta de concluzii, in care conducătorii democrati îşi permit a sugera dlui Maresal Antonescu directive viitoare in orientarea ţării.

3. Părerea şefilor democraţi este că au avut dreptate neinşelându-se asupra desfăşurării evenimentelor militare si diplomatice. In baza acestei premize ei preconizează o retragere a trupelor de pe frontul oriental, o părăsire a Transnistriei şi o declaratie a României ca ţară neutră.

Acesta este cuprinsul acestui memoriu, aşa cum rezultă din frânturile colectate dela fruntaşii liberali şi ţărănisti consultati. Trebue să se precizeze că in jurul concluziilor de mai sus, se mai fac următoarele comentarii :

1. Pozitia României ar fi cu totul alta decat acea a Italiei, prin faptul că noi am castigat deocamdata războiul pe cand Italia l-apierdut. Nu poate deci fi vorba in cazul nostru de o capitulare ci de o tetragere benevolă intr'un moment de conjunctura militarafavorabilă incă nouă.

2.Retragerea pe pământ basarabean ar avea sensul de a se arăta ca guvernul român nu a urmarit pana acum decât propria sa securitate şi nu gânduri imperialiste de cucerire.

3. Trecerea in neutralitate ar trebui să ducă la reluarea relatiilor cu USA si Anglia, fara a se rupe

./.

actualele relatii cu Germania şi,in genere, cu puterile pactului tripartit.

4. Chiar in cazul cand URSS ar cere despăgubiri pentru războiul din est, pozitia noastra ar fi fortificata prin reluarea raporturilorcu anglo-americanii. In schimb, intrucat este cert ca rezistenţa Germaniei si a Japoniei va mai continua multă vreme, România va fi in situatia avantajata ecpnomiceste si politiceste a ţărilor neutre.

Se aştapta pentru zilele acestea confirmarea inmânării memoriului. Se subliniaza insă că sefii ambelor partide au decis cea mai mare discretie, evitarea unei multiplicări a te tului, intrucat demersul lor fiind foarte delicat, ar putea duce la greutăţi nu numai partidelor insăşi dar si guvernului,

---

I/33

Gr. Politica
Verificare

18 August 1943

2923

Manifestul grupului de scriitori români, in frunte cu dnii Ionel Teodoreanu, Tzigara Samurcaş, sculptor Han, etc., prin care se protesta împotriva bombardamentelor aliate asupra Germaniei şi Italiei, precum şi asupra localităţilor cari deţin monumente de artă, a avut o urmare neaşteptată.

Un grup de intelectuali români, in frunte cu numeroşi profesoriuniversitari, medici, avocaţi, etc., a intocmit un memoriu destinat dlui Iuliu Maniu. In acest memoriu se cere ca dl Maniu să treacă la o acţiune care să aducă ţara "pe drumul politicii ei tradiţionale" alături de aliaţi. Se subliniază deasemeni că şi în alte ţări,-şi se citează Italia- s'a renunţat la regimul dictatorial pentru a se puteaintegra in politica democratică preconizată de anglo-americani.

Y/10

18 August 1943

G. Ulitur

D2 2923

217

215

NOTA

Sursa "Rom" comunică :

Memoriul făcut de Maniu a fost dat acum zece zile lui Dinu Brătianu, pentru a fi înmânat la Palat.

Pentru prima dată s'a trimis un memoriu direct la Palat.

In acest gest al lui Maniu nu trebue să se vadă însă, un act de inamiciţie faţă de Mareşal, el dorind să servească ţara prin prisma intereselor naţionale interne ale ţării, iar nu prin prisma intereselor anglo-americane.

Deşi aceştia i-au făcut mai multe oferte pentru a pleca în străinătate, Maniu le-a refuzat, cu toate că şi astăzi ar putea pleca cu toate restricţiile impuse de guvern.

Cauza este că Maniu este un prea bun patriot şi nu vrea să fie la remorca unor puteri străine.

Maniu vede necesitatea unui guvern tranzitoriu, compus în majoritate din militari activi, care au priză în rândurile oştirii, iar nu din militari din rezervă cari au mai puţine legături.

Durata acestui guvern de tranziţie o socoteşte de 1 - 3 luni, în care timp o delegaţie de

./.

diplomaţi şi oameni politici civili să trateze pacea cu anglo-americanii.

Şansele de victorie ale Axei le consideră iremediabil pierdute.

Azi 3 persoane conduc politica internă a ţării, în care străinătatea are deplină încredere:

- Iuliu Maniu;
- Barbu Ştirbey;
- Dinu Brătianu.

Acţiunea lui Tătărescu nu este susţinută nici în interior şi nici în exterior, aşa că şansele lui sunt foarte scăzute.

2923

217 219 219

OPERAT LA FIŞE

Notă telefonică

18 August 1943 ora 11^{15}

Domnul Pop comunică din Sibiu:

In seara zilei de 17 August 1943 Iuliu Maniu, a fost internat în clinica din Sibiu.-

Prietenii lui, cari au venit la Sibiu, o parte au plecat la Oaşa iar alţii la Băile Geoagiu.-

Numele prietenilor a fost comunicat printr'o notă anterioară.-

[illegible]

Dl Pop roagă ca nota telefonică să fie transmisă imediat dlui Col. Borcescu.-

118 ~~220~~

~~Pentru Dl. Director Georgescu~~

copie

Nr. 87.534/

~~220~~

- 9 AUG. 1943

OPERAT LA FIȘE

NOTA INFORMATIVA
****

De o săptămână a sosit la băile Geoagiu, Dl. Iuliu Maniu, împreună cu mai mulţi foşti oameni politici /la 24 Iulie/.

Din informaţiile noastre în întregul judeţ Hunedoara, se face o propagandă în favoarea vechilor formaţii politice.

Motivul propagandei este ca datorita situaţiei Axei, în curând va fi posibilă aducerea acestor partide la putere.

Unul dintre pr pagandiști ar fi ziaristul dela "Ardealul" Corneliu Coposu, care are fbr. de spirt dela Oarda de Jos de lângă Alba-Iulia.

ss

******

10 AUG. 1943

Grupa Politică

Georgescu

p. conformitate

Nr.2387.-
19.August 1943.-
AGENTURA A R D E A L.-

~~221~~ 49 ~~221~~

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Dl. Iuliu Maniu a fost internat în seara zilei de 17 l.c., la Clinicile Universităţi Cluj- Sibiu,- prof. Dr. Goia.-

Restul celor semnalaţi - o parte au plecat la Oaşa, iar alţii la băile Geoagiu.-

Orice semnalări le vom raporta.

.---------.

Nº 11 Dosar

2915

C.S. vazut

19 AUG. 1943

220 222

OPERAT LA FIŞE

In legătură cu întrevederea Iuliu Maniu - Al.Vaida, - care s'a produs zilele acestea la băile Geoagiu, cu prilejul vizitei celui dintâi în acest oraş unde se află Al.Vaida, - se pot face următoarele precizări:

Intrevederea dintre cei doi oameni politici a fost dintre cele mai cordiale şi mai prieteneşti, dar nu se poate afirma că a avut şi un caracter politic, ea fiind numai întâmplătoare.

Intâlnirea a avut loc în casa lui Aurel Vlad unde Al, Vaida - Voevod era găzduit, cu ocazia unei mese, şi a durat câteva minute.

După plecarea lui Maniu, masa a continuat şi s'a transformat în petrecere. Ilie Lazăr care a luat parte la această petrecere a comentat apoi în cercurile sale "împăcarea" Vaida - Maniu.

Reîntors în Bucureşti, Vaida a precizat situaţia arătând că a fost numai o întâlnire întâmplătoare, prietenească şi în cadrul căreia nu s'a discutat absolut nimic cu caracter politic.

Dealtfel, Al.Vaida, - afirmă intimii lui, - este convins de necesitatea colaborării alături de Germania, care, deşi atât de greu încercată, totuşi va fi biruitoare împotriva Rusiei. Iuliu Maniu însă este, - după cum bine se ştie,- de altă convingere.

In această privinţă se mai precizează că imediat după căderea regimului fascist, Iuliu Maniu a făcut un memoriu care, se pare, a fost dat şi Mareşalului în care se afirmă că este momentul potrivit şi pentru România de a se retrage din

acest război, aducându-şi în interiorul granițelor trupele pe care le are la Cuban, la Marea de Azov şi în Crimeea. In felul acesta România va putea ajunge la o înţelegere cu Anglia şi America.

2923

Gr. Politică

224
~~220~~
222

8

19 August 1943

După cum am relatat şi eri, memoriul dlui Maniu continuă a nu fi cunoascut in cercurile democrate decât din auzite, anumite frânturi sau ipoteze având mai multă circulaţie.

Discreţia conducătorilor democraţi a făcut ca până la această oră nu numai textul dar măcar un rezumat concis dar metodic al tuturor problemelor expuse să nu fie la indemâna nimănui.

Acest fapt a favorizat răspândirea unei alte serii de svonuri. Le inregistrăm pe cele mai semnificative:

1. Discretia păstrată in jurul acestui memoriu s'ar datora faptului că dl Maniu ar fi atins chestiuni foarte delicate, a căror publicitate ar putea duce la măsuri impot iva domniei sale si a partidului.

2. Aceste chestiuni delicate s'ar fi referit la continuitatea actualului regim. Memoriul ar fi sugerat necesitatea schimbării imediate nu numai a politicii externe, dar si a intregului guvern, democraţii oferindu-se la succesiune.

3. Dl Maresal Antonescu, recunoascând justeţea unor observaţii ale memoriului, s'ar fi arătat totusi mâhnit de tonul lui şi supărat de suggestiile care i se dau. Domnia sa ar fi declarat dlui Mihalache că nici nu se poate pune problema unei plecări a domniei sale din

fruntea treburilor statului in actualele imprejurări, intrucât aceasta ar duce la haos intern.

4. In ceace priveste retragerea trupelor din Caucaz si din Transnistria si neutralizarea României, dl Maresal ar fi obiectat ca, chiar in cazul unei asemenea decizii, situatia nu ar fi schimbata decât in mai rău. Retragarea trupelor ar duce la represalii germane, pe când o declaratie unilaterala de neuzralitate nu este suficientă, si nu este de presupus ca ruşşii , care au pretenţii la adresa noastră, se vor declara multumiti numai cu neutralitatea.

Caracteristic este faptul că in cercurile liberale se vorbeşte si mai puţin de acest memoriu , declarându-se că nici fruntaşii cei mai de seama ai partidului nu i-ar cunoaşte cuprinsul.

Da e just.

Y/33

Secţia C.I.
Centrul Nr. 2.

2925

224
226
226

Secret

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A Nr.989.

din 19 August 1943

Informaţiuni cu caracter Politic.

Sursa: Informatorul nostru R.5.a aflat de la Dr. Sava Ionel ginerele lui Boilă următoarele:

Dr. Iuliu Maniu ar fi declarat că din partea Anglo-Americanilor, Beneş este încredinţat cu reorganizarea Europei Centrale, sub o influenţă anglo-americană.

In cazul victoriei anglo-americane ar urma un armistiţiu de cel puţin 10 ani, în care timp în ţările din Sud Estul şi Europei Centrale ar fi comisii şi eventual trupe de ocupaţie, cu scopul ca structura deosebită a acestor ţări să le poată aduce în concordanţă (De ex. Ungaria cu politica sa latifundiară ar fi adusă în concordanţă cu politică economică a vecinilor ei)

In acest timp s'ar studia toate problemele divergente dintre aceste state, ca pe urmă să se poată face o pace durabilă.

După încheerea păcii, ţările din Sud Est şi Europa Centrală, ar fi împărţite în două confederaţii probabile şi anume:

Cehoslovacia, România, Ungaria şi Polónia ciopârţită ar forma confederaţia de Nord.

Iugoslavia, Bulgaria şi Grecia ar forma confederaţia de sud.

Despre înfiinţarea de noi state şi rectificări de frontiere încă nu s'a vorbit.

România cât şi celelalte state vecine cu Rusia mare şi puternică, vor trebui să ducă o politică filo-rusă, chiar şi pe preţul unor sacrificii. (După planurile lui Titulescu). Rusia nici într'o împrejurare nu va trebui provocată.

Seful Centrului Nr. 2.

Căpitan I.Moţu.-

Moţu

225

2217

221

OPERAT LA FIȘE

2925

PREFECTURA POLIȚIEI CAPITALEI

20 August 1943

***

Imbolnăvirea Domnului Maniu a pus chestiunea succesiunei la conducerea part. național-țărănist.

Boala D-lui Maniu a provocat mare impresie în cercurile partizanilor partidului .

Dat fiind vârsta înaintată a șefului partidului Național-Țărănesc, multe persoane influente și care fac parte din comitetul de conducere, au pus chestiunea succesiunii la șefie .

Ardelenii și în general majoritatea partidului sunt contra venirei- chiar în mod provizoriu- la șefie a Domnului Mihalache.-

Șeful trebue să fie un ardelean .

Se ventilează numele Domnilor Mihai Popovici, Dr. Ghiță Pop și Aurel Dobrescu.

Dl. Voicu Nițescu a scris o scrisoare Domnului Vaida Voevod prin care acesta este rugat să se reîntoarcă în mod public în rândurile ardelenilor, grupați pentru salvarea țării.-

Se crede că va fi adus un profesor din Viena pentru a face o vizită și un tratament serios D-lui Maniu care este extrem de slăbit.-

- sigură -

226 ~~228~~

~~228~~

PREFECTURA POLIŢIEI CAPITALEI

20 August 1943

****

2923

OPERAT LA FIŞĂ

Iuliu Maniu este nemulţumit de ziarul "Ardealul"

Suntem informaţi că Domnul Maniu a adus aspre imputări Domnului Ghiţă Pop, conducătorul spiritual al ziarului săptămânal "Ardealul", pentru atitudinea slabă a ziarului şi pentru modul cum este condus.

Se vorbeşte că actualul Director D. Hagea va fi schimbat şi se va institui un comitet de conducere.

Cererea Domnului Hagea pentru noui fonduri de 500.000 lei nu au fost admise de conducerea partidului.-

- sigură -

Grupa:

DUALĂ

dețul

ziua

copii

, jud.

Nr.

iroului Evidenței.

227 ~~229~~ 229

Nr.66.742/43 g.   21 August 1943

2923

OPERAT LA FIȘĂ

N O T A

Conform ordinului dat de Domnul Director General Eugen Cristescu;

Vă remitem alăturat - în copie - memoriul ultim adresat de Iuliu Maniu și Dinu Brătianu Domnului Mareșal Antonescu.

Idem o anexă.

Rs. Politic

Bir. Social Politic

N.B. Încă o scrisoare a lui Iuliu Maniu și C.I.C. Brătianu, scrisă de mână, se află la ds. 1372 (Antonescu I., Mareșal)

Păr. Social Politic

DOMNULE MARESAL,

Dela începutul războiului v'am sfătuit asupra atitudinii pe care România trebuia să o păstreze în conflictul mondial.

Nu aţi ţinut nici un cont de suggestiile noastre şi aţi luat complectă răspundere a consecinţelor politice a acţiunei ce aţi condus.

Astăzi trebue să constataţi că după pierderile enorme rezultate din războiu, Tara noastră este ameninţată de un pericol la care nu mai poate face faţă.

Armatele germane înfrânte nu ne mai pot asigura în contra unei invazii ruseşti şi concursul pe care l-am mai putea da să o împiedecăm va fi cu totul insuficient.

A coopera mai departe cu armatele germane ar fi să sacrificăm în mod inutil ce ne-a mai rămas ca putere militară şi să provocăm din partea armatelor bolşevice victorioase, represalii şi distrugeri ireparabile.

Orice gest aţi mai face de aci înainte pentru a ne solidariza într'o acţiune care s'ar putea considera ca vrăşmaşe în contra puterilor aliate ar constitui o gravă greşeală.

Pentru ca în acest moment nimeni nu poate lua răspunderea situaţiei ce aţi creiat trebue ca tot Dvs să arătaţi germanilor că trebue să retrageţi restul trupelor noastre care mai operează în Rusia, că nu le mai puteţi da concursul militar de până acum, şi că Tara se găseşte în situaţie de nebeligeranţă.

Pe de altă parte, să comunicaţi Aliaţilor anglo-ruso-americani hotărîrea ce aţi luat.

Dacă nu puteţi face aceste note, nu mai rămâne decât să arătaţi M.S.Regelui că nu puteţi conduce mai departe politica Tării şi că trebuie să avizeze la formarea unui nou guvern, care să poată îndrepta, cel puţin în parte, situaţiunea în care ne aflăm şi care expune Tara la noui complicaţiuni.

Primiţi, vă rugăm Domnule Mareşal încredinţarea deosebitei noastre consideraţiuni.

C.I.C.BRATIANU IULIU MANIU.

S I R E,

Nu am înţeles până astăzi să aducem la cunoştinţă Majestăţii Voastre, nici un fel de întâmpinare cu privire la evenimentele cari se desfăşoară, socotind că delegarea puterii de a conduce Statul dată Domnului Mareşal Antonescu, era totdeodată o indicaţiune de a ne adresa Domniei Sale, atât timp cât Majestatea Voastră îi menţine puterile cu cari a fost învestit.

Deasemeni nu socoteam că e bine ca în timp de război, Coroana să fie amestecată sub nici o formă în discuţiunile de ordin politic.

Demersul de acum către Domnul Mareşal Antonescu e însă determinat de o chestiune de excepţională gravitate, de a cărui rezolvare depinde însăşi soarta ţării şi care depăşeşte răspunderile politice obişnuite.

In consecinţă, socotim că a venit momentul să-I aducem la Inalta cunoştinţă a Majestăţii Voastre punctul nostru de vedere, care reprezintă de altfel sentimentul opiniei publice.

Majestatea Voastră va găsi aci alăturat memoriul ce l-am trimis Domnului Mareşal Antonescu, şi O rugăm să binevoiască a lua act despre el.

Suntem S I R E, cu omagial devotament, ai Majestăţii Voastre prea plecaţi servitori.

Bucureşti, 12 August 1943.

Preşedintele Partidului Naţional-Liberal

ss. C.I.C.Brătianu

Preşedintele Partidului Naţional-Ţărănesc

ss. Iuliu Maniu

DOMNULE MAREŞAL,

Incă din clipa în care trupele noastre recâştigând provinciile răpite în vara anului 1940, au început a purta războiul alături de armaţele germane, dincolo de Nistru, V'am atras continuu atenţiunea printr'un şir neîntrerupt de memorii şi proteste, că România nu trebue să depăşească în operaţiunile militare în care se găseşte angajată, caracterul strict defensiv al războiului pe care-l duce.

Cu deosebire după terminarea campaniei anului 1941, atunci când şi unele căpetenii militare se rostiseră împotriva participării mai departe a armatelor noastre la luptele din Răsărit, am stăruit din nou asupra necesităţii de a nu istovi forţele armatei române în luptele duse şi depărtate de hotarele ţării şi de obiectivele ei fireşti şi asupra nevoei de a le păstra pentru realizarea integrală a revendicărilor naţionale ameninţate şi încălcate de vecinii noştrii direcţi.

Am repetat acest demers, înainte ca armatele noastre să ia parte la ofensiva anului 1942, ce le-a dus până în Caucaz şi pe Volga, prevestind din nefericire în zadar, dezastrele la cari erau expuse luptând atât de departe de ţară.

Am intervenit din nou în acelaş scop, după ce se încheiase durereoasa experienţă a pierderilor uriaşe suferite în cotul Donului şi la Stalingrad, nădăjduind ca măcar acum se va ţine seama de aceste împrejurări tragice, spre a se readuce în ţară toată armata noastră, în scopul refacerei şi reorganizărei ei.

In fine, nu de mult, după ce primul ministru al Ungariei, d.Kallay, a anunţat în declaraţiile sale cunoscute că întreaga armată ungară a fost retrasă după frontul de Răsărit şi că ea

./.

se pregăteşte să lupte numai pentru ţelurile politicei maghiare, am cerut din nou, să se aducă în ţară trupele de pe frontul îndepărtat al Cubanului pentru a străjui hotarul descoperit al Ardealului Românesc.

Toate aceste demersuri au întâmpinat din partea Dvs. o hotărâtă împotrivire sau au rămas fără răspuns.

Avem un prea mare sentiment al răspunderii spre a nu ne înfăţişa toate consecinţele iniţiativei noastre şi a nu ne da seama, că mai presus de orice, trebuesc făcute toate sforţările pentru a păstra nu numai armata şi suveranititatea Statului nostru.

In momentul în care ne aflăm, trebue totuşi considerate următoarele puncte de vedere :

Mai întâiu, necesitatea de a nu împinge la extrem, prin prezenţa pe frontul rusesc a trupelor noastre, al căror număr nici nu mai reprezintă un aport militar considerabil, ostilitatea Angliei şi Statelor Unite, puteri cu cari nu avem nici un motiv şi nici un interes de a întreţine o stare de duşmănie. Nu trebue să uităm că guvernul britanic, cu care ne aflăm în războiu, a declarat că nu va ţine seama de arbitrajul dela Viena, pe când aliaţii noştri actuali cari sunt autorii arbitrajului, îl consideră în vigoare şi că nu este admisibil să continuăm a lua parte la conflictul actual mondial în contra democraţiilor dela cari putem spera ocrotirea intereselor noastre naţionale şi spirituale.

Nu trebuesc date deasemenea pretexte Rusiei spre a putea invoca motive de securitate în îndeplinirea scopurilor ei imperialiste, nici să înrăutăţim raporturile noastre pentru viitor cu Rusia, care trebuesc să fie de bună vecinătate.

./.

De altă parte, nu putem pierde din vedere că Germania nu mai are inițiativa operațiunilor militare și nu va mai putea dicta condițiunile păcii.

Prăbușirea fascismului nu mai face posibilă organizarea unitară a Europei, după programul Axei.

Italia nu mai poate considera participarea sa la războiu ca o cruciadă contra bolșevismului și nici nu se știe cât timp va putea continua lupta. E de prevăzut că în scurt timp va căuta să încheie pacea.

In ce situație rămâne atunci România, ca singură colaboratoare a Germaniei, într'un războiu purtat în interiorul Rusiei ?

Soldatul român nu înțelege scopul unei lupte atât de îndepărtate. Cele câteva divizii ce se mai află pe front nu pot determina soarta războiului. Dacă Germania nu poate ține piept adversarilor săi, sacrificiul ultimelor forțe militare ce ne-au rămas e inutil pentru rezultatul final al războiului. El ar pune însă țara noastră într'o situație periculoasă, față de vecinii noștri ungurii, cari nu se sfiesc să declare că-și rezervă armatele pentru realizarea scopurilor politicei lor naționale.

Pe lângă aceasta, în ultimele săptămâni s'au înregistrat avertismente din partea puterilor aliate, că de nu vom retrage trupele cari luptă pe frontul rusesc, țara noastră va suferi bombardamente aeriene.

La 1 August această amenințare s'a realizat și instalații de mare însemnătate ale regiunei noastre petrolifere au fost distruse de bombardamentul aviației americane, fără să mai socotim jertfele populației civile. De aci înainte ne putem aștepta ca aceste distrugeri să se intensifice și ca întreaga economie a țărei să fie adânc turburată.

./.

Va fi România în stare să repare toate distrugerile cari vor fi fost efectuate, iar puterea ei nu va fi cu totul sleită faţă de aceia a vecinilor care şi-au păstrat forţele intacte ?

Aţi înfăţişat participarea noastră la războiu ca o cruciadă în contra bolşevismului în loc de a arăta că scopul nostru nu a fost altul decât de a redobândi Basarabia şi Bucovina.

Se mai lasă impresia că am voi să anexăm Transnistria, ca o compensaţie pentru Ardealul pierdut, fapt care ar spori în viitor duşmănia puternicului nostru vecin dela Răsărit şi face ca opinia publică din alte ţări ale Europei să nu mai înţeleagă rostul războiului pe care-l ducem.

Astăzi, când evenimentele se precipită trebue ca ceiace nu s'a făcut în urma demersurilor ce V'au fost aduse la cunoştinţă în atâtea împrejurări, să îndepliniţi măcar acum, când situaţia politică şi militară Vă arată că participarea noastră mai departe la războì nu poate duce decât la o catastrofă, ce trebue evitată cât mai este timp.

Nu este admisibil ca Naţiunea Română să fie angajată şi reţinută într'o conflagraţiune universală prin voinţa unei ocârmuiri contra opiniunei publice, iar armata ei ţinută departe de hotarele ţărei periclitate din toate părţile.

Naţiunea Română cere să se termine acest război, iar armata ei să fie adusă acasă ca să apere hotarele ţării şi glia strămoşească.

Primiţi, Vă rugăm, Domnule Mareşal, asigurarea osebitei noastre consideraţiuni.

12 August 1943

./.

Preşedintele Partidului Naţional-Liberal	Preşedintele Partidului Naţional-Ţărănesc
ss.C.I.C.Brătianu	ss. Iuliu Maniu

Ge Politica

2923

21 August 1943 ~~237~~ ~~237~~ 235

- Danton -

NOTA INFORMATIVA

In urma diagnosticului stabilit de Dr.Paulian reese că Iuliu Maniu este bolnav de:

Arteriosleroză generalizată, localizată cu predominenţă la arterele cerebrale.

Simptome. Leziuni dure, absenţe, incapacitate de lucru.

Probabil o paralizie generală progresivă şi eventual un atac de apoplexie.

Cauze. Probabil un sifilis netratat.

In cercurile naţional ţărăniste, îmbolnăvirea lui Maniu a produs o mare nelinişte şi ei au lansat svonul că ar fi bolnav de malarie.

In prezent este internat la Sibiu la Dr.Goia.

Sursă serioasă.

C. I.

236. ~~238~~ ~~208~~

AGENTURA ARDEAL
Sibiu

23 August 1943

2923

OPERAT LA FIŞE

D-lui Iuliu Maniu

NOTA TELEFONICA

Pentru solemnitatea înhumării decedatului Kasiu Maniu săvârşit din viaţă în noaptea de 21 August 1943, se aşteaptă pentru azi după masă la orele 17, sosirea la Sibiu a membrilor marcanţi ai partidului naţional-ţărănesc.

Azi dimineaţă a sosit în localitate Dl. general Dănilă Pap, probabil deasemenea pentru înmormântare.

De urmare vom comunica.

ŞEFUL AGENTUREI ARDEAL
/ss/ C. Popp

S'au luat măsuri de identificarea tuturor celor ce participă.
- Impresii şi comentarii
- Eventual difuzare de memorii.

[signature]

ADEVERINŢĂ

m.

Semnătura primitorului,

TELEGRAMĂ

Nr.

Domnului Iuliu Maniu
fost Prim Ministru Sibiu

Prezentată la București Nr. 11875 cl. P cuv. 22 data 23/8 ora 11 m. 10 timpul
Transmisă de Ghișeu 2. data ora m. timpul

Vă rog primiți respectuoase și sincere condoleanțe pentru pierderea mult apreciatului Dvoastră frate

Romul Pop. —

OPERAT LA FIȘE

237

p. Conformitate

Form. 315 (176×250) 1939

M. O., Imprimeria Națională

238
~~240~~

AGENTURA ARDEAL
Sibiu

23 August 1943
Ora 19,30

C.I.

Gr. Politică

OPERAT LA FIŞE

NOTA TELEFONICA

Astăzi 23 August 1943 orele 17, a avut loc înmormântarea profesorului VASIUS MANIU, fiind ridicat de pe catafalcul din Aula Universităţii.-

Au luat parte:

Dl.Iuliu Maniu cu sora.
Dl.Ionel Pop cu soţia.
Mihalache cu soţia.
Popovici.
Familia Boilă.
Răchiceanu.
Părintele Agârbiceanu.
Dl.Vilg.
Gl.Haţeganu, rectorul Universităţii.

Dela Ploeşti au sosit cu maşina Nr.3058 P. domnii:

Vasilescu, Alexandrescu şi Grigorescu, depunând o coroană din partea organizaţiei naţional-ţărăniste.

Au vorbit:

Potropopul Aron.
Dl.Haţeganu şi
Studentul Stoica Octavian, în numele studenţilor.

Afară de aceştia au luat parte un număr mai mare de partizani ai partidului.

A luat parte şi o companie de onoare cu muzică.

Vom reveni cu date şi amănunte.-

SEFUL AGENTUREI ARDEAL
C.Popp

239

241

8 Iuliu Maniu 8923

UNIVERSUL

24 AUG. 1943

MOARTEA PROFESORULUI CASSIUS MANIU

Aflăm cu părere de rău încetarea din viaţă a profesorului Cassius Maniu, fratele mai mare al d-lui Iuliu Maniu.

Profesorul Cassius Maniu s'a stins la Sibiu, Sâmbătă după amiază, în urma unui atac de inimă.

Aprig luptător pentru cauza românească, Cassius Maniu a avut de îndurat în cursul activităţii sale naţionale multe nelegiuiri. Le-a suportat însă, cu mult curaj, găsind în ele îndemnuri noui pentru continuarea consacrării sale cauzei româneşti.

Profesor la Universitatea din Cluj-Sibiu, defunctul s'a bucurat de stima tuturor colegilor săi.

D. Iuliu Maniu se afla la Sibiu în ziua încetării din viaţă a fratelui d-sale.

Inmormântarea defunctului se va face la Sibiu, azi, la orele 6 după amiază.

Trimitem întregii familii sincerele noastre condoleanţe.

❖

D-rul Casius Maniu s'a născut în anul 1866 din părinţii dr. Ion Maniu şi Clara, născută Coroianu.

Era nepotul luptătorului ardelean dr. Iuliu Coroianu şi strănepotul luptătorului ardelean Simion Bărnuţiu.

A urmat liceul românesc la Năsăud, unde şi-a luat şi bacalaureatul, iar după aceea s'a înscris la universitatea din Viena şi apoi la universitatea din Cluj, unde a audiat cursurile facultăţei de drept şi unde şi-a luat şi doctoratul.

Stagiul avocaţial l-a făcut la Budapesta, unde şi-a luat şi cenzura avocaţială.

Şi-a deschis apoi birou de avocatură la Cluj, unde a apărat absolut în toate procesele, pe aproape toţi fruntaşii românilor din Ardeal de dinainte de 1918. Chiar şi el a fost chemat de mai multe ori în faţa instanţelor represive, în calitate de acuzat.

Astfel, primul proces pe care l-a avut în faţa Curţii cu juraţi din Tg. Mureş, i s'a intentat pentru o scrisoare publică, ce o adresase prin unul din ziarele ardelene scriitorului scandinav Björson şi pe care l-a rugat să ia cât mai mult apărarea românilor ardeleni în faţa lumii civilizate europene.

Pentru acest fapt a fost condamnat la un an şi 8 luni închisoare pe care a executat-o în închisoarea Vatz.

Al doilea proces de presă, care s'a intentat d-rului Casius Maniu, a fost pentru un articol publicat în „Tribuna" dela Sibiu.

Pentru acest fapt a fost condamnat la un an temniţă, pedeapsă pe care a executat-o tot în închisoarea din Vatz.

In timpul când executa pedeapsa, şi-a serbat aniversarea împăratul Franz Iosif al Austro-Ungariei, cu care ocazie au fost graţiaţi toţi condamnaţii politici români, slovaci, sârbi, etc., de restul pedepsei, cu excepţia d-rului Casius Maniu, care n'a fost graţiat. Astfel şi-a executat pedeapsa până la sfârşit.

Demn de remarcat este şi faptul că d-rul Casius Maniu, a făcut parte din delegaţia care a încercat să se prezinte la împărat spre a-i prezenta Memorandum-ul ardelenilor.

In anii 1918 şi 1919 d-rul Cassius Maniu a contribuit mult pentru organizarea adunării dela Alba-Iulia, unde s'a hotărît unirea românilor din Ardeal cu Patria-mamă.

In anul 1922 corpul profesoral al universităţii „Regele Ferdinand I", din Cluj, l-a chemat la catedra de politică a facultăţii juridice din Cluj, pe care a ţinut-o până în 1938, când a fost pensionat.

Restul vieţii şi l-a petrecut lângă biblioteca sa din Cluj până în 1940.

A scos mai multe studii juridice şi a fost decorat cu ordinul „Ferdinand I", în gradul de ofiţer şi cu ordinul „Coroana României", în gradul de comandor.

Iuliu Maniu 2923

240 ~~242~~

OPERAT LA FIȘE

25 AUG 1943

ȘTIRI ȘI POLEMICI

MPERIALISMUL AMERICAN... Este o realitate pe care americanii nici nu se mai străduesc s'o ascundă prea Foamea teritorială a Statelor-Unite domină toate preo-ile cercurilor dela Casa Albă și este evident că ameri-nu se găsesc în Australia, în Canada, în Africa și chiar ia și Orientul Apropiat de dragul Marii Britanii, ci ca să nă definitiv.

esa britanică se agită de câteva luni pe această chestie. rt că, dacă Statele-Unite vor să-și rotunjească imperiul, pot face decât în paguba Angliei, singura care are de dat ică foarte mult. Lichidarea commonwealtului britanic dorită de mulți, dar nimeni nu se îmbulzește la succe-nea anglicană mai insistent decât nord-americanii.

Ziarul englez „Daily Mail" denunță, într'un comentariu mit dela corespondentul său din Quebec, politica expan-nistă a Casei Albe. După socotelile Washingtonului, Ca-ıda va trebui să se încorporeze fără întârziere Statelor-nite. Solidaritatea panamericană n'ar mai îngădui prezența ltor mari puteri pe solul continentului nou, chiar dacă ar fi orba de o dominație anglo-saxonă. Și ziarul sus citat opune acestei pretenții o declarație a primarului Quebecului, făcută ziariștilor americani, în care se spune: „Canada voește să rămână credincioasă coroanei britanice. Aveți destule stele pe drapelul vostru — a continuat primarul către gazetarii nord-americani — și noi canadienii înțelegem să rămânem cum suntem și acolo unde ne aflăm".

Nu ne îndoim că, în comparație cu metodele de exploatare yankee, mai rele chiar decât cele britanice, canadienii preferă tutela Angliei, după ce-au pierdut regimul de adevărată libertate, pe care l-au avut sub francezi. Dar întrebarea este: cu ce succes Marea Britanie, intrată de pe acum la remorca Statelor-Unite, se va putea opune asalturilor anexioniste ale nord-americanilor?

Teama lui „Daily Mail" este perfect întemeiată. Din acest război singurul mare păgubaș va ieși Anglia, care își va vedea trecut imperiul colonial în patrimoniul marii republici judaizate de peste Atlantic.

◆ IN VITREGIA vremurilor de azi, a murit la Sibiu profesorul universitar Cassius Maniu, cel mai mare dintre frații d-lui Iuliu Maniu.

[V]ehement apărător al românismului din Transilvania, profesorul Cassius Maniu a avut multe de suferit din cauza atitudinei sale dinaintea Marei Uniri, și-a contribuit mult la înfăptuirea ei.

Neamul românesc, pentru care a luptat atât, îi păstrează o neștearsă amintire.

◆ DOMNUL KNOX, colonel de cavalerie și ministrul marinei Statelor-Unite, a prezidat de curând o conferință de... presă la Washington. Intre altele, d. Knox trebuia să răspundă la difertele întrebări puse de ziariști.

Intrebat dacă se menține „capitularea fără condițiuni", pretinsă de către aliați Italiei, colonelul Knox a spus că la asemenea întrebarea „nu poate răspunde decât un singur om". Care este acel om, a fost întrebarea pusă de data aceasta de toți gazetarii în cor, Roosevelt sau Churchill?

Knox, dându-și imediat seama de gafa comisă, a corectat „numai doi oameni, pot răspunde la această întrebare, Roosevelt și Churchill", adăugând că este încredințat că ambii ar răspunde „ca un singur om".

Hotărît lucru, domnul Knox poate fi călăreț și marinar în acelaș timp, dar diplomat nu este în nici un caz.

Ținând însă seamă de conferința „aliaților", care are loc acum la Quebec și mai ales de dorința arzătoare a celor doi conducători ai politicei anglo-saxone de a se întâlni cu Stalin, se prea poate ca domnul Knox să fi avut dreptate. La prima întrebare, ca și la multe altele, printre care s'ar număra și întrebarea „Unde vom ajunge?", nu poate răspunde decât un singur om, dar acela nu-i nici d. Churchill și nici d. Roosevelt, ci Stalin.

◆ *Scufundările de vase britanice, au acum repercusiuni și asupra problemei efectivelor marinei de război. La Londra s'a anunțat oficial că toți bărbații înscriși pentru servicii militare vor fi trimiși în lunile viitoare mai ales la marină sau la unitățile de pușcași marinari, care au mai mare nevoie de recruți. Nevoia de oameni se simte și la echipagiile avioanelor.*

Prinurmare pierderile navale nu pot fi acoperite numai cu nouile construcții, atât de mult trâmbițate de propaganda anglo-saxonă, ci și cu oameni, care, dacă se mai găsesc încă, necesită o pregătire specială și îndelungată.

Pentru aviație, problema echipagiilor este și mai grea încă.

◆ FUEHRERUL a decernat medalia Goethe pentru arte și științe profesorului dr. Med. Schmidt din Wuerzburg, cu prilejul celei de a 80-a sa aniversare și ca recunoștință a meritelor sale ca autor de cercetări științifice în domeniul anatomiei patologice.

INTR'UN raport al biroului statistic al Muncii din Washington se arată teama că Statele Unite vor suferi și după acest războiu ca și după primul războiu mondial din cauza șomajului.

In acest raport se spune că numai șase luni după terminarea războiului se va forma în Statele Unite o armată de 12 milioane de șomeri, dacă industria nu se transformă repede din industrie de războiu în industrie de pace. După războiu 8—9 milioane de soldați se vor reintoarce în viața civilă și afară de aceasta încă 6 milioane de lucrători vor fi concediați din industria de înarmare, chiar dacă s'ar ține seama de faptul că o parte a lucrătorilor concediați ar putea fi întrebuințați mai departe pentru producția de pace.

Nu va fi posibil să se rezolve această problemă în mai puțin de un an și jumătate, deaceea trebue să se înceapă la vreme cu readaptarea industriei la producția de pace și reeducarea muncitorilor. (ESS).

● ZIARELE semnalează că printre instituțiile culturale și artistice, monumentele și palatele istorice distruse la Milano cu prilejul ultimei incursiuni inamice figurează și sediul cunoscutei și vechei firme de editură muzicală „Riccordi".

Mai mult de 300.000 de opere muzicale, constituind rezultatul a 135 de ani de muncă manuală a gravorilor și litografilor, au dispărut în întregime.

Aceasta reprezintă una din pierderile cele mai dureroase ale culturii și artei italiene. (Rador).

2923

243

~~243~~ 241

AGENTURA ARDEAL
S i b i u

27 August 1943
Ora 18

NOTA TELEFONICA

Gr. Politică

IULIU MANIU continuă a se afla internat în clinică.

Se spune că ar avea o mână paralizată. ?!

Primeşte vizite dar este foarte decepţionat.

Nu a fost la el nicio persoană străină de familie.

SEFUL AGENTUREI ARDEAL
ss. Popp

Iuliu Maniu 2923

244
242
244

OPERAT LA FIȘE

ACȚIUNEA

27 AUG. 1943

Profesorul Cassius Maniu

S'a stins la Sibiu, unde se strămutase odată cu atât de scumpa pentru el Universitate română din Cluj, Regele Ferdinand I, profesorul Cassius Maniu. Cu el piere nu numai un mare român, dar și unul din puținii supraviețuitori ai tragediei neamului nostru dinainte de războiul de reintregire. Cassius Maniu, frate a d-lui Iuliu Maniu, reprezintă o nobilă tradiție românească. Este nepotul, prin mamă, al lui Coroianu, care, la rândul lui era nepotul lui Simion Bărnuțiu. Cassius Maniu a înțeles această nobilă descendență ca pe o datorie față de sine și față de ai săi, datorie pentru a cărei îndeplinire nici o jertfă nu era de prisos. Liceul l'a făcut românește la Năsăud, localitate legată de cultura românească prin numele lui Gheorghe Coșbuc, și după aceia la Universitatea din Viena și din Cluj, unde și-a luat doctoratul. Ca avocat la Cluj a apărat cele mai multe din procesele Românilor ardeleni de până la Unire, ceeace i-a atras o seamă de grele suferințe.

A fost, astfel, chemat în judecată în fața curței din Târgul Mureș pentru o scrisoare deschisă adresată marelui scriitor suedez Biornsterne Biornson pe care îl implora să apere cauza românească din Ardeal. Rezultatul a fost un an și opt luni de închisoare pe care i-a executat în întregime în închisoarea din Vatz, faimoasa temniță politică de pe atunci. A mai fost după aceia condamnat la încă un an închisoare pentru un articol apărut în „Tribuna" din Sibiu, pe care, iarăși l'a făcut în întregime, deși în acest răstimp, cu prilejul unei aniversări a lui Francisc Iosif s'a acordat [illegible] generală pentru toți deținuții politici, slovaci, sârbi și chiar români, cu excepția lui Cassius Maniu.

Acțiunea lui românească a avut fericirea să poată [illegible] înălțător moment din 1918-1919 al Unirei Ardealului la Patria mumă, când Cassius Maniu nu a cruțat niciun fel de străduință pentru a contribui cu toate puterile și

N. Davidescu

Continuare în pagina 3-a

243
245
245

3.IX.943

9 Val
V2923

Nr. 2680.-
30 August 1943.
Agentura A R D E A L.

OPERAT LA FIŞE

Suntem informaţi din sursă verificată că Domnul Iuliu Maniu va mai sta la Clinicile din Sibiu încă zece zile, după care va pleca la Bucureşti.

2965

ADEVERINȚĂ

Telegrama Nr. 313 din Zibo

s'a primit în ziua de ______, ora ____ m.____

Semnătura primitorului, ______

TELEGRAMĂ

Copie Nr. ______

D Dr. Iuliu Maniu
fost Prim Ministru

Prezentată la Zibo Nr. 313 cl. ____ cuv. 12 data 15 ora 20 m. 40 timpul ____
Transmisă de ______ data ______ ora ____ m. ____ timpul ____

Tata Mihai Pop Basesti decedat
Mihai

OPERAT LA FIȘE

p. Conformitate,

Form. 315 (176×250) 1939. M. O., Imprimeria Națională

Gr. Politic 2923

245 ~~247~~
~~247~~

1 Septembrie 1943

OPERAT LA FIŞE

Se pare că a intervenit din nou o schimbare in deciziile dlui Maniu de a se intoarce in Capitală.

Domnia sa anunţase că va sosi mâine joi in Bucuresti şi se şi luasera unele dispozitii pentru a i se pregăti apartamentul din str. Sfinţilor.

In cursul zilei de azi s'a comunicat insă dela Sibiu că domnia sa mai intenţionează să rămână câteva zile, fără a preciza anume cât.

Aceasta amânare a sosirii dlui Maniu a provocat nemulţumiri in cercurile partizanilor, intrucat se socoate că prezenţa sa, in actualele momente, ar fi strict necesară, evenimente internaţionale foarte importante f ind in perspectivă.

Y/33

Gr. Politică 2923

246
248
248

4 Septembrie 1943

In cercurile ţărăniste se afirmă că mai mulţi fruntaşi ai partidului au primit ordine de chemare, desi sunt mobilizaţi pe loc la diferite instituţiuni militarizate Aceste ordine au indicatiunea că titularii lor vor trebui să se prezinte la unitaţile respective in momentul când li se va comunica acest lucru prin radio.

Acest fapt este interpetat ca un indiciu al unor pregătiri de mobilizare generală. Fie că ar fi vorba de o actiune impotriva Ungariei, fie ca ar fi vorba de o trimitere de trupe pe frontul sovietic si balcanic, aceasta mobilizare este considerată ca provocată de eventualitatea unor situaţii militare iminente in care ar fi implicată ţara noastră.

Y/27

Nr.2799.-
5.Septemb.1943.-
AGENTURA A R D E A L.
S I B I U.

2923
7.IX.43
9 Pol

247

N O T A

Suntem informaţi că în urma unui ordin superior,la clinica din Sibiu s'a luat măsuri de pază militară,pentru Dl.Iuliu-Maniu,Franasovici şi Sever Bocu.-

S'a interzis vizitarea susnumiţilor.-

.---------.

Sursă de încredere

8

248 ~~250~~

2923

Sibiu 6 Sept.1943.

OPERAT LA FIŞĂ

Notă telefonică.

In ziua de 4 Sept.a.c.,Iuliu Maniu a plecat dela clinica Sibiu la Braşov,fiind chemat de Dl.Mihail Antonescu pentru a lua contact.

Azi 6 Sept. ora 12 sa întors la clinică.

Rezultatul convorbirei nu se ştie.

Dl. Sever Bocu a plecat la 5 Sept.la Geoagiu ,Băi.

Raport urmează.

Secretarul C. Sibiu.

O.Călăreţu.

25

Zagreb 57 – 81 – 6 – 16 31

C.J. 2923

251 3545 ~~251~~ 249

IONEL MANIU – Brașov =
(pentru ELZA) Valea Tei 12

Prețul casei s'a ridicat la 641.000 Scrie adresa exactă. Am primit numai o singură telegramă până acum. Alte telegrame n'am primit și mă supăr pe ei căci până astăzi nimic n'am primit de acasă nu mă grăbesc să viu. Lucrul e în regulă. Ce este cu viza? Te sărută și îmbrățișează numai al tău Stefo. Dacă vrei să mergi acasă, să călătorești numai cu avionul. Salutări la părinții tale. Te sărut al tău = Tatica =

(Trad. de cenzorul – 155 – G. de Nord.) Pt. conf. Caporal [illegible]

2923

87

250 252

NOTA INFORMATIVA

Intr'un cerc de adepţi ai lui JULIU MANIU, se comentata astăzi de dimineaţă, memoriul inaintat de MANIU M.S. REGELUI, precum şi acelaş "memoriu" inaintat incă dela 12 August.a.c. Dlui Mareşal Conducator.-

Se arăta că prin acel memoriu, se cerea de către Dinu BRATIANU ca Şef al Partidului Naţional Liberal şi de Juliu MANIU ca Şef al Partidului Naţional Tărănesc, să se retragă imediat trupele Române ce se mai află dincolo de graniţele Ţării.-

Se mai spune in memoriu că este o greşeală să se arate unui vecin puternic ca Sovietele, că noi ducem un război altul d cât pentru revendeicarea drepturilor noastree şi anume BASARABIA şi BUCOVINA de Nord, şi că-mai ales-noi facem ržboi St.Unite şi Angliei.-

Se mai arată "greşeala" cu TRANSNISTRIA, despre care s'a lăsat sa se inteleagă că o vom anexa şi se cere să ne indreptam privirile către ARDEAL, unde Ungurii ar face mari preparative de a recuceri tot ceiace cred că li se cuvine, ceiace ar duce cu certitudine la un conflict armat intre Români şi Unguri.-

Mai ales pe acest considerent şi pe faptul că sorţii războiului, după cum "sunt oarecari indicii", sunt pe punctu a se schimba, trecand deocamdată iniţiativa in mâna aliaţilor MANIU cere readucerea tuturor unitătilor române in Ţară, pentru refacere.-

7.IX.943.- .... " Avia "

251

8 Septembrie 1943 ~~253~~

253

2923

Tel.5.16.14 - Iuliu Maniu este sunat.

Ora 8,48. - Allo ! Casa D-lui Maniu ?

- Da !
- Dl.Maniu este acasă ?
- Nu, este plecat la Sibiu.
- Dar astăzi nu vine nimeni acasă ?
- Dl.Coposu nu vine ?
- Pela ora 12 vine Dl.Ghiţă Popp.
- Il cunoaşteţi ?
- Cum să nu-l cunosc, aici avocatul Radovan
- Poftiţi Dvs.aici la ora 12.
- Da, bună ziua.

-----=-----

(V. dosar persoane)

2923

252 ~~254~~ ~~254~~

OPERAT LA FIŞA

10 Septembrie 1943

NOTA

Doamna Saridi, care a sunat la telefon casa Iuliu Maniu la 30 Iulie a.c., este Anca Saridi, secretara avocatei Ella Negrutzi, democrată convinsă şi care este în relaţii personale cu Iuliu Maniu, pe care-l vizitează când acesta este în Bucureşti.

Numita a fost şef de cabinet ajutor la Preşedinţia Consiliului de Miniştri sub regimul naţional-ţărănist.

Iulie Maniu 9/43

ora 10 — 57614 este sunat — ...Sturza

— D-na Presedinte Maniu este în București?
— Nu D-na n'a venit și nici nu cred că vine zilele astea.
— Aici principesa Sturza, te rog să-i comunici că l-am căutat.
Am să comunic.

OPERAT LA FIȘĂ

253

255

2923

253 256

256

Gr. Politica

Intrarea Nr.7605
11 Septembrie 1943.

OPERAT LA FIŞE

RADIOGRAMA

...servatii - ...fapt din fisa ...8 il dă la ... pt. a-l ...imi la 12 Sept. -

Sibiu 11 Sept.1943,ora 10,20

In seara zilei de 8 Septembrie crt. MANIU a fost vizitat la clinică de Rechitan, Ionel Pop şi Lencuţa, stând de vorbă 2 ore.

Rechitan şi Lencuţa pe urmă au plecat cu maşina la Govora ducând o scrisoare lui Mihalache din partea lui Maniu.

Nr. 114

Reuciy

D.G.P. 01283 11 Septembrie 1943

N O T A

Inspectoratul Regional de Poliţie Ploeşti raportează:

In ziua de 10 Septembrie a.c., ora 18, a sosit la Braşov dl. Iuliu Maniu, descinzând la vila d-lui Mihai Popovici.

In ziua de 11 Septembrie a.c., la ora 9.40, dl. Iuliu Maniu a plecat cu maşina Nr. 3002 B., la Bucureşti.

Se va centraliza şi verifica. Apoi o notă generală dacă au fost exacte şi care nu. In special ale P.P.C.

Agentura I-a

Gr Politica

256 ~~258~~ ~~258~~

N O T A

11 Septemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 11,5o soseşte maşina nr.3oo2 B.condusă de proprietar,I.Ghilezan,din care coboară I.M.,care rămâne acasă iar Ghilezan pleacă.

La ora 12,1o soseşte Ghiţă Popp;

La ora 12,15 soseşte Virgil Solomon şi Zaharia Boilă.

La ora 12,2o soseşte Liveanu şi Măldărăscu.

La ora 12,35 soseşte Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 13,15 iese I.M.împreună cu toţi cei menţionaţi şi cu maşina nr.5184 B.,pleacă I.M.,Virgil Solomon,Zaharia Boilă şi Leucuţia acasă la Ilie Lazăr în Str.Poştei nr.2,unde iau masa.

Ghiţă Popp,Liveanu şi Măldărăscu,pleacă fiecare acasă.

La ora 15,2o,toţi ies de aci şi cu aceiaşi maşină merg acasă la I.M.,unde rămâne I.M.iar ceilalţi se despart.

La ora 18,3o vine Virgil Solomon.

La ora 19,1o vine Ghiţă Popp şi Av.Elecheş.

La ora 19,15 vine Aurel Dobrescu.

La ora 19,2o vine Liveanu cu Penescu.

La ora 19,3o vine Ilie Lazăr.

La ora 19,35,vine Ghilezan cu maşina nr.3oo2 B.

La ora 19,5o pleacă Liveanu împreună cu Penescu.

La ora 19,55 pleacă Ghiţă Popp cu Aurel Dobrescu.

La ora 2o,oo pleacă Ghilezan cu maşina nr.3oo2 B.

La ora 2o,1o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 2o,2o pleacă Virgil Solomon,Ilie Lazăr şi Av.Elecheş.

La ora 21,25 pleacă şi Leucuţia.

Până la ora 22,când se suspendă postul,I.M.nu părăseşte domiciliul şi nici nu mai este vizitat de nimeni.-

-----------/-----------

2923

Gr. Politica

257 259 259

11 Septembrie 1943

D

OPERAT LA FIŞĂ

Dl Iuliu Maniu a sosit azi in Capitală. Dsa a primit in tot cursul dimineţii diverşi partizani cari l-au informat asupra situaţiei.

Astfel, dl Maniu a fost informat că guvernul pregăteşte o declaraţie care să marcheze atitudinea oficială in politica externă, in urmaultimelor evenimente. Dsa ştia chiarca această declaraţie va cuprinde următoarele două punte esenţiale :

1. Vom lupta impotriva Rusiei până la capăt, subliniindu-se că această luptă estenumai defensivă;

2. Ne vom apăra împot iva oricui ne-ar ataca.

Prin aceasta se va anunţa că vom luptă şi împotriva anglo-americanilor dacă se vor apropia de frontierele noastre.

Dl Maniu sublinia că această declaratie va insemna o satisfactie dată guvernului german devenit atât de bănuitor, şi in acelaş timp o nouă, definitivă ataşare de Reich.

Y/3

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI

- Direcţia Siguranţei -

177269 12 SEP. 1943
REGISTRATURA GENERALA

OPERAT LA FIŞE

2923

A se da ordin de supr. telefonic Pd. la Braşov

Nu este adevărat

N O T A 30115 11 SEP. 1943

In ziua de 10 Septembrie orele 17.20 a plecat la Braşov cu o maşină de piaţă, D-l Iuliu Maniu.

A fost semnalat de noi Chesturei poliţiei Braşov cu adresa No.13427 din 10 Septembrie a.c.

----

259 261

Agentura I-a

N O T A

12 Septemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 7,2o vine Liveanu.
La ora 8,1o vine Zaharia Boilă.
La ora 8,4o vine Virgil Solomon.
La ora 9,5o vine Ghiţă Popp.
La ora 11,1o vine Ilie Lazăr cu Ghilezan.
La ora 11,25 vine Profesor Hudiţă.
La ora 12,1o vine Ziaristul Gruia.
La ora 12,25 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.
La ora 12,3o vine vine N.G.Trotuşanu şi C.Hagea.
La ora 12,35 vine Cezar Simionescu.
La ora 12,45 vine C.Ciudin. 282, 319, 366
La ora 9,5o pleacă Zaharia Boilă.
La ora 12,3o pleacă C.Hagea.
La ora 12,4o pleacă Ilie Lazăr, Ghilezan şi Trotuşanu.

La ora 13,1o pleacă Ghiţă Popp, Gruia şi Cezar Simionescu şi Ciudin.

La ora 13,3o pleacă I.M.împreună cu Virgil Solomon, Liveanu, şi Leucuţia cu maşina nr.5184 B.la Restaurantul Continental. La Restaurantul Continental a avut loc o masă la care au luat parte 9 persoane şi anume: I.M., Ilie Lazăr, Virgil Solomon, Leucuţia, Liveanu, Zaharia Boilă, Cezar Simionescu, Ghilezan şi Av.Mateescu.

La ora 15,15 masa se termină şi I.M.este adus acasă de Leucuţia cu maşina iar ceilalţi se despart.

La ora 18,45 vine Virgil Solomon.
La ora 21,15 vine Leucuţia cu maşina.
La ora 21,o5 vine Ilie Lazăr.

La ora 22,15 iese Virgil Solomon, Ilie Lazăr şi Leucuţia care pleacă iar I.M.nu mai părăseşte domiciliul şi nu mai este vizitat de nimeni.-

-----------/-----------

Agentura I-a Gr. Politică

262 269

OPERAT LA FIŞE

N O T A

13 Septemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 7,25 vine Liveanu.

La ora 8,2o vine Serdici cu maşina nr.893 B.împreună cu Zaharia Boilă.

La ora 8,5o pleacă V.Serdici.

La ora 9,25 vine Virgil Solomon.

La ora 9,3o vine Soreanu,Hagea,Gruia,Boilă junior şi Dionisie Demetrescu.

La ora lo,2o iese I.M.şi cu tx.nr.lo5o6 B.merge la Dinu Brătianu în Cal.Dorobanţilor nr.16,unde după lo minute vine şi George Brătianu.

La ora 11,55 I.M.iese de aci şi cu aceiaşi maşină merge la Dr.N.Lupu în Str.Episcopiei nr.5,pe care-l ia în maşină şi merg la Spitalul Colentina.Nu s'a putut stabili la cine au mers, aici prin faptul că am intrat cu maşina în curtea spitalului.

La ora 12,35 ies de aci amândoi cu maşina,îl aduce pe N. Lupu acasă,iar I.M.vine la domiciliu.

La ora 12,5o vine Ilie Lazăr,Leucuţia şi Zaharia Boilă.

La ora 12,55 vine mşaina nr.3oo2 B.condusă de şofer.

La ora 13,15 I.M.iese şi se urcă în maşina nr.3oo2 B.,după ce-şi ia rămas bun dela toţi cari erau la el şi pleacă cu destinaţia Sibiu.

Din informaţii am stabilit că ia masa la ora 14,3o la Ploeşti,se opreşte la Braşov,unde vorbeşte cu M.Popovici,iar de acolo porneşte direct la Sibiu,de unde se înapoiază luni 2o Septemvrie 1943,când maşina nr.3oo2 B.se duce să-l ia.-

/maşina lui Emil Ghilezan

-------------/-------------

288

Gr. I Pd. D-2
C Ln

2923

01297 ~~263~~ 261 ~~263~~

13 Septembrie 1943

OPERAT LA FIŞE

N O T A

In cursul zilei de 12 Septembrie a.c., dl. Iuliu Maniu a fost vizitat la domiciliu de următoarele persoane: Liveanu, Z. Boilă, V. Solomon, Ghiţă Pop, Ilie Lazăr, Ghilezan, dr. Hagea, av. Cezar Simionescu, Leucuţia, Gruia, Ciudin şi Hudiţă.

Intre orele 13.20-15.15, dl. Iuliu Maniu a luat masa la restaurantul "Continental", în cercul persoanelor de mai sus.

După amiază (masă) nu a mai eşit în oraş.

- verificat.

01302 264 262

C.D. 14 Septembrie 1943

C.Inf. Gr. Politică
La nota de verificări
pt. prezentat d-lui Director General

293

OPERAT LA FIȘE

N O T A

In cursul dimineţei de 12 Septembrie a.c.,dl.Iuliu Maniu a avut o întrevedere de lungă durată cu dl.Ghiţă Pop, secretarul general al partidului,care l-a pus în cunoştinţă asupra situaţiei politice din provincie,după rapoartele primite dela şefii de organizaţiuni judeţene.

In aceleaşi condiţiuni a fost primit şi dl.Hudiţă.

- sigură

—

01301

C.D. 14 Septembrie 1943

N O T A

In după amiaza de 11 Septembrie a.c., dl. Iuliu Maniu a avut o lungă întrevedere cu dl. dr. Lupu, la domiciliul acestuia din urmă.

Cercurile d-lui dr. Lupu afirmă că, cu această ocazie, dl. Iuliu Maniu a fost pus în cunoştinţă asupra întregei situaţiuni politice interne, în special asupra felului de a vedea al guvernului, în toate chestiunile la ordinea zilei.

- sigură

—

2923

264 266

R A D I O G R A M A

Sibiu 14 Sept.1943 ora 12,30.

In seara zilei de 12 Sept.a.c.,a sosit în Braşov D-l Iuliu Maniu.

In ziua de 13 Septembrie a.c.,a fost primit de Mihail Popovici.

Rezultatul discuţiilor nu se cunosc.

/ss/ Pop

Nr.118

Ir. Politica

2923

265 ~~267~~ ~~267~~

15 Septembrie 1943

Vizita pe care dl Iuliu Maniu a făcut-o luni dimineaţă dlui Dinu Brătianu, a fost urmată de o lozincă dată tuturor partizanilor naţional-ţărănişti : armistiţiul politic cu regimul dlui Mareşal Antonescu.

Intr'adevăr, la acest fapt s'a ajuns după trecerea in revistă a atuturor evenimentelor externe şi mai ales asupra celor petrecute in ultimele zile in Italia. Acest din urmă aspect a fost decisiv asupra atitudinii celor doi politicieni, făcându-i să decidă adoptarea expectativei faţă de dl Mareşal Antonescu, cu întreaga libertate de continuare a politicii actuale a guvernului.

Incepând deci de săptămâna aceasta se contează pe o totală sprijinire a dlui Mareşal, cele două partide neintelegând a ridica pentru moment probleme de ordin militar sau politic ce rezultă peurma alianţei cu Reichul.

Y/1o

2963

15 Septembrie 1943

2923

~~268~~ 266

Ora 11,40. Tel.5.16.14-Iuliu Maniu este sunat.

- Allo ! Cine-i Doamna Clara ?
- Da !
- Aici Av. Coltescu, Traian sărut mâinile.
- Bună ziua D-le avocat.
- Dnul Ghiţă Popp este acolo ?
- Da este aici stă de vorbă cu nişte domni.
- Mai stă acolo ? Că vreau să viu şi eu.
- Un moment să-l întreb (revine) a spus că vă aşteaptă.
- Bine viu acuma.

---=---

OPERAT LA FIŞE

G. Politica - 2923

267
269

16 Septembrie 1943

8

OPERAT LA FIŞĂ

Inainte de a pleca, dl Iuliu Maniu si-a dat in totul asentimentul pentru reorganizarea partidului. In acest scop, dsa a dat dispozitii dlor dr Lupu si Ion Hudiţă de a lua contact cu toţi sefii de organizaţii din regat pentru a se constata situaţia politică din sectoarele respective precum si modul in care este privita reorganizarea partidului pe bazele noui ale unui program radical.

In ceace priveste Ardealul, dl Maniu a dexlarat că va prelua personal sarcina organizării cardelor si că va vadea la Sibiu si Brasov pe fruntasii naţional-ţărănişti ardeleni.

Y/2o

ROMÂNIA



PRESEDINȚIA CONSILIULUI DE MINIȘTRI

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMAȚII

București, 20 IX 1943

~~270~~
~~270~~
268

Nr. ....

2923

VS

către

PRESEDINTIA CONSILIULUI DE MINISTRI
Serviciul de Documentare şi Informaţii

La Nr.305.151/D din 2 Iunie 1943;

Am onoare a vă comunica alăturat o notă informativă.

SEFUL SERVICIULUI SPECIAL DE INFORMATII

DIRECTOR GENERAL

20 Septembrie 1943 ~~271~~ 261 ~~271~~

N O T A

Din activitatea grupărilor politice din opoziţie s'au înregistrat în ultimul timp ca fapte mai remarcabile următoarele:

1. Sosirea lui Maniu în Capitală, unde a fost chemat de Dinu Brătianu, a constituit un prilej pentru fruntaşii naţional-ţărănişti de a se reuni spre a lua cunoştinţă de îndrumările preşedintelui grupării.

Maniu, examinând ultimele evenimente internaţionale şi subliniind atât nouile dificultăţi ale anglo-americanilor în Italia, precum şi drastica reacţiune germană, a tras concluzia că momentan nu se poate întreprinde nimic de către opoziţie.

2. Intrevederea Maniu-Dinu Brătianu, solicitată de acesta din urmă, a avut loc în dimineaţa de 13 Septembrie a.c., cei doi convenind că - faţă de desfăşurarea evenimentelor - opoziţia să-şi păstreze expectativa, folosind totuşi orice mijloace i-ar sta la dispoziţie, spre a determina guvernul să ia în considerare noua evoluţie a răsboiului şi eventualitatea de a-şi modifica politica.

Cu discuţiunile dintre Maniu şi Brătianu a fost ţinut la curent şi Barbu Stirbey, care le-a comunicat o serie de informaţiuni primite dela ginerele său, Boxhall, dela Londra, referitoare la modul cum este privită situaţia României de către Aliaţi.

3. Plecarea lui Maniu în ziua de 13 Septembrie a.c. s'a produs conform hotărârii sale, declarată încă dela sosirea în Bucureşti, împotriva voinţei fruntaşilor naţional-ţărănişti şi a apropiaţilor săi, cari susţineau că - faţă de actuala conjunctură externă şi internă - prezenţa sa ar fi necesară în Capitală.

./.

Maniu,plecând,a anunţat că revine la Bucureşti la începutul săptămânii curente.

Inafară de acestea mai este de relevat că în preocupările cercurilor politice din opoziţie se situează dela un timp încoace mai insistent problema raporturilor româno-sovietice.

Cercurile menţionate susţin că forţa militară sovietică este o realitate ce nu poate fi ignorată şi că Anglia şi America au fost obligate să găsească formule de colaborare mai strânsă cu U.R.S.S.,dovada constituind-o modul cum s'a încheiat armistiţiul cu Italia.

Aceleaşi cercuri mai relevă că în ultimele lor mesagii,Davilla şi Gafencu arată că nu este cazul a se sconta pe o neînţelegere finală între anglo-americani şi sovietici.

Agentura I-a

Gr. Politică

N O T A

20 Septemvrie 1943

Supravegherea I.M.

In tot cursul zilei nu a fost văzut venind din provincie,şi nici nu a fost vizitat de nimeni la locuinţa sa din Str.Sfinţilor nr.10.-

-----------/-----------

272
~~304~~
274

Agentura I-a

Gr Politică

Centralizare -

OPERAT LA FIŞE

N O T A

21 Septemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

In tot cursul zilei nu a fost văzut venind din provincie la domiciliu.

La ora 10,15 a venit la domiciliul lui I.M., Virgil Solomon, care pleacă la ora 11,50.

La ora 10,30 a venit Gatenburg împreună cu Soreanu, şi pleacă tot împreună la ora 11,25.

După amiază locuinţa lui I.M. nu a mai fost vizitată de nicio persoană străină.-

------------/-------------

Gr. Politica

275
273
275

OPERAT LA FIŞĂ

21 Septembrie 1943

2923

Dl Iuliu Maniu a comunicat că nu se va intoarce săptămâna aceasta la Bucuresti, aşa cum se spre in cercurile naţional-ţărăniste.

Dela Bucuresti a plecat insă la Sibiu dl Ghiţă Pop. Scopul acestei de lasări este de a informa pe dl Maniu cu ultimele ştiri interne şi diplomatice, precum şi de a cere relatii cu privire la atitudinea acestuia in chestia Ardealului şi faţă de pregătirile vadistilor din Capitală.

Y/27

276

Agentura I-a

N O T A

22 Septemvrie 1943

Supravegherea I. M.

In tot cursul zilei nu a fost văzut revenind din provincie la domiciliu.

La ora 9,o5 vine la locuinţa lui I.M.Virgil Solomon şi pleacă la ora9,35.

La ora lo,4o vine Ghiţă Popp împreună cu Soreanu şi tot împreună pleacă la ora 11,5o.

In cursul după amiezii nu a fost văzut nimeni venind la domiciliul lui I.M.

-----------/-------------

275 277 ~~277~~

Agentura I-a

N O T A
23 Septemvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

In tot cursul zilei nu a fost văzut revenind din provincie la domiciliu.

La ora 10,10 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 11,15

La ora 10,20 vine Liveanu şi Ghiţă Popp şi tot împreună pleacă la ora 11,30.-

---------/---------

276 278 ~~208~~

Agentura I-a

D. I Pol.

N O T A

24 Septemvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

In tot cursul zilei nu a fost văzut revenind din provincie la domiciliu.

La ora lo,15 a fost la domiciliul lui I.M., Virgil Solomon împreună cu Ghiţă Popp.

La ora lo,35 pleacă Virgil Solomon.

La ora lo,5o vine Liveanu.

La ora 11,5o pleacă Ghiţă Popp împreună cu Liveanu.-

----------T/-----------

277 279
279

Agentura I-a

N O T A

25 Septemvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

In tot cursul zilei nu a fost văzut revenind din provincie la domiciliu.

La domiciliu nu a fost văzută nici o persoană politică, venind sau plecând.-

-----------/-----------

278 280 288

Politic 2923

Sibiu ~~26txx~~.26.IX.1943

Nota Telefonica

Nr.3287 din 26 Sept.1943

Azi 26 Sept.1943 orele 12,a eşit din oraşul Sibiu,mergând spre Braşov,Dl.Iuliu Maniu împreună cu Ing.Serdic,cu maşina Nr.893 B.,

S'a comunicat şi la Braşov.

Transmite C.Petroniu

279/ 281
281

2923

Agentura I-a

N O T A

26 Septemvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 21,45 I.M. a venit la domiciliu cu Ing.Serdici cu maşina nr.893 B.-

------------/------------

În după amiaza zilei de 26. IX. a.c.
I. M. a vizitat la Braşov pe
B. Stirbey.
În timpul vizitei a venit
maşina No 110 B. cu pătrat şi lit.
M. – cu un domn şi 4 doamne.
Apoi I. M. pleacă la Bucureşti
cu maşina Ing. Serdici.
B. Stirbey s'a întors şi el
la Bucureşti. —

[signature]

280
282
282

Agentura I-a

N O T A
27 Septemvrie 1943
Post fix de observatie
Supravegherea lui I. M.

La ora 8,15 vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 13,2o.
La ora 8,45 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 9,4o.
La ora 9,25 vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 9,45.
La ora lo,o4 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,25.
La ora lo,35 vine Ilie Lazăr şi pleacă împreună cu Ciudin care venise la ora 11,2o - la ora 12.
La ora 11,45 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,lo.
La ora 12,3o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 14.
La ora 15,25 vine din nou Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 15,45 împreună cu I.M.
In lipsa lui I.M.de acasă,a venit la ora 17,3o Ilie Lazăr şi pleacă la ora 17,45.
La ora 18,25 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 18,5o.
La ora 19,2o vine I.M.împreună cu maşina nr.5184 B.cu Leucuţia,I.M.intră în casă şi iese la ora 2o,lo plecând din nou cu Leucuţia cu maşina.
La ora 21,3o se reîntoarce I.M.acasă cu Leucuţia.
I.M.intră în casă,iar Leucuţia pleacă,după care I.M.nu a mai fost văzut părăsind domiciliul şi nici nu a mai fost vizitat de nimeni.-

-------------/-------------

Yh

yYh

Yh

281 ~~285~~

~~283~~ 283

OPERAT LA FIŞE

Notă

30 Sept 1943

IONESCU AURELIA - căsăto-rită, supusă romană de religie ortodoxă, născută la 14 Noembrie 1900 în Focșani - domiciliază dela 15 oct. 1941 în Aleea Mântuleasa No. 11 etaj II -

[signature]

ziua

Nr.

ei.

282 ~~284~~ 284

Nr.3323.-
27 Septembrie 1943.-

AGENTURA A R D E A L .-

S I B I U .-

2923

30. IX. 1943

N O T A .-

In ziua de 24 Septembrie 1943, la orele 16,10 Dl. Iuliu Maniu, care se află internat la Clinicile Medicale din Sibiu, a plecat impreună cu Dl. Leucuţa cu auto-turismul său direct la locuinţa Dlui. Dr. Ionel Pop, din Str. Schüllerus Nr. 34, acolo a fost aştepat de domnii:

1/. Dr. Ioan Răchiţanu, antepronorul Hotelului Bulevard din Sibiu.-

2/. Dr. Zaharia Boilă fără profesiune.-

3/. Dr. Ieronim Stochiţa, avocat şi Preşedintele Organizaţiei Judeţene a Partidului Naţional-Ţărănist.-

4/. Dr. Ionel Pop, avocat al sucursalei Bănci Naţionale din Sibiu, Comisar al Fabricii de zahăr Bod-Braşov membru in Comitetul de administraţie al Bănci Centrale, membru la Banca Albina Sibiu, membru in Societatea de Telefoane etc.-

S, au discutat mai multe chestiunea externă şi situaţia ţări noastre in urma evenimentelor de pe frontul rusesc şi din Italia.-

Totodată s, a răspândit svonul că Domnul Iuliu Maniu fiind suferind se va retrage din viaţa politică urmând ca probabil Dl. Dr. Ionel Pop să i-a conducerea.-

La orele 22,15 Domnul Iuliu Maniu s, a inapoiat la Clinică.-

/------------/

Sursă de incredere.

OPERAT LA FIŞE

2923

83281

27.IX.1943 P.

Maniu a declarat amicilor săi că recunoaşterea de către guvernul român a guvernului Mussolini este o imensă greşală politică.

Guvernul Antonescu a avut posibilitatea de a găsi formule diplomatice dibace, prin cari să se retragă din Axă care, în fapt, nu mai există.

Prin această recunoaştere, a spus Maniu, România s'a aruncat într'o nouă şi primejdioasă aventură.

OPERAT LA FIŞE

Maniu a fost pus în curent cu anunţarea acestui fapt la conferinţa de presă dela legaţia germană, care a avut loc Luni 27 Sept. a.c.

Deasemeni, Maniu a fost încunoştiinţat că a avut loc o conversaţie telefonică între Mareşalul Antonescu şi Fuehrer, în legătură cu această chestie.

Maniu a aşteptat declaraţiunile pe cari urmează să le facă vicepreşedintele de Consiliu, cu ocazia împlinirii a trei ani dela pactul tripartit.

Agentura I-a

Gr. Politică

Post fix de observaţie.

N O T A

28 Septemvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

OPERAT LA FIŞĂ

La ora 8,o5 vine Liveanu.

La ora 8,2o vine Leucuţia.

La ora 8,5o vine Virgil Solomon.

La ora lo,2o vine I.Mihalache.

La ora lo,2o vine Ziaristul Gruia.

La ora 11,lo vine Penescu şi C.Hagea.

La ora 11,15 vine Ing.Mihăescu cu maşina nr.83o B.

La ora 11,2o iese I.Mihalache.

La ora 11,25 iese Penescu,Gruia şi C.Hagea.

La ora 11,35 pleacă Ing.Mihăescu.

La ora 11,2o vine Cezar Simionescu.

La ora 12 vine Ilie Lazăr împreună cu d-na Maria Irina Sturza,preşedinta Crucii Roşii.

La ora 12,o5 vine Hodoş cu maşina nr.642 B.

La ora 12,2o iese Ilie Lazăr,Cezar Simionescu şi d-na Maria Irina Sturza,discută timp de lo minute în faţa casei lui I.M.

D-na Maria Irina Sturza pleacă cu maşina nr.642 B.

Ilie Lazăr şi Cezar Simionescu revin la I.M.

La ora 12,55 iese Ilie Lazăr,Cezar Simionescu şi Leucuţia.

La ora 13 vine Hodoş cu maşina nr.642 B.

La ora 13,15 iese I.M.şi pleacă cu Hodpş cu maşina nr.642 B. în care timp pleacă şi Virgil Solomon şi Liveanu.

La ora 16,I.M.revine acasă.

La ora 18,vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 18,35.

La ora 18,4o vine Virgil Solomon,Romulus Boilă şi Ionel Popp

La ora 19,3o vine maşina nr.642 B.şi pleacă după lo minute împreună cu I.M.

Tot în acest timp coboară şi Virgil Solomon,Ionel Popp şi Romulus Boilă.

La ora 21,5o se reîntoarce I.M.acasă tot cu maşina nr.642 B.

Din informaţii am stabilit că I.M.a luat masa de prânz la Dr.N.Lupu,iar masa de seară la Restaurantul Continental.

-----------/-----------

2923

285

28 Septembrie 1943

Iuliu Maniu

Ora 19 5.16.14 e sunat.

- Casa Dlui Preşedinte Maniu?
_Da.
- La telefon Dimitriu vă rog întrebaţi pe Dl.Maniu când mă poate primi?
- Dle Dimitriu unde vă putem anunţa noi?
- La telefonul meu 5.92.86 Dimitriu dela Poştă.
- Bun vă anunţăm noi.
- Vă mulţumesc.

A vorbit cu Dl.Dr.Gigi Solomon.

Telefon 5.92.86 - Dimitriu Gigi Str. General Angelescu Nr.32.

Agentura I-a

Post fix de observaţie

N O T A

29 Septemvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 7,55 vine Liveanu.
La ora 8,15 vine Boilă junior.
La ora 8,25 vine Zaharia Boilă.
La ora 8,35 vine Ilie Lazăr.
La ora 9,25 vine Aurel Dobrescu.
La ora 9,4o vine Virgil Solomon.
La ora lo,2o vine Ghiţă Popp.
La ora lo,3o vine Ghilezan cu Gatemburg.
La ora lo,4o vine Ziaristul Gruia.
La ora lo,45 pleacă Ilie Lazăr.
La ora lo,lo pleacă Aurel Dobrescu.
La ora lo,15 pleacă Zaharia Boilă şi Boilă junior şi Leucuţia
La ora 11,15 pleacă Ziaristul Gruia.
La ora 12,oo pleacă Ghilezan cu Gatembeurg.
La ora 12,2o pleacă Ghiţă Popp.
La ora 12,4o vine Hodoş cu maşina nr.642 B.
La ora 12,55 pleacă Virgil Solomon.
La ora 13,4o pleacă I.M.împreună cu Hodoş cu maşina nr.642 B.
La ora 15,45 I.M.se reîntoarce acasă cu aceiaşi maşină.
La ora 17,3o vine Ghiţă Popp cu Dionisie Demetrescu.
La ora 17,45 vine Virgil Solomon.
La ora 17,5o vine Ziaristul Gruia.
La ora 18,2o pleacă Ghiţă Popp împreună cu D.Demetrescu.
La ora 18,4o pleacă Ziaristul Gruia.
La ora 18,45 vine Ionel Popp şi Ghilezan.

La ora 18,5o vine Grigore Popescu,fost secretar general la Min.Ec.Naţionale cu maşina nr.8269 B.şi pleacă la ora 19,lo.

La ora 19 vine Hodoş cu maşina nr.642 B.

La ora 19,3o pleacă I.M.cu maşina nr.642 B.Tot în acelaşi timp pleacă şi Ionel Popp şi Ghilezan pe jos.

La ora 19,35 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 2o,lo I.M.se reîntoarce acasă cu maşina nr.642 B.

326,405

./.

La ora 2o,25 pleacă Leucuţia.

La ora 2o,4o pleacă Virgil Solomon.

Până la ora 21,4o când se suspendă postul, I.M. nu mai părăseşte domiciliul şi nu mai este vizitat de nimeni.-

-----------/-----------

01451 288 290 190 2983

C.

D.G.P.

- 29 Septembrie 1943 -

N O T A

In ziua de 28 Septemvrie a.c., dl. Iuliu Maniu a primit vizita următoarelor persoane: Liveanu, V. Solomon, Gruia, Mihalache, ing. Mihăescu, N. Penescu, Ion Lugojanu, Leucuţia, Ilie Lazăr cu Principesa Sturza, Hagea, C. Simionescu şi Emil Socor.

La ora 13, d-sa a mers la dr. N. Lupu, unde au mai venit d-nii Mihai Popovici şi Ion Mihalache. S'a luat masa aci, în patru.

La ora 16, dl. Iuliu Maniu a plecat acasă, iar la ora 20, însoţit de Leucuţia, a mers şi a luat cina la "Continental", de unde s'a întors acasă la ora 21.50.

- verificat

—

291
289
291

Agentura I-a Gr. I Pol. **Post fix de observaţie.**

OPERAT LA FIŞE

N O T A

30 Septemvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,05 vine Liveanu şi pleacă la ora 9,26.
La ora 8,15 vine V.Serdici cu maşina nr.893 B.şi pleacă la ora 9,45.
La ora 8,20 vine Ionel Popp şi pleacă la ora 10,10.
La ora 8,45 vine Dr.Stănculescu şi pleacă la ora 9,25
La ora 8,50 vine Zaharia Boilă şi C.Hagea.
La ora 9,25 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,05.
La ora 11,15 pleacă Zaharia Boilă şi Hagea.
La ora 9,45 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,05.
La ora 9,55 vine Gruia şi pleacă la ora 12,05.
La ora 11,10 vine Leucuţia fără maşină şi pleacă la ora 12,55
La ora 11,15 vine Liveanu şi pleacă la ora 12,30.
La ora 10,05 vine Aurel Dobrescu şi pleacă la ora 10,40
La ora 10,20 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 10,55.
La ora 10,15 vine prof.Hudiţă şi pleacă la ora 12.
La ora 11,25 vine Mihail Popovici şi pleacă la ora 12,05.
La ora 12,07 vine C.Simionescu şi pleacă la ora 12,30.
La ora 12,10 vine o doamnă al cărei nume îl vom arăta în nota viitoare şi pleacă la ora 12,35.
La ora 12 vine Soreanu şi pleacă la ora 12,35.
La ora 11,35 vine Grigore Popescu şi pleacă la ora 12,10.
La ora 12,05 vine Hodoş cu maşina nr.642 B.şi pleacă la ora 12,55 împreună cu I.M.
La ora 15,15 I.M.revine acasă.
La ora 17,40 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 18,20.
La ora 18 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 18,50.
La ora 18,30 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 19,10.
La ora 19,15 vine V.Serdici cu maşina nr.893 B.
La ora 19,05 vine C.Coposu cu un taxi.
La ora 19,10 vine Hodoş cu maşina nr.642 B.
La ora 19,15 vine Ghilezan şi pleacă la ora 19,30.
La ora 19,40 I.M.pleacă cu Hodoş cu maşina nr.642 B.şi odată cu el iese C.Coposu şi Serdici cari pleacă în altă direcţie cu maşina nr.893 B.
La ora 23,30 I.M.revine acasă şi nu mai părăseşte domiciliul
Din informaţii am stabilit că la prânz a luat masa la Mon Jardin,iar seara a fost în vizită la Barbu Ştirbei.-

-------------/-------------

292
~~292~~ 290

4+1=5 Comunicari

S.S.I.

30 Septemvrie 1943

2923

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Imediat ce a sosit în Bucureşti, <u>Maniu</u> s'a interesat de poziţia adoptată de guvernul român faţă de guvernul <u>Mussolini</u>, exprimându-şi părerea, către intimii săi, că guvernul trebue să se ferească de a adopta o atitudine amicală faţă de Duce, atât din motive de politică generală, cât şi din motive cari privesc România.

In ziua de 27 Septemvrie a.c., Maniu fiind informat că guvernul român a recunoscut guvernul Mussolini - în urma unei intervenţii speciale a Führerului - a luat hotărîrea ca cele două grupări de opoziţie să protesteze în contra acestui act diplomatic.

Maniu a luat pe rând contact, cu amicii săi, punând în discuţie două demersuri :

1. Un demers împotriva recunoaşterii guvernului Mussolini.

<u>Punctul de vedere al lui Maniu</u> este că guvernul Mussolini este un guvern „disident şi rebel", că ultimele evenimente au dovedit în mod evident că „nu represintă poporul italian şi nu mai poate vorbi nici măcar în numele mişcării fasciste".

<u>Din punct de vedere politic general</u>, o recunoaştere a acestui guvern este o greşală, fiindcă acest act angrenează şi mai mult România în sistemul politic axist.

<u>Din punct de vedere naţional românesc</u>, România nu are niciun fel de obligaţie morală faţă de „omul care este principalul vinovat în cedarea Ardealului de Nord". Maniu arată că în vreme ce guvernul român, care fusese puternic lovit de către Mussolini, l-a recunoscut, guvernul maghiar, care are motive să-i fie recunoscător, discută şi condiţionează această recunoaştere.

./.

Din punct de vedere juridic, această recunoaştere este socotită de Maniu ca nulă, deoarece nu are şi asentimentul Coroanei şi calcă principiile constituţionale, cari trec printre prerogativele Regelui şi dreptul de a recunoaşte guvernele străine.

Maniu a obţinut asentimentul celorlalţi fruntaşi din conducere, de a alcătui un protest, fie singur, fie în colaborare cu Europa liberală.

2. Un demers cu privire la situaţia ce se va crea prin înaintarea trupelor sovietice şi care ar transforma România în teatru de războiu.

S'a hotărît să se aştepte încă câteva zile, pentru a se vedea dacă germanii pot stabiliza frontul defensiv; în caz contrar, se va face şi acest demers şi se vor propune diferite măsuri politice, pentru a se evita ca ţara să fie teatrul luptelor dintre marile puteri.

2923

292 ~~294~~ 244

Gr. Politică
Văzut

30 Septembrie 1943

Emigrări

Ridicarea în vederea internării a maniştilor , a impresionat pe dl Maniu, care îşi vedea astfel confirmate informaţiile sale anterioare.

Aseară, dl Maniu a făcut - in cercul său- largi consideraţii asupra momentului internaţional. Domnia sa a arătat că a primit informaţii cari l-au pusun moment pe gânduri în ceace priveşte tratativele germano-sovietice.

Dl Maniu avea cunoştinţă de ordine date bateriilor antiaeriene înaintate de a nu trage asupra unor avioane trimotoare colorate intr'un anumit fel. Doua avioane astfel descrise au trecut liniile dispre Rusia şi au aterizat la Simferopol, de unde s'au inapoiat pe aceeaşi cale. Susţinând că mai are şi alte informaţii, dsa considera destul de concludente cele relatate mai sus pentru a se crede in existenţa negocierilor. Chiar faptul că acum câteva zile dl Eden a desvăluit cazul Hess şi propunerile acestuia vine să confirme cele de mai sus : prin acea că, după ce a păstrat doi ani tăcere, Anglia vine să arate ruşilor că nu a admis incheerea unei păci separate cu Germania spre a facilita infrângerea Rusiei. Or, revelarea şi reamintirea acestor fapte şi atitudini ar avea rostul de a impiedeca Rusia de a-şi schimba actuala atitudine.

Dl Maniu a continuat prin a arăta că, ulterior, a primit o informaţie sigură dupa care Mareşalul Brauchitsch

./.

s'ar afla in Elveţia, unde ar trata cu delegati anglo-americani. "Aceasta m'a liniştit, a declarat dl Maniu. Rezultă că, la marginea prăpastiei, armatagermană tratează cu englezii iar partidul naţional-socislaist cu ruşii, ceace denotă conflictul intern din Germania şi certitudinea că nu se va putea ajunge la o pace separată. De altfel, a adăugat dl Maniu, Stalin nu poatetrata cu Hitler . Cel mult cu Tellmann. Altfel n'ar avea cum să se justifice în faţa poporului său".

Am reprodus această discuţie pentru ceace constitue inedit şi interes în cercurile imediat apropiate dlui Maniu, în această chestiune a negocierilor de pace separată, care pasionează acum in cel mai mare grad cercurile democrate.

—

I/3

296

2923

S.S.I.

1 Octombrie 1943

Iuliu Maniu a alcătuit un nou memoriu pentru Domnul Mareşal Antonescu, care este semnat şi de către Dinu Brătianu : el cuprinde două părţi principale.

In prima parte, memoriul se ocupă de recunoaşterea guvernului Mussolini şi desvoltă punctul de vedere exprimat de către Maniu şi anume că România nu trebuia să recunoască un guvern rebel şi dizident, care nu exprimă voinţa poporului italian şi care este prezidat de omul care este principalul vinovat în pierderea Ardealului de Nord.

In a doua parte, memoriul se ocupă de diferite eventualităţi în care teritoriul nostru naţional ar putea să fie transformat în teatru de război şi atrage atenţia Guvernului asupra politicei ce ar trebui să o facă, pentru a evita această nouă catastrofă naţională.

Memoriul a fost predat Doctorului Lupu cu misiunea de a-l preda Domnului Vice-Preşedinte al Consiliului de Miniştri, iar în caz când nu-l poate vedea, să-l predea Domnului Ovidiu Vlădescu.

Agentura I-a

Post fix de observaţie

297 295

Gr. I Pol.

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A
1 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,1o vine Liveanu şi pleacă la ora 1o,4o.

La ora 8,25 vine Ionel Popp şi pleacă la ora 9,45.

La ora 8,4o vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 11,4o.

La ora 9,3o vine V.Solomon şi pleacă la ora 12,1o.

La ora 1o,15 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 11,1o.

La ora 9,1o vine C.Coposu şi pleacă la ora 12,1o odată cu Virgil Solomon.

La ora 12 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 12,25.

La ora 11,o5 vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 11,25.

La ora 1o,3o vine maşina nr.3oo2 B.

La ora 11,4o iese I.M. şi pleacă cu maşina nr.3oo2 B.

La ora 15,3o I.M.revine acasă cu un taxi însoţit de Ionel Popp.I.M.rămâne acasă,iar Ionel Popp pleacă cu acelaşi taxi.

La ora 18,o5 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 2o,5

La ora 19,15 vine Ionel Popp şi pleacă la ora 2o,25, împreună cu Serdici cu maşina nr.893 B.care venise la ora 19,3o.

I.M.nu a mai părăsit domiciliu şi nu a mai fost vizitat de alte persoane.

Din informaţii am stabilit că I.M.a fost invitat la masa de prânz la Mihail Popovici.-

----------/----------

Grupa:

ALĂ

ziua

copii

, jud.

Nr.

lui Evidenței.

Gr. Politică

2925

298
2
28
296

OPERAT LA FIŞE

N O T A

1 Octombrie 1943

Din sursă ocazională semnalez următoarele:

Unul dintre fruntaşii chemalişti mi-a declarata că de curând a avut loc o întrevedere în dl. Iuliu Maniu şi Alexandru Vaida Voevod.

Cu această ocazie cei doi foşti preşedinţi de consiliu s'au împăcat, iar dl. Al. Vaida-Voevod ar fi declarat textual "că renunţă a mai face orice fel de politică în viitor.

Din discuţiile avute cu acest fruntaşi chemalist am dedus că el aduce foarte des elogii partidului comunist rusesc.

Ghiţeisan

299 ~~299~~ 297

Agentura I-a

Post fix de observaţie.

OPERAT LA FIŞE

N O T A

2 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,15 vine Liveanu şi pleacă la ora 11,5o.

La ora 8,2o vine C.Coposu şi pleacă la ora 9,4o.

La ora 8,25 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,oo.

La ora 8,45 vine Z.Boilă şi pleacă la ora 11,2o.

La ora 9,5o vine Ionel Popp şi pleacă la ora 11,1o împreună cu Ghilezan cu maşina nr.3oo2 B.care venise la ora 1o,1o.

La ora 1o,15 vine din nou C.Coposu şi pleacă la ora 12,2o.

La ora 15,3o vine maşina nr.3oo2 B.

La ora 16,1o iese I.M.cu două valize şi pleacă cu maşina nr.3oo2 B.

La ora 17,1o vine maşina nr.3oo2 B.cu valizele lui I.M.

La ora 17,3o I.M.revine pe jos acasă însoţit de Marina, Consulul României la Oradea Mare,cu domiciliul în Bucureşti la Hotel Stănescu.

I.M.vorbeşte cu acesta încă 5 minute în faţa casei,după care se despaft.

Până la ora 21,3o când se suspendă postul I.M.nu mai părăseşte domiciliul şi nu mai este vizitat de himeni.

Din informaţii am stabilit că I.M.urma să plece la Snagov, însă maşina nr.3oo2 B.nu a avut voie să-l ducă afară din Bucureşti.A voit să.plece cu maşina nr.9352 B.a lui Aurel Dobrescu, dar fiind maşină decapotabilă,a renunţat.-

---------------/---------------

Agentura I-a

Post fix de observaţie

N O T A

3 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 11,15 iese de acasă însoţit de C.Coposu şi Leucuţia şi cu tr.19 din care coboară la Piaţa Victoriei merge la autogară.Aici I.M.împreună cu C.Coposu se urcă în maşina C.F.R.care a plecat la ora 12 la Snagov.

-----------/-----------

Agentura I-a Post fix de observaţie.

302 299 302

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

5 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 7 vine Liveanu şi pleacă la ora 11,15.

La ora 1o,15 vine V.Solomon şi pleacă la ora 12,4o.

La ora 11,2o vine C.Coposu.

La ora 11,5o vine Soreanu şi pleacă la ora 12,25.

La ora 11,55 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 12,3o.

La ora 12,1o vine Polizu Micşuneşti şi pleacă la 12,3o

La ora 11,5o vine C.Simionescu şi pleacă la ora 12,4o.

La ora 13,4o pleacă I.M.împreună cu C.Coposu cu un taxi.

La ora 17 vine C.Coposu.

La ora 17,2o vine I.M.cu maşina nr.4236 B.,proprietatea lui Otulescu fost guvernator al B.N.R.

La ora 18 vine Virgil Solomon.

La ora 18,15 vine Romulus Georoceanu.

La ora 19,1o vine maşina nr.642 B.tocmai în momentul când iese I.M.şi Corneliu Coposu,care se urcă în ea şi pleacă.

La ora 19,15 pleacă Virgil Solomon împreună cu Georroceanu.

La ora 21,1o I.M.revine la domiciliu şi nu mai părăseşte.De asemeni nu mai este vizitat de nimeni.-

--------/-------

Centrul Nr.2.- 2923

W.4.

Secret

301 300 301

Sectia II-a C.I.

OPERAT LA FIŞE

N O T A Nr.1527.

din 4 Oct.1943.

In cercurile Vaidiste şi Maniiste din localitate(Teiuş şi plasa Teiuş),se comentează cu multă însufleţire ştirea că mai nou,se lucrează intens la regruparea forţelor din acestea două tabere,pentru a le uni într'un singur bloc în jurul D-lui Maniu,ca astfel să fie mai tari când va sosi ziua să preia conducerea ţării.

Pentru ajungerea acestui scop,lucrează intens ca intermediator,fostul Ministru Vlad.In vara aceasta au şi fost invitaţi la Geoagiul de Jos,la băile D-lui Vlad,Dl.Maniu şi cu Dl.Vaida Voevod unde au avut consfătuiri.

D-l Tilea,în Londra încă lucrează intens în favorul acestora.

Seful Centrului Nr.2.-
Cpt. I.Moţu. Moţu

PRES. CONS. DE MINISTRI SERV. S. I
No 178070 -1. OCT. 1943
REGISTRATURA GENERALA

ROMANIA

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
PREFECTURA POLIŢIEI CAPITALEI
SERVICIUL POLIŢIEI DE SIGURANŢA

303

OPERAT LA FIŞE

CONFIDENŢIAL

172116 29 SEP 1943

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMATII

Din cercurile lui Iuliu Maniu se află că d-sa se găseşte în posesia unei scrisori primite dela d-l Beneş care îl înştiinţează de cele discutate la Washington când a avut întrevedere cu preşedintele Roosevelt, scrisoare pe care a arătat-o d-lui George Brătianu, în care se recomandă retragerea trupelor noastre până la Nistru, considerat ca graniţă şi unde să facem întăriri.

DIRECTORUL POLITIEI DE SIGURANTA
Lt. Colonel,

SEFUL SERVICIULUI

33531
5. X. 1943

c 551

Agentura I-a

N O T A

5 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 7,55 vine Liveanu.

La ora 8,o2 vine Zaharia Boilă.

La ora 8,1o vine Corneliu Coposu.

La ora 8,35 I.M.însoţit de Liveanu,Boilă şi C.Coposu merg în Str.Polonă la Biserica Unită unde are loc parastasul pentru Casius Maniu,la care iau parte diferite persoane,ce au fost arătate în nota respectivă în legătură cu parastasul.

La ora 1o,1o I.M.revine acasă împreună cu C.Coposu.

La ora 11,3o vine Cezar Simionescu.

La ora 11,4o vine Ziaristul Gruia şi Virgil Solomon.

La ora 13,2o vine maşina nr.3oo2 B.

La ora 13,3o pleacă I.M.cu maşina nr.3oo2 B.

La ora 13,3o pleacă Cezar Simionescu,Coposu şi Gruia şi Virgil Solomon.

La ora 16 I.M.revine acasă cu maşina nr.3oo2 B.

La ora 16,2o vine C.Coposu şi pleacă la ora 19,3o.

La ora 16,4o vine Liveanu.

La ora 18,o5 vine Serdici cu maşina nr.893 B.

La ora 18,55 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 19,o5.

La ora 18,15 vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 18,45.

La ora 18,4o pleacă Vasile Serdici.

La ora 18,3o vine P.Halipa şi pleacă la ora 19,oo.

La ora 19,o5 vine maşina nr.642 B.şi pleacă la ora 19,35 cu I.M.

La ora 21 I.M.revine acasă cu maşina nr.642 B.Până la ora 21,15 când se suspendă postul nu mai este văzut părăsind domiciliul.-

-----------/-----------

Din informaţiunile obţinute rezultă că I.M.ar fi plecat în dimineaţa zilei de 6 cor.la ora 6,o7 la Constanţa unde are un proces la Curtea Marţială.

S.S.I.-C.I.-Agentura I-a 303 ~~305~~

5 Octomvrie 1943

Gr. Politică

2923

OPERAT LA FISE

N O T A

In ziua de 5 Octomvrie a.c. între orele 8.5 10, a avut loc la biserica unită din str. Polonă un parastas pentru Casius Maniu, la care au participat Iuliu Maniu, Livi[illegible]anu, Corneliu Coposu, Zaharia Boilă av. Răutu, Colonel Precup, Virgil Solomon, Ilie Lazăr, Dr. C. Angelescu, prof. Gerota-junior, General Barbul Vasile, Leucuţia, Romulus Boilă-junior, Ghiţă Popp, Romulus Popp, Aurel Dobrescu, Davidescu, Dionisie Demetrescu, Getta Mureşanu, fostu inspector depoliţie Zguriadescu cu soţia, Ion Lugojanu, Dna Dr. Jovin, ing Andriescu, Protopopescu, Cezar Papacostea, Fericianu, Polizu-Micşuneşti, Petruşca, Romulus Goroceanu.

Nu s'a ţinut nici un discurs şi imediat după terminarea slujbei religoase asistenţa s'a împrăştiat în grupuri mici.

Agentura I-a

Post fix de observaţie.

N O T A

6 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

I.M.a părăsit Capitala la ora 6 dimineaţa plecând la Constanţa,fiind martor într'un proces.

La ora 8,4o a venit la domiciliul său Zaharia Boilă şi a plecat la ora 9,15.

La ora 1o,5o vine Liveahu şi pleacă la ora 11,2o.

Până la ora 21,I.M.nu s'a reîntors din provincie.

-------------/---------------

E

2/r. 3066-1

~~307~~ ~~307~~ 305

6 Octombrie 1943

OPERAT LA FIȘĂ

Agentura I-a.

Rugăm a face informaţiuni asupra numitului Gigi Dimitriu, domiciliat în Capitală, Str.General Angelescu Nr.32, care a avut o convorbire telefonică cu Iuliu Maniu, în ziua de 28 Septembrie a.c.

Grupa Politică.

Gr. Politica 2923

308
~~308~~ 306

6 Octombrie 1943

OPERAT LA FIŞE

Cercurile ţărăniste se plângeau , in cursul dimi-neţii de azi, că, imediat după plecarea dlui Maniu la Constanţa, au inceput să circule svonuri referitoare la dorinţa acestuia de a părăsi ţara. Un avion ar urma să-l ducă dela Constanţa in Turcia şi deacolo in Anglia.

Or, afirmau fruntaşii ţărănişti, aceste svonuri sunt puse in circulaţie periodic de oficiile germane de informaţii. Acestea au interesul să discrediteze pe dl Maniu, făcând din el un aventurier suspectat de autorităţi. Domnia sa nu intenţionează să părăsească ţara, intrucât ar fi un act de laşitate în momentele actuale.

I/27

ROMANIA



MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
PREFECTURA POLIȚIEI CAPITALEI
SERVICIUL POLIȚIEI DE SIGURANȚĂ

CONFIDENȚIAL

C.I.
Gr. I Pol.

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMAȚII

Avem onoare a vă înainta alăturat, în copie, două note informative, rugându-vă să binevoiţi a dispune de urmare.-

/PREFECTUL POLIȚIEI,



/ȘEFUL SERVICIULUI,

308
310

30 Septembrie 1943 310

C. Inf

~~Urmarite activitatea~~

Verificare

OPERAT LA FIȘĂ

Nicolae

N O T A

Dl.G-ral SAMSONOVICI a scris o scrisoare D-lui MANIU prin care exprima sentimentele de solidaritate cu acţiunea partidului şi totodată se pune la dispoziţia mişcări pentru salvarea ţării./

30 Septembrie 1943 3209

C. Inf.
verificare de urgentă

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

Dl.IULIU MANIU a luat contact zilele trecute cu Dl.PAUL RITTER, şeful Diviziei Speciale a Legaţiei Elveţiei.-

Cercurile P.N.T. acordă cea mai mare importanţă acestei luări de contact, care este în legătură cu stabilirea unei legături directe între reprezentanţii diplomatici ai Angliei şi Americei dela Berna şi Dl.MANIU

Se afirmă că preşedintele CELLIO al Federaţiei Elveţiene a trimis şi el prin intermediul lui PAUL RITTER mai multe scrisori D-lui MANIU, rugându-l să salveze România de un dezastru sigur.-

=======

310 312

Agentura I-a

Post fix de observaţie

N O T A

7 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 9,15 vine la domiciliul lui I.M.Liveanu şi pleacă la ora 11,lo.

La ora lo,o5 vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 11,lo.

La ora 22,2o soseşte în Gara de Est,cu trenul dela Constanţa,I.M.însoţit de C.Coposu.In gară era aşteptat ded-na şi d-l Ghilezan cu maşina nr.3oo2 B.şi îl conduce acasă.

----------X----------

Gr. Politică
2943

318
~~313~~ 311

7 Octombrie 1943

OPERAT LA FIȘE

In privinţa plecării neaşteptate a dlui Maniu, se dădeau azi dimineaţă următoarele relatii in cercurile ţărăniste :

1. Plecarea a fost neasteptata, dar ea s'a produs in urma unui apel stăruitor al organizatiei din Constanţa.

2. Apelul se referea la o suspectare cât mai intensa a membrilor organizatiei din Constanţa, atât de către autorităţile românesti, cat si de către cele germane.

3. Unii membri ai organizatiei sunt arestaţi şi alţii implicaţi in procese comuniste.

4. Dl Maniu s'a dus să studieze situaţia la faţa locului, pentru a vedea ce legătură este intre cele ce se petrec la Constanţa si recentul Comunicat al Siguranţei cu privire la relatiile dintre comunisti si democrati.

5. Asupracelor constatate la Constanţa, dl Maniu va face un expozeu conducerii partidului si apoi conducerii liberale, pentru a se decide dacă nu este nevoe de o nouă intervenţie pe lângă Conducerea Statului, în vederea obţinerii asigurării securităţii membrilor partidului.

Y/33

Gr. Politică

2925

314

314/312

7 Octombrie 1943

Plecarea dlui Iuliu Maniu la Constanţa dăduse loc, la început, la unele presupuneri despre intenţii de plecare din ţară. Această bănuiala a fost repede împrăştiată arătându-se că dl Maniu a plecat la Constanţa spre a participa la procesul lui Duşa. Acesta este şeful tineretului naţional-ţărănesc din localitate şi este acuzat de comunism.

Dl Maniu a plecat nu numai să asiste la acest proces, dar să şi depună ca martor, intrucât situaţia lui Duşa este foarte grea. Această hotărîre a dlui Maniu a fost luată tocmai pentru a marca o atitudine. Vrând să împrăştie invinuirile aduse de elementele de stânga că in procesul comuniştilor desbătut acum câteva luni, naţional-ţărăniştii s'au eschivat de a compărea in instanţă in favoarea inculpaţilor, dl Maniu a creat totusi o atmosfera de nedumerire in partid. Dl Mihai Popovici a declarat ca nu intelege contradictia intre rezerva pe care dl Maniu o impune partizanilor săi şi gestul său personal. In plus, a adăugat dsa, depozitia dlui Maniu in favoarea lui Duşa ar putea fi invocata de germani ca o dovadă peremptorie de colaborare intre comunişti si naţional-ţărănişti.

Y/3

313 314

Agentura I-a Gr. Politice

Post fix de observaţie

OPERAT LA FIŞE

N O T A

8 Octomvrie 1943

Supravehgerea lui I.M.

La ora 9,o5 vine Liveanu şi pleacă la ora 11,1o.

La ora 1o,2o vine Ghiţă Popp împreună cu Prof.Hudiţă.

La ora 1o,3o vine Ilie Lazăr.

La ora 1o,4o vine C.Coposu.

La ora 1o,45 vine Ziaristul Gruia şi Soreanu împreună.

La ora 1o,35 pleacă Ghiţă Popp.

La ora 11 pleacă Ilie Lazăr împreună cu Prof.Hudiţă.

La ora 11,o5 vine Virgil Solomon.

La ora 11,15 vine Leucuţia.

La ora 11,5o pleacă Soreanu împreună cu Ziaristul Gruia.

La ora 14 pleacă Virgil Sokomon împreună cu Leucuţia.

La ora 17,3o vine Virgil Solomon.

La ora 18 vine Ilie Lazăr.

La ora 19,1o vine Domocoş cu maşina nr.642 B.

La ora 19,15 iese I.M.şi pleacă împreună cu Domocoş cu maşina nr.642 B.

In momentul când se urca în maşină I.M.,vine Leucuţia şi vorbeşte cu I.M.aproape 3 minute.

După aceasta Leucuţia se urcă sus iar I.M.pleacă cu maşina

La ora 19,3o vine Ghilezan cu maşina nr.3oo2 B.

La ora 19,4o pleacă Ilie Lazăr.

La ora 19,42 pleacă Virgil Solomon.

La ora 2o,o5 pleacă Leucuţia,şi Ghilezan cu maşina 3oo2 B.

La ora 21,4o I.M.revine acasă cu maşina nr.642 B.

-------------/-------------

S.S.I.C.I.-Agentura I-a 8 Octomvrie 1943

316
314

2923

Pentru Dl Lt.-Col.Tr.Borcescu Nr.1.131

OPERAT LA FIȘE

REFERAT

Pentru executarea măsurilor de supraveghere ale lui IULIU MANIU,care s'a deplasat la Constanţa în dimineaţa zilei de 6 Octomvrie c. echipa formată din agenţi speciali R.Râmnic anu,T.Romaşcanu şi C.Cavadin,a stabilit următoarele:

In ziua de 7 Octomvrie 1943,la orele 9 a început la Curtea Marţială Constanţa procesul intentat avocatului DUSA VICTOR,secretarul organizaţiei comuniste din oraşul Constanţa,fost preşedinte al tineretului naţional-ţărănist din Constanţa care în unire cu alţi 43 indivizi a fost dovedit că desfăşura o vastă activitate contrară ordinei şi siguranţei statului.

Complectul Curţii Marţiale a fost format din:Colonel Dan Pasc preşedinte,căpitan Chirulescu,procuror,căpitan Ionescu şi căpitan Diaconescu asesori.

Curtea urma să fie prezidată de colonelul magistrat Stefan Ion care însă datorită faptului că soţia sa este directoarea liceului defete unde soţia inculpatului Duşa Victor este profesoară de geografie s'a sustras sistematic obţinând o învoire în preziua procesului.

La termenul precedent colonelul Stefan Ion a procedat la fel voind astfel să ajute inculpatului pe care-l cunoaşte personal.

La acest proces a fost chemat cu mandat de aducere şi leadărul naţional-ţărănist IULIU MANIU spre a depune din partea apărării asupra moralităţii inculpatului Duşa Victor care a făcut parte din partidul naţional-ţărănist.

In acest scop Iuliu Maniu a părăsit Capitala în dimineţa zilei de 6 Octomvrie a.c. la orele 6.35' prin gara de est - Obor,fiind însoţit de secretarul şi nepotul său Corneliu Coposu şi soţia acestuia.

La orele 13.30' a descins în gara Constanţa şi cu automobilul taxi Nr.594 s'a îndreptat spre hotelul Carlton unde au fost reţinute din timp camerele Nr.208 şi 209.

După 20 minute Corneliu Coposu şi soţia sa au plecat la locuinţa lui Vasile Lepădatu din str.Bogdan Vodă Nr.35 şeful organizaţiei naţional-ţărăniste din Constanţa pe care nu l-au găsit acasă şi au lăsat câte o carte de vizită prin care i-au cerut să adune pe toţi partizanii deoarece a sosit "şeful".

./.

De aici soţii Coposu s'au îndreptat spre locuinţa fruntaşului naţional-ţărănist Costache Teodor sub-inspector şcolar domiciliat în str.Regina Maria Nr.39,pe care l-au anunţat de sosirea în acea localitate a lui Iuliu Maniu.

Soţii Coposu au luat masa la restaurantul Ganciovici şi la orele 15.10' după ce au cumpărat fructe pentru Iuliu Maniu s'au înapoiat la hotel pe care şeful lor nu l-a părăsit.

La orele 19.30' Dra Dr.Săbău a cerut telefonic legătura cu Iuliu Maniu rugând-o să o primească că are să-i comunice ceva foarte important,însă I.M. n'a primit-o motivând că se simte obosit.

Numita este fiica lui Vasile Lepădatu şi locueşte în Constanţa str.Dianei Nr.1.

In ziua de 7 Octomvrie a.c. Iuliu Maniu s'a sculat la orele 7.15'.

La orele 8.25' Corneliu Coposu însoţit de avocatul Dan Alecu au plecat la Curtea Marţială unde s'au interesat asupra orei începerei desbaterilor spre a anunţa pe Iuliu Maniu.

Datorită incidentelor ridicate de apărare şi admise de complectul Curţii Marţiale,procesul s'a amânat pentru ziua de 14 Octomvrie 1943 ,termenul luându-se la cunoştinţă orală. Iuliu Maniu a luat cunoştinţă de acest nou termen prin avocatul Dan Alecu.

Prezenţa lui Iuliu Maniu la Constanţa a determinat pe membri organizaţiei locale naţional-ţărăniste să-şi manifeste din nou dragostea şi devotamentul lor pentru şeful suprem al organizaţiei,fruntaşii naţional-ţărănişti prezentându-se la hotel pentru a vedea pe şef.

La orele 10.30' Iuliu Maniu părăseşte hotelul însoţit de: Vasile Lepădatu,avocat Dan Alecu,avocat Nicu Petre fost prefect de judeţ,avocat Aurel Tohăneanu,avocat Boroş,ziaristul Mosco,colonel Costiniu şeful cenzurei localeRizescu,Dr.Sabău,Gjeorghiu,Ghiţă Popescu,preotul Anastasie şi alţi numeroşi membri ai organizaţiei naţional-ţărăniste maniste,tot grupul pargurgând străzile pe traseul str.Carol,Cazinou.

După această plimbare organizaţia locală naţional-ţărănistă a oferit o masă camaraderească la restaurantul Ganciovici,care a început laorele 12.40'.

Cu această ocazie Iuliu Maniu luând cuvântul a spus: "cât de curând vom fi iarăşi la cârma ţării,căci ţara nu poate fără noi,România şi partidul naţional-ţărănist sunt două corpuri care nu se vor destrăma niciodată".

In numele organizaţiei locale,a vorbit Vasile Lepădatu

care după ce a mulţimit lui Iuliu Maniu că se află în mijlocul organizaţiei constănţene, a spus: "vremurile de azi n'au putut să ne destrame, ci din contră ne-au unit şi mai mult; conducerea partodului naţional-ţărănesc se poapte sprijini oricând şi în orice moment pe organizaţia locală, care stă gata şi aşteaptă numai semnalul şefului lor suprem Iuliu Maniu".

La orele 13.45' Corneliu Coposu a cerut legătura telefonică cu Banca Ardeleană din Bucureşti şi a vorbit cu Emil Ghilezan pe care l-a rugat să trimită la orele 22 automobilul la gara de este-obor căci soseşte în Capitală Iuliu Maniu.

La orele 15 întreg grupul a condus pe Iuliu Maniu la gara Constanţa unde i s'a făcut o mică manifestaţie de simpatie, după care Iuliu Maniu s'a îmbarcat îm compartimentul cl.I-a special rezervat.

Iuliu Maniu a fost însoţit la Bucureşti de Corneliu Coposu, avocatul Dan Alecu şi Vasile Lepădatu.

La sosirea în gara de est-obor, Iuliu Maniu a fost aşteptat de Emil Ghilezan cu automobilul Nr.3.002 B., care l-a condus acasă în str.Sfinţilor Nr.10.

Seful Agenturei I-a

Locot.rez.

Victor Ionescu

~~319~~ ~~317~~ 319

Agentura I-a

Gr. Politică

Post fix de observaţie

N O T A

9 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,1o vine Liveanu.
La ora 8,15 vine Corneliu Coposu.
La ora 8,25 vine Zaharia Boilă.
La ora 9,1o vine Virgil Solomon.
La ora 1o,2o pleacă Liveanu,Coposu şi Virgil Solomon.
La ora 1o,35 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 1o,5o.
La ora 11,15 vine C.Ciudin
La ora 11,25 vine Cezar Simionescu.
La ora 11,4o vine Mihail Popovici,împreună cu V.Solomon.
La ora 11,4o pleacă C.Ciudin.
La ora 11,45 vine Coposu cu Domocoş cu maşina nr.642 B.
La ora 12 pleacă Mihai Popovici.
La ora 11,55 vine C.Hagea.
La ora 12,o3 pleacă Coposu cu Domocoş cu maşina nr.642.
La ora 12,25 pleacă Hagea cu C.Simionescu şi Z.Boilă.
La ora 12,2o vine Ghiţă Popp şi Aurel Dobrescu.
La ora 12,5o pleacă Aurel Dobrescu.
La ora 13 vine Domocoş cu maşina nr.642.
La ora 13,1o pleacă I.M.cu maşina nr.642 B.cu bagaje de voiaj.

Din informaţii am stabilit că a plecat la Dobreşti la via lui Ion Mihalache.

-----------/-----------

319 ~~320~~ ~~320~~

Agentura I-a

Post fix de observaţie

N O T A

lo Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

In tot cursul zilei nu s'a reîntors din provincie.-

----------/---------

318

Agentura I-a

Post fix de observaţie

OPERAT LA FIŞĂ

C.N.S.A.S.

N O T A

11 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,3o vine Liveanu şi pleacă la ora 13,55.

La ora 11.1o vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,1o.

La ora 11,35 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 11,45.

La ora 11,4o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,2o.

La ora 13,1o vine iar Ghiţă Popp şi pleacă la ora 13,2o.

La ora 13,15 vine Polizu Micşuneşti şi pleacă la 13,4o.

La ora 13,2o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 14,1o.

La ora 16,3o vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 18,o5.

La ora 17,25 vine I.Lapedatu,fost ministru de finanţe şi pleacă la ora 18,15.

La ora 18,3o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 19,25.

La ora 18,4o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 19,2o.

La ora 19,5o vine Emil Hatieganu dela Cluj şi pleacă la ora 2o,15.

Până la ora 22,când se suspendă postul,I.M.nu a părăsit domiciliul şi nici nu a mai fost vizitat de cineva.-

------------/------------

~~323~~ ~~322~~ 319

2923

INSPECTORATUL GENERAL AL JANDARMERIEI

Nr. 44272

SECRET.

11 Octombrie 1943

ora 12.

Gr. Politica

OPERAT LA FIȘE

B

N O T A

Domnul Iuliu Maniu în prezent se găsește la Dl Ioan Mihălache, în comuna Dobrești, județul Muscel unde va rămâne până mâine 12 Octombrie 1943.-

****

Comunicat:

-Ministerul Afacerilor Interne -S. Stat Pol.
-Serviciul Special de Informațiuni
-Direcțiunea Generală a Poliției.-

Agentura I-a

Post fix de observaţie

N O T A

12 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,1o vine Liveanu şi pleacă la ora 13,2o.

La ora 9,3o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,45 împreună cu Cezar Simionescu şi Ilie Lazăr.

La ora 9,45 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 13,45.

La ora 1o,45 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 12,45.

La ora 11 vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 12,45.

La ora 11,2o vine Aurel Dobrescu şi pleacă la ora 12,15.

La ora 11,5o vine I.Lugojanu şi pleacă la ora 13,5o.

La ora 12,o5 vine Prof.Hudiţă împreună cu Ziaristul Gruia şi pleacă tot împreună la ora 15,5o.

La ora 16 I.M.pleacă la Mihai Popovici,fiind chemat de acesta şi la ora 17,15 se reîntorce acasă.

La ora 17,2o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 18,5o.

La ora 17,45 vine Liveanu şi pleacă la ora 18,35.

La ora 18,1o vine Leucuţia şi pleacă la ora 19,45.

Până la ora 22,când se suspendă postul,I.M.nu a mai fost vizitat de nimeni şi nici nu a mai părăsit domiciliul.-

-----------/-----------

Agentura I-a Post fix de observaţie

324

OPERAT LA FIŞE

N O T A

13 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,45 vine Liveanu şi pleacă la ora 13,o5.

La ora 9,15 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 13,15.

La ora 9,25 vine Ing.V.Serdici cu maşina nr.893 B.şi pleacă la ora 1o,15.

La ora 9,5o vine Prof.Hudiţă şi pleacă la ora 11,45.

La ora 12,1o I.M.pleacă pe jos şi merge în Str.Caimatei nr.18 la Dr.Gabriel Popescu iar la ora 13 se reîntoarce acasă.

La ora 12,2o vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 13,15 împreună cu Virgil Solomon.

La ora 14,45 vine la I.M.Domocoş cu maşina nr.642 B.îl ia şi merg la Dr.Lupu din Str.Frumoasă nr.24.Aici rămâne până la ora 16 când pleacă la Leucuţia.

La ora 17,15 pleacă de aci şi merge la Mihail Popovici,de unde pleacă la ora 18,15,revenind acasă cu maşina nr.642 B.

La ora 17,3o vine la I.M.Romulus Boilă,junior şi pleacă la ora 19,5o.

La ora 17,4o vine Virgil Solomon împreună cu Soreanu şi pleacă la ora 19,45.

La ora 18 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 19,25.

La ora 19,3o vine Pantelimon Halipa şi pleacă la ora 2o,3o.

La ora 19,5o vine Romulus Georoceanu şi pleacă la ora 2o,25.

La ora 2o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la 2o,45.

La ora 19,3o vine Ilie Lazăr împreună cu Av.Victor Anca şi pleacă la ora 20,3o.

Până la ora 22,când se suspendă postul I.M.nu a mai fost văzut părăsind domiciliul şi nici nu a mai fost vizitat de nimeni.-

----------/----------

la ...

rupa:

Ă

ziua

copii

, jud.

Nr.

Evidenţei,

2923

~~325~~ ~~323~~ 322

FOARTE URGENT

OPERAT LA FIŞE

RADIOGRAMA

către

CENTRUL CONSTANTA

Mâine 13 Octombrie soseşte la Constanţa I.M.

Luaţi aceleaşi măsuri ca şi rândul trecut când s'au trimes agenţi.

Supravegherea o faceţi numai cu oamenii Dvs.

D.C.
LT.COLONEL

Tr.Borcescu

Iulian Marin

12 octomb. 1948

326
323

Agentura I-a

Post fix de observaţie

OPERAT LA FIŞE

N O T A

14 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.Str,Sfinţilor nr.lo.

La ora 8,2o vine Liveanu şi pleacă la ora 12,5o.

La ora lo vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,2o.

La ora lo,15 vine Dr.Lucian Stănculescu din Str.Frumoasă nr.3.

La ora lo,2o vine Generalul Negrei şi pleacă la ora 12,45.

La ora 11,lo vine Prof.Niculae Penescu şi pleacă la 12,3o.

La ora 11,4o vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 13,25.

La ora 12,15 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 13,15.

La ora 12,2o vine Popescu Grigore,fost secretar general la Min.EcţNaţionale,actualmente director la Industria Textilă Lugoj, cu sediul în Cal.Victoriei nr.25 şi pleacă la ora 13,2o.

La ora 13 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 13,4o împreună cu I.M.la Prinţul Stirbei,unde I.M.rămâne şi ia masa,iar Leucuţia pleacă imediat.

La ora 16,15 I.M.revine acasă,fiind condus de Domocoş cu maşina nr.642 B.

La ora 17,15 vine Liveanu şi pleacă la ora 18,5o.

La ora 18 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 19,5o.

La ora 19,2o I.M.pleacă cu maşina nr.642 proprietatea lui Domocoş la Dr.Popovici,Str.Bis.Amzei nr.3o.

La ora 21,3o I.M.revine acasă,vebind dela Dr.Popovici.-

------------/------------

324

Agentura I-a

Fr. Politic

OPERAT LA FIŞE

N O T A

14 Octomvrie 1943

In legătură cu misiunea încredinţată la Teatrul Savoy raportez următoarele:

In revista dela Cărăbuş nu există niciun tablou care să conţină ironii la adresa ardelenilor.

De asemenea la acest spectacol nu a luat parte I.M.şi nici vreo altă persoană din anturajul său direct.-

-----------/-----------

Gr. Politică — Rusdi — 14 oct 1943 — 325

2923

Manoilescu, care se pregătea să plece la Constanța spre a apăra pe șeful tineretului național țărănist de acolo, (dat în judecată pentru comunism) a anunțat azi că nu mai pleacă, dat fiind că s'a schimbat președintele Curții.

=

Toți economiștii ce se interesează în deaproape de tratativele economice cu germanii (dr. Clodius) spun că tratativele merg foarte greu și că în special Banca Națională face o opoziție grea acestor tratative.

=

326 329

Agentura I-a

Post fix de observaţie 329

Gr. Politică

OPERAT LA FIŞE

N O T A

15 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,2o vine Liveanu şi pleacă la ora 13,3o.

La ora lo,35 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,45 cu maşina lui Domocoş nr.642 B.

La ora 11,5o vine Virgil Solomon, iar la ora 12,2o Ilie Lazăr, care pleacă împreună cu Virgil Solomon la ora 12,35.

La ora 12,lo vine Prof. Niculae Penescu şi pleacă la 13,15.

La ora 12,15 vine Ziaristul Soreanu şi pleacă la ora 12,5o.

La ora 12,25 vine Domocoş cu maşina 642 B., iar la ora 12,35 Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 12,4o vine Contele de Gatenburg (Vânătu) şi pleacă la ora 13,35.

La ora 12,45 vine Dr. I. Jovin cu socrul său, Vidrighin, fost director general la C.F.R. şi pleacă la ora 13,15.

La ora 13,2o pleacă Leucuţia.

La ora 13,3o I.M. pleacă cu maşina nr.642 proprietatea lui Domocoş la Mihail Popovici, de unde revine la ora 17,lo cu aceiaşi maşină.

La ora 17,2o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 17,25.

La ora 18,lo vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 2o,4o.

La ora 18,2o vine Ionel Popp şi pleacă la ora 2o,4o.

La ora 18,35 vine iar Virgil Solomon şi pleacă la ora 2o,lo.

La ora 18,45 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 2o,4o.

Până la ora 22, când se suspendă postul, I.M. nu a mai fost văzut părăsind domiciliul şi nici nu a mai fost vizitat de nimeni.-

----------/---------

S.S.I.-C.I.-Agentura I-a 15 Octomvrie1943

Nr.1.162

R E F E R A T

Investigaţiile efecetuate în mod discret, au stabilit următoarele:

DIMITRIU GHEORGHE = GIGI, născut în ziua de 16 Iulie 1903, în com. Galata jud. Iaşi, dispensat de serviciul militar, de profesiune oficiant P.T.T. cu serviciul la Oficiul Central PTT Bucureşti, căsătorit cu Blanschi Popp originară din com. Seica Mare jud. Maramureş, de confesiune greco-catolică cu care are doi copii: Maria şi Gheorghe, domiciliază în str. General Angelescu Nr.32.

Numitul a făcut şi faceparte din simpatizanţii organizaţiei naţional-ţărăniste maniste cu atât mai mult cu cât soţia sa este rudă apropiată cu leadărul naţional-ţărănist Ghiţă Popp.

Numitul este în legături de prietenie cu Iuliu Maniu cu care a păstrat legăturile.

Necunoscut la cazierelepoliţieneşti.

Seful Agenturei I-a

Locot.rez.

Victor Ionescu

2923

Gr. Politica
Vechea

331 ~~331~~
328

OPERAT LA FIŞE

15 Octombrie 1943

Dl Iuliu Maniu a renunţat de a mai pleca a doua oară la Constanţa, la judecarea procesului lui Duşa.

Domnia sa a fost informat despre schimbarea preşedintelui tribunalului care judecă acest caz şi şi-a exprimat convingerea că nu mai e nimic de făcut spre a se impiedeca condamnarea lamoarte a fostului şef al tineretului naţional-ţărănesc din Constanţa.

Y/3

329 ~~332~~ 332

Agentura I-a

Post fix de observaţie

Gr. Politică

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

16 Octomvrie 1943

Supraveghrea lui I.M.

La ora 9,2o vine Ionel Popp şi pleacă la ora lo,15.

La ora lo,2o vine Ghiţă Popp şi la ora lo,2o Virgil S.

La ora 11,45 pleacă Ghiţă Popp împreună cu Virgil Solomon şi merg până la statuia Rosetti unde se despart,iar Solomon se reîntoarce la I.M.împreună cu Ilie Lazăr.

La ora 12,3o Virgil Solomon şi Ilie Lazăr pleacă dela I.M.

La ora lo,3o vine Răutu şi pleacă la ora 12,35.

La ora lo,15 vine Liveanu cu un taxi şi pleacă la ora 12.

La ora 11,45 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 13,15.

La ora 11,lo I.M.pleacă cu tx.nr.11367 B.şi revine acasă la ora 11,4o.

La ora 17,15 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 18.

La ora 17,2o vine Av.Remus Popp dela Oradea şi pleacă la ora 19.

La ora 17,3o I.M.pleacă cu un taxi trimes de Mihai Popovici şi revine la ora 18,25.

La ora 18 vine Liveanu şi pleacă la ora 19,4o.

Până la ora 21,3o când se suspendă postul I.M.nu a mai fost vizitat de nimeni şi nici nu a mai părăsit domiciliul.-

-------------/-------------

16.X.1943 2923 P. ~~333~~ 330

Maniu continuă să fie preocupat de raporturile dintre guvern şi germani.

El a anunţat pe amicii săi că are informaţiuni că germanii sunt de rândul acesta profund nemulţumiţi nu numai de Mihai Antonescu, ci şi de Mareşalul Antonescu, despre care cred că acoperă cu bună ştiinţă aşa zisă politică echivocă ce se atribuie vicepreşedintelui de Consiliu.

Uniiindin cei prezenţi au făcut remarca că trebue să se deosebească atitudinea legaţiei germane din Bucureşti de atitudinea Berlinului. Pe câtă vreme Berlinul, care are în vedere întreaga situaţie europeană, e relativ mulţumit de politica României, legaţiunea, care are un orizont mai restrâns şi exagerează în mod fatal anumite simptome locale, dă semne de nervozitate.

Mai trebue avut în vedere, s'a adăugat, că germanii folosesc aceste sisteme de impresie şi intimidare, pentru a determina noui concesii din partea guvernului român.

Maniu a replicat că această situaţiune, care este cunoscută, e depăşită de informaţii noui. El a precizat că ştirea despre profunda nemulţumire a cercurilor germane şi despre intenţiile germane de a provoca schimbări aici, le deţine dela un personagiu german recent sosit dela Berlin.

Maniu a adăugat că el socoate în interesul ţării ca regimul Antonescu să rămână la putere până la sfârşit.

331 / ~~330~~ 331

Agentura I-a *Gr. Politic*

Post fix de observaţie

OPERAT LA FIŞE

N O T A

17 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 9,15 vine Liveanu şi pleacă la ora 1o,45.

La ora 9,45 vine Romulus Boilă junior şi pleacă la 13,51

La ora 9,5o vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 13,3o cu Leucuţia şi cu I.M.

La ora 1o,3o vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,1o.

La ora 11,o5 vine Virgil Solomon, la ora 11,15 Av.Cavaleru la ora 11,2o Emil Socor, iar la ora 11,25 Cezar Simionescu. La ora 12,45 pleacă cu toţii.

La ora 11,15 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 11,45 cu Ciudin, care venise la ora 11,2o.

La ora 11,25 vine Ionel Popp şi pleacă la ora 12,25.

La ora 13,15 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 13,3o împreună cu C.Coposu şi I.M.la masă la Ath.Palace.

La ora 16,45 revine acasă, find adus de Leucuţia.

La ora 18,2o vine Av.Romulus Georoceanu. La ora 18,45 I.M. iese de acasă împreună cu Georoceanu şi merg pe jos în Str.Dionisie nr.1o la Stelian Popescu, undeajung la ora 19,45.

La ora 2o,45 I.M.şi R.Georoceanu pleacă dela Stelian Popescu şi merg împreună până la domiciliul lui I.M., de unde Georoceanu pleacă imediat.

Până la ora 22 când se suspendă postul I.M.nu a mai părăsit domiciliul şi nu a mai fost vizitat de cineva.-

------------/----------

332

~~33~~ 335

Agentura I-a Gr. Politică

Post fix de observaţie

N O T A

18 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9,45 vine Liveanu şi pleacă la ora 12,3o.
La ora 1o,15 vine I.Lugojanu şi pleacă la ora 11,35.
La ora 1o,3o vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,45.
La ora 11,1o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,45 împreună cu Ghiţă Popp.
La ora 11,2o vine Domocoş cu maşina nr.642 B.îl ia pe I.M. şi merg la Dr,N.Lupu,unde rămân până la ora 13,când pleacă de aci şi merg la Mihail Popovici,unde I.M.ia masa.
La ora 16,45 I.M.revine acasă cu maşina lui Domocoş.
La Mihail Popovici au mai venit:Leucuţia cu maşina nr. 5184 B.şi Stelian Popescu cu maşina nr.256o B.
La ora 17,1o vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 19,4o.
La ora 17,25 vine Romulus Georoceanu şi pleacă la ora 2o,3o împreună cu Ing.Andreescu,care venise la ora 17,4o.
La ora 17,35 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 17,45.
La ora 17,4o vine Domocoş,fără maşină şi pleacă la 17,55.
La ora 18,3o vine Virgil Solomon cu Ilie Lazăr.
La ora 2o,4o pleacă Virgil Solomon,iar Ilie Lazăr pleacă la ora 2o,3o cu Romulus Georoceanu şi Ing.Andreescu.
La ora 18,45 vine Mihai Popovici şi pleacă la ora 19,1o.
La ora 19 vine Ion Lapedatu,fost ministru de finanţe,sub Averescu şi pleacă la ora 19,5o.
La ora 19,2o vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 2o,15.
Până la ora 22,când se suspendă postul I.M.nu a mai fost vizitat de nimeni şi nici nu a mai părăsit domiciliul.-

------------/------------

Gr. Politica
Verificare pentru Sec. Informatii -

3333 336

18 Octombrie 1943

2923

Cu 34543
22 X 1943

OPERAT LA FIȘE

Dl Iuliu Maniu se arată foarte ingrijorat de unele informaţii referitoare la tratative de mare amploare iniţiate de guvernul maghiar in Elvetia si Turcia.

Ar fi vorba de asta data nu numai de discuţii cu aliatii, dar si de tratative çu guvernele ceh si jugoslav, pentru a se ajunge la o inţelegere.

Dl Maniu afirma ca aceste tratative se fac in dauna intereselor teritoriale si politice româneşti, fără ca dnii Tillea sau Davilla să poata interveni in mod eficace.

Y/3

337 ~~337~~ 337

22 Octombrie 1943

1 Evid

SECTIA C.I.

34543

către

SECTIA INFORMATII

Am onoare a vă ruga să binevoiţi a dispune verificarea informaţiei care circulă în cercurile politice româneşti, după care guvernul maghiar întreprinde o acţiune în Elveţia şi Turcia, care ar urmări nu numai la discuţii cu aliaţii dar şi tratative cu guvernele ceh şi jugoslav pantru a se ajunge la o înţelegere.

Aceleaşi cercuri menţionează că tratativele ar fi în dauna intereselor teriroriale şi politice româneşti.

SEFUL SECTIEI- C.I.
LT.COL.,

Tr.Borcescu

338 338

30 Noemvrie 1943

335

No. 8425 1.XII.1943

Frontul de Vest

către

SECTIA C.I.

La Nr.34.543 din 22 Noemvrie a.c.,

Avem onoarea a vă remite alăturata notă, cuprinzând informațiuni în legătură cu verificarea cerută.

Șeful Fr. Vest
Lt.Colonel, Andrei

Agentura I-a

Post fix de observaţie

339 339 336

Gr. Politică

OPERAT LA FIŞE

N O T A

19 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,3o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora lo,5o.
La ora 8,4o vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 14,lo împreună cu Leucuţia.
La ora 8,5o vine Romulus Boilă junior,şi pleacă la 9,35.
La ora 9,15 vine Domocoş cu maşina nr.642 B.care pleacă la ora lo,lo cu I.M. şi merg la dentistul Leucuţia,apoi la Mihail Popovici,pleacă cu maşina lui Domocoş la fratele lui M.Popovici, Dr.Popovici,Str.Bis.Amzei nr.3o,unde rămâne Mihail Popovici,iar I.M.se duce la Cofetăria Nestor,de unde cumpără o cutie de bomboane,revenind apoi acasă la ora 12,lo.
La ora 9,3o vine Ionel Popp şi pleacă la ora 11,lo cu Prof. Hudiţă,care venise la ora 9,55.
La ora 9,55 vine Ghilezan şi pleacă la ora lo,25.
La ora 12,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 14,lo împreună cu Corneliu Coposu.
La ora 13,4o vine Domocoş cu maşina nr.642 B.şi pleacă la ora 14,o5 cu I.M.la Ing.Mihăescu Aleea Zoe nr.9,Parcul Filipescu
La ora 16,2o I.M.revine acasă cu maşina lui Leucuţia.
La ora 17,25 pleacă dela I.M.,Leucuţia.
La ora 17,45 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 18,3o.
La ora 17,55 vine Leucuţia cu soţia şi pleacă la ora 18,4o
La ora 18,4o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 2o,lo împreună cu Ghilezan,care venise la ora 19,o5.
La ora 18,55 vine Ilie Lazăr,iar la ora 19 Ionel Popp.La pra 19,5o pleacă pleacă împreună.
La ora 19,25 pleacă I.M.cu maşina lui Domocoş nr.642 B.la Ion Lugojanu,Str.Orlando nr.8,unde ia masa.
La ora 22 I.M.revine acasă,după care oră nu mai este văzut părăsind domiciliul.-

-------------/-------------

Agentura I-a Gr. Politici

Post fix de observaţie 340 337

OPERAT LA FIŞE

N O T A
20 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,10 vine Coposu şi pleacă la ora 13,20 cu I.M.
La ora 9,35 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 10,20.
La ora 10,20 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,15.
La ora 10,30 revine Virgil Solomon şi pleacă la ora 11,30.
La ora 10,55 vine I.Lazăr şi pleacă la ora 11,45.
La ora 11 vine Liveanu şi pleacă la ora 13.
La ora 11,15 vine Prof.Hudiţă şi pleacă la ora 12,34.
La ora 12,15 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,35.
La ora 12,20 vine Ionel Popp cu maşina nr.122 B.şi pleacă la ora 13,20 cu Leucuţia,care venise la ora 12,25.
La ora 12,30 vine Col.V.Precup şi pleacă la ora 13,15.
La ora 13,20 I.M.pleacă cu maşina lui Domocoş împreună cu Coposu.
La ora 16,10 vine C.Coposu şi pleacă la ora 20.
La ora 16,25 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 20,05.
La ora 18,40 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 20.
La ora 18,50 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 20.
La ora 19,15 vine Moscu şi pleacă la ora 20.
La ora 19,20 vine Leucuţia şi pleacă la ora 19,50
La ora 21 I.M.revine acasă.
Din informaţii am stabilit că I.M.a luat masa la prânz la Radu Cruţescu,după care este luat de aci cu maşina de Ion Lugojanu şi dus la d-na Sărăţeanu,Str.Cometa nr.9,de aci merge la M. Popovici,unde stă până la ora 19,20 când pleacă pe jos şi merge acasă.-

------------/------------

Gr. Politica 2923

~~341~~ 341/338

20 Octombrie 1943

OPERAT LA FIŞE

8

Dl Iuliu Maniu si-a manifestat din nou faţă de dl dr Lupu ingrijorarea pentru evenimentele din est, de astă data in urma prezenţei trupelor românesti in bătăliile dela Nipru. Domnia sa a fost informat ca trupele româneşti evacuate din Cuban şi refăcute in Crimea au fost trimise acum pe linia Niprului, ceace ar fi extrem de important nu numai din cauza sacrificiilor care li s'ar cere dar si din cauză că faptul se petrece concomitent cu conferinţa dela Moscova.

Ambii interlocutori au fost de părere că aceste trupe trebuiau retrase pe linia Nistrului pentru ca, in timpul acestei conferinţe, să apărem numai ca apărători ai graniţelor. Drul Lupu adăuga că germanii ar intenţiona să ne compromita chiar in momentul conferintei, ponenind in comunicatele lor faptele de arme ale soldatilor români in bucla Niprului.

Dl Maniu declara că deduce din declaratiile generalului Smuts dorinţa aliatilor de a debarca in curand in Balcani, dar drul Lupu s'a arătat ingrijorat de inaintarea sovietica, si mai ales de comentarul din "Times" care vorbea de o ocilire a Crimeii de către trupele sovietice care se indreapta in spre Odessa.

Y/27

339342

Agentura I-a

Post fix de observaţie

N O T A

21 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,4o vine Liveanu şi pleacă la 9,3o.

La ora 9,15 vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 12,25.

La ora 9,26 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,2o.

La ora 1o,25 vine Ionel Popp cu maşina 1oo6 Bv.şi pleacă la ora 1o,4o.

La ora 1o,5o vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 11,25.

La ora 11,1o vine N.Penescu împreună cu Prof. Hudiţă şi tot împreună pleacă la ora 12.

La ora 11,15 vine Aurel Buteanu,ziarist din Cluj şi pleacă la ora 12,o5.

La ora 11,25 vine Grigore Popescu şi pleacă la ora 11,5o.

La ora 11,3o vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,15.

La ora 13,2o pleacă I.M.cu Leucuţia şi cu maşina nr.5184 B.

La ora 17,15 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 18,o5.

La ora 23,1o I.M.revine acasă cu maşina lui Leucuţia nr.5184 B.-

-------------/-------------

2923

3370

21 Octombrie 1943

OPERAT LA FIŞE

Ora 8,40 5.16.14 este sunat Iuliu Maniu.

- Bună dimineaţa Iuliu dragă.
- Tu eşti Aurel dragă, când ai sosit ?
- Chiar acum.
- Unde stai Aurel ?
- La hotel "Union".
- Vreau să ne vedem, când vii aici ?
- Spune tu când eşti mai liber.
- Astăzi toată ziua este deja dată, totuşi dacă poţi veni pe la orele 11 numai să te văd şi mâine vom vorbi mai mult.
- Trec pe la orele 11 să ne vedem.
- Servus Aurel dragă.

(V. dosar Aurel Vlad)

Agentura I-a   Pr. Politice

Post fix de observaţie   344 / 344

OPERAT LA FIŞE

N O T A
22 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,3o vine Liveanu şi pleacă la ora 9,15.

La ora 9,3o vine Ionel Popp şi pleacă la ora lo,4o

La ora 9,45 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,2o împreună cu C.Vişoianu, care venise la ora 11,o5.

La ora lo,15 vine Coposu şi pleacă la ora 12,45.

La ora lo,3o vine Dr.Gerota şi pleacă la ora 11,lo.

La ora lo,35 vine Aurel Buteanu şi pleacă la ora 12.

La ora 11 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 11,45.

La ora 11,3o vine Domocoş cu maşina nr.642 B.împreună cu D-na Romanos şi tot împreună pleacă la ora 12,5o.

La ora 12,15 vine Ing.Andreescu şi pleacă la ora 13.

La ora 11,35 vine Gruia şi pleacă la ora 12,15.

La ora 11,o5 vine Col.Petrescu fost director technic la U.D.R.şi pleacă la ora 12,5o.

La ora 13,lo pleacă I.M.cu maşina nr.642 B.şi revine acasă la ora 15.

La ora 18,3o vine Virgil Solomon şi pleacă împreună cu I.M. la ora 19 până la B.Stirbei.

La ora 21,lo I.M.revine acasă cu maşina lui B.Stirbei şi nu mai este văzut părăsind domiciliul.-

-----------/----------

Agentura I-a Gr. Politică

Post fix de observaţie

345 344 342

N O T A

23 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,02 vine Emil Socol.

La ora 8,10 vine Corneliu Coposu.

La ora 8,17 pleacă I.M.împreună cu Emil Socol cu taxi nr.12963 B.

La ora 9,35 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 9,40.

La ora 9,45 I.M.revine acasă cu maşina nr.642 B.împreună cu Domocoş şi Leucuţia.

La ora 10,15 pleacă I.M.împreună cu Domocoş şi Leucuţia cu maşina nr.642 B.,iar Coposu pleacă singur.

Din informaţii am stabilit că I.M.a plecat la Snagov.-

----------/----------

Gr. Politica
2923

343
346
346

23 Octombrie 1943

In cercurile maniste circulă de 24 ore unele informaţii primite de dl Maniu şi pe care acesta le consideră foarte favorabile situaţiei ţării.

Iată despre ce este vorba :

Dl Maniu a fost informat de două lucruri :

1. că o înţelegere principială a fost realizată între ruşi şi aliaţi încă înainte de convocarea conefrinţei dela Moscova;

2. că anglo-americanii sunt surprinsi de "culanţa" manifestată de diplomatia sovietică in chestiunile teritoriale; intrasigenţa s'ar menţine numai pe chestiuni militare.

Din aceste informaţii, dl Maniu deduce următoarele :

O înţelegere nu s'a putut realiza decat prin concesii reciproce. Surpriza provocatade aşa zis culanţă sovietică nu este datorată decât concesiilor consimţite de ruşi. Precizându-se că aceasta culanţă se manifestă in chestiuni teritoriale, se poate deduce că ruşii au renunţat la revendicările exclusiviste de până acum, acceptamd o imparţire mai raţională a zonelor de influenţă. Dl Maniu vorbeste chiar de un condominiu al zonelor de influenţă dela nordul la sudul estului european. In aceasta situaţie,

./.

afirmă dsa, poziţia României ar fi vădit avantajată.Gurile Dunării si zona petroliferă ar cădea precis in sfera aliata in cazul când s'ar recunoaste rusilor Basarbia.In plus, Transilvania, conform declaratiilor repetate ale Londrei, ar reveni României.

Dl Maniu crede că şi chestia Basarabiei ar putea fi rezolvata favorabil dacă imprejurărilene vor fi prielnice. Dsa afirma ca deschiderea celui de al doilea front in occident ar degaja România de o parte din trupele germane si ar crea conditiile favorabile acestei solutii.

Y/33

2923

Fr. Politică

Linia "Y" cred că-ar putea să ne dea lucruri mai interesante -

345 348

348

23 Octombrie 1943

OPERAT LA FIȘE

Dl Maniu a fost informat că dl Valer Pop a pus în circulaţie versiunea că eri s'ar fi făcut o descindere la locuinţa sa din str. Sfinţilor.

Dl Maniu s'a mulţumit azi să pună : "dat fiind că această ştire senzaţională vine dela un om al legaţiei germane, trebue să fie o anticipare".

?!

Y/3

346 349

Agentura I-a

Post fix de observație

N O T A
24 Octomvrie 1953

Supravegherea lui I. M.

In tot cursul zilei nu a fost văzut venind dela Snagov.-

---------/---------

347 ~~380~~

Agentura I-a

Post fix de observaţie

350

OPERAT LA FIŞE

N O T A

25 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 7,55 vine Liveanu şi pleacă la ora 9,o5.

La ora 9,5o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,o5.

La ora lo,2o vine Prof.Hudiţă.

La ora lo,3o vine I.M.dela Snagov,cu maşina nr.642 B.

La ora lo,55 vine Av.Răutu.

La ora 11 vine Ghilezan.

La ora 11,lo vine Corneliu Coposu.

La ora 11,3o pleacă Prof.Hudiţă împreună cu Av.Răutu.

La ora 12,2o pleacă Ghilezan.

La ora 13 vine Gatenburg.

La ora 13,lo vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 13,5o pleacă I.M.împreună cu Leucuţia cu maşina 5184

La ora 13,55 pleacă Corneliu Coposu şi Gatenburg.

La ora 16,4o vine Coposu şi pleacă la ora 18.

La ora 17,2o I.M.revine acasă cu maşina nr.5184 B.

La ora 18,15 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 19,5o.

La ora 18,5o vine Leucuţia pe jos şi pleacă la ora 2o,o5.

La ora 19 vine C.Simionescu şi pleacă la ora 2o,o5

Până la ora 21,3o I.M.n'a mai fost văzut părăsind domiciliul şi n'a mai fost vizitat de nimeni.-

-----------/-----------

2923

338 ~~851~~ 851

34586 25. X. 1943

către
NISTERUL AFACERILOR INTERNE
abinetul D-lui Ministru Sub-
ecretar de Stat G-ral C.Z.Vasiliu

ziua

Nr.

Am onoare a vă face cunoscut că Iuli Maniu utilizează pentru deplasările sale din Capitală şi provincie automobilul Nr. 642 B.proprietatea lui Domocos Ioan- industriaş domiciliat în Aleea Săvulescu Nr.15.

p.SEFUL SERV.SPECIAL DE INFORMATII
LT.COLONEL

Tr.Borcescu

395404
497

COPIE.

Gr. Politică

2923

352 ~~352~~ 349.

TELEGRAMA.

D-LUI IULIU MANIU FOST PRIM MINISTRU
SFINTILOR NR.10
BUCURESTI.

Arad Nr.2654 p. 16c. 25/X 21.35

Onomastica la mulţi ani să trăiţi

Drăgan Eugen

p.Conformitate
/ss/ Indescifrabil
433/S.T.



p.Conformitate

COPIE.

Gr. Politice

2923

3850 ~~354~~

TELEGRAMA.

D-LUI IULIU MANIU FOST PRIM MINISTRU
STR.SFINTILOR NR.10
BUCURESTI.

OPERAT LA FIŞĂ

Arad Nr.2657 p 16 25/X 21.30

Onomastica la mulţi ani să trăiţi

Grebla Iuliu

p.Conformitate
/ss/ Gh.Gogu 429/S.T.



p.Conformitate

COPIE

2923

353

TELEGRAMA.

D-LUI IULIU MANIU
FOST PRIM MINISTRU
STR.SFINTILOR 10
BUCURESTI.

Arad Nr.2567 p. 16c. 25/X 21.30

Onomastica la mulţi ani să trăiţi
Spiridon Silviu

p.Conformitate.
/ss/ Gh.Gogu 429/S.T.



p.Conformitate.

C O P I E.

2923 Gr. Politicu

~~355~~ 355
352

OPERAT LA FIŞE

T E L E G R A M A.

D-LUI IULIU MANIU FOST PRIM MINISTRU
SFINTILOR NR.10
BUCURESTI.

Arad Nr.2655 p. 16c. 25/X 21.30

Onomastica la mulţi ani să trăiţi

Per.Stefan

p.Conformitate.
/ss/ Indescifrabil
373/S.T.



p.Conformitate

2923 Gr. Politici

COPIE. 356 356 353

OPERAT LA FISA

T E L E G R A M A.

DOMNULUI IULIU MANIU
FOST PRIM MINISTRU
STR.SFINTILOR NR.10
BUCURESTI.

Arad 1 Nr.2437 14c. 25/X 15.30

La mulţi ani

/ss/ Jean Teodorescu Făget

p.Conformitate.

/ss/ P.Coman
374/S.T.



p.Conformitate.
Şeful Biur. III
Col. E. Calcanescu

Agentura I-a   Post fix de observaţie.

N O T A

26 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,4o vine Liveanu şi pleacă la ora 9,4o.

La ora 9 vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 11,35.

La ora 9,45 vine Virgil Solomon.

La ora lo,15 vine Ilie Lazăr.

La ora lo,2o vine Romulus Boilă.

La ora 9,45 vine Av.Răutu şi pleacă la ora 12,2o.

La ora lo,4o vine G-ralul Barbu Vasile.

La ora lo,45 vine Ing.Vasile Serdici.

La ora 11 vine Ghilezan.

La ora 11,15 vine Jean Valjan,împreună cu Cezar Simionescu, Fericeanu şi Prof.Hudiţă.

La ora 12 vine Romulus Georoceanu şi N.Roman.

La ora lo,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 12,15 vine Mihail Popovici.

La ora 13,lo pleacă toţi cei sosiţi - la intervale de câteva minute unul de altul,afară de Leucuţia.

La ora 14 pleacă I.M.împreună cu Leucuţia cu maşina - după care oră nu mai a fost văzut revenind acasă.

Din informaţiunile obţinute am stabilit că la prânz a luat masa la Mihail Popovici,iar seara la D.Gerota în Str.Gogu Cantacuzino nr.9.-

-----------/-----------

29923 Rudi 26.X.-43 358 318 355

OPERAT LA FIȘE

Iuliu Maniu e informat că d. Mareșal Antonescu a fost chemat la Hitler.

El declară însă că are credința că Mareșalul nu se va duce.

=

E vorba ca să fie ridicați ostaticii evrei.

=

359

C O P I E.

2928 Gr. Politic

T E L E G R A M A.

EXCELENTEI SALE
DOMNULUI IULIU MANIU
COLTEI 10
L O C O.

Bucureşti 2 Nr.28163 p. 72c. 26/X 15.40

In primul an al abolirei drepturilor cari puteau ţine trează conştiinţa politică şi naţională în 1939 la sărbătorirea onomasticei Excelenţei Voastre, ne-aţi împărtăşit gândul şi credinţe a căror împlinire a avut să o plângă o ţară întreagă. Dar aţi arătat şi drumul izbăvirii noastre. In convingerile de atunci cu atât mai întărite astăzi, vă asigurăm, DOMNULE PRESEDINTE, de tot devotamentul nostru.

Dr.Donan

Adr.Exp: Dr.Donan
Str.Colţei 13
Bucureşti

p.Conformitate.

OPERAT LA FIŞE

Agentura I-a

Post fix de observaţie.

360
357
364

N O T A

27 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,15 vine Boilă junior şi pleacă la ora 9.

La ora 8,4o vine G-ral Negrei şi pleacă la ora 9,2o.

La ora 8,45 vine Corneliu Coposu.

La ora 1o,4o vine Virgil Solomon.

La ora 11,15 vine Soreanu.

La ora 11,25 vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 12,15.

La ora 12,15 vine Zaharia Boilă.

La ora 12,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.împreună cu D-na Romanos.

La ora 13 pleacă Virgil Solomon împreună cu Soreanu.

La ora 13,15 pleacă Zaharia Boilă cu Corneliu Coposu.

La ora 13,3o pleacă Leucuţia cu d-na Romanos.

La ora 17,5o vine Solomon şi pleacă la ora 2o.

La ora 19,3o vine Stelian Popescu împreună cu Dr.C.Angelescu cari pleacă la ora 2o,15.

La ora 2o,2o pleacă I.M.împreună cu Leucuţia cu maşina nr. 5184 B.

Până la ora 21 când se suspendă postul nu a fost văzut revenind acasă.-

-------------/-------------

Gr. Politică

2923

361
3613 58

27 Octombrie 1943

8

Dl Iuliu Maniu acordă o importanţă deosebită unui pasagiu din discursul rostit de dl Mareşal Ion Antonescu la Craiova, cu ocazia inaugurării săptămânii Olteniei.

Anume, e vorba de sublinierea din discurs in care dl Mareşal declară "atât duşmanilor cât şi prietenilor" că naţiunea românească trebue să-şi domine singură destinul său.

Prin cuvântul"prieteni", se înţelege azi că e o referinţă la adresa germanilor. De unde remarcarea importanţei discursului prin acea că dl Maresal Antonescu, dela înălţimea funcţiunii de Conducător, pune în vedere germanilor că românii vor să-şi stăpânească singuri destinul - deci nu în funcţie de destinul Germaniei.

Dl Maniu arăta că este informat că legaţia Germaniei s'a sezizat de semnificaţia discursului dlui Mareşal, rostit la un moment deosebit de oportun. Aceasta intrucat un domn ofiţer superior din Comadamentul românesc a fost la Cartierul general, desi Fuehrerul ar fi fost mai mulţumit să-l fi văzut pe dl Mareşal.

Y/3

Agentura I-a	Post fix de observaţie

Gr. Politică

359 362

362

N O T A

28 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 9 vine Liveanu şi pleacă la ora lo,4o.

La ora 9,15 vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 12,45.

La ora 9,35 vine G-ral Negri şi pleacă la ora lo,45.

La ora 9,4o vine Romulus Georoceanu şi pleacă la ora 11,3o.

La ora lo vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 12,3o.

La ora lo,o5 vine Ziaristul Gruia şi pleacă la ora 11,4o.

La ora lo,lo vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,5o.

La ora lo,5o vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 11,3o.

La ora 11 vine C.Simionescu şi pleacă la ora 12,2o.

La ora 11,25 vine Mihail Popovici şi pleacă la ora 12.

La ora 12,25 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 12,45 pleacă I.M.împreună cu Leucuţia cu maşina 5184

La ora 17 I.M.revine acasă cu maşina nr.5184 B.a lui Leucuţia împreună cu Mihail Popovici.

La ora 17,35 pleacă Mihai Popovici.

Până la ora 21 când se suspendă postul I.M.nu a mai părăsit domiciliul şi nu a mai fost vizitat de nimeni.-

-------------/-------------

Gr. Politică 2923

360 363

363

OPERAT LA FIŞE

28 Octombrie 1943.

8/

Dl Maniu a fost informat că eri a fost o zi de excepţională agitaţie la Preşedinţie şi la Marele Stat Major.

Informaţiile domniei sale arătau că s'au discutat într'o atmosferă de ingrijorare probleme de imediată evacuare a teritoriilor din răsărit.

Se mai susţinea că relatările militare cari au impus măsurile de luat pentru evacuare, sunt foarte pesimiste in ceace priveste viitoarele posibilităţi germane de rezistenţă. Aceasta intrucât natura solului, dela Krivoirog la Odessa ar impune unei opriri eficace a inaintării sovietice prea mari sacrificii umane si materiale.

Y/3

365
~~367~~
361

2923

OPERAT LA FIŞE

9. X. 1943 - Maniu a rugat pe Dna Dr. Popovici să întrebe pe soţul său dacă este gata obiectul acela întrucât a doua zi pleacă din Bucureşti şi are mare nevoie...
I s'a răspuns că a doua zi va fi gata.

362
364
364

2923

OPERAT LA FIȘE

X. 1943 Maniu a spus că preferă cu trenul și că-l roagă să treacă neapărat a doua zi pe la el, întrucât are să-i comunice ceva.
Penescu a acceptat.

363 3 366

Agentura I-a

Gr. Politică

Post fix de observaţie

N O T A

29 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,35 vine Liveanu şi pleacă la ora 9,3o.

La ora 8,4o vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 9 cu I.M. cu taxi nr.11o22 B.-

La ora 9,1o vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 1o,15 revine apoi la ora 12 şi pleacă la ora 13,1o.

La ora 9,2o vine C.Ciudin şi pleacă la ora 10,55.

La ora 9,5o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 13.

La ora 1o,4o vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 11,3o.

La ora 11,15 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 12.

La ora 11,25 vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 12,45.

La ora 18,3o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 19,4o.

La ora 18,35 vine Coposu şi pleacă la ora 2o.

I.M.nu a părăsit domiciliul şi nu a mai fost vizitat de nimeni până la ora 21.-

----------/----------

2923 —

364 ~~367~~ ~~367~~

ROMANIA



PRES. CONS. DE MINISTRI SERV. S. I.
No 179212 * 27 OCT. 1943
REGISTRATURA GENERALA

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
PREFECTURA POLIŢIEI CAPITALEI
SERVICIUL POLIŢIEI DE SIGURANŢĂ

G. I. Calitica

191091 * 25 OCT. 1943 CONFIDENŢIAL

OPERAT LA FIŞĂ

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMATII

Avem onoare a vă înainta în copie alăturatele trei note informative, rugându-vă să binevoiţi a dispune de urmare.-

/PREFECTUL POLITIEI,

Lt. Col.



Stefan Manolescu

/SEFUL SERVICIULUI,

Rădulescu

No 34824
din 29. X. 1943

c. 649

365

21 Octombrie 1943 ~~368~~

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Dl. IULIU MANIU a luat contact în ziua de 13 Octombrie cu Dl. GEORGE BRATIANU, cu care s'a întreţinut timp de 2 ore.-

Din anturajul direct al D-lui MANIU aflăm că discuţia a fost în jurul activităţii P.N.L. în provincie, unde elementele P.N.L. fac propagandă şi organizează partidul în numele lui GH. TATARESCU, fapt care a intrigat foarte mult pe Dl. MANIU.-

Am aflat că Dl. GEORGE BRATIANU, până la editarea nouilor statute de activitate ale partidului liberal, care vor apare la sfârşitul acestei luni Octombrie, nu precizează activitate în provincie, deoarece conducătorii se bazează pe vechile principii liberale din trecut.-

=======

22 Octombrie 1943

369

366

C. 2u
Urmeste

OPERAT LA FIȘE

N O T A

In cadrul activităţii tineretului P.N.L. se observă o mare mişcare spre studenţimea liberală.-

Sunt hotărâţi de a activa numai în cadrul studenţimii, unde pot recruta cele mai capabile elemente.-

Dl.MIHAIL FARCAŞANU a făcut următoarea împărţire pe Facultăţii:

Litere	-	MATEI OROVEANU
Drept	-	MIHAI ŢIGOIANU
Ştiinţe	-	PAUL POPESCU - COSTENI
Med.Umană	-	VALENTIN AL. GEORGESCU
Ac.Comercială	-	FLORIN PAPAZU

======

2923/5

20 Octombrie 1943

~~370~~
567 ~~370~~

N O T A

Se aşteaptă sosirea în ţară a Dlui Mircea Grigorescu, consilier ministerial pentru presă. Dsa a fost în Elveţia, unde a avut o întrevedere cu Dl. Gafencu şi se pare că ruptura între cei doi e definitivă.

Dl. Grigorescu a cerut, pentru a continua să sprijine ziarul „Timpul" să i se dea 30% din acţiuni, ceeace fostul ministrul Gafencu a refuzat.

De altă parte se pare că există şi un mare conflict de ordin bănesc. E vorba anume de o sumă de 3 milioane lei, pe care administratorul ziarului „Timpul", Udrea, i-a încredinţat Dlui Grigorescu pentru a o transfera dlui Gafencu la Geneva.

Suma n'a fost însă transferată, Dl. Grigorescu susţinând că i se datorează mai mult decât 3 milioane dela ziar. Intr'un moment dat, Dl. Gafencu dăduse ordin chiar să fie concediat dela ziar, ceeace administratorul n'a executat, sperând în aplanarea conflictului.

De altă parte, se anunţă că Dl. Mircea Grigorescu va lansa, el cu sprijinul material al guvernului, un mare cotidian. O bună parte din redactorii ziarului „Timpul" au şi anunţat că vor trece cu Dl. Mircea Grigorescu.

In administraţia ziarului domneşte multă teamă, deoarece o concurenţă deasemenea natură ar dăuna mult „Timpului" cu atât mai mult cu cât Dl. Grigorescu deţine şi un serviciu oficial.-

----

7923 29 Octombrie 1943 368 371

OPERAT LA FIŞE

D. Iuliu Maniu a redat impresiile sale după discuţiunile avute in ultimul timp cu diferiţi oameni politici din tabăra guvernamentală, intre cari cu D. Ion Petrovici, ministrul Educaţiei, acum câtva timp, la masa dela inginerul St. Mihăescu, unde D. Maniu a acceptat să vină, deşi ştia ca vin şi unii guvernamentali, pe lângă Dsa, Drul Lupu şi alţii.

D. Iuliu Maniu a spus că, cerând ca D. Mareşal Antonescu să retragă armatele româneşti din Rusia, nu a inteles să creeze dificultăţi Conducătorului şi nici ceva imposibil. Dsa este de părere, că D. Mareşal Antonescu ar trebui să ceară, direct lui Hitler, in baza vărsării de sânge de până acum şi a faptului că, in România există o opinie publică, ce-ar trebui consultată asupra politicii de azi, cum făcea şi Fuererul in trecut, să fie de acord cu retragerea trupelor române.

D. Mareşal Antonescu ar trebui să găsească formula pentru un asemenea act, care in fond, să fie doar o demonstraţie pentru aliaţi şi pentru ruşi, că nu ducem o acţiune războinică pe teritoriul străin.

George.

Gr. Politica 2923

369 372 372

29 Octombrie 1943

OPERAT LA FIŞE

Dl Iuliu Maniu a fost informat că Odessa a fost declarată eri zonă de războiu. Dsa avea şi amănuntul că s'a dispus oprirea trimiterii ziarelor din Capitală.

Deasemeni i s'au adus dlui Maniu informaţiuni despre stările de lucruri din Basarabia. S'a arătat că, in acestă provincie nu se mai plătesc impozite si că e o "desfacere generală". In fine, se arăta că este oadevărată goană după eventuale ruble disponibile, iar in Transnistria se oferă 18.000 lei pentru rubla aur.

Y/3

370 373

373

Agentura I-a Gr. Politică

Post fix de observaţie

OPERAT LA FIŞE

N O T A

3o Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,1o vine Liveanu şi pleacă la ora 12,5o.

La ora 8,15 vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 8,45.

La ora 8,5o vine Domocoş cu maşina nr.642 B.şi pleacă la ora 9,3o.

La ora 11,2o vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 11,5o.

La ora 11 vine Aurel Dobrescu şi pleacă la ora 11,4o.

La ora 12,o5 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 12,3o.

La ora 12,4o vine Gatemburg şi pleacă la ora 13,o5.

La ora 12,45 vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 13,45.

La ora 12,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 13,2o vine D-na Dr.Jovin cu maşina nr.1328 B.şi pleacă împreună cu I.M.

La ora 15 I.M.se reîntoarce cacasă cu maşina nr.1328 B.-

La ora 18,1o vine Virgil Solomon.

La ora 18,4o pleacă I.M.cu un taxi iar Virgil Solomon pleacă la ora 2o,1o.

Până la ora 21 când se suspendă postul I.M.nu a fost văzut revenind acasă şi nu a mai fost vizitat de nimeni.-

------------/------------

374

371 324

2923

30.Octombrie 1943

Ora 11.

Nr.51614 Casa Iuliu Maniu este sunat :

OPERAT LA FIŞE

- Vă rog Domnul Preşedinte este acasă ?
- Cine doreşte ?
- Avocatul Teodoru din Galaţi
- Un moment să văd
- Vă rog
- Domnul Preşedinte vă roagă să daţi un telefon mâine dim. la ora 10, dacă nu pleacă din Bucureşti, veţi putea vorbi cu dumnealui
- Vă mulţumesc.

(V. şi dosar Constantin Teodoru)

2923

~~321~~
~~372~~
~~375~~

OPERAT LA FIȘE

31. X. 1943 - Maniu a rugat pe Ligia Georgescu (probabil soția lui Rică) să treacă pe la el înainte de ora 13,30.

373 ~~376~~

~~376~~

2923

OPERAT LA FIŞE

31. X. 1943

pentru a doua zi pe o persoana careia i s'a adresat Domnule Ministru, atrăgându-i atenţia că va veni şi Maniu.

Acea persoană a acceptat.

2923

OPERAT LA FIŞE

31. X. 1943

- D-na Adela Popovici a invitat la dejun pentru a doua zi pe Iuliu Maniu; Maniu a acceptat.

- D-na Adela Popovici a invitat la dejun

Agentura I-a   Post fix de observaţie

375
~~376~~
328

2923

N O T A

1 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,1o vine Liveanu şi pleacă la ora 9,25.

La ora 9,2o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,25, împreună cu Cezar Simionescu care venise la ora 11,1o.

La ora 1o,o5 pleacă I.M.cu tx.nr.11o38 B.şi revine la ora 11,15.

La ora 11,3o vine Polizu Micşuneşti şi pleacă la ora 12,1o.

La ora 12,4o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 13,2o.

La ora 18 vine Liveanu şi pleacă la ora 19,25.

La ora 14,4o I.M.pleacă de acasă şi nu a mai fost văzut revenind acasă până la ora 2o,3o.-

---------------/---------------

376.
~~378~~
329

Agentura I-a

Post fix de observaţie

OPERAT LA FIŞE

N O T A
2 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,15 vine Liveanu.
La ora 9,10 vine Prof.Hudiţă.
La ora 9,45 vine Ilie Lazăr.
La ora 11,50 vine Virgil Solomon.
La ora 10,40 pleacă Prof.Hudiţă împreună cu I.Lazăr.
La ora 13,05 pleacă Virgil Solomon.
La ora 13,10 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.
La ora 13,35 pleacă I.M.împreună cu Liveanu şi Leucuţia cu maşina nr.5184 B.
La ora 15,50 I.M.revine acasă.
In cursul după amiezii nu mai părăseşte domiciliul şi nici nu a mai fost vizitat de nimeni.-

-----------/-------------

377.

PROCES-VERBAL

Astăzi 8.VIII.951 . . . .

am procedat la scoaterea filelor No. 380 . . . .

care au fost scoase din dos. No. 2923 . . . . . . vol. 5 . . . .

şi trecute la dos. No. 24305 . . . . . . vol. ind

Semnătura

E. Stan

378 381

2 Noembrie 1943

2913 381

Ora 20. 5.16.14. Iuliu Maniu este sunat.

- Casa D-lui Maniu ?
- Da cine întreabă?
- Doctor Cosman.
- Seara bună,aici vorbeşte Iuliu Maniu.
- Vă salut D-le Preşedinte.Vă rog D-l Dr.Solomon este acolo?
- Da.
- Mi-l puteţi da la telefon.
- Imediat.
- Allo.
- D-le Doctor Solomon aici Cosman.Sunteţi aşteptat urgent la o masă în Str.Cazărmei 11 Et II.
- Nu pot veni mai devreme de un ceas, trebue să mă duc cu şeful într'un loc,mâncaţi şi eu vin după aceia.
- Bine,Vă salut D-le Doctor.

DNF

iculare

irii:

2923

2.XI.1943 P. 379

Iuliu Maniu a făcut în cursul dimineţii de Marţi 2 Noembrie a.c., în faţa intimilor săi, diferite observaţii cu privire la rezultatele conferinţei dela Moscova şi la urmările ei asupra României.

"Unele din hotărârile conferinţei, aşa cum rezultă din comunicatele transmise prin radio, a spus Maniu, sunt destul de mulţumitoare din punctul de vedere al României.

Trebue să observăm, din capul locului, că nu s'au discutat chestiuni teritoriale; orice chestiune teritorială discutată în momentul de faţă ar fi fost în favorul Rusiei. In al doilea rând, e satisfăcătoare constatarea că orice măsuri privitoare la situaţia ţărilor numite vasale vor fi luate în comun; aceasta înseamnă că dacă vom avea ocupaţiune străină, ea nu va fi exclusiv sovietică, ci ocupaţie anglo-ruso-americană.

In fine, prezenţa guvernului chinez la aceste negocieri are pentru mine o importanţă foarte mare în ce priveşte viitorul. Pentru mine este clar că s'a stabilit o înţelegere anglo-americano-chineză, care este pivotul marei răfueli de mâine împotriva Rusiei, fiindcă o răfuială cu Rusia va veni.

Din punct de vedere naţional românesc, sentimentele pe cari le încercăm în urma acestor hotărâri mă umplu de mâhnire. Situaţia noastră este atât de gravă şi de nenorocită, încât am ajuns să ne bucurăm că vom fi ocupaţi de trupe străine, numai ele să nu fie sovietice. Aceasta este o decădere naţională, pe care trebue s'o deplângem.

O să mă întrebaţi, a continuat Maniu, ce învăţăminte trag de pe urma acestei conferinţe. Aceleaşi, pe cari le-am recomandat şi până acum. Trebue negreşit să ieşim cât mai repede din războiu; trebue să încheiem imediat pace separată.

Noi nu putem duce acest războiu; el depăşeşte puterile noastre. Naţiunile mici nu pot duce războiul modern cu ma-

rile stat industriale. Dacă ruşii intră pe teritoriul nostru, întreg patrimoniul nostru naţional este desfiinţat, posibilităţile noastre economice sunt distruse pe zeci de ani. De aceea, trebue să facem tot ce este posibil ca să evităm ca Rusia să intre pe teritoriul nostru ca inamică; în acest caz, va fi mult mai grav decât se aşteaptă unii.

Stiu ce obiecţii se ridică: ce vor spune şi ce vor face nemţii, dacă noi am cere pace. Aceasta atârnă însă de tactul şi de abilitatea guvernului. Eu ştiu ce aş avea de făcut.

Aflu însă că dl. Mareşal Antonescu vrea să se bată, dacă ruşii s'ar apropia de graniţele noastre. Intreb numai: ţara se va bate? In orice caz, nu e locul ca nimeni să facă pe eroul dac. E nevoie de chibzuinţă, e nevoie de soluţiile omului de stat. Am spus de atâtea ori că situaţia noastră este foarte grea şi că trebue să luăm urgente măsuri de salvare a ţării. Azi, toată lumea e de acord cu mine. Dar soarta ţării stă în mâinile dlui Mareşal Antonescu."

Aceste declaraţii ale lui Maniu au fost făcute cunoscut pe cale orală tuturor partizanilor.

x x

x

Maniu a şi început discuţiuni în vederea unui nou demers, ce urmează a fi făcut, în urma conferinţei dela Moscova.

Maniu doreşte să facă o nouă demonstraţie în vederea unei păci separate. El se întemeiază pe argumentele cuprinse în expunerea de mai sus.

923

3.XI.1943 | 59 | ~~384~~ 381 ~~384~~

P.

Maniu s'a arătat nemulţumit faţă de recenta dispoziţie poliţienească, care obligă pe portarul fiecărui block să noteze toate persoanele cari intră după ora 8 seara.

In acest fel, o serie de întrevederi pe cari Maniu le avea în cursul nopţii, nu vor mai putea avea loc.

01714 382 388 385

D-2. 2 Noembrie 1943

2923

C - Inf

N O T A

In ziua de 1 Noembrie a.c., dl. Iuliu Maniu a primit pe: Liveanu, V. Solomon, Ghiţă Pop, Polizu Micşuneşti, Soreanu, C. Simionescu, N. Penescu, Leucuţia şi Contele de Katenburg.

La ora 10.20, dl. Maniu a mers la Mihai Popovici. După un sfert de oră a plecat la dr. Jovin, unde nu a rămas decât zece minute şi de unde s'a reîntors acasă.

La ora 14 a mers la M. Popovici la masă, unde a mai venit şi ambasadorul turc Suphi Tanrioer, precum şi automobilele cu Nr. 5855 B., proprietatea Soc. "Distribuţia" şi 5109 B., a ministrului plenipotenţiar Jurascu, domiciliat în str. Columbelor Nr. 24.

Dl. Iuliu Maniu s'a reîntors acasă la ora 19.10.

La ora 20.30, a mers în B-dul Lascăr Catargiu Nr. 16, unde a luat cina. La această adresă domiciliază fostul ministru la Praga, Vişoianu, la care probabil că s'a dus.

La ora 22.10, s'a reîntors acasă.

- sigură

OPERAT LA FIŞE

Agentura I-a

Post fix de observaţie

393

~~386~~

~~386~~

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

3 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,15 vine Liveanu şi pleacă la ora 13.

La ora 9,o5 vine Ghilezan şi pleacă la ora 9,45.

La ora 9,5o vine Gruia şi pleacă la ora 12,oo.

La ora 9,5o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,15 împreună cu Cezar Simionescu şi care venise la ora 11,1o.

La ora 11,15 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,45.

La ora 11,2o pleacă I.M.cu un taxi şi revine la ora 12

La ora 12,o5 vine Dr.Jovin cu maşina nr.1328 B.şi pleacă la ora 12,2o.

La ora 13,4o I.M.pleacă cu Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi nu mai este văzut revenind acasă.

Din informaţii am stabilit că a plecat la Buftea la moşia lui Barbu Stirbei.

----------/----------

2923

ROMANIA



PRES. CONS. de MINISTRI SERV. 387
No 179281 28 OCT. 1943
REGISTRATURA GENERALA

384

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
PREFECTURA POLIŢIEI CAPITALEI
SERVICIUL POLIŢIEI DE SIGURANŢĂ

Gr. Palatvan
p. cerc. și răspuns

C. I.

CONFIDENŢIAL

192723 *27 OCT. 1943

OPERAT LA FIŞ

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMATII

Avem onoarea a vă înainta alăturat Cinci note informative, rugându-vă să bine voiţi să ni se comunice dacă se confirmă.-

/PREFECTUL POLITIEI CAPITALEI

Lt. Colonel



Şt. Manolescu

Nu se înita.

ŞEFUL SERVICIULUI

Rădulescu

No. 35072
din 3. XI. 1943

c. 649

veref. și raspun

25 Octombrie 1943

385 388

OPERAT LA FIȘE

N O T A

===========

Dl. IULIU MANIU a acceptatla 22 Octombrie 1943, în mod oficial primirea D-lor M. RAUTU şi C.TITEL PETRESCU ca membriiP.N.T.-

Deţinem informaţia că în scurt timp, întreaga conducere a partidului social democrat din partea Dlui. Maniu, urmând a colabora cu dânsulîm mod directşi de a-l ajuta la sarcina ce o are.-

============

25 Octombrie 1943 389

386 ~~389~~

OPERAT LA FIŞE

N O T A
==========

Dl. MANIU a primit în ziua de 22 Octombrie 1943 pe Dl. Dr. MARGINEANU, avocat, secretarul generalal Asociaţiei Refugiaţilor din Ardelalul de Nord.-

Dl. MARGINEANU a prezentat un memoriu al refugiaţilor din Ardeal, cerând ca Dl. Maniu să studieze doleanţele lor, căci refugiaţii s'au adresat în mod zadar conducerii statului.-

Memoriula fost prezentat personal de Dl. MARGINEANU şi poartă semnătura D-lor. NACU şi MARGINEANU, în calitate de preşedinte şi secretar general al Asociaţiei Refugiaţilor Ardeleni

============

25 Octombrie 1949

387 ~~390~~

C.I. verif

N O T A
==========

OPERAT LA FIŞE

In ultimele 7 zile Dl. IULIU MANIU a primit mai multe scrisori de ameniţare, care i-au fost duse prin poştă de diferiţi comisionari ori strecurate chiar sub uşa apartamentului său.-

Se crede că toate scrisorile de ameniţare sunt întocmite de germani, deoarece au aceiaş temă politică.-

Dl. IULIU MANIU a declarat că va duce o colecţie de asfel de scrisori, care nu demonstrază altceva decât că inamicul are teamă de acţiunea sa.-

==========

391

25 Octombrie 1943

388

C. 2/

N O T A

In cercurile naţional-ţărăniste se desminte rea comentată de toate cercurile din Capitală, din e reese că Dl. VICTOR CADERE, ministrul României Lisabona, ar fi părăsit Portugalia şi a plecat la DRA pentru a lua contact cu comitetul naţional rom- de sub conducerea D-lui IONEL TILEA, din îndemnul cu un mandat din partea partidului naţional-ţ ră- c.-

Dl. CADERE a fost şi este membrul al partidului ional-ţărănesc, cu toate că a îmbrăţişat cariera lomatică, însă nu este de mult timp în legătură cu ducerea partidului şi astfel nici nu putea să pri- că însărcinări pentru a duce tratative la Londra.-

Plecare lui la Londra este socotită ca un act sonal unde partidul naţional-ţărănesc nu are nici amestic.-(Acest luvru la declarat şi Dl. Maniu în a D-lui Romulus Pop, când svonurile au ajuns la chea dânsului).-

==========

25 Octombrie 1943 392

389 392

N O T A

Dl. IULIU MANIU consideră plecare Dlor. C.C. GIURESCU şi S. MEHEDINTI la Ankara, ca un act de totală laşitate în faţa realităţilor timpurilor de azi şi mâine.-

Dl. MANIU desminte în mod categoric că Dl. GIURESCU şi MEHEDINTI au plecat la Ankara cu misiune politică din partea opoziţiei democrate.-

D-sa declară că au plecat din partea Domnului MIHAIL ANTONESCU, care în ceasul XII-lea nu se găseşte decât în salvarea sa.-

=========

2963

01723

3 Noemvrie 1943

D-2

N O T A

In ziua de 2 Noemvrie a.c., dl. Iuliu Maniu a fost vizitat de d-nii: Liveanu, Ilie Lazăr, Hudiţă, V. Solomon, C. Simionescu, Leucuţia, Ghiţă Popp şi General Negrei.

La ora 13.40, dl. Maniu a mers la masă la Barbu Stirbei, unde se găsea şi Mihai Popovici cu d-na.

La ora 15.45, s'a reîntors acasă.

După amiază, nu a mai primit nici o personalitate importantă şi nici nu a mai ieşit. Masa de seara a servit-o acasă.

- sigură

—

2923
394
391

2.XI.1943

5.16.14. Iuliu Maniu chemat de dl.Potârcă.

Ora 12.20

P. - Dl.Preşedinte Maniu ?

M. - Da,acolo cine este?

P. - Aci este Potârcă,când mă puteţi primi?

M. - Pe Joi după masă,mâine nu sunt în Bucureşti.

P. - La ce oră ?

M. - Pe la orele 17.

P. - Mai de vreme nu se poate ?

M. - Nu pot mai de vreme că am alte treburi, pe la ora 18.30 vă convine ?

P. - Da.

M. - Vă rog să nu vă supăraţi,la revedere.

---

392 ~~395~~

Agentura I-a

Post fix de observaţie

De urmărit persoanele și stabilit care este adevărul. Raport.

OPERAT LA FIŞE

A.

N O T A

4 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,2o vine Liveanu şi pleacă la ora 13,oo.

La ora 8,55 vine Gruia şi pleacă la ora 9,3o.

La ora 9,35 vine G-ral Negrei şi pleacă la ora lo.

La ora 11,2o vine Polizu Micşuneşti şi pleacă la ora 12,oo.

La ora 13,15 vine Leucuţia cu maşina şi pleacă la ora 14,oo.

La ora 15 pleacă I.M.cu un taxi şi se reîntoarce la ora 18,lo.

La ora 17 vine Liveanu şi pleacă la ora 18,2o cu Serdici cu maşina nr.893 B.care venise la ora 17,45.

La ora 18,o5 vine Ilie Lazăr şi Virgil Solomon şi tot împreună pleacă la ora 19,2o.

La ora 18,lo vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 18,3o.

La ora 18,35 vine Gr.Popescu şi pleacă la ora 19.

La ora 19 vine Domocoş şi pleacă la ora 19,2o.

La ora 18,o5 vine D-na Romanos şi pleacă la ora 19,lo.

Până la ora 21 I.M.nu mai părăseşte domiciliul şi nu mai este văzut venind nimeni la el.-

Agentura 1.
Care este nota A
nu B ?!
Amândouă din aceeaşi zi.
Rezultat -

01727 393 396

D-2. 4 Noemvrie 1943

C 2923

OPERAT LA FIȘE

N O T A

In ziua de 3 Noemvrie a.c., dl. Iuliu Maniu a primit pe d-nii: Liveanu, Ghilezan, Gruia, Virgil Solomon, Ghiță Pop, dr. Jovin și Leucuția.

La ora 11.20, dl. Maniu a mers la dl. dr. Nicolae Lupu, de unde a plecat la 12.10. A trecut pe la Cofetăria "Nestor", de unde a cumpărat o cutie de bomboane, reîntorcându-se apoi acasă.

La ora 13.30, a plecat însoțit de o doamnă, probabil D-na Știrbey, cu automobilul Nr. 5733, la Buftea. Din B-dul Lascăr Catargiu Nr. 16, s'a mai urcat un domn, probabil Dl. Vișoianu, fost ministru al României la Praga.

\- sigură

394 ~~297~~ 397

Agentura I-a

Post fix de observaţie

N O T A
5 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,2o vine Liveanu şi pleacă la ora 11.

La ora 9,25 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,3o împreună cu Cezar Simionescu care venise la ora 11,1o.

La ora 1o,15 pleacă I.M.cu taxi nr.1o1o8 B.şi revine la ora 13,oo.

După 1o minute vine maşina nr.7o8 B.,proprietatea lui B. Stirbei ca să-l ia pe I.M.şi pleacă.

La ora 13,15 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 13,55 cu I.M.

La ora 16,o5 I.M.revine acasă tot cu maşina lui Leucuţia.

La ora 17,25 vine Gruia şi pleacă la ora 18,3o.

La ora 18,1o vine Penescu şi pleacă la ora 19,o5.

La ora 19,15 vine Virgil Solomon împreună cu Ilie Lazăr şi tot împreună pleacă la ora 2o,15.

După această oră I.M.nu mai părăseşte domiciliul şi nu mai este vizitat de nimeni.-

---------------/---------------

395 ~~398~~

Gr. Politica

01730 398

D-2. 5 Noemvrie 1943

C.O. 2923

OPERAT LA FIŞE

N O T A

In ziua de 3 Noemvrie a.c.,a avut loc la Buftea un dejun,la care a participat dl. Iuliu Maniu,care venise cu automobilul d-lui Barbu Stirbey însoţit de d-na Stirbey.

La dejun a mai luat parte şi Dl.Vişoianu,fost ministru plenipotenţiar la Varşovia.

\- sigură

2923

Gr. Politică -

396 399

OPERAT LA FIŞĂ

5 Noembrie 1943

Dl Iuliu Maniu a luat masa marţi cu dnii Aurel Cosma, consilier ministerial si av. Leucuţia.

Intimilor săi, dl Maniu a declarat că această masă nu se datorează intenţiei sale ci dorinţei dlui Leucuţia.

Y/27

Gr. Politică

2923

397 ~~400~~ 400

OPERAT LA FIŞĂ

5 Noembrie 1943

8

Cu privire la memoriul pe care l-ar prepara dl Maniu au răsbătut azi primele indiscreţii.

Ar fi vorba de o examinare a situatiei militare si diplomatice internaţionale in baza comunicatului dela Moscova si a unor informaţii culese personal pe cale diplomatică. In cadrul acestui expozeu general si al unui pronostic pe care si-l permite dl Maniu asupra conjuncturii internationale in viitoarele sase luni de zile, domnia sa caută să incadreze situaţia ţării şi rolul pe care ar urma să-l joace din punct de vedere militar si diplomatic in viitorul apropiat.

Acest memoriu odată terminat, va fi ţinut "in rezervă", urmând a fi predat imediat ce dl Maniu va socoti necesar.

Y/33

398

~~401~~ 401

Ex Politică

Se va parcurge nu exemplar.-

4 Noembrie 1943

cu certitudine deznodământul

Dl Maniu lucrează acum la redactarea unui nou memoriu către Conducătorul Statului.

Notele acestui memoriu au fost discutate cu dl Dinu Brătianu si s'a căzut de acord asupra formei definitive. Odată redactat, memoriul va fi supus celor două conduceri pentru a se pronunta. Se va astepta însă momentul cel mai favorabil, pentru a nu se produce de pe acum indiscreţii. Dar chiar aceasta maniera de a supune memoriul conducerilor respective , este inuzitaă, ceace arată importanţa care se dă acestui memoriu. Până acum, intr'adevăr, conducerile respective acordau mâna libera celor doi sefi, careredactau memoriul, supunandu'l partidelor abia după memoriul a fost inmânat destinatarului. De asta data se va proceda invers.

Memoriul aprobat de birourilerespective, va fi inmânat in momentul socotit ca cel mai oportun din punct de vedere militar si diplomatic. Cu alte cuvinte, conducerile democrate sunt dispuse a astepta desfăşurarea unor evenimente pe care contează cucertitudine.

Y/27

402

9 Noembrie 1943

Pentru I/33

Nr. 3399-P

La Nota Dvs.din 5 Noembrie 1943,relativ la memoriul pe care intenţionează Maniu să-l înainteze guvernului, vă rugăm a controla informaţia,întrucât în ultimul timp Maniu ar fi refuzat de a mai face vreun memoriu.

399-

NALMENTE:

Gura

Bărbia

Urechile

Semne particulare

motivul internării:

409
~~404~~

N O T A

6 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I. M. Str. Sfinţilor Nr. 1o

La ora 8,25 vine Liveanu şi pleacă la ora 12,2o.

La ora 8,5o vine Domocos cu auto 642 B. şi pleacă la ora 9,15 impreună cu I. M. şi revine apoi la ora 12,15.

La ora 9,4o vine avocatul Răutu cu maşina nr.964 B,il caută pe I.M. şi pleacă după 1o minute.

In lipsa lui I.M. de acasă ,au venit 7-8 şefi de organizaţie din regiunea Craiova .

La ora 11,45 vine Virgil Solomon.

La ora 12 vine Cezar Simionescu.

La ora 13,2o pleacă şefii de organizaţie.

La ora 13,3o pleacă Virgil Solomon impreună cu Cezar Simionescu.

La ora 13,5o pleacă I. M. cu Leucuţia cu auto 5184 B.

La ora 16,1o I.M. revine acasă cu aceeaşi maşină impreună cu Leucuţia .

La ora 16,45 vine Liveanu şi pleacă la ora 19,15.

La ora 18,4o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 19,25.

La ora 2o,o5,I.M. pleacă cu Leucuţia cu auto 5184B. iar acasă nu mai este vizitat de nimeni.

_____________/_________

403

403

Răspuns la Nota Nr.3399-P.

TRAS LA FIŞĂ

D-l Iuliu Maniu în şedinţa Comitetului executiv ce s'a întrunit azi 11.XI.la ora 11. la locuinţa lui Ilie Lazăr, a citit un memoriu semnat de D-sa şi Dinu Brătianu şi a însărcinat pe Ion Mihalache de a-l prezenta Conducătorului Statului.

Conţinutul memoriului în nota din 11 Noembrie a.c. al Liniei 4.

Linia 4.

404

01740 ~~405~~ ~~405~~ 401

D-2. Gu- Politică - 6 Noemvrie 1943

C.O. 82923

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

In ziua de 4 Noemvrie a.c.,dl.Iuliu Maniu a primit pe d-nii: Liveanu,Gruia,general Negrei,Polizu Micşuneşti,Leucuţia,Ilie Lazăr,Virgil Solomon,Ghiţă Popp,Serdici şi Grigore Popescu.

La ora 15 a plecat la d-na Georgescu,din str.Grigore Mora şi apoi la dl.Mihai Popovici de unde s'a reîntors acasă la ora 17.55.

Dejunul şi cina le-a luat acasă.

- sigură

2923

402

~~406~~

~~406~~

Gr. Politica

6 Noembrie 1943

Dl Iuliu Maniu se interesează de tendinţele şi curentele de stânga care s'ar accentua în mase.

In această preocupare de informare, dsa a fost informat că la Sibiu au fost arestaţi trei asistenţi universitari, sub acuzaţia de comunism.

Deasemeni, i s'a arătat că, la Dârste a fost un neîndoelnic act de sabotaj. Daraierea garniturii cu cisterne pline de acid sulfuric, cu victimele inregistrate, s'ar datora unor elemente anarhiste.

Y/3

403
407
407

Gr. Politica 2923

6 Noembrie 1943

9

Dl Iuliu Maniu a declarat prietenilor săi că doreste să plece, pentru moment din Bucuresti.

In ceace priveste memoriul pe care-l pregăteste, dsa a refuzat a face vre-o declaratie.

Y/3

404 ~~408~~

408

2923

Gr. Politica

6 Noembrie 1943

Dl Iuliu Maniu acorda o atenţie deosebită informaţiei ce i s'a adus că s'a dispus evacuarea Tiraspolului.

Dsa mai comenta o serie de informaţii obţinute -direct sau indirect- dela ofiţeri superiori de stat major, veniţi zilele acestea în Capitală.

?! Se citau relatările dlui colonel Dămăceanu despre bombardarea gării Nikolaev de către aviaţia sovietică.

Y/3

405
~~409~~
101 ~~409~~
18 XI 42

2923 8/

N O T A

Domnul MANIU şi-ar fi manifestat recent dorinţa de a strânge cât mai mult cadrele fidele ale naţional - ţărăniştilor.-

D-sa urmează să aibă unele întrevederi şi schimburi de vederi politice cu unii dintre fruntaşii naţional - ţărănişti, la unele "mese politice".-

----

2001 Helsinki 356-105-20-12.50 = 410 4877 406

2923

Digepress = Buc.

Ziarul „Socialdemokraten" din 20 Nov. publică corespondenţă din Zürich despre [illegible] audienţa Maniu la Rege şi presupune că efectul ei, fi va schimbarea actualului guvern cu altul democrat. Stop Corespondenţa revine asupra atmosferei de panică din România şi afirmă că 35.000 persoane cereau vize pentru Elveţia şi 30.000 pentru Turcia. Stop Ziarul „Helsingosanomat" în articol de fond, concluide că declaraţiile lui Hull confirmă principiile din Atlantic dar că totuşi nu trebuie să fim prea optimişti. Stop În ceeace priveşte Finlanda, ziarul crede că raporturile ei cu America sunt bune şi că America nu consideră Finlanda ca o ţară vasală Axei = Mihăilescu = 229 +

(fr.)

Cenzurat [illegible]

OPERAT LA FIŞĂ

407 411

Agentura I-a

Post fix de observaţie

Gr. Politic

N O T A

7 Octomvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 9,15 vine la domiciliul lui I.M.Liveanu şi pleacă la ora 11,1o.

La ora 1o,o5 vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 11,1o.

La ora 22,2o soseşte în Gara de Est,cu trenul dela Constanţa,I.M.însoţit de C.Coposu.In gară era aşteptat de d-na şi d-l Ghilezan cu maşina nr.3oo2 B.şi îl conduce acasă.

----------/---------

408 412 410

N O T A

7 Noemmrie 1943

Supravegherea lui I. M. Str. Sfinţilor Nr.lo

La ora lo vine Leucuţia cu auto 5184 B.

La ora lo,o5 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 11,15.

La ora 10,25 pleacă I. M. cu Leucuţia cu maşina şi revine la ora 15,3o.

La ora 11,2o vine Liveanu.

La ora 11,25 vine Romulus Georoceanu.

La ora 11,45 pleacă Liveanu împreună cu Georoceanu.

In cursul după amiezei I.M. n'a mai părăsit domiciliul şi n'a mai fost vizitat de nimeni.

______________/______________

Agentura I-a

Post fix de obse

409 413

N O T A

8 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,45 vine Liveanu şi pleacă la ora 11,10.

La ora 9,10 vine Virgil Solomon şi pleacă împreună cu Ghiţă Popp care venise cu câteva minute mai târziu, la ora 12.

La ora 10,30 vine Prof. Hudiţă şi pleacă la ora 11,50.

La ora 11 vine Ilie Lazăr.

La ora 11,05 vine C.Ciudin.

La ora 12,10 pleacă Ilie Lazăr împreună cu C.Ciudin.

La ora 11,40 vine Ghilezan şi pleacă la ora 12,25.

La ora 12,30 vine Gatenberg şi pleacă la ora 13,10.

La ora 12,50 vine Leucuţia cu maşina nr.1584 B.

La ora 13,05 pleacă I.M.împreună cu Leucuţia cu maşina 5184 B

I.M.intră la ora 13,15 la Palatul Regal unde iese după 2 minute şi tot cu maşina merge la Mihail Popovici. La Mihail Popovici vine maşina nr.765 B.cu Dr.Popovici, apoi maşina nr.1498 B.proprietatea lui I.Lugoşanu - cu el şi trei doamne.

Pe jos vine Av.I.Boteni cu soţia cumnat cu Mihail Popovici.

Maşina nr.215 C.D., cu ministrul Turciei la Bucureşti.

La ora 16,40 I.M.pleacă de aci cu Leucuţia care a venit ca să-l ia de aci.

La ora 18,40 I.M.pleacă de acasă cu Leucuţia cu maşina şi merge la Barbu Stirbei unde şade până la ora 20,30 când pleacă şi merge acasă.-

-------------/-----------

410 411

Agentura I-a

Post fix de observaţie

N O T A

9 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,o5 vine Liveanu şi pleacă la ora 12.

La ora 8,25 vine Virgil Solomon.

La ora lo,lo vine Cezar Simionescu.

La ora lo,25 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 12,45 împreună cu Virgil Solomon şi Cezar Simionescu.

La ora lo,15 vine Ing.Serdici cu maşina nr.893 B,şi pleacă la ora lo,45.

La ora lo,35 vine I.Mihalache cu maşina nr.4412 B.şi pleacă la ora 12,oo.

La ora 11,o5 vine Ziaristul Gruia şi pleacă la ora 12.

La ora 12,35 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 13,lo tot cu maşina.

La ora 17,5o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 19,2o.

La ora 18 vine Liveanu şi pleacă la ora 18,4o.

I.M.nu a părăsit domiciliul în tot cursul zilei.-

-----------/----------

2923

411

9/XI/1943

Ora 17,10 Nr. 5.16.14, Iuliu Maniu este suna'

- Allo ! aici Av. Beloiu.

- Aici vorbeşte Maniu, bună ziua colega.

- Aşi dori să ştiu când mă puteţi primi ?

- Apoi azi şi mâine nu e posibil.

- Nu am nimic să vă vorbesc nou, vă aduceţi aminte de conversaţia veche ? aşi trece să vă aduc........!

- A ! da, atunci mă rog aţi putea trece acuma ?

- Da viu acuma.

01763

D-2 - 9 Noemvrie 1943 -

N O T A

- In ziua de 6 Noemvrie a.c., dl. Iuliu Maniu a fost vizitat de d-nii: Liveanu, C. Simionescu, Răutu, V. Solomon, Ghiță Pop, Hudiță și contele de Catenburg.

La ora 9.15, dl. Iuliu Maniu, condus de Domocoș, a mers la dr. Leucuția, de unde a plecat după o oră, însoțit și de acesta din urmă, conducându-l până la spitalul "Cantacuzino"

Apoi, dl. Iuliu Maniu a mers la dr. A. D. Popovici, unde a venit și Mihai Popovici.

La ora 12.10, dl. Iuliu Maniu s'a înapoiat acasă pe jos, iar la ora 14, a mers la masă la Mihai Popovici, după ce a luat cu el și pe d-na Madgearu.

La ora 16.50, s'a reîntors acasă.

La ora 20, a mers la Athenée Palace, iar de aci la Leucuția și apoi la Ion Mihalache, dela care a revenit la Athenée Palace, unde a luat cina și de unde a plecat acasă, la ora 23.10.

- In ziua de 7 Noemvrie a.c., dl. Iuliu Maniu a fost vizitat de d-nii: Liveanu, V. Solomon, Georoceanu și Leucuția.

La ora 10.30, dl. Iuliu Maniu a plecat la dl. Ion Mihalache, unde a venit și Mihail Popovici.

./.

413 417
417

La ora 11.50,dl.Maniu împreună cu Mihai Popovici şi Ion Mihalache au mers la dr.Lupu.

Dela dr.Lupu,dl.Iuliu Maniu a mers la masă la dr. D.A.Popovici,de unde a revenit acasă la ora 15.40 şi n'a mai eşit.

- In ziua de 8 Noemvrie a.c.,dl.Iuliu Maniu a primit pe d-nii: Liveanu,Hudiţă,V.Solomon,Ghiţă Pop,Ilie Lazăr,Ciudin,Ghilezan,C.Simionescu,Emil Socor,conte de Gatenburg,Soreanu şi Leucuţia.

La ora 13.10,dl.Iuliu Maniu a mers la Palatul Regal, unde a semnat în registru; apoi a mers la masă la M. Popovici.

S'a reîntors acasă la ora 15.40.

A ieşit iarăşi la ora 18.30,mergând la Barbu Stirbey,de unde s'a înapoiat acasă la ora 19.20.

- sigure

—

Nr 67.592/1029
9.XI.943

Sec. „G" pt. D-l Maior Sandu.
Spre știință.
[signature]

29VB

9 Noembrie 1943

414 418
418

N O T A

9.XI.943
T. d. Pl. S.

Maniu a comunicat amicilor săi că are, deocamdată necontrolate, informațiuni după cari la conferința dela Moscova cele trei puteri participante ar fi hotărât libertatea de navigație prin Dardanele.

După părerea lui Maniu, aceasta înseamnă că - indiferent de atitudinea ce ar adopta Turcia - cele trei puteri vor lua măsuri ca vasele lor de războiu să treacă prin Dardanele.

Maniu prevede o imediată reacțiune germană în Turcia europeană.

Pe de altă parte, René de Weck - ministrul elvețian - a comunicat că după informațiunile sale întrevederea Eden - Menemencioglu va fi decisivă în ce privește pozițiunea Turciei în războiu.

Informația lui de Weck este că Turcia nu va rămâne inactivă față de desfășurarea evenimentelor.

Gr. Politic

2923

415 419

9 Noembrie 1943

Memoriul dlui Maniu a fost terminat. Actualmente se găseşte la dl Dinu Brătianu, pentru revederea textului şi eventualele adaosuri sau corecturi. In linii generale însă domneste perfectă înţelegere intrecele două partide cu privire la conţinutul, tonul si concluziile memoriului.

In privinţa evenimentului politic pe care-l aşteptau ambele partide inaintede a preda acest memoriu, se poate spune acum cu precizie că este precizarea atitudinei Turciei. Intrucat ambele partide au impresia că o nouă atitudine din partea Turciei va modifica intreaga situaţie actuală a Balcanilor, memoriul va fi predat Conducerii Statului pentru a expune punctul de vedere democrat faţă de noul echilibru sudestic.

Se crede că schimbarea atitudinii Turciei se va produce in câteva zile si atunci dl Ion Mihalache sau drul Lupu vor primi delegatia de a lua contact cu Conducătorul Statului.

Y/33

416. 420

Agentura I-a

Post fix de observaţie

OPERAT LA FIŞE

N O T A

lo Noemvrie 1943

Supravegherea lui I. M.

La ora 8,o5 vine Liveanu şi pleacă la ora 11,15.

La ora lo,lo vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,3o.

La ora lo,25 vine Prof.Hudiţă şi pleacă la ora lo,4o.

La ora 11 vine P.Halipa şi pleacă la ora 11,45.

La ora 11,o5 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,lo.

La ora 11,15 vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 12,3o.

La ora 11,15 vine Liviu Iuga,fost deputat de Timişoara,şi pleacă la ora 12,lo.

430

La ora 11,2o vine Vladimir Cristă şi pleacă la ora 11,45.

La ora lo,3o vine Mihail Ralea şi pleacă la ora 12,lo.

La ora 12,55 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă cu I.M.la ora 14.

La ora 13,2o vine Domocoş cu maşina nr.642 B.şi pleacă la ora 13,55.

La ora 17,15 vine I.M.cu Domocoş cu maşina nr.642 B.

La ora 17,25 pleacă I.M.cu Domocoş cu maşina şi revine la ora 18,5o.

La ora 17,55 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 18,5o

După această oră I.M.nu mai părăseşte domiciliul şi nici nu mai este vizitat de nimeni.-

--------/--------

MARELE STAT MAJOR
Secţia II-a
Biroul 1 Informaţii

SECRET B.C.450

2923

PR. CONS. DE MINISTRI SERV. S.I.
179513 -3 NOE 1943
REGISTRATURA GENERALĂ

~~417~~ ~~421~~ 424

OPERAT LA FIŞE

Nr. 453.750 din 2 ~~Octombrie~~ Noembrie 1943

C.I. Gr. Politică.

MARELE STAT MAJOR
Sectia II-a
Către

ŞERVICIUL SPECIAL DE INFORMATII

Am onoare a remite anexata Notă Informativă, rugându-vă să binevoiţi a dispune verificarea şi a ne comunica rezultatul.

/SEFUL SECTIEI II-a
Lt.Colonel
Gr.Zadik

/Seful Biroului 1 Informaţii
Maior
N.Popescu

35463
10. XI. 1943

2993/5

MARELE STAT MAJOR
Sec.II-a
Biroul I Informaţii

~~422~~
418 ~~422~~

NOTA INFORMATIVA

In cercurile politice din Capitală se afirmă că Dl.Iuliu Maniu ar fi primit recent o scrisoare din partea Dlui Eduard Beneş fostul Preşedinte al Cehoslovaciei şi prieten personal cu Seful Partidului Naţional Tărănesc din România.

In această scrisoare,premierul Cehoslovaciei informează pe Dl.Maniu,că aliaţii au plănuit _ în cadrul viitoarei organizări a Europe ce va fi discutată la conferinţa dela Moscova _ să se creeze o confederaţie balcanică şi o confederaţie a Europei Centrale.

In confederaţia balcanică ar intra Jugoslavia,România,Bulgaria şi Grecia,sub conducerea politică a Jugoslaviei.

Din confederaţia Europei Centrale va face parte Austria,Ungaria şi Cehoslovacia,sub conducerea acesteia din urmă.

Dl.Beneş asigură pe Dl.Iuliu Maniu că depune toate stăruinţele pentru a trece România din confederaţia balcanică în aceea a Europei Centrale,dată fiind prietenia verificată a României faţă de cehi în momentele grele,cum şi sentimentele personale de prietenie ale D-sale pentru Români şi democraţia română.

Se mai afirmă că această scrisoare ar fi fost transmisă Dlui Iuliu Maniu,prin intermediul Legaţiei Turce,din Capitală,ambasadorul turc,Dl.Suphy Tanrioer, aflându-se de mai mult timp la Ankara.

Dealtfel,înainte de plecarea în Turcia,acesta a avut o serie de întrevederi atât cu Dl Iuliu Maniu _ cu care s'a întâlnit la Dl.Inginer Cornel Dimitriu,în vila acestuia dela Snagov - cât şi cu Dnii Dinu şi Gheorghe Brătianu.

Un alt om de legătură al Dlui Iuliu Maniu cu cercurile engleze din Turcia,ar fi Prinţul Barbu Stirbey, care în prezent se află la Braşov,prin ginerele său, un anume Buckshall,englez care a fost reprezentantul uzinelor „Vickers” în România şi care actualmente a sosit dela Londra la Ankara, [redacted]

Acest Buckshall are strânse relaţii cu cercurile politice britanice conducătoare din Londra şi cunoaşte în acelaş timp şi viaţa politică din România,ca unul care a trăit mai mulţi ani aici.

01788

D-2. 10 Noemvrie 1943

N O T A

In ziua de 9 Noemvrie a.c., d. Iuliu Maniu a primit pe d-nii: Liveanu, V. Solomon, C. Simionescu, V. Serdici, I. Mihalache, Ilie Lazăr, Contele de Catenburg, Gruia şi Leucuţia.

D-sa a luat masa şi cina acasă, astfel că nu a părăsit locuinţa în tot cursul zilei.

- sigură

Agentura I-a

Post fix de observaţie

420
429
424

N O T A

11 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,15 vine Liveanu şi pleacă la ora 13,45.

La ora 9,2o vine Serdici şi pleacă la ora 12,55.

La ora 9,25 vine G-ral Barbu Vasile şi pleacă la ora 11,5o.

La ora 9,35 vine G-ral Negri şi pleacă la ora 12,4o.

La ora 9,55 vine Virgil Solomon.

La ora 11,15 vine Petrişca şi pleacă la ora 11,45.

La ora 13,2o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 13,45 pleacă I.M.împreună cu Virgil Solomon şi Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 16,25 I.M.se reîntoarce acasă cu maşina lui Leucuţia.

La ora 17,45 vine Gatemberg şi pleacă la ora 18,2o.

La ora 18,45 vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 19,25.

I.M.nu mai părăseşte domiciliul şi nici nu mai este vizitat de nimeni până la suspendarea postului.-

-------------/-------------

N.B.Tot în cursul după amiezii am stabilit că I.M.a fost vizitat şi de Mihail Ghelmegeanu,fost ministru.-

--------/-----

Grupa:

UALĂ

tul

ziua

copii

, jud.

Nr.

ului Evidenţei.

2923

421 ~~425~~ ~~425~~

11 Noembrie 1943

OPERAT LA FIŞE

Casa Badea.

Nr.2.93.57 este sunat.

Ora 11,45

- Vă salut Dle.Mihalache la telefon Col.Muşătescu.

- Bună ziua Dle.Colonel.

- După masă pe la ora cinci pot să trec să vă văd?

- Dle.Colonel eu mâine plec din Bucureşti, aşa că astăzi toată ziua este dată, vă rog să lăsaţi pe săptămâna viitoare când viu din nou la Bucureşti.

- Bine Dle.Mihalache, vă mai dau eu un telefon.

(V. dos Col. Muşătescu)

Gr. Politica

2923

422

~~426~~

11 Noembrie 1943

Eri, dl Iuliu Maniu a luat dejunul cu dl Suphi Tanrioer.

Astăzi, dl Maniu relata că ambasadorul turc a primit ştiri noui despre pretenţia sovietică asupra a 11 vilayete orientale, menite să alcătuiască o republică armenească.

Reţinută şi sub aspectul unei presiuni pe care Rusia ar face-o pentru a determina beligeranţa Turciei, se arăta că Anglia este de partea Turciei, insă cere insistent intrarea Turciei in răz oiu alături de aliaţi.

Y/3

Agentura I-a

Post fix de observaţie

423

~~424~~

OPERAT LA FIŞE

432

N O T A

12 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,1o vine Liveanu şi pleacă la ora 13,5o.

La ora 1o,25 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 13,15.

La ora 1o,3o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,55.

La ora 11,5o vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 12,15.

La ora 12 vine D-r Jovin cu maşina nr.1528 B.şi pleacă la ora 12,25.

La ora 12,25 vine o delegaţie dela Ploeşti în frunte cu Popescu Filuţă,fostul primar al Oraşului Ploeşti şi cu maşina nr.2o4 Pl.,pe care era scris "Ing.Mihail Călăraşu.

La ora 17 vine Ilie Lazăr împreună cu Ionel Popp.

Ilie Lazăr pleacă la ora 17,15 iar Ionel Popp pleacă la ora 18,1o.

La ora 18 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 19,25.

La ora 18,4o vine Gatemburg şi pleacă la ora 19,25.

La ora 19,3o I.M.pleacă de acasă cu taxi nr.1225o B.

Din informaţii am stabilit că a fost la Barbu Stirbei.

Până la ora 21,3o când s'a suspendat postul nu a fost văzut revenind acasă.-

-----------/-----------

424

Agentura I-a

N O T A

13 Noemvrie 1943

Notele de supraveghere se predau întotdeauna a doua zi după ce s'a făcut supravegherea.

Agentul care scrie notele, a pus din greşeală pe una din ele data zilei în care a scris-o (4.XI), în loc să pună data zilei anterioare (3.XI) adică a zilei în care a efectuat supravegherea.

-----------/-----------

ziua

Nr.

425

Agentura I-a

Post fix de observaţie 429

429

N O T A

13 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,15 vine Liveanu şi pleacă la ora 11,45.

La ora 8,45 vine Ionel Popp şi pleacă la ora 9,15, revine la ora 17,5o şi pleacă la ora 2o,o5.

La ora lo,15 vine Virgil Solomon, pleacă la ora lo,5o, revine la ora 11,15, pleacă la ora 11,5o, revine la ora 17,4o şi pleacă la ora 2o,15.

La ora lo,4o vine Aurel Dobrescu şi pleacă la ora 11,25

La ora 11 vine Gh.Popp, pleacă la ora 11,45, revine la ora 17,lo şi pleacă la ora 17,5o.

La ora 11,4o vine M.Popovici şi pleacă la ora 12,15.

La ora 11,o5 vine Soreanu şi pleacă la ora 11,5o împreună cu Virgil Solomon.

La ora 13,2o vine Coposu şi pleacă la ora 13,45.

La ora 18 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 2o,o5 împreună cu I.Popp.

In tot cursul zilei până la ora 21, I.M. nu a fost văzut părăsind domiciliul.-

------------/------------

01811 426 430

D-2. 13 Noemvrie 1943

2923

OPERAT LA FIŞE

1457

N O T A

In ziua de 10 Noemvrie a.c., dl. Iuliu Maniu a primit pe d-nii: Liveanu, Mudiţă, V. Solomon, Pantelimon Halipa, Vladimir Cristi, Ghiţă Popp, Liviu Juga, Cezar Simionescu, Mihail Ralea, Colonel Sfetescu, Leucuţia, Jean Valjean, Georoceanu, Contele de Catenburg şi Ghilezan.

La ora 13.50, Dl. Maniu a mers la Ion Lugojeanu, unde a luat masa. Aci se mai găsea şi dl. Ion Mihalache, precum şi un domn, care a venit şi a plecat cu automobilul Nr. 914 B.

Dl. Iuliu Maniu s'a reîntors acasă la ora 17.15, iar la 17.30 a plecat la d-na Madgearu de unde s'a înapoiat la ora 18.30.

Cina a luat-o acasă, ne mai ieşind în oraş.

- sigură

01312 ~~431~~ 427

2925

D-2. 13 Noemvrie 1943

OPERAT LA FIȘE

N O T A

In ziua de 11 Noemvrie a.c., Dl. Iuliu Maniu a primit pe d-nii: Liveanu, V. Serdici, G-ral Vasile Barbu, G-ral Negrei, Contele de Catenburg, V. Solomon, Petrușca, Leucuția, Ghiță Pop, Ghelmegeanu și Ilie Lazăr.

La ora 13.45, Dl. Maniu a plecat cu Leucuția și V. Solomon, trecând pe la Capșa, de unde au cumpărat bomboane, iar apoi au mers la masă la Ilie Lazăr.

Aci au mai venit d-nii: Mihalache, Dr. C. Lupu, dr. N. Lupu, Aurel Dobrescu și Hudiță.

Masa s'a terminat la ora 16.40, când dl. Maniu s'a reîntors acasă.

Până la ora 21.30, n'a mai părăsit locuința.

- sigură

01819 428 ~~432~~

D-2. 2923 13 Noemvrie 1943

N O T A

In ziua de 12 Noemvrie a.c., dl. Iuliu Maniu a primit pe d-nii: Liveanu, Ghiță Pop, V. Solomon, Ilie Lazăr, Dr. Jovin, Ionel Pop, ing. Mihăiescu, Contele de Catenburg, precum și o delegație dela Ploești în frunte cu dl. Popescu Filuță, fostul primar al Municipiului Ploești.

Masa a luat-o acasă.

La ora 19.25, Dl. Maniu a mers la Barbu Stirbey, la ceai, reîntorcându-se acasă la ora 20.40 și nu a mai ieșit.

- sigură

429 ~~433~~ 433

01829

2923

D-2. 15 Noemvrie 1943

N O T A

In ziua de 13 Noemvrie a.c., Dl. Iuliu Maniu a primit pe d-nii: Liveanu, Ionel Popp, V. Solomon, Aurel Dobrescu, Ghiţă Popp, Mihai Popovici, Soreanu, Leucuţia şi Coposu.

Dejunul şi cina le-a luat acasă.

- sigură

Gr. Politica

430

~~434~~ ~~434~~

13 Noembrie 1943

Nu corespunde realităţii

2923

Dl Iuliu Maniu a primit zilele acestea informaţii referitoare la starea de spirit a trupelor de pe front.

Astfel, i s'a comunicat că, in Crimeia, trupele române au pus stăpânire pe aerodromuri şi s'au luat măsuri ca, în ultimul moment, să se facă evacuări de români cu avioanele, deşi încercările germane au fost de a impiedeca aceste măsuri de precauţie.

voiu verifica prin M.St.M.

I s'au arătat apoi câteva scrisori venite dela ofiţeri, cari dec ară că sunt hotărîţi să se predea.

Am reţinut numele locotenentului Panait Teodorescu, care scria că s'a decis "să prefere capitularea".

Y/3

Agentura I-a

Post fix de observaţie

431 436 435

N O T A

14 Noemvrie 1943

Supravegherea I.M.din Str.Sfinţilor nr.lo.

La ora 9,45 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora lo,2o.

La ora lo,15 vine Ilie Lazăr pleacă cu maşina nr.7582 B.,iar la ora lo,45 revine cu aceiaşi maşină şi după15 minute pleacă pe jos adică la ora 11,2o.

La ora lo,o5 vine G-ral Negrei şi pleacă la ora lo,35.

La ora lo,25 vine maşina nr.7582 B.cu un individ şi pleacă la ora 11,lo.

La ora 11,2o I.M.iese şi merge pe jos în Str.Mântuleasa nr.23 la Av.Cezar Simionescu care pleacă de aci la ora 12,2o şi merge pe jos acasă.

La ora 13,3o pleacă de acasă şi cu maşina nr.3oo2 B. cu care revine la ora 15,45 cu aceiaşi maşină.

Până la ora 2o nu mai este văzut părăsind domiciliul.-

---------/---------

Agentura I-a

Post fix de observație

432

N O T A

15 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.Str.Sfinților nr.lo.

La ora 7,55 vine Liveanu și pleacă la ora 8,2o.

La ora 8,45 vine Dr.Jovin cu mașina nr.1328 B.și pleacă la ora 8,55.

La ora 8,45 vine Coposu și pleacă la ora 11,45.

La ora 8,5o vine Serdici Vasile cu mașina nr.893 B.și pleacă la ora 9,2o.

La ora 9,15 vine Virgil Solomon și pleacă la ora 11,25 împreună cu Ilie Lazăr care venise la ora lo,55.

La ora lo,2o vine Ghiță Popp și pleacă la ora 11,45 împreună cu Gatemburg care venise la ora 11,15.

La ora lo,25 vine Preotul dela Bis.Unită din Str.Polonă și pleacă la ora 11,35.

La ora 11,o5 vine Hudiță și pleacă la ora 11,2o.

La ora 11,3o vine Mihail Popovici și ppleacă la ora 12,15.

La ora 13,lo pleacă I.M.cu Leucuția cu mașina nr.5184 B. și revine acasă la ora 16,2o.

La ora 17,25 vine Pan.Halipa și pleacă la ora 19,oo.

La ora 17,45 vine Penescu și pleacă la ora 19,lo.

I.M.nu a mai părăsit domiciliul și nu a mai fost vizitat de nimeni până la suspendarea postului.-

----------/----------

433 ~~437~~

Gr. Politica

Se va urmări.

2923

437

15 Noembrie 1943

OPERAT LA FIȘE

Amânarea înaintării memoriului dlor Brătianu şi Maniu a fost hotărîtă în urma informaţiei că dl Alex.Cretzea nu trebue să sosească la Bucureşti pentru a face guvernului un raport personal asupra poziţiei Turciei în urma conferinţei dela Cairo.

Dl Barbu Stirbey a luat măsuri pentru a fi imediat înştiinţat de sosirea ministrului la Ankara, spre a lua contact cu acesta.

Y/3

434 ~~438~~

438

Gr. Politică

se va urmări

2923

15 Noembrie 1943

Inainte de predarea memoriului Maniu-Brătianu, partidele doresc a completa informaţiile lor cu privire la atitudinea Turciei.

In acest scop, dnii Mihai Popovici si dr Lupu dela xxxxxxx ţărănişti şi dnii Gh. Brătianu si Sassu dela liberali, vor lua contact cu legatia Turciei.

S'a cerut ocazia unor intrevederi ambasadorului turc, care a răspuns afirmativ. Urma ca azi după prânz să se cadă de acord si asupra locului si datei.

Y/27

Agentura I-a

Post fix de observaţie

485 439

OPERAT LA FIŞE

NOTA

16 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.din Str.Sfinţilor nr.lo.

La ora 8 vine Liveanu şi pleacă la ora lo,25.

La ora 8,lo vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 9,45.

La ora lo,2o vine Corneliu Coposu şi pleacă la ora 12,15.

La ora lo,4o vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora lo,5o.

La ora lo,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 11,apoi revine la ora 11,45.

La ora 11,lo vine Ghilezan şi pleacă la ora 11,4o.

La ora 12,25 I.M.pleacă cu Leucuţia cu maşina şi revine acasă la ora 15,lo.

La ora 19,3o I.M.pleacă cu Leucuţia şi nu a fost văzut revenind acasă până la ora 21,3o.-

----------/----------

436 440

16 Noembrie 1943.

2923

440

Ora 21,25

Telef.5.16.14 - Iuliu Maniu este sunat.

- Un Domn, Dl.Maniu este acasă vă rog ?
- Nu-i acasă cine întreabă ?
- Aici Stefan Popp nu ştiţi când vine ? Aşi avea ceva foarte urgent de vorbit.
- Nu ştiu când vine.
- Vă rog foarte mult când vine acasă să-mi telefoneze neapărat indiferent când vine acasă, vă rog să-i lăsaţi un bileţel că l-a căutat Stefan Popp profesor telefon nr.2.34.04.
- Bine am să-i comunic.
- Mulţumesc foarte mult bună seara.

(V. dosar St Pop)

2923

437 441

16 Noembrie 1943

441

Ora 19,20.

Telefon 5.16.14 - Iuliu Maniu formează Nr.2.23.69.

- Allo! Vă rog, cu Dl.Ministru Mihai Popovici.

- Nu este acasă, dar cine întreabă ?

- Victor Isac.

(V. dinr V. Isac)

Agentura I-a

Post fix de observaţie

438

N O T A

17 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.Str.Sfinţilor nr.lo.

La ora 7,55 vine Liveanu şi pleacă la ora 9,45.

La ora 8,3o vine Coposu şi pleacă la ora 13,2o.

La ora 8,15 vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 9.

La ora 9,45 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 13,o5.

La ora 9,5o vine Dr.Stănculescu şi pleacă la ora 13,2o.

La ora lo,o5 vine Vasile Serdici şi pleacă la ora lo,25.

La ora lo,2o vine C.Simionescu şi pleacă la ora 12,lo.

La ora lo,25 vine Gatemburg şi pleacă la ora 11,oo.

La ora lo,3o vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora lo,55.

La ora lo,35 vine G.Popp şi pleacă la ora 13,o5.

La ora 12,lo vine I.V.Valjeanu şi pleacă la ora 13,2o.

La ora 13,55 pleacă I.M.cu Leucuţia şi revine acasă la ora 16,45.

In tot cursul după amiezii, I.M.nu a mai părăsit domiciliul şi nu a mai fost vizitat de nimeni.-

----------/----------

2923 439 ~~442~~ 443

16.XI.1943 E.

In ziua de Sâmbătă 13 Noembrie a.c. Maniu a anunţat pe intimii săi că va pleca pentru două zile în Ardeal; el a rămas totuşi în Bucureşti pentru a continua consultaţiunile sale cu unii membri ai grupării în vederea acţiunii politice de care este preocupat în ultimele zile.

Din aceste consultaţiuni a rezultat că - deşi I.Mihalache şi drul Lupu s'au declarat împotriva unei acţiuni imediate, ce fusese preconizată de Mihai Popovici - totuşi, Maniu a fost convins în cele din urmă de necesitatea imediată a unei mişcări, care să ducă la schimbarea orientării politice şi militare a ţării.

Mihai Popovici a isbutit să-şi impună punctul său de vedere că o acţiune imediată este singura măsură în stare să salveze ţara, dela dezastrul ce o aşteaptă prin continuarea politicii alături de Germania.

Atitudinea lui Mihai Popovici reiese şi dintr'un schimb de cuvinte dintre acesta şi V.P.Sassu.

Mihai Popovici vizitând pe drul Lupu, l-a găsit pe acesta jucând ecarté cu V.P.Sassu. Popovici s'a adresat lui Sassu:

-"Aşa. . . Staţi şi jucaţi ecarté. . . Nu sunteţi urmaşi demni ai lui Ion Brătianu! Voi preferaţi viaţa comodă. Eu am propus o acţiune şi dv. o împiedicaţi."

Sassu a răspuns:

-"Nu ştiu care din noi doui trăeşte mai comod. . . Cât priveşte acţiunea, gurile rele spun că Dta o preferi numai de când s'a închis un dosar. . .!"

Drul Lupu pretinde că Mihai Popovici - care e surd - n'a auzit partea finală din replica lui Sassu, fiindcă altfel lucrurile ar fi luat o întorsătură mai gravă.

x x

x

Luni 15 Noemb. a.c. Maniu a făcut o lungă vizită lui Dinu Brătianu.

Marţi 16 Noemb. a.c. la obicinuitul conciliabul politic dela Banca Românească, Dinu Brătianu a pus în curent pe intimii săi asupra conversaţiei avute cu Maniu.

Seful grupării naţional-ţărăniste a declarat lui Dinu Brătianu că a examinat din nou situaţia şi că acţiunea ce se preconizează trebue neapărat întreprinsă; orice întârziere va anula efectul ei, iar România va rămâne solidară cu politica germană şi în clipa în care trupele sovietice se vor afla pe teritoriul nostru.

S'a crezut, a spus Maniu, că înaintarea sovietică va putea fi oprită; Ruşii se află la 100 km. de graniţa polonă, iar acţiunea lor ofensivă este în plin mers, fără ca germanii să-i poată opri.

Pe de altă parte, îndemnurile venite din afară ne cer să acţionăm în mod neîntârziat, până când nu vor interveni noui situaţii, cari vor face şi această acţiune iluzorie.

Maniu a propus:

a) Un memoriu comun la Rege, căruia să I se ceară schimbarea imediată a guvernului şi alcătuirea unui nou guvern care să aibă misiunea de a încheia o pace separată.

b) Un acord imediat cu o serie de căpetenii din armată, cari să înlesnească schimbarea ce ar urma s'o facă Regele.

c) Un manifest către Tară semnat de şefii celor două partide.

d) Organizarea unei demonstraţii de stradă în Bucureşti, la care să se ceară încetarea războiului.

Maniu şi-a exprimat părerea că guvernul ar putea fi înlocuit şi că armata şi aparatul de stat nu s'ar opune cu forţa unor asemenea demonstraţiuni.

Dinu Brătianu a răspuns că dela ultima conversaţie ce a avut-o cu Maniu a reflectat îndelung asupra acţiunii ce se preconiza şi a ajuns la aceeaşi concluzie: în momentul de faţă nu se poate întreprinde nimic.

"Ar însemna, a spus Dinu Brătianu, să imităm gestul aceluia care vrând să se apere de ploaie s'a aruncat în puţ, adică să preferăm o catastrofă sigură unei catastrofe probabile".

Acţiunea nu se poate întreprinde, pentru următoarele motive, a continuat Dinu Brătianu:

1) Nu avem armată, ca să putem opune o rezistenţă germanilor.

Restul armatei noastre se află în Crimeea şi e încercuită.

2) Nu cred în sprijinul armatei care se află în ţară nici în concursul unor generali.

3) Lovitura n'ar reuşi, iar dacă ar reuşi noua situaţie ar dura exact până în clipa în care germanii ar aduce aici trupe, pentru a impune pe legionari sau pentru a ocupa ţara.

4) Nouă nu ni se cere pace separată, ci capitularea. In faţa cui să capitulăm? In faţa englezilor? Unde sunt? In faţa ruşilor? Sunteţi de acord dle Maniu?

In această privinţă, a continuat Dinu Brătianu, deţin o informaţie interesantă. Un amic al meu a văzut pe Syphi Tanrioer, care i-a relatat că la Cairo, Menemencioglu a avut cu un important personagiu englez o conversaţie cu privire la România.

Englezul a declarat că România trebue să iasă imediat din războiu, dacă vrea să mai salveze ceva. Menemencioglu a răspuns:

-"Să presupunem că România ar vrea să capituleze. Ea n'ar avea decât două căi: să capituleze în faţa ruşilor, ori să facă o demonstraţie care să ducă în fapt la o capitulare în

faţa germanilor. Dv. vă convine aceasta?"

Inaltul personagiu englez a trebuit să recunoască că punctul de vedere al lui Menemencioglu este just.

5) In situaţia actuală nu se poate obţine un sprijin efectiv din partea englezilor, aşa că am rămâne aici izolaţi, fie în faţa ruşilor, fie în faţa germanilor.

Dinu Brătianu a încheiat, declarând amicilor săi, că Maniu a recunoscut, până la urmă, că argumentele ce a opus tezei care cerea o acţiune imediată, sunt rezonabile şi că trebue să se mai aştepte desfăşurarea evenimentelor.

29 2 3

17 Noembrie 1943

443

Ora 18,05. Tel.5.16.14 - Iuliu Maniu este sunat

- Cu Dl.Preşedinte pot vorbi ?
- Cine-i la telefon ?
- Maria - Magda.
- Sărut mâna doamnă, ce mai faceţi ?
- Mulţumesc bine Dle Preşedinte, când vă pot vedea ?
- Dacă doriţi şi în seara asta.
- Bine trec după ora 9 (21)
- Bun, vă aştept şi vă sărut mâna.

(V. și dosar Maria - Magda)

444

I' Noembrie I-4-

2923

D. Iuliu Maniu şi-a int^rziat plecarea la Sibiu' deşi este bolnav' din cauza ultimilor informaţiuni primite asupra situ:ţiunii şi nevoii menţinerei unui contact c^t mai strâns cu prietenii săi din partidul naţ.-ţărănist şi partidul liberal.

D. Iuliu Maniu a declarat că urmăreşte cu mult interes' dar fără să creadă in seriozitatea ei' versiunea că D. Mareşal Antone:cu ar fi hotăr^t să faciliteze per:onal modificarea liniei actuale a politicii ţării' intr'o conjunctură favorabilă.

D. Iuliu Maniu işi manifestă deasemenea neincrederea in intreaga acţiune diplomatică şi politică a Dlui Mihai Antonescu in această direcţiune' cu atât mai mult cu cât Dsa este ferm c nvins că o asemenea acţiune nu are nici un credit in străinătate.

In consecinţă' D. Iuliu Maniu a refuzat net să urmeze sugestia Dlor Mihai Popovici' Ionel Pop' şi alţii' de a sincroniza acţiunea ambelor partide liberal şi naţ.-ţărănist cu aceia a Dlor Mareşal Antonescu şi Mihai Antonescu' temporizând-o.

- gh.-

C. I.

445 449

S. S. I.

29.XI.1943

N O T A

U N G A R I A

INCERCARILE DE INTELEGERE CU GUVERNELE EMIGRANTILOR CEHI ŞI SARBI.

In cercurile intime ale Contelui Bethlen István, ca şi în cele de stânga, se afirmă că încercările emigranţilor şi emisarilor unguri de a lua contact cu guvernele ceh şi iugoslav, pentru a ajunge la o înţelegere, nu au dus la niciun rezultat, întrucât acestea au refuzat orice discuţii.

In aceeaşi ordine, la Budapesta se mai vorbeşte că Tibor Eckhardt ar fi încercat să discute cu fostul preşedinte Beneş, dar că acesta ar fi refuzat să-l primească.

La stăruinţele unor cercuri americane, Eckhardt a fost în cele din urmă primit. Cu această ocazie, Preşedintele Beneş i-ar fi spus însă că "o înţelegere cu Ungaria nu se va putea face decât după terminarea războiului, iar condiţiile în cari s'ar face această înţelegere, vor fi stabilite de comun acord între guvernele ceh, iugoslav şi român".

De remarcat că în general cercurile maghiare din Budapesta nu-şi fac nicio iluzie în legătură cu posibilitatea unei înţelegeri între Ungaria şi guvernele ceh şi iugoslav.

\-\-\-\-\-

Sursă de încredere.

COMUNICAT :

\- Min.Af.Externe.

Agentura I-a

446
~~450~~ ~~454~~

OPERAT LA FIȘE

N O T A

18 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.din Str.Sfânţilor nr.lo.

La ora 8,o5 vine Liveanu şi pleacă la ora 12,4o.

La ora 8,15 vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 9,35.

La ora 8,4o vine Serdici şi pleacă la ora 9,3o.

La ora 9,2o vine Coposu şi pleacă la ora 11,55.

La ora lo,o5 vine Hudiţă.

La ora lo,lo vine D-r Stănculescu şi pleacă împreună cu Hudiţă la ora 11,15.

La ora lo,4o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 11,5o.

La ora lo,5o vine Mihai Popovici şi pleacă la ora 11,lo.

La ora 12 vine Domocoş cu maşina nr.642 B.şi pleacă la ora 12,2o.

La ora 12,o5 vine Pan.Halipa şi pleacă la ora 12,3o.

La ora 12,2o vine Ghilezan şi pleacă la ora 12,35,maşina nr.3oo2 B.lăsând-o în Str.Bolintineanu.

La ora 17,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă cu I.M.

I.M.revine acasă tot cu Leucuţia la ora 19,4o,după care nu mai părăseşte domiciliul şi nu mai este vizitat de nimeni.-

---------/---------

2923/5

~~451~~
447 ~~451~~

18 Noembrie 1943

Gr.Politică

Fişa profesorului
Iancu. Instrucţiuni
pt.verificare şi urmă-
rire Ag.Ardeal.

ss.Indescifrabil

Dl.Maniu a primit pe Iancu, unul din cei trei asistenţi universitari acuzaţi de activitate comunistă.

Numitul asistent a venit să mulţumească pentru faptul că Dl.Maniu s'a interesat de soarta lui, anunţându-i că şi eliberarea celorlalţi doi asistenţi universitari este iminentă.

Cu această ocazie, el a făcut o adevărată profesiune de credinţă, declarând că intelectualitatea tânără ardeleană aşteaptă dela Dl.Maniu să-şi revizuiască convingerile, adaptându-le mai spre stânga şi trecând la acţiuni în acest sens.

Y/3

E

448

Grupa Rezidențe ~~4731~~ 1452

Agentura Ardeal

23/4 Noembrie 1943

Nr. 3515-P.

Din ordinul Domnului Colonel Por-cescu, rugăm urmăriți activitatea pe care o desfășoară asistentul Iancu dela Universitatea Cluj-Sibiu.

Grupa Politică.

449 ~~453~~

AGENTURA A R D E A L

Nr.5564.-
12.Ianuarie 1944.

N O T A

Conform Nr.3515/943 avem onoare a Vă comunica că activitatea asistentului Iancu dela Universitatea Cluj-Sibiu este urmărită de noi, și în dată ce se va constata că activează pentru vre-o mișcare politică sau subversivă, vă vom comunica.-

.-.-.-.-.-.

OPERAT LA FIȘE

Agentura I-a

450

~~454~~

N O T A

19 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.din Str.Sfinţilor nr.lo.

La ora 7,55 vine Liveanu şi pleacă la ora 13,2o.

La ora 8,15 vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 9,45.

La ora 9 vine Aurel Buteanu şi pleacă la ora 11,15.

La ora 9,4o vine V.Solomon şi pleacă la ora 12,o5 împreună cu Ilie Lazăr,care venise la ora 11,45.

La ora 1o,55 vine Gruia şi pleacă la ora 11,2o.

La ora 11,45 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,4o.

La ora 11,1o vine Soreanu şi pleacă la ora 11,5o.

La ora 13,o5 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă cu I.M.la ora 14.

La ora 17,1o I.M.revine acasă tot cu maşina lui Leucuţia.

La ora 17,5o vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 18,45.

I.M.nu mai părăseşte domiciliul şi nu mai este vizitat de de nimeni.-

-------------/-------------

551 455

29 23

ROMANIA PRES. CONS. DE MINISTRI SERV. S. I.



Nr. 180160 16. NOE. 1943

REGISTRATURA GENERALA

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
PREFECTURA POLIŢIEI CAPITALEI
SERVICIUL POLIŢIEI DE SIGURANŢĂ

204583 12 NOE. 1943

CONFIDENŢIAL

OPERAT LA FIŞĂ

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMAŢII

Avem onoare a vă înainta în copie alăturata notă informativă, rugâ du-vă să binevoiţi a dispune de urmare.-

/PREFECTUL POLIŢIEI
Lt. Col. [signature]
Ştefan Manolescu



/ŞEFUL SERVICIULUI,
Rădulescu

Nr. 35958
19. XI. 1943

c 649

12 Noembrie 1943

N O T A

O sursă demnă de încredere arată că Dl.IULIU MANIU pleacă la 21 Noembrie la Sibiu pentru a lua parte, la o serie de discuţii cu caracter politic.-

Dl.MANIU a convocat pentru 28 Noembrie Sibiu pe toţi fruntaşii ţărănişti ardeleni pentru consfătuiri cu caracter de importanţă excepţională.-

Se afirmă că Dl.MANIU a dat ordin ca şefii de judeţe din întreaga ţară să fie şi ei prezenţi între 21-28 Noembrie la Sibiu.-

======

453 ~~457~~

2923

~~01882~~ ~~457~~

D-2   19 Noemvrie 1943

N O T A

In cursul zilei de 17 Noemvrie a.c., dl. Iuliu Maniu a primit pe d-nii: Virgil Solomon, Zaharia Boilă, Leucuţia, Contele de Catenburg, dr. Stănculescu, dr. Comorovschi, Ghiţă Popp, Cezar Simionescu, Vasile Serdici, Ilie Lazăr şi Jean Valjan.

- verificată

———

Gr. Politică.

2923

454 ~~458~~ ~~458~~

19 Noemvrie 1943

N O T A

Din ultimele conversaţii pe care Iuliu Maniu le-a avut cu prietenii politici, se desprinde următoarele :

Iuliu Maniu este informat din „două locuri sigure" că la Conferinţa dela Moscova s'a discutat şi soarta statelor satelite.

Statele care au parlament - Ungaria şi Bulgaria - vor fi tratate foarte aspru, iar România, care a fost băgată în luptă de un guvern înscăunat la putere fără aprobarea poporului, va avea un tratament mai dulce.

Maniu a adăugat că aşteaptă o a treia confirmare a acestor discuţii dela Creţeanu, care a şi sosit în Bucureşti, venind dela Ankara.

Ultima ştire arată că Maniu a văzut recent pe Creţeanu.

---=---

(Marin)

2925

Gr Politic
Se va urmări.

455 ~~459~~ ~~459~~

19 Noembrie 1943

Eri, dl Iuliu Maniu a dejunat cu dl Suphi Tanrioer la dl Mihai Popovici.

Privitor la poziţia Turciei, ambasadorul a arătat că ocuparea insulelor Dodecanezului a urmărit intimidarea Turcilor, dar că a avut un efect contrariu in sensul creerii unui curent care susţine ameninţare nouă ce apasă acum asupra Turciei precum si contramăsuri conforme discuţiilor dela Cairo.

In jurul acelorasi chestiuni, dl Maniu a avut două intrevederi cu dl Al. Cretzeanu.

Totusi, nu s'a putut obţine nici o precizare asupra celor comunicate de ministrul român la Ankara.

Y/3

Gr. Politica

2923

456
460

19 Noembrie 1943

V 83
apoi la ...

OPERAT LA FISE

Dl Iuliu Maniu acorda azi o importanţă deosebită svonului că s'ar cere din partea dlui Von Killinger revenirea asupra aprobării repatrierii evreilor din Transnistria.

Dsa era informat că şi dl general Piky Vasiliu ar avea de suferit personal consecinţe, tot la cererea germană.

Coroborînd diferitele informaţii despre o mai dârză atitudine a autorităţilor germane, dsa analiza şi ipoteza unei ocupaţii, ţinând seama de sosiri mai importante de trupe germane in ultimele zile.

Y/3

01897 457 461
461

2923

D-2.

20 Noemvrie 1943

C. Inf

N O T A

După întrevederea avută cu dl. Iuliu Maniu, dl. Dinu Brătianu a convocat la domiciliul său din str. Dorobanţi, pe d-nii: George Brătianu, I. Costinescu, Bebe Brătianu, Ion Pilat şi Ion Brătianu, cu cari a avut consfătuiri, privitor la informaţiunile furnizate de şeful partidului naţional-ţărănesc.

- sigură

OPERAT LA FIŞĂ

2923

01892 462 458 460

D-2 20 Noemvrie 1943

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

In ziua de 18 Noemvrie a.c., dl. Iuliu Maniu a primit pe d-nii: Liveanu, Zaharia Boilă, V. Serdici, Coposu, V. Solomon, Pantelimon Halipa, Ghilezan, Hudiţă, dr. Stănculescu, Mihai Popovici şi Leucuţia.

Dejunul l-a luat acasă.

La ora 18.05, a mers la dl. Dinu Brătianu, de unde s'a reîntors acasă la ora 19.20 şi nu a mai ieşit.

- sigură

Agentura I-a

Post fix de observaţie

163
459

N O T A

20 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 7,20 vine Leucuţia cu maşina nr. 5164 B., şi pleacă împreună cu I.M. la ora 7,40 la Sibiu.-

-----------/-----------

OPERAT LA FIŞE

2923

Gr. Politică.
A plecat.

460
~~464~~ 464

20 Noembrie 1943

8

OPERAT LA FIŞE

Eri dimineaţă, dl Iuliu Maniu anunţase că pleacă la Sibiu.

Seara însă a declarat că amână plecarea pentru săptămâna viitoare, întrucat ar avea de intâlmit unele personalităţi politice.

Y/3

461 465 465

Agentura I-a.

Post fix de observaţie

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A.

21 Noemvrie 1943

Supraveghera I.M.

In tot cursul zilei nu a fost văzut revenind la domiciliu.

2923 462 466

21 Noembrie 1943.

Ora 10,5

Telef.2.93.57 Badea (Casa) Formează Nr.

- Casa D-lui Amiral Fundăţeanu ?
- Da.
- Domnul Amiral ?
- Da.
- Bună dimineaţa aici Mihalache.
- Să trăiţi Domnule Ministru. Când aţi venit?
- Eri, şi stau numai azi şi mâine am avut nişte chestiuni urgente de aranjat. Am să vin Sâmbătă viitoare să stau mai mult.
- D-le Ministru aş vrea să stăm puţin de vorbă.
- Cu plăcere săptămâna cealaltă.
- Vă salut D-le Ministru atunci pe săptămâna cealaltă.
- Da.

OPERAT LA FIŞĂ

(V. doss. amiral Fundăţeanu

463 ~~467~~

2923

Intr. Nr. 8671 21.XI.1943

Urgent

Gr Coliticā

RADIOGRAMA

Braşov, 21.XI.1943 ora 10.10

La radiograma Secţiei C.I. Nr. 8636, cu onoare se face cunoscut că Iuliu Maniu a fost prin Braşov la data de 20 Nembrie, numai în trecere mergând spre Sibiu.

In Braşov nu a luat contact cu nimeni.-

Nr. 850

2923

164

464

21.XI 940

In cercurile ziariştilor străini din capitală se afirmă pe baza informaţiilor din sursa suedeză că d. Iuliu Maniu ar fi sosit sau trebue să sosească la Bucureşti şi că vizita sa are o insemnatate politică. De aceea in cercurile ziaristice există un interes ridicat faţă de vizta d-lui Maniu la Bucureşti.

Gr. Politica 2923  21 XI 1943 468 469 465 469

DOMNULE IULIU MANIU,

Camaradul şi prietenul meu MIRCEA DAMIAN m'a informat, eri, că Dvs. i-aţi vorbit, de curând, despre „Informaţia Zilei" în termeni care arătau cât de strein sunteţi de lupta şi de sbuciumul gazetei de opinie publică pe care o conduc.

Nu m'aşi fi sesizat, dacă dvs. n'aţi pretinde că sunteţi exponentul masselor populare în ceasul crucial în care ne aflăm. Dat fiind însă că vă erijaţi în patron al democraţiei româneşti şi în sprijinitor al tuturor celor obidiţi, m'am întrebat ce anum v'a putut determina să vă coborîţi la rolul minor de bârfitor al acestei necăjite şi curagioase instituţii de presă, care este „Informaţia zilei".

Vorbind despre noi aşa cum aţi vorbit, n'aveţi nicio scuză. Căci, în cazul că sunteţi greşit informat, se pune chestiunea dacă nu cumva la fel de serioase şi de precise sunt toate celelalte informaţii care determină mişcările politice ce le întreprindeţi.

Nu sunteţi însă numai greşit informat, ci şi de patentă rea-credinţă. Pentru că, Domnule Maniu, într'o îndelungată convorbire pe care am avut-o cu Dvs. acum câteva săptămâni, în toiul campaniei democratice pe care singură „Informaţia zilei" o făcea, v'aţi manifestat entuziasmul faţă de instituţia de presă pe care am reuşit s'o pun pe picioare şi s'o aduc la gradul de desvoltare cunoscut, fără sprijinul bănesc al cuiva.

Poate că nu v'aţi permis să mă bârfiţi astăzi, dacă m'aşi fi adresat acelor fruntaşi politici gălăgioşi cari, încurajându-vă pe Dvs. stau cu aceeaşi căldură şi cu acelaş neprihănit elan şi în jurul baronului NEUMAN dela Arad. Vedeţi însă, Domnule Maniu, că eu, mai

./.

puţin trubadur al poeziei umanitarismului de faţată şi al democraţiei de răspântii, sunt mai onest în convingerile şi în activitatea mea decât pretindeţi Dvs. unui şef de partid cu veleităţi de şef de Stat sau unor năsgâmbi cu pretenţii de viitori miniştri.

In definitiv, cine vă dă dreptul să vă erijaţi în judecător suprem al tuturor acţiunilor, bune sau rele, de pe cuprinsul acestei ţări ? In numele cui vorbiţi ? In numele ţării ? De când aveţi acest mandat ? Nu cumva dela ultimele alegeri parlamentare, adică din Noemvrie 1937 ? Apoi, Domnule Maniu, aţi întrunit Dvs. atunci, mai mult de 26 la sută din totalitatea voturilor exprimate ? Si să nu uităm că partidul naţional ţărănesc se prezintă, în acea vreme, cu atâtea puternice organizaţii judeţene pe care astăzi nu le mai are.

Dar, pentru că am atins problema alegerilor din Noemvrie 1937, este recomandabil, Domnule Maniu, să vă întreb : vă mai amintiţi, oare, cu cine aţi făcut cartelul electoral la acea dată ? Vă mai amintiţi că v'aţi prezentat înaintea Corpului electoral, năucit de surpriză, braţ la braţ cu Corneliu Codreanu, şi cu a lui Gardă de Fer ?

Cu un an de zile înainte, Corneliu Codreanu declarase răspicat că, venind la cârmă, va schimba în 48 ore politica externă a ţării, aducând România în tabăra Axei. Aţi făcut, totuşi, tovărăşie cu Corneliu Codreanu, creind acea turburătoare confuzie în masse şi ajutându-l pe Corneliu Codreanu să se considere, într'adevăr demn şi capabil de a ocupa funcţiunile cele mai înalte în Stat.

De ce aţi făcut aceasta ? Voiaţi să-l obligaţi pe Rege de a aduce la cârmă Garda de Fer, pentru a se compromite cu desăvârşire înaintea opiniei publice mondiale. Stiaţi însă că acesta va determina şi schimbarea politicei externe a ţării, într'un ceas în care pretutindeni în lume se considera că războiul bate la uşă. Vă era

./.

indiferent ce se va întâmpla cu ţara, pe care o vârați într'o groaznică aventură, numai să reuşiţi a lovi în adversarul Dvs., regele.

Fostul Suveran a parat lovitura. Nedibaciu, fireşte, dar silit de Dvs. Nevrând să se dea pe mâinile lui Corneliu Codreanu, despre care bănuia că vizează să-l îndepărteze dela Tron, a încredinţat puterea celuilalt şef germanofil, lui Octavian Goga, pe care îl presupunea mai puţin primejdios în ambiţiile supreme decât şeful Gărzii de Fer.

Aşa dar, Domnule Maniu, politica germanofilă a ţării româneşti nu începe din Septemvrie 1940, ci din Noemvrie 1937, şi se datoreşte actului de feroce calcul politicianist pe care l-aţi făcut cu singurul scop de a răsturna pe Rege.

Si, fiindcă veni vorba despre Garda de fer, mai încape o întrebare : cine a contribuit esenţial la creiarea acestei organizaţii ale cărei ţinte finale, cel puţin pe plan intern, nu constituiau un secret pentru nimeni, din capul locului ? Nu d.Vaida Voevod? Si în ce calitate ? Nu ca ministru de interne în guvernul naţional-ţărănist ? L-aţi desavuat public pe Dl.Vaida Voevod, în momentul acela în care dădea Gărzii de Fier din fondurile secrete, sume importante, punându-i la dispoziţie ghioage ţintuite şi autocamioonete pentru cutreerarea şi intimidarea ţării ? Aţi cerut partidului să-l desavueze pe d.Vaida şi să se retragă dela cârmă ?

Dar, mai târziu, la procesul asasinării nefericitului I.G. Duca, nu Dvs. Domnule Maniu aţi depus favorabil pentru Corneliu Codreanu pe care îl ştiaţi vinovat nu numai de uciderea şefului partidului liberal, dar şi a lui Const.Manciu dela Iaşi şi pe care, dacă sunteţi într'adevăr un bărbat de Stat cu simţul prevederii, aveaţi o mie şi una de motive să-l consideraţi drept cel mai peri-

./.

culos adversar al democraţiei şi al respectării vechilor alianţe ale României ?

Scriaţi de curând, într'un răspuns adresat unui om politic, că poporul poate să ierte, dar nu trebuie să uite. De acord cu Dvs. Domnule Maniu. Aşa dar, să nu uităm.

Să nu uităm că de 25 de ani nu faceţi altceva în Tara Românească, decât să continuaţi politica de negaţie, acel obstrucţionism pe care l-aţi început într'o ţară duşmană.

Să nu uităm că v'aţi început cariera în Tara Românească printr'un act de negaţie şi de obstrucţie. Să nu uităm

ca, la 1919, în primele lunii ale Unirei celei Mari, într'un moment în care Unirea avea nevoe de de ratificarea Puterilor Aliate; într'un moment în care Regele Ferdinand - căruia îi datoraţi implinirea visului atâtor luptători de a reveni la Patria Mumă - v'a solicitat să luaţi conducerea guvernului şi să vă prezentaţi la Conferinţa Păcii ca un ardelean care dirigue rosturile ţării întregite, Dvs. aţi refuzat mandatul şi l-aţi propus pe d. Vaida.

Cine era d. Vaida, pe care îl propuneaţi ? Nu era D-sa acela care, în ceasul cumplit în 1916, la căderea Turtucaiei, scrisese un articol, într'un ziar vienez, în care cerea, nici mai mult, nici mai puţin, decât ca românii cari vârâseră ţara în războiu contra imperiului habsburgic să fie spânzuraţi ca nişte trădători ?

Dece v'aţi dat în lături, la 1919, Domnule Maniu ? Ce vinovăţii aveaţi să-i reproşaţi Regelui Ferdinand, Reginei Maria şi acestui Vechi Regat care sacrificase 800 de mii dintre cei mai buni fii ai săi, pentru ca să vă desrobească şi pe Dvs. de sub jug străin ?

Dar la încoronare dece aţi refuzat să participaţi ? Că doar Regelui Ferdinand nu-i puteaţi arunca acuzaţia de a nu fi voit să vă aducă la putere ?

Şi lui Ionel Brătianu de ce i-aţi refuzat colaborarea, când principial aţi acceptat să duceţi tratative de fuziune cu partidul liberal ? Aţi avut, târziu, o aşa zisă străfulgerare de conştiinţă ? Vi se părea că Dvs. - expresie neprihănită a voinţei masselor apăsate de tirania economică - nu trebuie să daţi mâna cu organismul politic care patrona Banca Românească ? In cazul acesta, de ce aţi admis ca Ştefan

./.

Cicio Pop să intre şi să rămână până la moarte în consiliul de administraţie al Băncii Româneşti şi de ce acceptaţi şi azi ca nepotul Dvs. Dl.Ionel Pop, să încaseze tantieme în acelaş consiliu de administraţie al aceleiaşi Bănci Româneşti?

Imi spunea odată profesorul Nae Ionescu că sunteţi tipul perfectului iezuit. N'avea dreptate. Sunteţi tipul desăvârşit al celui mai perfect încurcă - lume. Fără să aveţi cel puţin scuza bunei credinţe.

Căci, Domnule Maniu, Dvs. care aţi ridicat la rang de bărbat de Stat pe cel mai autentic agitator germano-fil pe Corneliu Codreanu, numai ca să loviţi în Regele Carol, tot Dvs. sunteţi acela căruia i se datoreşte creiarea atmosferei favorabile prinţului Carol şi chiar actul venirii în ţară a acestuia.

N'a fost în ţară un carlist mai convins ca Dvs.

V'aţi ridicat.In Ianuarie 1926, contra Regelui Ferdinand, a Reginei Maria şi a lui Ionel Brătianu cari cerea îndepărtarea prinţului Carol dela Tron. Dacă părinţii lui şi Ionel Brătianu cereau aceasta, o făceau în virtutea faptului că îi cunoşteau defectele şi socoteau că urcarea acestuia pe Tron ar fi catastrofală pentru ţară.

Dvs. de ce v'aţi declarat atunci partizanul prinţului fugar ? Vă erau străine defectele şi în schimb îi cunoşteaţi calităţile ? Şi care erau oare aceste calităţi, de vreme ce 5 ani mai târziu, şi Dvs. aţi fost nevoit să vă declaraţi adversar neînduplecat al prinţului devenit Rege ? S'au, poate, la 1931 stătea în cale Elena Lupescu ? Ei bine, nu fugise prinţul Carol, la 1926, când eraţi partizanul lui, cu aceiaşi Elena Lupescu ? Şi nu cu aceiaşi Elena Lupescu

./.

trăia în concubinaj prinţul Carol, în refugiu, atunci când cel mai intim om al Dvs. D. Aurel Leucuţia, elabora cu el planurile revenirii în ţară şi când chiar Dvs. personal l'aţi vizitat, ca să discutaţi cu el, acelaş proiect de venire la Tron ?

Să admitem însă, Domnule Maniu, teza Dvs. că aţi convenit cu prinţul Carol ca să nu revină în ţară cu Elena Lupescu. Să spunem că Dvs. că vă indusese în eroare. De ce n'aţi îndepărtat-o după aceia, când aţi fost prim ministru al Regelui Carol şi când nu v'aţi jenat să o îndepărtaţi din ţară pe Majestatea Sa Regina Mamă Elena ? Dece n'aţi făcut chiar mai mult : de ce n'aţi găsit modalitatea suprimării Elenei Lupescu, ca să scăpaţi ţara şi pe rege de o pacoste funestă ? Vă opreau legile ? Sau poate conştiinţa ? De ce nu v'au oprit legile şi conştiinţa să acceptaţi ca ministru de interne Vaida Voevod, vice-preşedintele partidului Dvs. să împuşte pe muncitorii minieri la Lupeni ? De ce nu v'a oprit legile şi conştiinţa să acceptaţi ca, tot într'o guvernare naţional-ţărănistă, să fie împuşcaţi muncitorii la Atelierele Griviţa ? Şi de ce nu v'au oprit legile şi conştiinţa să acceptaţi ca un ministru de interne naţional-ţărănist să ordone alungarea cortegiului de invalizi, văduve şi orfani pe Calea Victoriei, cu tulumbele cu apă ale pompierilor ?

Nu sunteţi numai un încurcă - lume, de rea - credinţă, Domnule Maniu, ci şi un cinic amăgitor al masselor.

Sunteţi un cinic, amăgitor, Domnule Maniu, pentrucă aţi indus în eroare muncitorimea dela oraşe şi ţărănimea,

./.

aşa cum vă pregătiţi să păcăliţi şi astăzi aceste pături vrednice şi cinstite.

Căci, Domnule Maniu, nu înseamnează că sunteţi apărător al ţărănimei şi al muncitorimei, dacă interveniţi, câte odată, pentru ajutorarea unui năpăstuit ! Muncitorii şi ţăranii n'ar fi fost nişte năpăstuiţi, dacă Dvs. le-aţi fi făcut dreptate. Pentrucă, Domnule Maniu, Dvs. aţi guvernat în această ţară.

Aţi mai pus şi în alte vremuri ţărănime şi muncitorime să fie scut al ambiţiilor Dvs. Pentrucă apoi, la 1928 când Regenţa v'a cerut, drept condiţie sine qua non a venirii Dvs.la putere, renunţarea la toate reformele în favoarea ţărănimei şi muncitorimei, să aruncaţi acest balast al programului de reforme, numai pentru a nu risca să nu vă puteţi satisface diverşii prieteni şi nepoţi ajunşi în greutăţi materiale de pe urma unei opoziţii prelungite.

Vă pregătiţi să păcăliţi din nou ţărănimea şi muncitorimea, dar nu veţi mai reuşi, pentrucă şi plugărimea şi muncitorimea dela oraşe vă cunosc acum în adevărata lumină. Lor va trebui să vă adresaţi mai întâi pentru a-i întreba dacă înţeleg să vă dea mandat de a conduce treburile ţării. S'au, poate, Vi se pare mai comod să puneţi mâna pe frânele ţării şi s'o guvernaţi în chip dictatorial, confiscând în favoarea partidului sau şi mai trist, în favoarea unei clici, un moment naţional ? indiferent de temele pe care le va pune acel moment ? Numai aşa s'ar explica faptul că aţi pornit să distribuiţi certificate de bună sau de rea purtare,aşezând în lotul celor cărora li se cuvine moartea civilă pe toţi cei pe cari nu-i agreiaţi personal.

Aveţi o marotă; Frontul Renaşterii Naţionale.Niciunul din cei care au purtat uniforma F.N.R., nu trebue să mai aibă dreptul, conform sentinţei Dvs.de a însemna ceva în această ţară.

./.

Să acceptăm că îmbrăcarea uniformei F.R.N. a fost cel puţin o neghiobie, Domnule Maniu, cum rămâne acel vajnic luptător pentru democraţie, cel dintâi printre cei dintâi în partidul naţional-ţărănesc - după Dvs.bine înţeles, care nu numai că a îmbrăcat uniforma F.R.N., fotografiindu-se pe treptele Palatului în splendida ţinută de comisar de poliţie provincială, dar a şi făcut parte din faimosul afat al consilierilor regali ai Regelui Carol al II-lea? Si cum rămâne d.Ion Lugoşianu, pe care se spune că vă propuneţi să-l săltaţi în funcţia de ministru de externe, d.Ion Lugoşianu care numai că a purtat cu o superbă croială uniforma, dar a şi fost deputat al F.R.N. şi preşedinte al comisiei de politică externă a acelui parlament?

Si acum rămân, Domnule Maniu, toţi acei fruntaşi şi membrii ai partidului naţional-ţărănesc, cari - fără a purta uniforma - s'au înscris în F.R.N., pentru a nu decădea din drepturile de membri în diversele consilii de Administraţie şi din slujbele publice pe care le ocupau? Desigur , s'au înscris după ce au obţinut deslegarea Dvs. Asta este o cauză? Dacă vă anima într'adevăr în atât de mare măsură, binele ţării, pe care îl socoteaţi batjocorit, dece nu aţi fost partizanul ideii de sacrificiu, cerând sus şi tare ca măcar mare bogătaş ai partidului şi în orice caz, oamenii înstăriţi din partid, care n'ar fi murit de foame dacă renunţau la o simbrie a Statului sau la o locma într'un consiliu de administraţie să facă gestul demn al protestului public de demisie în funcţiuni?

Dar să vă mai pun o întrebare. Una privitoare la o

./.

instituţie actuală şi tot cu trei iniţiale.

E adevărat, Domnule Maniu, că şeful Secretariatului Dv.Dl.Corneliu Coposu a pus mâna, sub forma unei arenzi,pe o intensă moşie a unui evreu din Ardeal, moşie cu acareturi, cu bogat inventar viu şi mort şi cu o fabrică de spirt în plină şi rodnică funcţiune? Ce drepturi avea dl.Coposu? E refugiat ardelean? Ei şi? Dacă avea nevoie de o pâine, nu i-ar fi fost deajuns o slujbuliţă cu o lefuşoară la vreo instituţie unde să se formeze, muncind, pentru a porni de jos în sus, conform erarhiei democratice, întru îndeplinirea ideii de românizare?

Si e adevărat, Domnule Maniu, că Secretarul General al partidului naţional-ţărănesc dl.Ghiţă Pop, ocupă apartamentul unui evreu evacuat? După cum alt apartament, luat tot dela C.N.R. şi tot într'un bloc central, este locuit de celălalt fruntaş naţional-ţărănist dl.Virgil Solomon un bogătaş ardelean? Si e adevărat, Domnule Maniu, că atâţi alţi membri ai partidului naţional-ţărănist ocupă funcţiuni la C.N.R. - nu onorifice, ferească sfântul! - funcţiuni obţinute nu numai cu consimţământul Dvs. dar adeseori chiar prin binevoitoarea Dvs.recomandaţie?

Apoi, Domnule Maniu, cum rămâne cu principiile pe care le trâmbiţaţi şi cu unitatea de măsură care se pretinde un om de stat şi şeful unui partid democratic?

Dece nu renunţaţi în nicio chestiune la sistemul de a vorbi într'un fel şi de a proceda în alt fel! Iată de pildă şi problemele presei. Nu e un secret pentru nimeni că intenţionaţi să desfiinţaţi, printr'un act dictatorial, toate

./.

475 ~~479~~ ~~477~~

ziarele care apar azi, lăsând dreptul la existență numai "Universului", Dece asta? Pentru că aveți să reproșați ziarelor că n'au stat pe linia democrației în ordinea internă și pe aceea a vechilor alianțe în ordinea externă?

"Informația zilei" neavând a se număra pe lista acuzaților e la largul ei să discute această problemă în toată amploarea. S'o discute chiar cu Dvs. care pe linia internă și externă de care vorbeam, prin faimoasele Dvs.memorii ați făcut gesturi și sacrificii ce îmi permit să cred, rămân înapoi acelor ale "Informației zilei".

Informația zilei, care n'a avut nici rude, nici prieteni politici în sfatul consilierilor regali și în uniforma F.R.N; "Informația zilei", care, dacă nu trăește din subsidii dela stat sau dela anumite oficine în voga, își permite onestitatea de a nu se infrupta nici din banii baronului Neuman, va întreba: dece "Universul"?

A fost sau este "Universul" pe linia marilor principii democratice și umanitariste de care faceți atâta caz? Cu câte rânduri de tipar în ultimul deceniu?

Nu cumva a fost "Universul" pe linia democratică și umanitaristă prin acea sălbatecă acțiune de ură și de ațâțare, care a culminat, cu ajutorul, Gărzii de Fier, în faimoasele incidente sângeroase și au creiat atmosferă favorabilă reușitei în alegeri a lui Corneliu Codreanu? Dar, pe plan extern, cu ce scopuri închina zilnic "Universul" mijlocul paginii I-a unei anumite corespondențe care se strădue să convingă nația noastră de deșertăciunea, luptei Marilor Puteri democrate și de înfrângerea sigură a acestor Mari Puteri"?.

./.

Dar care nu acelaş "Universul" a tras o ediţie specială la 5 Septemvrie 1940, cu articolul "Iată-l"? I se pare azi "Universului" că acel "Iată-l" nu mai e actual şi se pregăteşte ca în fruntea aceluiaşi zaţ, se schimbă numai fotografia cu a Dvs.? Apoi, Domnule Maniu, asta se numeşte treabă de tarabăm iar nu de foaie cu pretenţii de a da îndrumări bietei opinii publice.

Si pentru că ne aflăm la capitolul gazetelor, vă întreb, Domnule Maniu; e adevărat că dl.dr.N.Lupu a publicat în ziarul "Curentul" articole, prin care justifică necesitatea prezenţei româneşti dincolo de Nistru. Dacă e adevărat cum rimează aceasta cu memoriile Dvs., prin care cereaţi ca să nu fie dus războiul, decât până la Nistru? Dealtminteri, Domnule Maniu, e cazul să vă atrag atenţia, că vă aflaţi încă odată într'o confuzie rezultată probabil din acelaş sistem încâlcit al atitudinilor Dvs.: Trebue să vă atrag atenţia că ori până la Nistru - cum a-ţi cerut Dvs. - ori până dincolo - cum a justificat dl.dr.N.Lupu - principialmente însemnează că partidul naţional-ţărănesc prin cei mai autentici reprezentanţi ai săi, nu s'a pronunţat împotriva războiului, ci a subordonat principiul unor chestiuni de ordin strategic în privinţa cărora desigur că aveau să dechidă factori mai competenţi decât Dvs.

Inainte de a încheia vreau să mai menţionez un detaliu şi anume: Dvs., Domnule Maniu, aţi contribuit, prin anumite intrevederi şi acţiuni, în ultima săptămână dinaintea abdicării Regelui Carol, la actul răsturnării. Numai că, după ce v'aţi convins de sigura isgonire a fostului suveran, v'aţi dat la o parte, refuzând concursul aceluia care prelua frânele

Conducerii Statului. Erați conștient că fără concursul nici uneia dintre grupările și dintre personalitățile democratice, cel care venea la cârma statului, trebuie să se adreseze, pe plan intern, unei facțiuni de extrema - dreapta - în speță: "Garda de Fier" - și știați că faptul acesta, va duce necondiționat la atașarea țării, pe plan extern, de puterile Axei. Totuși, ați procedat, cum ați procedat, devenind astfel răspunzători moralmente de tot ceeace a urmat.

Dar, de câte ori nu sunteți răspunzător, Domnule Maniu? să le mai înșir? Va veni o vreme când vi le voiu spune pe toate. Vremea aceea în care, neavând dreptul să confiscați, în dictator, un moment național, va trebui să întrebați țara dacă vă vrea. Da, Domnule Maniu, să întrebați țara dacă sunteți într'adevăr democrat. Iar țării să ne prezentăm cu toții, tineri și bătrâni, fiecare cu gestiunea celor ce am împlinit. Si ea, țara, să hotărască.

(ss) Grigore Malciu

478
~~01904~~ ~~482~~
2923

D-2 21 Noemvrie 1943

C. Inf.

OPERAT LA FIŞE

N O T A

- In cursul dimineţei de 20 Noemvrie a.c., dl. Iuliu Maniu a părăsit Capitala, plecând la Sibiu, însoţit de dl. Leucuţia, cu automobilul acestuia.

După declaraţiile sale, urmează a domicilia la Sibiu la dr. Ieronim Stoichiţa unul din prietenii săi politici.

- In aceiaşi zi, dl. Iuliu Maniu, însoţit de Aurel Leucuţia, a sosit la Sibiu.

A luat cameră la hotel "Bulevard".

- verificate

Agentura I-a

N O T A

22 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

In tot cursul zilei nu a fost revenind din provincie.

In ziua de 23 Noemvrie a.c. la orele 9,25 I.M. a sosit în Capitală cu trenul de Arad.-

-----------/-----------

CENTRA A R D E A L.
S I B I U.

Nr.4510.-
22n Noembrie 1943.-

2923

484
~~480~~
480

OPERAT LA FIŞE

N O T A.-

In ziua de Duminică 21 Noembrie 1943 a avut loc la Sibiu o serbare pentru pomenirea luptători ardeleni: Papiu Ilarian, Dr. Ioan Raţiu Gh. Bărnuţiu, Baron Ursu şi Suluţiu.-

Acesta serbare a fost făcută in cadrul Universităţii din Sibiu la care au loat parte in afară de Rectorul Universităţii, profesorii univ. şi studenţi şi o delegaţie de studenţi dela Academia Teologică din Blaj in frunte c Mitropolitul Frenţiu.-

Pomenirea acestor luptători s,a făcut la biserica unită din Sibiu unde se află şi mormintele lor.-

La slujba religioasă pe lângă cei amintiţi au luat parte: Mitropolitul Bălan, Alexandru Vaida Voevod şi in timpul slujbei a veni şi Iuliu Maniu insoţit de trei persoane intr,e cari şi fiul lui Romul Boilă.-

Studenţii Universităţii din Sibiu au pornit dela Universitate incolonaţi având in frunte drapelele Facultti lor şi pe Profesori indreptându-se spre locul festivităţilor.-

După terminare slujbei Dl Iuliu Maniu s,a intreţinut cu Prof. Iuliu Moldovan şi cu Vaida Voevod fiind mereu impreună pe timpul cât au fost vizitate mormintele luptătorilor ardeleni.-

Asupra asistenţiei a produs un efect deosebit văzând in acelaşi loc pe Iuliu Maniu, Vaida Voevod, Mitropolitul Bălan şi Frenţiu.-

După festivităţi Dnii Maniu şi Vaida s,au intreţinut cu studenţii in special cu aceea cari au fost delegaţia studenţiască in Slovacia intrebându-i cum au fost primiţ pe acolo.

Dl. Iuliu Maniu a fost privit tot timpul cu multă simpatie.

Verificat.-

2923

~~485~~ 481

22 Noembrie 1943

D. Iuliu Maniu a examinat cu D. Dr. N. Lupu informaţiunile furnizate de către D. Creţeanu, cu prilejul intrevederii cu D. Maniu.

D. Iuliu Maniu nu şi-a insuşit temerile Dlui Creţeanu, că multe din ţările balcanice şi din sud-estul Europei vor fi supuse unei reduceri de teritorii in favoarea URSS. Deşi D. Creţeanu se bizue pe informaţiuni din cercurile diplomatice, cari vorbesc de această soartă şi pentru unele din ţările aliate cu anglo-americanii in actualul războiu, totuşi D. Iuliu Maniu crede că viitoarea configuraţie a Europei va fi decisă de ultimul sfert de ceas al luptei.

- george. -

2923

22 Noembrie 1943

482 486 486

Inainte de a pleca la Sibiu, D. Iuliu Maniu a avut o intrevedere cu Dnii Dr. N.Lupu şi Ion Mihalache, examinând situaţiunea generală şi atitudinea ce trebue adoptată de partid faţă de evenimentele in curs.

D. Iuliu Maniu a fost de acord cu punctul de vedere al Dlui Dr. Lupu, că nu este momentul nici unei acţiuni pentruca România să părăsească politica de războiu de până acum, alături de germani.

Starea sănătăţii Dlui Iuliu Maniu este acum mult mai bună, Dsa plecând la Sibiu fiindcă doreşte o odihnă şi fiindcă acolo este mult mai ingrijit ca in Bucureşti.

In ce priveşte versiunea despre o schimbare a guvernului actual prin scoaterea din cabinet a Dlui Mihai Antonescu, D. Iuliu Maniu a declarat că nu crede in această eventualitate, D. Mareşal Antonescu nerenunţan la acest colaborator.

In privinţa frontului, Dnii Maniu, Mihalache şi Dr. Lupu au fost de acord că, războiul va mai ţine şi că nemţii dispun incă de suficiente rezerve pentru a opri câtva timp inaintarea rusească. Nu trebue deci, deocamdată intreprins nimic, a fost concluzia celor trei fruntaşi naţ.-ţărănişti.

I.G.J.

2923

C. Inf.



483

OPERAT LA FIŞE

NOTA INFORMATIVA

In ziua de 20 Nomebrie a.c., orele 18, Dl Iuliu Maniu a sosit la Sibiu, luând contact cu D-nii Boilă şi avocatul Ionel Pop.-

In ziua de 21 Noembrie a.c., Dl Maniu a vizitat pe Dr. Goia pentru consultaţie medicală.-

In aceiaşi zi la orele 11 a luat parte la slujba religioasă dela biserica Greco-Catolică care a avut loc în amintirea memorandiştilor.- A asistat şi Mitropolitul Bălan şi Ferenţiu.-

Nu a luat contact cu şefii fostelor partide politice din alte judeţe.-

In ziua de 22 Noembrie a.c., dimineaţa a fost la spital, iar după amiază la Dl Boilă.-

In aceiaşi zi, cu acceleratul a plecat spre Bucureşti.-

Tot timpul cât a stat la Sibiu, a fost în anturajul D-lor Boilă, Ionel Pop şi Victor Radu, ziarist, sosit de curând dela Budapesta.-

============

Agentura I-a

N O T A

23 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

La ora 8,3o vine Liveanu şi pleacă la ora lo,45.

La ora lo,o5 vine I.M.cu tx.nr.11761 B.,sosind dela Sibiu cu trenul de Arad.

La ora 11,oo vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,4o.

La ora 11,lo vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,15.

La ora 11,2o revine Liveanu şi pleacă la ora 13,lo.

La ora 11,5o vine Mihaiă Popoviici şi pleacă la ora 12,15.

La ora 18,lo pleacă I.M.cu un taxiu şi revine la ora 19,oo,de unde nu mai părăseşte domiciliul.-

---------/----------

Agentura I-a

Gr. Politică

488

N O T A

22 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.

In tot cursul zilei nu a fost revenind din provincie.

In ziua de 23 Noemvrie a.c. la orele 9,25 I.M. a sosit în Capitală cu trenul de Arad.-

-----------/-----------

2923

486

23 Noembrie 1943

~~490~~

n ora 8,35

Casa Iuliu Maniu Nr.51614-formează Nr.

- Casa Domnului Comandor Coşoveanu ?
- Da !
- Sărut mâna D-nă, la telefon Liveanu, este acasă Dl. Comandor ?
- A plecat Dle Liveanu
- Ce număr de telefon are la Birou ?
- Telefon 34174
- Mulţumesc . Sărut mâna
- La revedere Dle Liveanu.

n-formează

ora 8,40

Nr. 5.16.14 - formează Nr. 34174

- Te salut, Liveanu la telefon, n'a venit şefu (Maniu)
- Nu ţi-a spus Iulia (menajera) că la ora 8 dim. am fost acolo ?
- Nu mi-a spus nimic. In tot cazul eu rămân aci şi te voi anunţa imediat ce vine.
- Bun, să trăieşti.
- Vă salut.

(V. dom comandor Coşoveanu)

01920

D-2 23 Noemvrie 1943

C. Inf.

S. I.

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

Astăzi, Marţi 23 Noemvrie a.c., la ora 9.30 a sosit în Capitală cu trenul accelerat 204-Arad, dl. Iuliu Maniu.

D-sa a venit dela Sibiu unde plecase în ziua de 20 Noemvrie a.c., după cum s'a semnalat prin nota Nr.1904 din ziua de 21 Noemvrie a.c.

- verificată

Agentura I-a

Post fix de observaţie

N O T A

24 Noemvriee 1943

Supravegherea lui I.M.din Str.Sfinţilor nr.lo.

La ora 8,lo vine Liveanu şi pleacă la ora 10,12

La ora 9,3o vine Zaharia Boilă şi pleacă la ora 9,5o.

La ora 9,05 pleacă I.M.cu un taxi şi revine la ora 11,15.

La ora 11,2o vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,25.

La ora 11,3o vine G-ral Negrei şi pleacă la ora 12,lo.

La ora 11,35 vine Gruia şi pleacă la ora 12,lo.

La ora 12,4o vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 13,2o.

La ora 13,lo vine Leucuţia şi pleacă la ora 14.

La ora 14 pleacă I.M.cu Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi revine tot cu maşina la ora 17,2o.

La ora 17,55 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 18,2o.

La ora 17,45 vine Gatemburg şi pleacă la ora 19,2o.

La ora 17,48 vine Ghilezan cu maşina nr.3oo2 B.şi pleacă la ora 19,25.

La ora 19,lo vine Dr.Jovin cu maşina nr.1328 B.şi pleacă la ora 2o,oo.

La ora 19,4o vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 2o,15.

I.M.nu mai părăseşte domiciliul şi nu mai este vizitat de nimeni.-

------------/------------

Gr. Politică

489 ~~495~~ ~~493~~

2913

24 Noembrie 1943

8

Cercurile conducătoare ţărăniste au păstrat cea mai mare discreţie in jurul absenţei dlui Maniu din Bucuresti. Dispozitiile acestuia erau intr'adevăr de a se camufla in limitele posibilului această plecare a domniei sale, pentru ca să fie mai puţin supraveghiat si să aibă astfel mai multă libertate de miscare.

Motivul mărturisit de dl Maniu, al acestei deplasari, a fost necesitatea depunerii unei mărturii intr'un proces, mărturie pentru care a fost solicitat insistent de către tineretul naţional-ţărănesc ardelean prin asistentul universitar Iancu, care l-a vizitat pe dl Maniu recent.

Scopul adevărat a fost insă mult mai vast. Dl Maniu dorea să afle starea de spirit din Ardeal; să capete informaţii asupra dispozitiei de spirit a cercurilor germane ardelene; să tatoneze mai deaproape termometrul relaţiilor de frontieră cu ungurii; să vadă pe dl Vaida şi să-i ceară noui garanţii de neparticipare la un guvern preconizat de germani; in fine, să dea dispoziţii de organizare a partidului la faţa locului.

Reintors in Bucuresti, dl Maniu si-a informat prietenii asupracelor constatate si se pare că biroul partidului urmează a fi convocat pentru a se pronunţa asupra acestor constatări. ---

Prezent

1923 Pr. Politică şi P.

490 ~~494~~

24 Noembrie 1943

D

C?

Dl Iuliu Maniu a fost luni la Sibiu, unde a depus favorabil pentru asistenţii universitari Zevedei şi Roşca, al căror proces continuă. Dsa a fost pus în posesia unor informaţii alarmente, ele provenind dela un prieten al său şi al dlui Vaida.

Astfel, dl Vaida a declarat că a fost vizitat de o personalitate germană care i-a anunţat că "soarta primului ministru e pecetluită". Cu aceasi ocazie, dl Vaida a arătat că internarea lui Laur Preda e privită de germani ca un act de ostilitate impotriva lor.

Intors in Capitală, dl Maniu ne-a arătat asea-ră că germanii n'au pus niciodată mai brutal ca acum cazul dlui prof. Antonescu. Domnia sa ne-a spus textual :

"Imi dau seama de gravitatea situaţiei prin acea că insuşi vice presedintele de consiliu a luat măsuri extreme. Astfel, am aflat că trei curieri de ai săi au evacuat în streinătate documente importante şi altele. Ceace dovedeşte că el personal socoate greu de ocolit situaţia actuală".

Mai departe, dl Maniu ne-a arătat că dl Maresal Antonescu personal fusese chemat la Cartierul general al Fuehrerului, dar că dsa a preferat să trimită pe dl general

Steflea. Domnia sa sublinia că situaţia e cu atât mai gravă cu cât in diferite puncte ale ţării se află 11 unităţi de SS.

De asemeni sublinia ca foarte semnificativă măsura de a se pune sub supraveghere telefoanele germane, lucru interzis până acum.

+

Azi dimineaţă, dl Maniu ştia că germanii cer patru satisfacţii imediate, şi anume :

1. Inlocuirea dlui prof. M. Antonescu
2. Un guvern agreiat.
3. Lichidarea problemei evreesti.
4. Lichidarea democraţilor anglofili.

Dl Maniu arăta că germanii il vizează personal pe dl prim ministru, pretinzând că acesta "ar mina lealitatea Mareşalului". Apoi, i s'ar aduce acuzaţii despre contacte cu aliaţii şi actouni antigermane.

Dl Maniu considera că "de astă dată e foarte serios" şi dădea ca probabilă constituirea unui guvern Dobre, sau Vaida.

Y/3

492

~~496~~

PREFECTURA POLITIEI CAPITALEI

24 Noembrie 1943

2923

210

Comentarii din cercurile naţional-ţărăniste.

Săptămâna trecută dl. Maniu a fost vizitat de d-nii Al. Perieţeanu şi av. Al. Budişteanu.

Se colportează în cercurile naţional-ţărăniste că în convorbirea avută, dl. Maniu a arătat că după informaţiile sale pe care le consideră sigure, la conferinţa dela Moscova, România a fost declarată ca stat nebeligerant. Numai dacă armatele anglo-americane, ori ruse ajungând la graniţele noastre, vor fi primite cu resistenţă armată, România va fi considerată stat beligerant.

Dl. Maniu ar fi adăogat că ar fi necesară ieşirea României din Axă şi că pentru aceasta ar fi de întreprins o acţiune în acest sens pe lângă dl. Mareşal Antonescu, întrucât după părerea sa, dl. Mareşal este personalitatea care poate conduce această acţiune de ieşire din Axă.

- posibilă -

493
497

Agentura I-a

OPERAT LA FIŞE

N O T A

25 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.din Str.Sfinţilor nr.lo.

La ora 8,o5 vine Liveanu şi pleacă la ora 12,55.
La ora 9,lo vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,15.
La ora 9,45 vine Ghilezan cu maşina nr.3oo2 B.şi pleacă la ora lo,3o.
La ora lo,25 vine Soreanu şi pleacă la ora 11,4o.
La ora lo,3o vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 11,5o.
La ora lo,4o vine Romulus Boilă cu fiul şi pleacă la ora 11,3o.
La ora 11,lo vine Răutu şi pleacă la ora 11,5o.
La ora 11,25 vine C.Hagea şi pleacă la ora 12,lo.
La ora 12,5o vine Domocoş şi pleacă la ora 12,55.
La ora 12,55 pleacă I.M.cu taxiu nr.11141 B.şi revine acasă la ora 22,lo.

In cursul dimineţii,a fost vizitat de un individ care a fost identificat în persoana lui Vasile Popp,profesor din Sibiu.-

-----------/-----------

AGENTURA A R D E A L
S I B I U

Nr.4560.-
25.Noembrie 1943.-

G.Pol.
29.XI.943

OPERAT LA F.
923

N O T A

Ca urmare notelor noastre Nr.5510 şi 4512 din 26 Noembrie a.c., alăturat avem onoare a vă înainta câte o fotografie din care se vede cum Dl. Iuliu Maniu (1) discută cu Dl. Vaida Voivod şi Mitropolitul Bălan (2).-

Chestiunile discutate nu au fost de ordin politic.-

.-.-.-.-.-.-.-.-.-



(1)



(2)

25 Noembrie 1943

2923

496

~~500~~

OPERAT LA FIȘE

500

Reintors dela Sibiu, unde a plecat acum câteva zile in vederea unui proces, D. Iuliu Maniu a comunicat Dlui Mihai Popovici adânca sa ingrijorare pentru starea de spirit constatată in cercurile ardelene.

D. Maniu declară că, toată lumea e ingrijorată și se teme de cele două eventualități : o impunere a forței germane in România și a doua eventualitate, invazia armatelor sovietice și războiul pe teritoriul românesc.

In privința intrevederilor avute in Ardeal, D. Iuliu Maniu a păstrat cel mai deplin secret. Dsa nu a confirmat versiunea din cercurile ardelene din București, după cari s'ar fi intâlnit cu D. Vaida, cu care ar fi discutat asupra situațiunii și cu D. Valer Pop, cu care ar fi restabilit bunele relațiuni persoanale.

D. Iuliu Maniu a comunicat și Dlui Dr. Lupu temerile sale, arătându-i că cercurile săsești din Sibiu au devenit dela un timp foarte indrăznețe, manifestând un optimism public pentru viitorul lor.

- g.-

497 ~~501~~ 504

Agentura I-a

Post fix de observaţie

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

26 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.din Str.Sfinţilor nr.lo.

La ora 8,o5 vine I.Lepădatu şi pleacă la ora 9,lo.

La ora 8,lo vine Liveanu şi pleacă la ora 12,45.

La ora 8,4o vine Romulus Boilă împreună cu V.Serdici.

La ora 9,2o pleacă Serdici,iar la ora 9,45 ~~vine~~ pleacă R. Boilă cu tx,nr.lo2o6 B.

La ora lo,o5 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,lo.

La ora lo,2o vine Ghilezan şi pleacă la ora lo,3o,revine la ora 11,45 şi pleacă la ora 12,2o.

La ora lo,4o vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 12,lo.

La ora 11,2o vine Gruia şi pleacă la ora 12,15.

La ora 11,35 vine Ghiţă Popp şi pleacă la ora 12,15.

La ora 11,4o vine Eugen Herovanu şi pleacă la ora 12,3o.

La ora 11,5o vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă la ora 13 împreună cu I.M.şi Romulus Boilă,după care I.M.revine acasă la ora 15,lo.

La ora 12,25 vine Gatenburg şi pleacă la ora 12,45.

La ora 17,5o vine Victor Eftimiu şi pleacă la ora 18,4o.

La ora 18,45 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 19,2o

La ora 18,5o vine Cezar Simionescu şi pleacă la ora 19,4o

La ora 19 vine Leucuţia cu maşina şi pleacă la ora 19,4o.

I.M.nu a mai părăsit domiciliul şi nu a mai fost vizitat de nimeni.-

-----------/----------

PRES. CONS. de MINISTRI SERV. S. I
No. 80456 21. NOE. 1943
REGISTRATURA GENERALA

502

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI

Directia Siguranţei.

20 Noembrie 1943

2923

OPERAT LA FIŞE

C. Inf.

N O T A

Nr.41.750 S.

Astăzi 20 Noembrie a.c, la orele 12.30 a sosit în Braşov cu maşina Nr.5184 B., Domnul Iuliu Maniu , după ce a luat masa la restaurantul "Coroana". Domnul Iuliu Maniu a părăsit oraşul la orele 13,50 cu aceeaşi maşină mergând în direcţia Sibiu.

A fost anunţată Chestura Poliţiei Braşov.

36375
26. XI. 1943

2923

499 503

ROMANIA

RES. CONS. DE MINISTRI
No. 80474 22. NOE.
REGISTRATURA GENERALA

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
PREFECTURA POLIȚIEI CAPITALEI
SERVICIUL POLIȚIEI DE SIGURANȚĂ

CONFIDENȚIAL

209749 *19.NOE.1943

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMATII

Avem onoare a vă înainta în copie alăturata notă informativă, rugându-vă să binevoiţi a dispune de urmare.-

/PREFECTUL POLITIEI
Lt.Col.
Ştefan Manolescu

/SEFUL SERVICIULUI,

36377
26. XI. 1943

e. 734

500

~~504~~

19 Noembrie 1943

~~504~~

N O T A

Dl.MANIU a terminat în ziua de 15 Noembrie a.c., un raport-memoriu de cca.120 pagini, scris în întregime de D-na STOICA, dactilografa D-sale.-

Din relaţiile pe care le-am primit, rezultă că Dl.MANIU va prezenta memoriul D-lui Mareşal şi se referă la situaţia internă şi externă a ţării.-

Se crede că memoriul va fi prezentat de o delegaţie compusă din D-nii MANIU,DINU BRATIANU şi ION MIHALACHE.-

Din sursă bine informată a D-lui COPOSU, am aflat că Dl.MANIU redactează în prezent şi un drastic memoriu de răspuns D-lui VAIDA VOEVOD, care acum 2 săptămâni a cerut guvernului o colaborare mai strânsă şi mai sinceră cu Germania.-

1º Noembrie 1943

2923

36418 501

26 XI 1943

Grupa L.

La ultima intrevedere, D. Iuliu Maniu a comunicat Dlui Dr. N. Lupu relatările pe cari i le-au făcut prietenii național-țărăniști basarabeni, asupra activității legionarilor in Basarabia și in Transnistria.

In ambele provincii, legionarii au activat nestingheriți, având la dispoziție și fonduri mari. Cea mai mare parte dintre fruntașii mișcării sunt inregimentați la diferite instituții publice, cu salarii mari și posibilități de câștiguri.

In afară de aceasta, venirea Doamnei Alexandrina Cantacuzino in fruntea Casei De patronaj dela Odessa a fost abea un prilej de reactivare a mișcării legionare. Trimiterea de fonduri, sub formă de ajutoare către legionarii de pe front și din regat a luat proporții mari dela această sosire a Dnei Cantacuzino la Odessa.

Acum, grupul de legionari din Transnistria se pregătește să revină in țară, cea mai mare parte la Bucuresti.

- george -

Se va cere la Odesa un tablou de toți legionarii ... pe teritoriul Transnistriei

502 ~~506~~

6 Evid

~~506~~

OPERAT LA FIȘE

26. XI. 1943

36418

CENTRUL ODESSA

Vă rugăm a dispune să se întocmească un tabel de elementele legionare identificate în acea provincie.

Tabelul va cuprinde :

- Numele și pronumele
- Profesia
- Originea etnică
- Data și locul nașterii
- Domiciliul stabil
- Activitatea politică.

ȘEFUL SECȚIEI C.I.
Lt.COLONEL,

Tr.Borcescu

503

~~507~~ 507

Centrul Odessa

11 Ianuarie 1944

OPERAT LA FIȘE

Revenire la nota Nr.36.418 din 26 Noembrie 1943 și 11 Ianuarie 1944.

Vă rugăm a dispune să ni se comunice de urgență rezultatul cercetărilor Dvs.; în legătură cu cele semnalate în nota menționată.

C. I.
GRUPA 5
Rugăm menționați în răspuns
Nr. 36418
Data: 12 Ian 1944

~~508~~ ~~508~~ 504

Centrul Odessa

2 Februarie 1944

Revenire la nota Nr. 36.418 din 26 Noembrie 1943 ~~și~~ 11 Ianuarie ~~1944~~ ; 2 Febr. 1944;

Vă rugăm a dispune să ni se comunice de urgență rezultatul cercetărilor Dvs., în legătură cu cele semnalate în nota menționată.



509
109
505

Centrul Odessa

25 Februarie 1944

2923

OPERAT LA FIŞ

Revenire la nota Nr. 36.418 din 26 Noembrie 1943 ; 11 Ianuarie şi 2 Febr.a.c.;

Vă rugăm a dispune să ni se comunice de urgenţă rezultatul cercetărilor Dvs., în legătură cu cele semnalate în nota menţionată

C. I.
GRUPA VI.a
Rugăm menţionaţi în răspuns
Nr. 36418
Data: 25. Febr. 944

AGENTURA A R D E A L

Nr.4609.-

510

26.Noembrie 1943.-

2923

N O T A

Cu ocazia venirii D-lui Iuliu Maniu la Sibiu, a fost vizitat de medicii Dr.Iuliu Haţeiganul şi D-rul Goia, cari L'au sfătuit ca să se interneze ce-l puţin 10 zile în Clinica de boli interne.

Dl. Iuliu Maniu le-a răspuns că acum nu poate rămâne deoarece prezenţa susnumitului este necesară a fi în Capitală, unde se vor întâmpla noi evenimente

,.-.-.-.-.-.-.-

Sursă sigură.

AGENTURA A R D E A L

511 ~~511~~ 507

Nr.4610.-
26.Noembrie 1943

2523

29-XI 1943

N O T A

Cu ocazia vizitei Domnului Iuliu Maniu La Sibiu, a fost invitatul Mitropolitului Bălan la masă împreună cu Episcopul Frențiu.-

In rândurile partizanilor D-lui Iuliu Maniu se spune că Mitropolitul Bălan ar fi ca intermediator într'e Dl. Iuliu Maniu şi Dl. Mareşal Antonescu.-

.-.-.-.-.-.-.-

2923

Ge Politică

74 508

26 Noembrie 1943

Dl Maniu, in lumina unor informaţii ce spunea că a primit, exprima azi punctul de vedere că, cu toată acuitatea tensiunii cu cercurile politice germane şi de data aceasta germanii nu vor forţa nota.

Totodată, dl Maniu era informat că dl Mareşal este hotărît să reziste oricărei injoncţiuni şi nu va indepărta pe dl prof.Antonescu.

Pe de altă parte, dl Dinu Brătianu, invocând alte surse de informaţie germane, susţine cu toată tăria că germanii nu vor recurge la vre-o ocupaţie sau bruscare a ordinei politice actuale.

Y/3.

509

5173

N O T A

27 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I. M. Str. Sfinţilor nr. 10

La ora 8,15 vine Liveanu şi pleacă la ora 11.
La ora 9,4o vine Ion Mihalache.
La lo,4o vine Ilie Lazăr.
La ora lo,45 vine Leucuţia cu auto 5184 B.
La ora lo,5o vine Virgil Solomon.
La ora 11, pleacă I.M. împrună cu Ion Mihalache şi Leucuţia cu maşina acestuia.

In acelaş timp pleacă Ilie Lazăr cu Virgil Solomon şi cu toţii merg la Biserica Batiştei, unde a avut loc parastasul pentru Virgil Madgearu.

La ora 11,5o I.M. revine acasă cu Leucuţia cu auto 5182 B. şi pleacă la ora 12,o5, revenind la ora 15,3o.

La ora 16,5o vine Romulus Boilă şi pleacă la ora 19.

La ora 19,o5 vine Leucuţia şi pleacă cu I.M. la ora 19,2o.

Din informaţiunile obţinute s'a stabilit că a fost la teatrul Savoi-Tănase.

____________/____________

Gr. Politica

~~514~~ 510 ~~174~~

2923

OPERAT LA FISE

27 Noembrie 1943

In cercurile politice face deosebită senzatie de 24 ore, o voluminoasă scrisoare trimisă de dl Grigore Malciu, directorul ziarului suspendat "Informaţia Zilei", către dl Iuliu Maniu.

Senzatia este constituita de faptul că aceasta scrisoare - care are aproape 2o pagini dactilografiate rând la rând- conţine un atac vehement impotriva personalităţii dlui Maniu şi impotriva intregii sale activităţi politice de până acum. Scrisoarea este un răspuns la o apreciere defavorabilă făcută de dl Maniu despre dl Malciu dlui Mircea Damian, directorul revistei "Fapta".

Scrisoarea începe cu acuzaţiile pe care i le aduce dl Maniu si cu o declaratie a acestuia că "în momentul in care va veni la putere, va suspenda toate ziarele in afară de "Universul"". Pe aceasta temă, Malciu arată care sunt legăturile politice si economice intre dnii Maniu, Stelian Popescu si Rugosianu, atitudinea "Universului" in chestialegionara si carlista si ajunge la concluzia unor interese comune intre dnii Maniu, Mihalache, etc si "Universul".

In ceace priveste dorinta dlui Maniu de a suspenda toate ziarele, dl Malciu îi contesta dlui Maniu dreptul

de a se erija in apostol al democratiei românestim intrucat in 1937, l a ultimele alegeri parlamentare, dsa nu ar fi obtinut decat 25% din voturile ţării, Or, la aceste alegerei dl Maniu a fost cartelat cu Garda de Fier, desi stia ca, cu un an mai inaintea Corneliu Codreanu declarase ca doreste să schimbe politica externă a ţării. In consecinţă, declara dl Malciu, dl Maniu este responsabil de introducerea gardistilor in viaţa politica a ţării, după ce ca prim ministru tolerase ca dl Vaida sa subventioneze si să inarmeze de legionari.

In chestia carlista, Malciu arată oscilatiile dlui Maniu si arata că dna Lupescu a fost numai un simplu pretext politic. Nimic nu se opunea unei indepărtări cu forta a dnei Lupescu. "Dl Maniu, spune Malciu, nu poate vorbi de scrupule omenesti in această chestiune, deoarece dsa a tolerat ca intimul său prieten si vice presedintele partidului, pe atunci ministru de interne, să tragă in muncitori la Griviţa.

In chestia Frontului Renasterii Nationale, Malciu arata ca "dl Mihalache s'a fotografiat in uniforma FRN-ului pe scările Palatului, că Lugosianu a fost presedintele de comisie externa a Camerii FRN-ului, că toţi partizanii au avut deslegări scrise. Aceastadesi erau oameni bogati, care se puteau lipsi de slujbeoficiale.

Apoi, Malciu arată care sunt legăturile directe si indirecte ale dlui Maniu cu Baronul Neuman din Brasov, lipsa de sinceritate a manistilor in chestiaevreiască, si declara că "taranii si muncitotii români" il cunosc acum pe dl Maniu pentru a-i mai acorda increderea la care aspiră.

Articolul, si îi spunem astfel pentru scrisoarea circulă ca un articol-, a produs senzatie din mai multe motive. In primul rând pentru că este prima dată când cineva indrăzneşte să se atingă de dl Maniu si să-i conteste patriotismul, luciditatea politică (dl Maniu este calificat drept "caraghios politic","incurcă lume", etc), precum si dreptul ca conducerea Românie de mâine. In al doilea rând, pentru că se afirmă că, in spatele dlui Malciu s'ar găsi si de astă dată dl presedinte al Consiliului si dl Tătărăscu. Se crede că ar fi vorba de sprijinul dlui prof.Antonescu, intrucat "dl Maniu ar fi respins mâna intinsa de vice presedinte al Consiliului foarte recent". Ar fi vorba si de dl Tătărăscu, intrucat Malciu face aluzie la o scrisoare de acuzatii trimisă recent de dl Maniu dlui Tătărăscu, si in care îi spune acestuia din urma că "ţara iartă dar nu uită". Or, Malciu vrea să arate că, şi/ in ceace priveste pe dl Maniu, "ţara nu uită" tribulaţiile politice ale acestuia dela 1919 incoace.

Dl Maniu a evitat să arate scrisoarea prietenilor săi. Totusi acestia au primit, din aceiasi sursă copii numeroase, aşa că discuţiile pe care voia să le evite dl Maniu nu au putut fi impraştiate.

Interesantă este reactia la liberali, unde scrisoarea a produs oarecare satisfactie, mai ales in cercurile dr Costinescu, Donescu, Pillat, unde dl Maniu nu este prea iubit si unde nu se uita aprecçierile făcute pe vremuri de Ionel Brătianu la adresa dlui Maniu.

Urmărim această chestiune, care a eclipsat pe

im ultimele 24 ore pe toate celelalte şi vom căuta să procurăm textul de mai sus, intrucât i se acordă o deosebită importanţă şi intrucât se aşteaptă ca dl Maniu să răspundă la acuzaţii cu atacuri cari să depăşească pe dl Malciu şi să vizeze pe cei ce sunt consideraţi ca inspiratorii acestuia.

Y/33

514 ~~518~~ 578

Gr. Politică. 2923

27 Noembrie 1943

8

OPERAT LA FIŞĂ

Aseară, dl Iuliu Maniu a luat masa la Athenée Palace împreună cu prietenii săi apropiaţi.

Cu această ocazie, dsa a elogiat in mod deschis pe dl Mareşal Ion Antonescu, spunând că "ştie să tragă învăţămimte din dezastrul lui Carol, care n'a vrut să-şi apropie-nici în ultimul moment- oameniipolitici ai Ţării".

Această declaraţie a produs o impresie excepţională printre manişti, aflându-se că "s'a stabilit un contact" intre dl Mareşal si dnii Iuliu Maniu si Dinu Brătianu.

Mai departe, dl Maniu a arătat că dl Mareşal este ferm şi iremediabil hotărît să reziste presiunilor germane, cu cel mult unele concesii economice.

Dl Iuliu Maniu făcea legătură între momentul nouii presiuni şi avansul militar dela Jitomir."Or, fragilitatea succesului dela Jitomir, prea repede răsturnat, va anemia şi pretenţiunile germane cari nu au interes de ostilitatea României",- argumenta dl Maniu.

-"Dacă frontul ar fi fost la 2.000 km s'ar fi putut spune că germanii ne apăra ţara şi să li se fi făcut tot felul de concesii de către dl Mareşal.Dar când frontul

se apropie de Bug, se poate replica să fim lăsaţi la vrerea noastră".

Y/3

116.

20

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

28 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I. M.
Str Sfinţilor nr. lo

La ora 8,4o vine Liveanu.

La ora 9,3o vine Virgil Solomon.

La ora 11 pleacă I.M. impreună cu Liveanu şi Virgil Solomon cu un taxi.

Până la ora 2o n'a mai fost văzut revenind la domiciliu.

___________/___________

521

521

517

2923

28 Noembrie 1943

Ora 20,15 **5.16.14 Iuliu Maniu e sunat.**

- Cine-i Dl.Maniu?
- Da M
- Aici Băncescu dela Deva.
- Bună seara.
- Când mă puteţi primi mâine?
- Deşi am toată ziua dată,veniţi la mine între 10-11.
- Bine D-le Maniu.
- Seara bună
- Vă salut.

(v. n. dos. Băncescu V.)

2923

518 522

28 Noembrie 1943

Ora 9,25 **5.16.14 Iuliu Maniu e sunat.**

- Allo! cu Dl.Maniu la telefon D-na Ionel Comşa.
- Un moment - allo - vă sărut mâna D-nă la telefon vorbeşte Maniu.
- Bună dim.D-le Maniu vă dau o veste tristă. Dr.Nicolae Comşa din Sibiu a murit.
- Vai ce rău îmi pare,era un bun prieten de al meu. Când se face înmormântarea doamnă?
- D-le Maniu s'a fixat pentru Marţi.
- Bun,vă rog primiţi sincerele mele condoleanţe.
- Vă mulţumesc,la revedere.
- Vă sărut mâna D-nă.

(V. şi dosar personal I. Comşa)

01874 525 ~~526~~ 519

D.G.P. 29 Noemvrie 1943

Gr. Politică.
La tabelul general de verificări ce urmează a fi prezentat d-lui Director General.

2923

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A

In ziua de 27 Noemvrie a.c., dl. Iuliu Maniu a fost vizitat de d-nii: Liveanu, I. Mihalache, Ilie Lazăr, V. Solomon, Leucuţia şi R. Boilă senior.

La ora 11, dl. Maniu însoţit de dl. Mihalache a mers la biserica din str. Batiştei, la parastasul lui V. Madgearu, iar de acolo, după ce a trecut pe acasă, s'a dus la cimitirul Bellu, însoţit de Pantelimon Halipa şi Ilie Lazăr.

Dela Bellu, a mers la "Continental", unde a luat masa cu M. Popovici, Aurel Măldărăscu şi d-nele.

La ora 15.40, s'a reîntors acasă.

La ora 19, a eşit însoţit de Leucuţia şi de d-na M. Popovici, mergând la Teatrul Savoy,

./.

unde s'au găsit cu dl.şi d-na R.Măl

La ora 22,au eşit toţi dela Te
Savoy,conducând acasă pe dl.şi d-na
dărăscu şi pe d-na Popovici; iar dl
Leucuţia au mers la dl.Ion Mihalach
au sosit la ora 22.30,iar la ora 23.
reîntors acasă.

\- sigură

~~522~~
520
~~5203~~

OPERAT LA FIŞĂ

N O T A
29 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I. M. Str. Sfinţilor nr. lo

La ora 8,lo vine Liveanu şi pleacă la ora 11,4o.
La ora 9,o5 vine Virgil Solomon.
La ora lo,vine Coposu şi pleacă la ora 13.
La ora lo,25 vine Răutu şi pleacă la orall,lo.
La ora lo,3o vine Gateneburg şi pleacă la ora 12,lo.
La ora lo,55 vine Mihail Popovici şi pleacă la ora 12,b
La ora 11 vine Gruia şi pleacă la ora 12,4o.
La ora 11,lo vine Ilie Lazăr şi pleacă la ora 12,5o împreună cu Virgil Solomon.
La ora 11,15 vine Ghiţă Poppşi pleacă la ora 12,25 .
La ora 11,3o vine Emil Socol şi pleacă la ora 12,2o.
La ora 11,35 vine Constantin Hagea şi pleacă la ora 12,25
La ora 12,5vine Leucuţia cu maşina 5184 B şi pleacă cu I.M. la ora 13,3o. I.M. revine acasă tot cu Leucuţia la ora 16,3o după care nu mai părăseşte domociliul şi nu mai estevizitat de nimeni.

____________/____________

PROCES-VERBAL

Astăzi 17 luna X anul 1951

Subsemnatul Ciuplecă Mihai am procedat la scoaterea filelor

Nr. 324 din dosarul Nr. 2923 vol. 5 care au

fost introduse la dos. Nr. [redacted] 99760 vol. Jud.

Semnătura,
Mihai Ciuplecă

Gr. Politică

2923

29 Noembrie 1943

526
522
526

OPERAT LA FIŞĂ

Dl Maniu a declarat că, in cazul când va veni in fruntea treburilor ţării, va suspenda toate ziarele in afara "Universului". Toti ziaristii cari au scris intre 1937 si 1943 la unul din ziarele pe care dsa intentionează a le suspenda, vor trebui să se prezinte in faţa unei comisii speciale, care va examina activitatea lor, pe baza unor dosare alcătuite din timp. Se va permite numai continuarea activităţii celora care vor fi dovedit idei democrate si adversitate faţă de regimurile din acest răstimp. Nici un gazetar care a scris defavorabil vederilor democrate nu va mai putea face parte din presa românească, unii din ei vor fi judecat, altii expusi in pietele publice si internaţi in lagăre, altii trimisi la munci de reconstructie, etc.

Aceste declaratii făcute in diverse rânduri au provocat oarecare ingrijorare in cercurile gazetăresti. Acestea se intreaba dacă dl Maniu nu exagerează si nu vrea să ţină cont de o seamă de considerente. Gazetarii care se simt vizaţi de dl Maniu argumentează că nu sunt oameni cu avere ca dl Maniu şi că scriu aşa cum le dictează "patronii", neavând mai multă responsabilitate decât un ofiţer caruia i se comandă o acţiune.

In consecinţă, se ventilează ideia unei luări de contact cu dl Maniu, pentru a i se explica adevărata situaţie a gazetarilor. Iar in ceace priveşte "Universul", este denunţat ca adevăratul responsabil de actuala situaţie a ziaristilor, intrucat s'ar fi opus stabilirii unui salariu de bază, amplificării sistemului pensiilor, etc.

Y/5

Nr. dosarului şi Nr.

2923

29 Noembrie 1943

524

Gr. Politică

OPERAT LA FIŞE

Dejunul dela " Athenee Palace " a avut un ecou puternic in cercurile germane, ca şi in cele politice de dreapta româneşti. D. Alex. Hodoş relatează dela legaţia germană, că s'a comentat foarte mult participarea largă olitică la un dejun politic, fără nici o interzicere din partea autorităţilor, deşi poate fi socotit drept o manifestaţie politică interzisă.

Au fost prezenţi : Dnii Iuliu Maniu, Dr. N. Lupu, Ion Mihalache, Mihai Popovici, Dr. Ilie Lazăr, Răchiţanu, Răutu, Leon, etc.

D. Iuliu Maniu şi-a exprimat credinţa că, D. Mareşal Antonescu dispune de puterea pentru a face faţă situaţiunilor cele mai grave in care o eventuală acţiune germană ar pune ţara.

Dsa este insă de părere că nemţii nu vor incerca nimic in România şi vor continua cel mult să ceară avantagii de ordin economic şi militar.

- p -

Agentura I-a

Post fix de observaţie

N O T A

30 Noemvrie 1943

Supravegherea lui I.M.Str.Sfinţilor nr.10.

La ora 8 vine Liveanu şi pleacă la ora 11,15.

La ora 8,45 pleacă I.M.cu taxi nr.12370 B.şi se reîntoarce la ora 10,20.

La ora 10,30 vine Virgil Solomon şi pleacă la ora 12,25.

La ora 10,45 vine Huditã şi pleacă la ora 12,10.

La ora 11,15 vine Ghiţă Popp şi împreună cu Vasile Popp şi pleacă tot împreună la ora 12,40.

La ora 11,20 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.şi pleacă cu I.M.la ora 11,30.

I.M.revine acasă la ora 16,35 cu maşina lui B.Stirbei nr. 708.

La ora 17,15 vine C.Hagea şi pleacă la ora 18,20.

La ora 17,25 vine Leucuţia cu maşina nr.5184 B.

La ora 17,40 vine Ghilezan şi pleacă la ora 18,10.

La ora 18,20 ~~xima~~ pleacă I.M.cu Leucuţia cu maşina şi revine acasă la ora 22.-

-----------/-----------

01333

D.G.P. Gr. Politica La tabelul de verificări. 30 Noemvrie 1943

530 130 526 2925

C.J.

OPERAT LA FIŞĂ

<u>N O T A</u>

In cursul zilei de 28 Noemvrie a.c., dl.Iuliu Maniu a avut o întrevedere cu d-nii Dr.N.Lupu, Ion Mihalache şi Mihai Popovici, la domiciliul d-lui dr.Lupu.

- verificată

527 ~~531~~ 531

30 Noembrie 1943

2923

Ora 10,35 - Tel.5.16.14 - Maniu este sunat.

- Aici Av.Costea,pot vorbi cu Domnul Preşedinte?

- Bună ziua Dle Avocat aici Coposu,Dnul Preşedinte vă roagă să treceţi p'aci până la ora 11 că pe urmă pleacă.

- Bun trec chiar acuma.

Dl Iuliu Maniu a anunţat, spre satisfacţia ardelenilor, că dl prim-ministru a hotărît să se aplice sancţiuni impotriva maghiarilor dela noi.

Nemulţumindu-se numai cu închiderea unor şcoli secundare, se va recurge la măsuri mai vaste, similare acelora luate de unguri impotriva românilor din Ardealul de Nord.

Y/3

529 533 533

2923

În legătură cu rezoluțiile și șirurile la serbările de 1 Decembrie cari au avut loc în Capitala Ardealului am observat că numele și fotografia d-lui Iuliu Maniu au fost cenzurate din toate ziarele. Maniștii - în special - sunt foarte revoltați de acest fapt și critică vehement această atitudine.

Operat dela fila 285—533.
59 fișe
24.I.952
[signature]

Operat dela f. 1-284.
[signature]
26 fișe

~~Dosarul conține 533 file (cinci sute treizeci și trei)~~
19.III.952
Dragu[illegible]

...rofesia

Azi 13.05.2003, noi Bociu Radu repr. SRI și Benedek N. I. repr. CNSAS, am procedat la renumerotarea dos. care conține 529 file plus fila I, II, III în ~~total~~ 532 file.

Repr. SRI

Repr. CNSAS